

ശ്രീ ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
നാരായണീയം.

ഒന്നാം ദശകം (1)

ഭഗവാന്റെ സ്വരൂപവും മാഹാത്മ്യവും

1. സാന്ദ്രാനന്ദാവബോധാത്മകമനുപമിതം
കാലദേശാവധിഭ്യാം
നിർമ്മുക്തം നിത്യമുക്തം നിഗമശതസഹ-
സ്രേണ നിർഭാസ്യമാനം
അസ്സഷ്ടം ദൃഷ്ടമാത്രേ പുനരുരുപുരുഷാർ-
ത്ഥാത്മകം ബ്രഹ്മതത്ത്വം
തത്ത്വാവദ്ഭാതി സാക്ഷാദ് ഗുരുപവനപുരേ
ഹന്ത! ഭാഗ്യം ജനാനാം.
2. ഏവം ദുർല്ലഭ്യവസ്തുന്യപി സുലഭതയാ
ഹസ്തലബ്ധേ യദന്യത്
തന്വാ വാചാ ധിയാ വാ ഭജതി ബത! ജനഃ
ക്ഷുദ്രദൈവ സ്തുടേയം
ഏതേ താവദയന്തു സ്ഥിരതരമനസാ
വിശ്വപീഡാപഹരൈത്യ
നിശ്ശേഷാത്മാനമേനം ഗുരുപുവനപുരാ-
ധീശമേവാശ്രയാമഃ.
3. സത്ത്വം യത്തത് പരാഭ്യാമപരികലനതോ
നിർമ്മലം, തേന താവദ്-
ഭൂതൈർഭൂതേന്ദ്രിയൈസ്തേ വപുരിതദി ബഹുശഃ
ശ്രൂയതേ വ്യാസവാക്യം
തത്ത്വച്ഛതാദൃച്ഛാദിതപരസുഖചിദ്-
ഗർഭനിർഭാസരൂപം
തസ്തിൻ ധന്യാ രമന്തേ ശ്രുതിമതിമധുരേ
സുഗ്രഹേ വിഗ്രഹേ തേ.
4. നിഷ്കംബേ നിത്യപൂർണ്ണേ നിരവധിപരമാ-
നന്ദപീയൂഷരൂപേ
നിർല്ലീനാനേകമുക്താവലി സുഭഗതമേ
നിർമ്മലബ്രഹ്മസിന്ധൗ
കല്യാലോല്ലാസതുല്യം ഖലു വിമലതരം
സത്ത്വമാഹു;സ്തദാത്മാ
കസ്താനോ നിഷ്കളസ്താം, സകള ഇതി-
വചസ്താത്കലാസോവ ഭൂമൻ!.

5. നിർവ്യാപാരോഽപി നിഷ്കാരണമജ! ഭജസേ
 യത് ക്രിയാമീക്ഷണാവ്യാം
 തേനൈവോദേതി ലീനാ പ്രകൃതിരസതിക-
 ല്യാപി കല്യാദികാലേ,
 തസ്യാഃ സംശുദ്ധമംശം കമപി തമതിരോ-
 ധായകം സത്തരുപം
 സ താം ധൃതാ ദധാസി സ്വമഹിമവിഭവാ-
 കുണ്ഠ! വൈകുണ്ഠ! രൂപം.

6. തത്തേ പ്രത്യഗ്രഹധാരാധളിതകളാ-
 യാവലീകേളികാരം
 ലാവണ്യസൈകസാരം സുകൃതിജനദ്യശാം
 പൂർണ്ണപുണ്യാവതാരം
 ലക്ഷ്മീനിഃശ്ശങ്കലീലാനിലയനമമൃത-
 സ്യന്ദസന്ദോഹമന്തഃ-
 സിഞ്ചിത് സഞ്ചിന്തകാനാം വപുരനുകലയേ
 മാരുതാഗാരനാഥ!

7. കഷ്ടാ തേ സ്യഷ്ടീചേഷ്ടാ ബഹുതരഭവഖേ-
 ദാവഹാ ജീവദാജാ-
 മിത്യേവം പൂർവ്വമാലോചിതമജിത! മയാ;
 നൈവമദ്യാഭിജാനേ
 നോ ചേജജീവാഃ കഥം വാ മധുരതരമിദം
 ത്വദ്വപുശ്ചിദ്രസാർദ്രം
 നേത്രൈഃ ശ്രോത്രൈശ്ച പീതാ പരമരസസുധാം-
 ഭോധിപൂരേ രമേരൻ

8. നമ്രാണാം സന്നിധതേസതതമപി പുര, -
 സ്തൈരനദ്യർത്ഥിതാന-
 പ്യർത്ഥാൻ കാമാനജസ്രം വിതരസി പരമാ-
 നന്ദസാന്ദ്രാം ഗതിം ച
 ഇത്ഥം നിഃശേഷലഭ്യോ നിരവധികഫലഃ
 പാരിജാതോ ഹരേ! താം,
 ക്ഷുദ്രം തം ശക്രവാടീദ്രുമമഭിലഷതി
 വ്യർത്ഥമർത്ഥിവ്രജോഽയം.

9. കാരുണ്യാത് കാമമന്യം ദദതി ഖലു പരേ,
 സ്വാത്മദസ്ത്വം വിശേഷാഃ-
 ദൈശ്വര്യോദീശതേഽന്യേ ജഗതി പരജനേ
 സ്വാത്മനോഽപീശാരസ്ത്വം

തയ്യച്ചെരാരമന്തി പ്രതിപദമധുരേ
ചേതനാഃസ്തീതഭാഗ്യാ,-
സ്തം ചാത്മാരാമ, ഏവേത്യതുലഗുണഗണാ-
ധാര, ശൌരേ, നമസ്തേ.

- 10. ഐശ്വര്യം ശങ്കരാദീശ്വരവിനിയമനം
വിശ്വതേജോഹരാണാം
തേജസ്സംഹാരി വീര്യം, വിമലമപി യശോ
നിഃസ്പൃഹൈശ്ചോപഗീതം
അങ്ഗാസങ്ഗാ സദാ ശ്രീരഖിലവിദസി, ന
കാപി തേ സംഗവാർത്താ
തദ്യാതാഗാരവാസിൻ, മുരഹര, ഭഗവ-
ച്ഛബ്ദമുഖ്യാശ്രയോഽസി.

രണ്ടാം ദശകം. (2)
ഭഗവത്സ്മരൂപമാധുര്യവും ഭക്തിമഹത്തവവും

- 1. സൂര്യസ്തർദ്ധികിരീടമൂർദ്ധാതിലക-
പ്രോദ്ഭാസിഫാലാന്തരം
കാരുണ്യാകുലനേത്രമാർദ്ദഹസിതോ-
ല്ലാസം സുനാസാപുടം
ഗണ്ഡാദ്യന്മകരാഭകുണ്ഡലയുഗം
കണ്ഠോജ്ജ്വലതുകൌസ്തുഭം
ത്വദ്ദ്രൂപം വനമാല്യഹാരപടല-
ശ്രീവത്സദീപ്രം ഭജേ.
- 2. കേയുരാങ്ഗദകങ്കണോത്തമമഹാ-
രത്താങ്ഗുലീയാകിത-
ശ്രീമദ്ബാഹുചതുഷ്കസങ്ഗതഗദാ-
ശംഖാരിപങ്കേരുഹാം
കാഞ്ചിത് കാഞ്ചനകാഞ്ചിലാഞ്ചരിതലസത്-
പീതാംബരാലംബിനീ-
മാലംബേ വിമലാംബുജദ്യുതിപദാം
മൂർത്തിം തവാർത്തിച്ഛിദം.
- 3. യത്ത്രൈലോക്യമഹീയസോഽപി മഹിതം
സമ്മോഹനം മോഹനാത്
കാന്തം കാന്തിനിധാനതോഽപി, മധുരം,
മാധുര്യധുര്യാദപി
സൌന്ദര്യോത്തരതോഽപി സുന്ദരതരം
ത്വദ്ദ്രൂപമാശ്ചര്യതോഽ-

പുരാശ്ചര്യം ഭുവനേ ന കസ്യ കുതുകം
പുഷ്പാതി വിഷ്ണോ, വിഭോ!

4. തത്താദ്യുങ്മധുരാത്മകം തവ വപുഃ
സംപ്രാപ്യ സമ്പന്മയീ
സാ ദേവീ പരമോത്സുകാ ചിരതരം
നാസ്തേ സ്വാഭക്രേഷാപി
തേനാസ്യാ ബത! കഷ്ടമച്യുത,വിഭോ!
ത്വദ്രൂപമാനോജ്ഞക-
പ്രേമസ്ഥൈര്യമയാദചാപലബലാ-
ച്ചാപല്യവാർത്തോദഭൂത്.
5. ലക്ഷ്മീസ്താവകരാമണീയകഹൃതൈ-
വേയം പരേഷാസ്ഥിരേ
ത്യസ്തിന്നന്യദപി പ്രമാണമധുനാ
വക്ഷ്യാമി ലക്ഷ്മീപതേ,
യേ ത്വദ്യാനഗുണാനുകീർത്തനരസാ-
സക്താ ഹി ഭക്താ ജനാ-
സ്തേഷ്യാഷാ വസതി സ്ഥിരൈവ ദധിത-
പ്രസ്താവദത്തോദരാ.
6. ഏവം ഭൂതമനോജ്ഞതാനവസുധാ-
നിഷ്യന്ദസന്ദോഹനം
ത്വദ്രൂപം പരചിദ്രസായനമയം
ചേതോഹരം ശൃണാതാം
സ ദ്യഃ പ്രേരയതേ മതിം, മദയതേ
രോമാഞ്ചയത്യങ്ഗകം,
വ്യാസിഞ്ചത്യപി ശീതബാഷ്പവിസരൈ
രാനന്ദമൂർച്ഛോദ്ഭവൈഃ.
7. ഏവം ഭൂതതയാ ഹി ഭക്ത്യഭിഹിതോ
യോഗഃ സ യോഗദയാത്
കർമ്മജ്ഞാനമയാദ് ദ്രുശോത്തമതരോ
യോഗീശ്വരൈർഗീയതേ
സൗന്ദര്യകരസാത്മകേ ത്വയി ഖലു
പ്രേമപ്രകർഷാത്മികാ
ഭക്തിർനിഃശ്രമമേവ വിശ്വപുരുഷൈർ-
ലഭ്യാ രമാവല്ലഭ!
8. നിഷ്കാമം നിയതസ്വധർമ്മചരണം
യത് കർമ്മയോഗാഭിധം

തദ്ദൂരേത്യഫലം യദൗപനിഷദ-
 ജ്ഞാനോപലഭ്യം പുനഃ
 തത്ത്വവ്യക്തതയാ സുദുർഗ്ഗമതരം
 ചിത്തസ്യ തസ്താദിഭോ,
 തത്പ്രേമാത്മക ഭക്തിരേവ സതതം
 സ്വാദീയസീ ശ്രേയസീ.

9. അത്യായാസകരാണി കർമ്മപടലാ-
 ന്യാചര്യ നിര്യന്മലാ
 ബോധേ ഭക്തിപഥേഽഥവാപ്യുചിതതാ-
 മായാന്തി കിം താവതാ
 ക്ലിഷ്ടാ തർക്കപഥേ പരം തവ വപുർ-
 ബ്രഹ്മാഖ്യമന്യേ പുന-
 ശ്ചിത്താർദ്രത്വമ്യതേ വിചിന്ത്യ ബഹുഭിഃ
 സിദ്യന്തി ജന്മാന്തരൈഃ

10. ത്വത്ഭക്തിസ്തു കഥാരസാമ്യതത്പരീ-
 നിർമ്മജ്ജനേന സ്വയം
 സിദ്യന്തി വിമലപ്രബോധപദവീ-
 മക്ലേശതസ്തന്നതീ,
 സദ്യഃ സിദ്ധികരീ ജയത്യയി വിഭോ
 സൈവാസ്തു മേ തത്പദ-
 പ്രേമപ്രൗഢിരസാർദ്രതാ ദ്രുതതരം
 വാതാലയാധീശ്വര!

**മൂന്നാം ഭാഗം (3)
 ഭക്തിപ്രാർത്ഥന**

1. പഠനോ നാമാനി, പ്രമദഭരസിന്ധൗ നിപതിതാഃ
 സ്തൂരന്തോ രൂപം തേ, വരദ കഥയന്തോ ഗുണകഥാഃ
 ചരന്തോ യേ ഭക്താസ്ത്വയി ഖലു രമന്തേ, പരമമു-
 നഹം ധന്യാൻ മന്യേ സമധിഗതസർവ്വാഭിലാഷിതാൻ.
2. ഗദക്ലിഷ്ടം കഷ്ടം തവ ചരണസേവാരസഭരേ-
 പ്യനാസക്തം ചിത്തം ഭവതി ബത വിഷ്ണോ! കുരു ദയാം
 ഭവത്പാദാംഭോജസ്മരണരസികോ നാമവിനഹാ-
 നഹം ഗായം ഗായം കൃഹചന വിവിത്സയാമി വിജനേ.
3. കൃപാ തേ ജാതാ ചേത് കിമിവ നഹി ലഭ്യം തന്നുഭൂതാം
 മദീയക്ലേശൗഘപ്രശമനദശാ നാമ കിയതീ
 ന കേ കേ ലോകേഽസ്തിന്നനിശമയി ശോകാഭിരഹിതാ

ഭവത്ഭക്താ മുക്താഃ സുഖഗതിമസക്താ വിദധതേ.

4. മുനിപ്രൗഢാ രൂഢാ ജഗതി ഖലു ഗൃഹാത്മഗതയോ
ഭവത്പാദാഃഭോജസ്മരണവിരുജോ നാരദമുഖാഃ
ചരന്തീശ, സൈരം സതതപരിനിർഭാതപരചിത്
സദാനന്ദാദൈതപ്രസരപരിമഗാഃ, കിമപരം.
5. ഭവത്ഭക്തിഃ സ്തീതാ ഭവതു മമ സൈവ പ്രശമയേ-
ദശേഷക്ലേശഘം, ന ഖലു ഹൃദി സന്ദേഹകണികാ
ന ചേദ്യാസന്യോക്തിസ്തവ ച വചനം നൈഗമവചോ
ഭവേന്മിഥ്യാ, രഥ്യാപുരുഷവചനപ്രായമഖിലം.
6. ഭവത്ഭക്തിസ്താവത് പ്രമുഖമധുരാ താദ്ഗുണരസാത്-
കിമപ്യാരൂഢാ ചേദഖിലപരിതാപപ്രശമനീ,
പുനശ്ചാന്തേ സ്യാന്തേ വിമലപരിബോധോദയമിള-
ന്മഹാനന്ദാദൈതം ദിശതി, കിമതഃ പ്രാർത്ഥ്യമപരം?
7. വിധൂയ ക്ലേശാന്തേ കുരു ചരണയുഗ്മം ധൃതരസം
ഭവത്ക്ഷേത്രപ്രാപ്തൗ, കരമപി ച തേ പൂജനവിധൗ
ഭവന്മൂർത്തയാലോകേ നയന, മമ തേ പാദതുളസീ-
പരിപ്രാണേ പ്രാണം, ശ്രവണമപി തേ ചാരുചരിതേ.
8. പ്രഭൃതാധിവ്യാധിപ്രസഭചലിതേ മാമകഹൃദി
താദീയം തദ്രൂപം പരമരസ(സുഖ)ചിദ്രൂപമുദിയാത്
ഉദഞ്ചദ്രോമാഞ്ചോ ഗളിതബഹുഹർഷാശ്രുനിവഹോ
യമാവിസ്മര്യാസം ദുരുപശമപീഡാപരിഭവാൻ.
9. മരുദ്ഗേഹാധീശതായി ഖലു പരാഞ്ചോപിസുഖിനോ,
ഭവത്സ്നേഹീ സോഽഹം സുബഹു പരിതപ്യേ ച, കിമിദം?
അകീർത്തിസ്തേ മാദ്യുദാരദ, ഗദഭാരം പ്രശമയൻ
ഭവത്ഭക്താന്തംസം രധടിതി കുരു മാം കംസദമന!
10. കിമുക്തൈർഭൂയോഭി,സ്തവ ഹി കരുണാ യാവദുദിയാ,-
ദഹം താവദേവ പ്രഹിതവിവിധാർത്തപ്രലപിതഃ
പുരഃ ക്ലൃപ്തേ പാദേ വരദ, തവ നേഷ്യാമി ദിവസാൻ
യമാശക്തി വ്യക്തം നതിനൂതിനിഷേവാ വിരചയൻ.

നാലാം ദശകം (4)

അഷ്ടാംഗ യോഗവും തത്സിദ്ധിപ്രകാരവും

1. കല്യാതാം മമ കുരുഷ്വ താവതീം
കല്യാതേ ഭവദുപാസനം യയാ
സ്സഷ്ടമഷ്ടവിധയോഗചര്യയാ

പുഷ്ടയാശു തവ തുഷ്ടിമാപ്തയാം.

2. ബ്രഹ്മചര്യഭൃശതാദിഭിരുമൈ-
രാപ്തവാദിനിയമൈശ്ച പാവിതാഃ
കുർമ്മഹേ ഭൃശമമീ സുഖാസനം
പങ്കജാഭ്യമപി വാ ഭവത്പരാഃ.
3. താരമന്തരനൂചിന്ത്യ സന്തതം
പ്രാണവായുമഭിയമ്യ നിർമ്മലാഃ
ഇന്ദ്രിയാണി വിഷയാദമാപഹൃ-
ത്യാസ്മഹേ ഭവദുപാസനോന്തുഖാഃ.
4. അസ്സുഭേ വപുഷി തേ പ്രയത്നതോ
ധാരയേമ ധിഷണാം മുഹൂർമ്മുഹൂഃ
തേന ഭക്തിരസമന്തരാർദ്രതാ-
മുദാഹേമ ഭവദംഘ്രിചിന്തകാഃ.
5. വിസ്തുടാവയവഭേദസുന്ദരം
ത്വദപുഃ സുചിരശീലനാവശാത്
അശ്രമം മനസി ചിന്തയാമഹേ
ധ്യാനയോഗനിരതാസ്തദാശ്രയാഃ.
6. ധ്യായതാം സകളമൂർത്തിമീദൃശീ-
മുന്മിഷന്മധുരതാഹൃതാത്മനാം
സാന്ദ്രമോദരസരുപമാന്തരം
ബ്രഹ്മരൂപമയി തേഽവഭാസതേ.
7. തത്സമാസ്വദനരൂപിണീം സ്ഥിതിം
ത്വത്സമാധിമയി വിശ്വനായക,
ആശ്രിതാഃ പുനരതഃ പരിച്ഛിതാ-
വാരഭേമപി ച ധാരണാദികം.
8. ഇത്ഥമഭ്യസനനിർഭരോല്പസ-
ത്താത്പരാത്മസുഖകല്പിതോത്സവാഃ
മുക്തഭക്തകുലമൗലിതാം ഗതാഃ
സഞ്ചരേമ ശുകനാരദാദിവത്.
9. ത്വത്സമാധിവിജയേ തു യഃ പുനർ-
മങ്ക്ഷു മോക്ഷരസികഃ ക്രമേണ വാ
യോഗവശ്യമനിലം ഷഡാശ്രയൈ-
രുന്നയത്യജ സുഷുപ്തയാ ശരൈഃ.
- 10 ലിങ്ഗഭേദമപി സന്ത്യ ജന്നഥോ

ലീയതേ തായി പരേ നിരാഗ്രഹഃ
ഊർദ്ധലോകകുതുകീ തു മുർദ്ധതഃ
സാർദ്ധമേവ കരണൈർന്നിരീയതേ.

11. അഗ്നിവാസരവളർക്ഷപക്ഷഗൈ-
രുത്തരായണജുഷാ ച ദൈവതൈഃ
പ്രാപിതോ രവിപദം ഭവത്പരോ
മോദവാൻ ധ്രുവപദാന്തമീയതേ.
12. ആസ്ഥിതോഽഥ മഹരാലയേ യദാ
ശേഷവക്ത്രദഹനോഷ്ണാർദ്ദൃതേ
ഈയതേ ഭവദുപാശ്രയസ്തദാ
വേധസഃ പദമതഃ പുരൈവ വാ.
13. തത്ര വാ തവ പദേഽഥവാ വസൻ
പ്രാകൃതപ്രളയ ഏതി മുക്തതാം,
സേച്ഛയാ ഖലു പുരാ വിമുച്യതേ
സംവിഭിദ്യ ജഗദണ്ഡമോജസാ.
14. തസ്യ ച ക്ഷിതിപയോമഹോനില-
ദ്യോമഹത്പ്രകൃതിസപ്തകാവൃതീഃ
തത്തദാത്മകതയാ വിശൻ സുഖീ
യാതി തേ പദമനാവൃതം വിഭോ.
15. അർച്ചിരാദിഗതിമീദ്യശീം പ്രജൻ
വിച്യുതിം ന ഭജതേ ജഗത്പതേ
സച്ഛിദാത്മക, ഭഗവദ്ഗുണോദയാ-
നുച്ചരന്തമനിലേശ, പാഹി മാം.

അഞ്ചാം ദശകം. (5)
വിരാടപുരുഷോത്പത്തി.

1. വൃക്താവൃക്തമിദം ന കിഞ്ചിദഭവത്
പ്രാക് പ്രാകൃതപ്രക്ഷയേ
മായായാം ഗുണസാമ്യരുദ്ധവികൃതൌ
തായ്യാഗതായാം ലയം;
നോ മൃത്യുശ്ച തദാമൃതംച സമദ്യു-
ന്നാഹ്നോ ന രാത്രേഃ സ്ഥിതി-
സ്തത്രൈകസ്തമശിഷ്യമാഃ കില
പരാനന്ദപ്രകാശാത്മനാ.
2. കാലഃ കർമ്മ ഗുണാശ്ച ജീവനിവഹാ

വിശ്വം ച കാര്യം വിഭോ,
 ചില്ലീലാരതിമേയുഷി തായി തദാ
 നിർല്ലീനതാമായയുഃ,
 തേഷാം നൈവ വദന്ത്യസത്തമയിഭോഃ
 ശക്ത്യാത്മനാ തിഷ്ഠതാം,
 നോ ചേത് കിം ഗഗനപ്രസൂന സദ്യശാം
 ഭൂയോ ഭവേത് സംഭവഃ?

3. ഏവംച ദിപരാർദ്ധകാലവിഗതാ-
 വീക്ഷാം സിസ്യക്ഷാത്മികാം
 ബിദ്രാണേ തായി ചുക്ഷുഭേ ത്രിഭുവനീ-
 ഭാവായ മായാ സ്വയം;
 മായാതഃ ഖലു കാലശക്തിരഖിലാ-
 ദൃഷ്ടം സ്വഭാവോഽപി ച
 പ്രാദുർഭൂയ ഗുണാൻ വികാസ്യ വിദധു-
 സ്തസ്യഃ സ്തഹായക്രിയാം.
4. മായാസന്നിഹിതോഽപ്രവിഷ്ഠവപുഷാ
 സാക്ഷീതി ഗീതോഽഭവാൻ,
 ഭേദൈസ്താം പ്രതിബിംബതോ വിവിശിവാൻ
 ജീവോഽപി നൈവാപരഃ-
 കാലാദിപ്രതിബോധിതാമ ഭവതാ
 സഞ്ചോദിതാ ച സ്വയം
 മായാ സാ ഖലു ബുദ്ധിതത്തമസ്യജ,
 ദ്യോഽസൌ മഹാനുച്യതേ.
5. തത്രാസൌ ത്രിഗുണാത്മകോഽപി ച മഹാൻ
 സത്ത്വപ്രധാനഃ സ്വയം
 ജീവേസ്തിൻ ഖലു നിർവീകല്പമഹമി-
 ത്യുദ്ബോധനിഷ്ഠാദകഃ
 ചക്രേമസ്തിൻ സവികല്പബോധകമഹം-
 തത്ത്വം മഹാൻ ഖലാസൌ
 സംപുഷ്ടം ത്രിഗുണൈസ്തമോഽതി ബഹുലം
 വിഷ്ണോ, ഭവത്പ്രേരണാത്.
6. സോഽഹംച ത്രിഗുണ ക്രമാത്ത്രിവിധതാ-
 മാസാദ്യ വൈകാരികോ
 ഭൂയസ്തൈജസതാമസാവിതി ഭവ-
 നാദ്യേന സത്ത്വാത്മനാ,
 ദേവനിന്ദ്രിയമാനിനോഽകൃത ദിശാ-

വാതാർക്കപാശ്യശിനോ
വഹ്നീന്ദ്രാച്യുതമിത്രകാൻ വിധുവിധി-
ശ്രീരുദ്രശാരീരകാൻ.

7. ഭൂമൻ മാനസബുദ്ധ്യഹംക്യതിമിള-
ച്ചിത്താഖ്യവൃത്ത്യനിതം
തച്ചാന്തഃകരണം വിഭോ, തവ ബലാത്
സത്താംശ ഏവാസ്യജത്;
ജാതസൈജസതോ ദശേന്ദ്രിയഗണ-
സ്തത്താമസാംശാത് പുന-
സ്തന്മാത്രം നഭസോ മരുതപുരപതേ
ശബ്ദോഽജനി താദ്ബലാത്.
8. ശബ്ദാദ്യോമ തതഃ സസർജിമ വിഭോ
സ്സർശം, തതോ മാരുതം
തസ്താദ്രൂപ, മതോ മഹോഽഥ ച രസം
തോയം ച ഗന്ധം മഹീം
ഏവം മാധവ പൂർവ്വപൂർവ്വകലനാ-
ദാദ്യാദ്യധർമ്മാനിതം
ഭൂതഗ്രാമമിമം താമേവ ഭഗവൻ
പ്രാകാശയസ്താമസാത്.
9. ഏതേ ഭൂതഗണാസ്തഥേന്ദ്രിയഗണാ
ദേവാശ്ച ജാതാഃ പൃഥങ്
നോ ശേകുർഭൂവനാണാനിർമ്മിതവിധൗ
ദേവൈരമീഭിസ്തദാ
താം നാനാവിധസുക്തിഭിർനുതഗുണ-
സ്തത്താനുമുന്യാവിശം-
ശ്ചേഷ്ടാശക്തിമുദീര്യ താനി ഘടയൻ
ഹൈരണ്യമണ്ഡം വ്യധാഃ.
10. അണ്ഡം തത് ഖലു പൂർവ്വസൃഷ്ടസലിലേ
തിഷ്ഠത് സഹസ്രം സമാ
നിർഭിന്നകൃമാശ്ചതുർദ്ദശജഗ-
ദ്രൂപം വിരാഡാഹായം,
സാഹസ്രൈഃ കരപാദമൂർദ്ധനിവഹൈർ-
നിശ്ശേഷജീവാത്മകോ
നിർഭാതോഽസി മരുത്പുരാധിപ സ മാം
ത്രായസ്വ സർവ്വായാത്.

ആറാം ദശകം (6)
വിരാട്സ്മരൂപവർണ്ണനം

1. ഏവം ചതുർദ്ദശജഗന്മയതാം ഗതസ്യ
പാതാളമീശ! തവ പാദതലം വദന്തി
പാദോർദ്ധ്വദേശമപി ദേവ! രസാതലം തേ
ഗുല്ഫദായം ഖലു മഹാതലമത്ഭുതാത്മൻ!
2. ജംഘേ തലാതലമഥോ സുതലം ച ജാനു
കിഞ്ചോരുഭാഗയുഗളം വിതലാതലേ ദ്വേ
ക്ഷോണീതലം ജഘന, മംബരമംഗ നാഭിർ-
വക്ഷശ്ച ശക്രനിലയസ്തവ ചക്രപാണേ!
3. ഗ്രീവാ മഹസ്തവ മുഖഞ്ച ജന സ്തപസ്തു
ഫാലം ശിരസ്തവ സമസ്തമയസ്യ സത്യം
ഏവം ജഗന്മയതനോ ജഗദാശ്രിതൈര-
പൃണൈർനിബദ്ധവപുഷേ ഭഗവൻ നമസ്തേ.
4. താദ്ബ്രഹ്മരന്ദ്രപദമീശാര വിശ്വകന്ദ,
ഛന്ദാംസി കേശവ, ഘനാസ്തവ കേശപാശാഃ
ഉല്ലാസി ചിച്ഛിയുഗളം ദ്രുഹിണസ്യ ഗേഹം,
പക്ഷ്യാണി രാത്രിദിവസൗ സവിതാ ച നേത്രേ.
5. നിശ്ശേഷവിശ്വരചനാ ച കടാക്ഷമോക്ഷഃ
കർണ്ണൗ ദിശോഽശിയുഗളം തവ നാസികേ ദ്വേ
ലോഭത്രപേ ച ഭഗവ, നന്ദരോത്തരോഽപ്സൗ
താരാഗണാശ്ച ദശനാഃ ശമനശ്ച ദംശ്രൂഢാ.
6. മായാ വിലാസഹസിതം, ശ്വസിതം സമീരോ
ജിഹ്വാ ജലം വചനമീശ ശകുന്തപങ്ക്തിഃ
സിദ്ധാദയഃ സ്വരഗണാ മുഖരന്ദ്രമഗ്നിർ-
ദേവാ ഭൂജാഃ സ്തനയുഗം തവ ധർമ്മദേവഃ.
7. പൃഷ്ഠന്തധർമ്മ ഇഹ ദേവ മനഃ സുധാംശു-
രവ്യക്തമേവ ഹൃദയാംബുജമംബുജാക്ഷ,
കൃക്ഷിഃ സമുദ്രനിവഹാ വസനം തു സന്ധ്യ,
ശേഫഃ പ്രജാപതിരസൗ വൃക്ഷണൗ ച മിത്രഃ.
8. ശ്രോണീസ്ഥലം മൃഗഗണാഃ പദയോർനഖാസ്തേ
ഹസ്തുഷ്ടുസൈന്ധവമുഖാ ഗമനം തു കാലഃ
വിപ്രാദിവർണ്ണഭവനം വദനാഞ്ജബാഹു-
ചാരൂര്യയുഗ്മചരണം കരുണാംബുധേ, തേ.

9. സംസാരചക്രമയി ചക്രധര ക്രിയാസ്തേ
വീര്യം മഹാസുരഗണോഽസ്ഥി ക്വലാനി ശൈലഃ
നാഡ്യഃ സരിത്സമുദയസ്തരവശ്ച രോമ
ജീയാദിദം വപുരനിർവ്വചനീയമീശ!
10. ഈദ്യുഗ്ജഗന്മയവപുസ്തവ കർമ്മദാജാം
കർമ്മാവസാനസമയേ സ്തരണീയമാഹുഃ
തസ്യാന്തരാത്മവപുഷേ വിമലാന്മനേ തേ
വാതാലയാധിപ, നമോഽസ്തു നിരുന്ധി രോഗാൻ.

ഏഴാം ദശകം (7)
ബ്രഹ്മാവിന്റെ തപസ്സും വൈകുണ്ഠദർശനവും

1. ഏവം ദേവ, ചതുർദ്ദശാത്മകജഗ-
ദ്രൂ പേണ ജാതഃ പുന-
സ്തസ്യോർദ്ധ്വം ഖലു സത്യലോകനിലയേ
ജാതോഽസി ധാതാ സ്വായം
യം ശംസന്തി ഹിരണ്യഗർഭമഖില-
ത്രൈലോക്യജീവാത്മകം
യോഽഭ്യുത് സ്തീതരജോവികാരവികസ-
ന്നാനാസിസ്യക്ഷാരസഃ.
2. സോഽയം വിശ്വവിസർഗ്ഗദത്തഹൃദയഃ
സംപശ്യമാനഃ സ്വായം
ബോധം ഖലാനവാപ്യ വിശ്വവിഷയം
ചിന്താകുലസ്തസ്ഥിവാൻ
താവത് ത്വം ജഗതാം പതേ 'തപ തപേ'-
ത്യേവം ഹി വൈഹായസീം
വാണീമേനമശിശ്രവഃ ശ്രുതിസുഖാം
കുർവ്വംസ്തപഃ പ്രേരണാം.
3. കോഽസൗ മാമവദത് പുമാ നിതി ജലാ-
പൂർണ്ണേ ജഗന്മണ്ഡലേ
ദിക്ഷുദ്വീക്ഷ്യ കിമപ്യനീക്ഷിതവതാ
വാക്യാർത്ഥമുത്പശ്യതാ
ദിവ്യം വർഷഹസസ്രമാത്തതപസാ
തേന ത്വമാരാധിത-
സ്തസ്മൈ ദർശിതവാനസി സ്വനിലയം
വൈകുണ്ഠമേകാ ദ്ഭ്യതം.
4. മായാ യത്ര കദാപി നോ വികുരുതേ

ഭാതേ ജഗദ്ഭ്യോ ബഹിഃ
ശോകക്രോധവിമോഹസാധാസമുഖാ
ഭാവാനു ദൂരം ഗതാഃ
സാന്ദ്രാനന്ദധരീ ച യത്ര പരമ-
ജ്യോതിഃപ്രകാശാത്മകേ
തത്തേ ധാമ വിഭാവിതം വിജയതേ
വൈകുണ്ഡരൂപം വിഭോ.

5. യസ്മിൻ നാമ ചതുർഭുജാ ഹരിമണി-
ശ്യാമാവദാതത്വിഷോ
നാനാഭൂഷണരത്നദീപിതദിശോ
രാജദിമാനാലയാഃ
ഭക്തിപ്രാപ്തമാവിധോന്നതപദാ
ദീവ്യന്തി ദിവ്യാ ജനാ-
സ്തത്തേ ധാമ നിരസ്തസർവ്വശമലം
വൈകുണ്ഡരൂപം ജയേത്.

6. നാനാദിവ്യവധുജനൈരഭിവൃതാ
വിദ്യുല്പതാതുല്യയാ
വിശോന്മാദനഹൃദ്യഗാത്രലതയാ
വിദ്യോതിതാശാന്തരാ
ത്വത്പാദാംബുജസൗരഭൈകകുതുകാ-
ലക്ഷ്മീഃ സ്വയം ലക്ഷ്യതേ
യസ്മിൻ വിസ്തയനീയദിവ്യവിഭവം
തത്തേ പദം ദേഹി മേ.

7. തത്രൈവം പ്രതിദർശിതേ നിജപദേ
രത്താസനാധ്യാസിതം
ഭാസ്യത്കോടിലസത്കിരീടകടകാ-
ദ്യാകല്പദീപ്രാകൃതി,
ശ്രീവത്സാം കിതമാത്തകൌസ്തുഭമണി-
ച്ഛായാരുണം കാരണം
വിശോഷാം തവ രൂപമൈക്ഷത വിധി,-
സ്തത്തേ വിഭോ ഭാതു മേ.

8. കാളാംഭോദകളായകോമളരുചീ-
ചക്രേണ ചക്രം ദിശാ-
മാവുണ്യാനമുദാരമന്ദഹസിത-
സ്യന്ദപ്രസന്നാനനം,
രാജത്കംബുഗദാരിപങ്കജധര-
ശ്രീമത്ഭുജാമണ്ഡലം

സ്രഷ്ടൃസ്തുഷ്ടികരം വപുസ്തുവ വിഭോ
മദ്രോഗമുദാസയേത്.

9. ദൃഷ്ട്യാ സംഭൃതസംഭ്രമഃ കമലഭൂ-
സ്താത്പാദപാമോരുഹേ
ഹർഷാവേശവശംവദോ നിപതിതഃ
പ്രീത്യാ കൃതാർത്ഥമീഭവൻ,
'ജാനാസ്യേവ മനീഷിതം മമ വിഭോ,
ജ്ഞാനം തദാപാദയ
ദൈതാദൈതഭവത്സാരൂപപര', മി-
ത്യാചഷ്ട തം ത്യാം ഭജേ.

10. ആതാമ്രേ ചരണേ വിനമ്രമഥ തം
ഹസ്തേന ഹസ്തേ സ്സ്യശൻ,
“ബോധസ്തേ ഭവിതാ, ന സർഗ്ഗവിധിഭിർ-
ബന്ധോഽപി സംജായതേ”
ഇത്യാഭാഷ്യ ഗിരം പ്രത്യോഷ്യ നിതരാം
തച്ചിത്തഗൃഹഃ സായം
സൃഷ്ടൗ തം സമുദൈരയഃ, സ ഭഗവ-
ന്നുല്ലാസയോല്ലാഘതാം.

എട്ടാം ദശകം (8)

നൈമിത്തികപ്രളയവും നാദികമലത്തിൽനിന്ന് ബ്രഹ്മാവിന്റെ ആവിർഭാവവും

1. ഏവം താവത് പ്രാകൃതപ്രക്ഷയാന്തേ
ബ്രാഹ്മേ കല്പേ ഹ്യാദിമേ ലബ്ധജന്മാ
ബ്രഹ്മാ ഭൂയസ്താത്ത ഏവാപ്യ വേദാൻ
സൃഷ്ടിം ചക്രേ പൂർവ്വകല്പോപമാനാം.
2. സോഽയം ചതുർയുഗസഹസ്രമിതാനൃഹാനി
താവന്മിതാശ്ച രജനീർബഹുശോ നിനായ
നിദ്രാത്യസൗ തായി നിലീയ സമം സാസ്യഷ്ടൈർ-
നൈമിത്തികപ്രളയമാഹുരതോഽസ്യ രാത്രിം.
3. അസ്താദൃശാം പുനരഹർമ്മുഖകൃത്യതുല്യാം
സൃഷ്ടിം കരോത്യനുദിനം സ ഭവത്പ്രസാദാത്
പ്രാഗിബ്രാഹ്മകല്പജനുഷാം ച പരായുഷാം തു
സുപ്തപ്രബോധനസമാസ്തി തദാപി സൃഷ്ടിഃ.
4. പഞ്ചാശബ്ദധുനാ സ്വവയോർദ്ധരുപ-
മേകം പരാർദ്ധമതിവൃത്യ ഹി വർത്തതേഽസൗ

തത്രാന്ത്യരാത്രിജനിതാൻ കഥയാമി ഭൂമൻ
പശ്ചാദ്ദിനാവതരണേ ച ഭവദ്ദിലാസാൻ

5. ദിനാവസാനേഫലം സരോജയോനി-
സുഷുപ്തികാമസ്തായി സന്നിലിച്ഛേ
ജഗതി ച ത്വജ്ജരം സമീയു-
സ്തദേദമേകാർണ്ണവമാസ വിശാം.
6. തവൈവ വേഷേ ഫണിരാജി ശേഷേ
ജലൈകശേഷേ ഭുവനേ സ്തു ശേഷേ
ആനന്ദസാന്ദ്രാനുഭവസ്വരൂപഃ
സ്വയോഗനിദ്രാപരിമുദ്രിതാത്മാ.
7. കാലാഖ്യശക്തിം പ്രളയാവസാനേ
പ്രബോധയേത്യാദിശതാ കിലാദൗ
ത്വയാ പ്രസുപ്തം പരിസുപ്തശക്തി-
പ്രജേന തത്രാഖിലജീവധാതാ.
8. ചതുർയുഗാണാം ച സഹസ്രമേവം
ത്വയി പ്രസുപ്തേ പുനരദിതീയേ
കാലാഖ്യശക്തിഃ പ്രഥമപ്രബുദ്ധാ
പ്രാബോധയത്യാം കില, വിശ്വനാഥ.
9. വിബുദ്ധ്യ ച ത്വം ജലഗർഭശായിൻ
വിലോക്യ ലോകാനഖിലാൻ പ്രലീനാൻ
തേഷോവ സൂക്ഷ്മാത്മതയാ നിജാന്തഃ-
സ്ഥിതേഷു വിശോഷു ദദാമ ദൃഷ്ടിം.
10. തതസ്ത്വദീയാദയി നാദിരന്ധ്രാ-
ദുദഞ്ചിതം കിഞ്ചന ദിവ്യപദ്മം,
നിലീനനിഃശേഷപദാർത്ഥമാലാ-
സംക്ഷേപരൂപം മുകുളായമാനം.
11. തദേതദം ദോരുഹകുഡ്മളം തേ
കളേബരാത് തോയപഥേ പ്രരൂഡം
ബഹിർനിരീതം പരിതഃ സ്തുരദ്ഭിഃ
സ്വധാമദിർധാന്തമലം നൃകൃന്തത്.
12. സംഹൃല്ല്വപത്രേ നിതരാം വിചിത്രേ
തസ്തിൻ ഭവദ്ദീര്യധൃതേ സരോജേ
സ പത്മജന്മാ വിധിരാവിരാസീത്
സ്വയം പ്രബുദ്ധാഖിലവേദരാശിഃ

13. അസ്തിൻ പരാത്ഥൻ നന്നു പാദ്മകല്ലേ
 തമിതമമുതമാപിതപദ്മയോനിഃ
 അനന്തഭൂമാ മമ രോഗരാശീം
 നിരുന്ധി വതാലയവാസ വിഷ്ണോ!

ഒമ്പതാം ദശകം (9)
ബ്രഹ്മാവിന്റെ തപസ്സും ഭുവനനിർമ്മിതിയും.

1. സ്ഥിതഃ സ കമലോത്ഭവ സ്തവ ഹി നാഭിപങ്കേരുഹേ,
 കുതഃസ്സിദിദമംബുധാ വുദിതമിത്യനാലോകയൻ,
 തദീക്ഷണകുതൂഹലാത് പ്രതിദിശം വിവൃത്താനന-
 ശ്ചതുർവൃദനതാമഗാ ദികസദഷ്ട ദൃഷ്ട്യംബുജാം
2. മഹാർണ്ണവവിഷ്ണുർണ്ണിതം കമലമേവ തത് കേവലം
 വിലോക്യ, തദുപാശ്രയം തവ തനും തു നലോകയൻ,
 'ക ഏഷ കമലോദരേ മഹതി നിസ്സഹായോ ഹൃഹം
 കുതസ്സിദിദമംബുജം സമജനീ'തി ചിന്താമഗാത്.
3. അമൃഷ്യ ഹി സരോരുഹഃ കിമപി കാരണം സംഭവേ-
 ദിതി സ്ത കൃതനിശ്ചയഃ സഖലു നാളരന്ദ്രാധാനാ
 സ്വയോഗബലവിദ്യയാ സമവരുഡവാൻ പ്രൗഢധീ-
 സ്തദീയമതിമോഹനം ന തു കളേബരം ദൃഷ്ടുവാൻ.
4. തതഃ സകലനാളികാ വിവരമാർഗഗോ മാർഗയൻ
 പ്രയസ്യ ശതവത്സരം കിമപി നൈവ സംദൃഷ്ടുവാൻ,
 നിവൃത്യ കമലോദരേ സുഖനിഷ്ണ ഏകാഗ്രധീഃ
 സമാധിബലമാദയേ ദവദനുഗ്രഹൈകാഗ്രഹീ.
5. ശതേന പരിവത്സരൈർ ദൃഢസമാധിബന്ധോല്ലസത്
 പ്രബോധവിശദീകൃതഃസ ഖലു പത്മിനീസംഭവഃ
 അദൃഷ്ടചരമത്സുതം തവ ഹി രൂപമന്തർദ്യശാ
 വ്യചഷ്ട പരിതുഷ്ടധീർ ഭുജഗഭോഗഭാഗാശ്രയം.
6. കിരീടമകുടോല്ലസത് കടകഹാരകേയൂരയുങ്
 മണിസ്ഫുരിതമേഖലം സുപരിവീതപീതാംബരം
 കളായകുസുമപ്രഭം ഗളതലോല്ലസത്കൗസ്തുഭം
 വപുസ്തദധി ഭാവയേ കമലജന്മനേ ദർശിതം.
7. “ശ്രുതിപ്രകരദർശിത പ്രചുരവൈഭവ ശ്രീപതേ,
 ഹരേ! ജയ ജയ! പ്രഭോ, പദമുപൈഷി ദിഷ്ട്യാ ദൃശോഃ
 കുരുഷ്വ ധിയമാശു മേ ഭുവനനിർമ്മിതൗ കർമ്മൗ”-
 മിതിദ്രുഹിണവർണ്ണിത സ്വഗുണബംഹിമാ പാഹി മാം.

8. “ലഭസ്യ ഭുവനത്രയീ രചനദക്ഷതാമക്ഷതാം
ഗൃഹാണ മദനുഗ്രഹം, കുരു തപശ്ച ഭുയോ വിധേ
ഭവതഖിലസായനീ മയി ച ഭക്തിരത്യുക്തേ”-
ത്യുദീര്യ ഗിരമാദധാ മുദിതചേതസം വേദസം.
9. ശതം കൃതതപാസ്തതഃ സ ഖലു ദിവ്യസംവത്സരാ-
നവാപ്യ ച തപോബലം മതിബലംച പൂർവാധികം
ഉദീക്ഷ്യ കില കമ്പിതം പയസി പങ്കജം വായുനാ
ഭവദ്ബലവിജുംഭിതഃ പവനപാമസീ പീതവാൻ
10. തവൈവ കൃപയാ പുനഃ സരസിജേന തേനൈവ സഃ
പ്രകല്പ്യ ഭുവനത്രയീം പ്രവവൃതേ പ്രജാനിർമ്മിതൗ
തമാവിധകൃപാഭരോ ഗുരുമരുത്പുരാധീശ്വര,
തമാശു പരിപാഹി മാം ഗുരുഭയോക്ഷിതൈരീക്ഷിതൈഃ.

പത്താം ദശകം. (10)
സൃഷ്ടിഭേദങ്ങൾ

1. വൈകുണ്ഠ, വർധിതബലോഽഥ ഭവത്പ്രസാദാ-
ദംഭോജയോനിരസൃജത് കില ജീവദേഹാൻ
സ്ഥാസ്തൂനി ഭൂരുഹമയാണി തമാ തിരശ്ചാം
ജതീർമനുഷ്യനിവഹാനപി ദേവദേദാൻ.
2. മിഥ്യാഗ്രഹാസ്തീമതിരാഗവികോപഭീതി-
രജ്ഞാനവൃത്തിമിതി പഞ്ചവിധാം സ സൃഷ്ട്യാ
ഉദ്ദാമതാമസപദാർത്ഥവിധാനദൂന-
സ്തേനേ ത്വദീയചരണസ്തരണം വിശുദ്ധൈഃ.
3. താവത്സരജ്ജ മനസാ സനകം സനന്ദം
ഭൂയഃ സനാതനമുനിം ച സനത്കുമാരം
തേ സൃഷ്ടികർമ്മണി തു തേന നിയുജ്യമാനാ-
സ്തത്പാദഭക്തിരസികാ ജഗൃഹൂർന വാണീം.
4. താവത് പ്രകോപമുദിതം പ്രതിരുന്ധതോഽസ്യ
ഭൂമധ്യതോഽജനി മൃഡോ ഭവദേകദേശഃ
നാമാനി മേ കുരു പദാനി ച ഹാ! വിരിഞ്ചൈ-
ത്യോദൗ രുരോദ കില തേന സ രൂദ്രനാമാ.
5. ഏകാദശാഹായതയാ ച വിഭിന്നരൂപം
രൂദ്രം വിധായ ദയിതാ വിനിതാശ്ച ദത്വാ
താവന്ത്യദത്ത ച പദാനി ഭവത്പ്രണുനഃ
പ്രാഹ പ്രജാവിരചനായ ച സാദരം തം.

6. രൂദ്രാഭിസ്യഷ്ടഭയദാകൃതിരുദ്രസംഘ-
സമ്പൂര്യമാണഭുവനത്രയഭീതചേതാഃ,
മാ മാ പ്രജാഃ സ്യജ, തപശ്ചര മംഗലായേ-
ത്യാചഷ്ട തം കമലഭൂർഭവദീരിതാത്മാ.
7. തസ്യാമ സർഗ്ഗരസികസ്യ മരീചിരത്രി-
സ്തത്രാങ്ഗിരാഃ ക്രതുമുനി പുലഹഃ പുലസ്തഃ
അങ്ഗാദജായത, ഭൃഗുശ്ച വസിഷ്ഠദക്ഷൗ
ശ്രീനാരദശ്ച ഭഗവാൻ ഭവദംഘ്രിദാസഃ
8. ധർമ്മാധികാനഭിസ്യജന്നമ കർദ്ദമം ച
വാണീം വിധായ വിധിരങ്ഗജസങ്കുലോഽഭൂത്
ത്വദ്ഭോധിന്ദൈഃ സനകദക്ഷമുഖൈസ്തന്നുജൈ-
രുദ്ബോധിതശ്ച വിരരാമ തമോ വിമുഞ്ചൻ
9. വേദാൻ പുരാണനിവഹാനപി സർവ്വവിദ്യാഃ
കുർവ്വന്നിജാനനഗണാച്ചതുരാനനോഽസൗ
പുത്രേഷു തേഷു വിനിധായ സ സർഗ്ഗവൃദ്ധി-
മപ്രാപ്തവംസ്തവ പദാംബുജമാശ്രിതോഽഭൂത്.
10. ജാനന്നുപായമഥ ദേഹമജോ വിഭജ്യ
സ്ത്രീപുംസഭാവമഭജന്മനുതദധുദ്യാഃ;
താദ്യാഃ ച മാനുഷകുലാനി വിവർദ്ധയംസ്താം
ഗോവിന്ദ, മാരുതപു രേശ, നിരുന്ധി രോഗാൻ.

പതിനൊന്നാം ദശകം (11)

ഹിരണ്യാക്ഷന്റെയും ഹിരണ്യകശിപുവിന്റെയും ഉത്പത്തി.

1. ക്രമേണ സർഗ്ഗേ പരിവർദ്ധമാനേ
കദാപി ദിവ്യാഃ സനകാദയസ്തേ
ഭവദിലോകായ വികുണ്ഠലോകം
പ്രപേദിരേ മാരുതമന്ദിരേശ!
2. മനോജ്ഞനൈഃ ശ്രേയസകാനനാദ്വൈ-
രനേകവാപീമണിമന്ദിരൈശ്ച
അനോപമം തം ഭവതോ നികേതം
മുനീശ്വരാഃ പ്രാപുരതീതകക്ഷ്യാഃ.
3. ഭവദ്ദിദൃക്ഷുൻ ഭവനം വിവിക്ഷുൻ
ദാസ്ഥൗ ജയസ്താൻ വിജയോഽപ്യരുന്ധാം
തേഷാം ച ചിത്തേ പദമാപ കോപഃ
സർവം ഭവത്പ്രേരണയൈവ ഭൂമൻ.

4. 'വൈകുണ്ഠലോകാനുചിതപ്രചേഷ്ടൗ കഷ്ടൗ യുവാം ദൈത്യഗതിം ഭജേതം' ഇതി പ്രശസ്തൗ ഭവദാശ്രയൗ തൗ ഹരിസ്തുതിർന്നോഽസ്തിതി നേമതുസ്താൻ
5. തദേതദാജ്ഞായ ഭവാനപാപ്തഃ സഹൈവ ലക്ഷ്മ്യൗ ബഹിരംബുജാക്ഷ ഖഗേശ്വരാംസാർപ്പിതചാരുബാഹു- രാനന്ദയംസ്താനഭിരാമമൂർത്തയാ.
6. പ്രസാദ്യ ഗീർഭിഃ സ്തുവതോ മുനീന്ദ്രാ- നനന്യനാമാവഥ പാർഷദൗ തൌ സംരംഭയോഗേന ഭവൈസ്തിഭിർമ്മാ- മുപേതമിത്യാത്തക്രൂപം നൃഗാദിഃ.
7. തദീയഭൃത്യാവഥ കാശ്യപാത്തൗ സുരാരിവീരാവുദിതൗ ദിതൗ ദൗ സന്ധ്യാസമുത്പാദനകഷ്ടചേഷ്ടൗ യമൗ ച ലോകസ്യ യമാവിവാന്യൗ.
8. ഹിരണ്യ പൂർവ്വഃ കശിപു കിലൈകഃ പരോ ഹിരണ്യാക്ഷ ഇതി പ്രതീതഃ ഉദൗ ഭവന്നാഥമശേഷലോകം രുഷാ നൃരുന്ധാം നിജവാസനാന്ധൗ.
9. തയോർ ഹിരണ്യാക്ഷമഹാസുരേന്ദ്രോ രണായ ധാവന്നനവാപ്തവൈരീ ഭവത്പ്രിയാം ക്ഷ്യാം സലിലേ നിമജ്ജ്യ ചചാര ഗർവാദിനദൻ ഗദാവൻ.
10. തതോ ജലേശാൽ സദ്യശം ഭവന്തം നിശമ്യ ബദ്രാമ ഗവേഷയംസ്ത്യാം ഭക്തൈകദ്യശ്യഃ സ കൃപാനിയേ, താം നിരുന്ധി രോഗാൻ മരുദാലയേശ.

പന്ത്രണ്ടാം ദശകം. (12)
വരാഹാവതാരം

1. സ്വായംഭുവോ മനുരഥോ ജനസർഗ്ഗശീലോ ദൃഷ്ട്യാ മഹീമസമയേ സലിലേ നിമഗ്നാം സ്രഷ്ടാരമാപ ശരണം ഭവദംഘ്രിസേവാ- തുഷ്ടാശ്രയം മുനിജനൈഃ സഹ സത്യലോകേ.

2. കഷ്ടം പ്രജാഃ സ്യജതി മയ്യവനിർന്നിമഗ്നാ
സ്ഥാനം സരോജഭവ, കല്പയ തത് പ്രജാനാം,
ഇത്യേവമേഷ കമിതോ മനുനാ സ്വയംഭൂ-
രംഭോരുഹാക്ഷ, തവ പാദയുഗം വ്യചിന്തീത്.
3. 'ഹാ! ഹാ! വിഭോ, ജലമഹം നൃപിബം പുരസ്താ-
ദദ്യാപി മജ്ജതി മഹീ കിമഹം കരോമി!
ഇതഥം ത്വദംഭ്രിയുഗളം ശരണം യതോഽസ്യ
നാസാപുടാൽ സമഭവഃ ശിശുകോലരുപീ.
4. അംഗുഷ്ഠമാത്രവപുരുത്പതിതഃ പുരസ്താദ്
ഭൂയോഽഥ കുന്ദിസദ്യശഃ സമജ്യംഭമാസ്താം
അഭ്രേ തമാവിധമുദീക്ഷ്യ ഭവന്തമുച്ചൈർ-
വ്വിസ്മേരതാം വിധിരഗാത് സഹ സുനുഭിഃ സ്വൈഃ.
5. “കോഽസാവചിന്ത്യമഹിമാ കിടിരുത്ഥിതോ മേ
നാസാപുടാത് കിമു ഭവേദജിതസ്യ മായാ”
ഇതഥം വിചിന്തയതി ധാരതി ശൈലമാത്രഃ
സദ്യോ ഭവൻ കില ജഗർജ്ജിഥ ഘോരഘോരം
6. തം തേ നിനാദമുപകർണ്യ ജനസ്തപഃസ്ഥാഃ
സത്യസ്ഥിതാശ്ച മൂനയോ നൂനൂവൂർഭവന്തഃ;
തത്സന്തോത്രഹർഷുലമനാഃ പരിണദ്യ ഭൂയ-
സ്തോയാശയം വിപിലമൂർത്തിരവാതരസ്താം.
7. ഊർധ്വപ്രസാരിപരിധുമവിധുതരോമാ
പ്രോത്ക്ഷിപ്തവാലധിരവാങ്മുഖഘോരഘോണഃ
തൂർണ്ണപ്രദീർണജലദഃ പരിഘൂർണ്ണദക്ഷ്ണാ
സ്തോത്യൻ മൂനീൻ ശിശിരയന്നവതേരിഥ ത്വം.
8. അന്തർജലം തദനു സംകുലനക്രചക്രം
ഭ്രാമ്യത്തിമിംഗിലകുലം കലുഷോർമ്മിമാലം
ആവിശ്യ ഭീഷണരവേണ രസാതലസ്ഥാ-
നാകമ്പയൻ വസുമതീമഗവേഷയസ്താം.
9. ദൃഷ്ട്യാമ ദൈത്യഹതകേന രസാതലാന്തേ
സംവേശിതാം ഝടിതി കൂടകിടിർവിഭോ, ത്വം
ആപാതുകാനവിഗണയ്യ സുരാരിഖേടാൻ
ദംഷ്ട്രാകുരേണ വസുധാമദധാഃ സലീലം
10. അഭ്യുദ്ധരന്നഥ ധരാം ദശനാഗ്രലഗ്ന-
മുസ്താകുരാംകിത ഇവാധികപീവരാത്മാ

ഉദ്ധൃതഘോരസലിലാജ്ജലധേരുദഞ്ചൻ
ക്രീഡാവരാഹവപുരീശ്വര, പാഹി രോഗാത്.

പതിമൂന്നാം ഭാഗം. (13)
ഹിരണ്യാക്ഷവധം

1. ഹിരണ്യാക്ഷം താവദാരദ, ഭവദന്വേഷണപരം
ചരന്തം സാംവർത്തേ പയസി നിജജംഘാപരിമിതേ
ഭവന്തദേതോ ഗത്യാ കപടപടുധീർനാരദമുനിഃ
ശന്നൈരൂചേ നന്ദൻ ദനുജമപി നിന്ദംസ്തുവബലം.
2. സ മായാവീ വിഷ്ണുർഹരതി ഭവദീയാം വസുമതീം;
പ്രഭോ, കഷ്ടം! കഷ്ടം! കിമിദമിതി തേനാഭിഗദിതഃ
നന്ദൻ ക്യാസൗ ക്യാസാവിതി സ മുനിനാ ദർശിതപഥോ
ഭവന്തം സംപ്രാപദ്ധരണിധരമുദ്യന്തമുദകാത്.
3. അഹോ! ആരണ്യോഽയം മൃഗ ഇതി ഹസന്തം ബഹുതരൈർ-
ദുരുക്തൈർവിധ്യന്തം ദിതിസുതമവജ്ഞായ ഭഗവൻ,
മഹീം ദൃഷ്ട്യാ ദംഷ്ട്രാശിരസി ചകിതാം സ്വേന മഹസാ
പയോധാവായായ പ്രസഭമുദ്യുങ്ക്മാ മൃഗവിധൗ.
4. ഗദാപാണൗ ദൈത്യേ തമപി ഹി ഗൃഹീതോന്നതഗദോ
നിയുദ്ധേന ക്രീഡൻ ഘടഘടരവോദ്ഘൃഷ്ടവിയതാ
രണാലോകൗത്സുകയാമിളതി സുരസംഘേ ദ്രുതമമും
നിരുന്ധ്യാഃ സന്ധ്യാതഃ പ്രഥമമിതി ധാത്രോ ജഗദിഷേ.
5. ഗദോന്വദേ തസ്തിംസ്തുവ ഖലു ഗദായാം ദിതിഭുവോ
ഗദാഘാതാദ്ഭുമൗ ത്വടിതി പതിതായാമഹഹ! ഭോഃ
മൃദുസ്തേരാസ്യസ്താം ദനുജകുലനിർമ്മൂലനചണം
മഹാചക്രം സ്ഥൂതയാ കരഭുവി ദധാനോ രുരുചിഷേ
6. തതഃ ശൂലം കാലപ്രതിമരുഷി ദൈത്യേ വിസൃജതി
തായി ഛിന്ദത്യേനത് കരകലിതചക്രപ്രഹരണാത്
സമാരുഷ്ടോ മുഷ്ട്യാ സ ഖലു വിതുദംസ്താം സമതനോദ്-
ഗളന്വായേ മായാസ്തുയി കില ജഗന്മോഹനകരീ.
7. ഭവച്ഛക്രജ്യോതിഷ്ണലവനിപാതേന വിധുതേ
തതോ മായാചക്ര വിതതഘനരോഷാസ്മമനസം
ഗരിഷ്ഠാഭിർമുഷ്ടിപ്രഹൃതിഭിരഭിച്ഛന്തമസുരം
കരാഗ്രേണസ്വേന ശ്രവണപദമുലേ നിരവധീഃ
8. മഹാകായഃ സോഽയം തവ ചരണപാതപ്രഥമിതോ
ഗളദ്രഭേതോ വക്രതാദപതദ്യുഷിഭിഃ ശ്ലാഘിതഹതിഃ

തദാ ത്യാമുദ്ദാമപ്രമദദരവിദ്യോതിഹൃദയാ
മുനീന്ദ്രാഃ സാന്ദ്രാഭിഃ സ്തുതിഭി രനുവന്നധാരതനും.

- 9. ത്യാചി ഛരന്ദോ രോമസാപി കൃശഗണശ്ചക്ഷുഷി ഘൃതം
ചതുർഹോതാരോഽർഷ്വേഘ്രഃ സ്രുഗപി വദനേ ചോദര ഇഡാ
ഗ്രഹാ ജിഹ്വായാം തേ പരപുരുഷ! കർണ്ണേ ച ചമസാ
വിഭോ, സോമോ വീര്യം വരദ, ഗളദേശേഽപ്യുപസദഃ
- 10. മുനീന്ദ്രേരിത്യോദിസ്തവനമുഖരൈർ മോദിതമനാ
മഹീയസ്യോ മുർത്ത്യോ വിമലതരകീർത്ത്യോ ച വിലസൻ
സ്വധിഷ്ഠ്യം സംപ്രാപ്തഃ സുഖരസവിഹാരീമധുരിപോ,
നിരുന്ധ്യോ രോഗം മേ സകലമപി വാതാലയപതേ!

പതിനാലാം ദശകം. (14)

കപിലാവതാരം

- 1. സമനുസ്തൃതതാവകാങ്ഘ്രിയുഗ്മ-
സ മനുഃ പങ്കജസംഭവാംഗജന്മാ
നിജമന്തരമന്തരായഹീനം
ചരിതം തേ കഥയൻ സുഖം നിനായ.
- 2. സമയേ ഖലു തത്ര കർദ്ദമാഖ്യോ
ദ്രുഹിണച്ഛായഭവസ്തദീയവാചാ
ധൃതസർഗ്ഗരസോ നിസർഗ്ഗരമ്യം
ദഗവംസ്താമയുതം സമാഃ സിഷേവേ.
- 3. ഗരുഡോപരി കാളമേഘകമ്രം
വിലസത്കേളിസരോജപാണിപദ്മം
ഹസിതോല്ലസിതാനനം വിഭോ, ത്യാം
വപുരാവിഷ്ണുരുഷേ സ്തുകർദ്ദമായ.
- 4. സ്തുവതേ പുളകാവൃതായ തസ്മൈ
മനുപുത്രീം ദധിതാം, നവാപി പുത്രീഃ
കപിലംച സുതം സ്വമേവ പശ്ചാത്
സ്വഗതിം ചാപ്യനുഗൃഹ്യ നിർഗ്ഗതോഽഭൂഃ.
- 5. സ മനുഃ ശതരുപയാ മഹിഷ്യോ
ഗുണവത്യോ സുതയാ ച ദേവഹൃത്യോ
ദവദീരിതനാരദോപദിഷ്ടഃ
സമഗാത് കദമമാഗതിപ്രതീക്ഷം.
- 6. മനുനോപഹൃതാം ച ദേവഹൃതിം
തരുണീരത്നമവാപ്യ കർദ്ദമോഽസൗ

ഭവദർച്ചനനിർവൃതോഽപി തസ്യാം
ദൃഢശൃശ്രൂഷണയാ ദധൗ പ്രസാദം.

7. സ പുനസ്താദുപാസനപ്രഭാവോദ്
ദധിതാകാമകൃതേ കൃതേ വിമാനേ
വനിതാകുല സങ്കുലോ നവാത്മാ
വ്യഹരദ്ദേവപഥേഷു ദേവഹൃത്യാ.
8. ശതവർഷമഥ വൃതീത്യ സോഽയം
നവകന്യാഃ സമവാപ്യ ധന്യരൂപാഃ
വനയാനസമുദ്യതോഽപി കാന്താ-
ഹിതകൃത് ത്വജ്ജനനോത്സുകോ നൃവാത്സീത്
9. നിജദർശ്യാഗിരാ ഭവന്നിഷേവാ-
നിരതായാമഥ ദേവ ദേവഹൃത്യാം
കപിലസ്തമജായഥാ ജനാനാം
പ്രഥയിഷ്യൻ പരമാത്മതത്ത്വവിദ്യാം.
10. വനമേയുഷി കർദ്ദമേ പ്രസന്നേ
മതസർവ്വസ്വമുപാദിശൻ ജനന്യൈ
കപിലാത്മക വായുമന്ദിരേശ
ത്വരിതം ത്വം പരിപാഹി മാം ഗദൗഘാത്.

പതിനഞ്ചാം ദശകം (15)
കപിലോപദേശം

1. മതിരിഹ ഗുണസക്താ ബന്ധകൃത്, തേഷ്വസക്താ
ത്വമൃതകൃദുപരുന്ധേ ഭക്തിയോഗസ്തു സക്തിം,
മഹദനുഗമലഭ്യാ ഭക്തിരേവാത്ര സാധ്യാ
കപിലതനുരിതി ത്വം ദേവഹൃത്യൈ നൃഗാദീഃ.
2. പ്രകൃതിമഹദഹങ്കാരാശ്ച മാത്രാശ്ച ഭൂതാ-
ന്യപി ഹൃദപി ദശാക്ഷീ പുരുഷഃ പഞ്ചവിംശഃ
ഇതി വിദിതവിഭാഗോ മുച്യതേഽസൗ പ്രകൃത്യാ
കപിലതനുരിതി ത്വം ദേവഹൃത്യൈ നൃഗാദീഃ
3. 'പ്രകൃതിഗതഗുണൗഘൈർന്നാജ്യതേ പുരുഷോഽയം
യദി തു സജതി തസ്യാം, തദ്ഗുണാസ്തം ഭജേരൻ,
മദനുഭജനതത്ത്വലോചനൈഃ സാപ്യപേയാത്
കപിലതനുരിതി ത്വം ദേവഹൃത്യൈ നൃഗാദീഃ.
4. വിമലമതിരുപാഞ്ഞെരാസനാദൈർമദങ്ഗം

ഗരുഡസമധിരൂഢം ദിവ്യഭൃഷായുധാകം
 രൂപിതുലിതമലം ശീലയേതാനുവേലം
 കപിലതനുരിതി താം ദേവഹൃത്യൈ നൃഗാദീഃ.

5. മമ ഗുണഗണലീലാകർണ്ണനൈഃ കീർത്തനാദ്വൈർ-
 മയി സുരസരിദോഘപ്രഖ്യചിത്താനുവൃത്തിഃ
 ദവതി പരമഭക്തിഃ സാ ഹി മൃത്യോർവിജേന്ദ്രി
 കപിലതനുരിതി താം ദേവഹൃത്യൈ നൃഗാദീഃ.
6. അഹഹ ബഹുളഹിംസാസഞ്ചിതാർത്ഥൈഃ കുടുംബം
 പ്രതിദിനമനുപുഷ്ണൻ സ്രീജിതോ ബാലലാളീ
 വിശതി ഹി ഗൃഹസഭേതാ യാതനാം മയ്യഭക്തഃ
 കപിലതനുരിതി താം ദേവഹൃത്യൈ നൃഗാദീഃ.
7. യുവതിജംഭവിനോ ജാതബോധോഽപ്യകാണേയ
 പ്രസവഗളിതബോധഃ പീഡയോല്ലംഘ്യ ബാല്യം,
 പുനരപി ബത മുഹ്യത്യേവ താരുണ്യകാലേ
 കപിലതനുരിതി താം ദേവഹൃത്യൈ നൃഗാദീഃ.
8. പിതൃസുരഗണായജീ ധാർമ്മികോ യോ ഗൃഹസ്ഥഃ
 സ ച നിപതതി കാലേ ദക്ഷിണായോപഗാമീ,
 മയി നിഹിതമകാമം കർമ്മ തുദക്പമാർത്ഥം
 കപിലതനുരിതി താം ദേവഹൃത്യൈ നൃഗാദീഃ.
9. ഇതി സുവിദിതവേദ്യാം ദേവ ഹേ! ദേവഹൃതിം
 കൃതനുതിമനുഗൃഹ്യ താം ഗതോ യോഗിസംഘൈഃ
 വിമലമതിരമാസൗ ഭക്തിയോഗേന മുക്താ
 തമപി ജനഹിതാർത്ഥം വർത്തസേ പ്രാഗുദീചയാം.
10. പരമ, കിമു ബഹുക്ത്യാ ത്വത്പദാംഭോജഭക്തിം,
 സകലഭയവിനേന്ദ്രീം സർവ്വകാമോപനേന്ദ്രീം,
 വദസി ഖലു ദൃഢം താം, തദിധുയാമയാൻ മേ
 ഗുരുപവനപുരേശ, തായുപാധത്വ ഭക്തിം.

പതിനാറാം ദശകം. (16)
നാരായണാവതാരവും ദക്ഷയാഗവും

1. ദക്ഷോ വിരിഞ്ചതനയോഽഥ മനോസ്തനുജാം
 ലബ്ധ്യാ പ്രസൂതിമിഹ ഷോഡശ ചാപ കന്യാഃ
 ധർമ്മേ ത്രയോദശ ദദൗ പിതൃഷു സ്വധാം ച
 സ്വാഹാം ഹവിർഭുജീ സതീം ഗിരിശേ ത്വദംശേ.
2. മൂർത്തിർഹി ധർമ്മഗൃഹിണീ സുഷുവേ ദവന്തം

നാരായണം നരസഖം മഹിതാനുഭാവം
യജ്ഞന്വി പ്രമുദിതാഃ കൃതതൂര്യഘോഷാഃ
പുഷ്പോത്കരാൻ പ്രവവൃഷ്ടുർനൂനൂവുഃ സുരൗഘാഃ.

3. ദൈത്യം സഹസ്രകവചം കവചൈഃ പരീതം
സാഹസ്രവത്സരതപസമരാഭിലവൈഃ
പര്യായനിർമ്മിതതപസ്സമരൗ ഭവന്തൗ
ശിഷ്ടൈകകങ്കടമമും നൃഹതാം സലീലം.
4. അന്യാചരന്നുപദിശന്നപി മോക്ഷധർമ്മം
ത്വം ഭ്രാതൃമാൻ ബദരികാശ്രമമധ്യവാത്സീഃ,
ശക്രോഽഥ തേ ശമതപോബലനിസ്സഹാത്മാ
ദിവ്യാംഗനാപരിവൃതം പ്രജീഘായ മാരം.
5. കാരോ വസന്തമലയാനിലബന്ധുശാലീ
കാന്താകടാക്ഷവിശിഖൈർവ്വികസദിലാസൈഃ
വിധ്യൻ മുഹൂർമുഹൂരകമ്പമുദീക്ഷ്യ ച ത്വാം
ഭീതസ്തായാഥ ജഗദേ മൃദുഹാസഭാജാ.
6. “ഭീത്യാലമംഗജ, വസന്ത, സുരാംഗനാ, വോ
മന്മാനനം തിഹ ജുഷധാ”മിതി ബ്രുവാണഃ,
ത്വം വിസ്തയേന പരിതഃ സ്തുവതാമമൈഷാം
പ്രാദർശയഃ സ്വപരിചാരകകാതരാക്ഷീഃ.
7. സമ്മോഹനായ മിളിതാ മദനാദയസ്തേ
ത്വദാസികാപരിമളൈഃ കില മോഹമാപുഃ,
ദത്താം ത്വയ ച ജഗൃഹൂസ്ത്രപയൈവ സർവ്വ-
സ്വർവ്വാസിഗർവശമനീം പുനരുർവൃശീം താം.
8. ദൃഷ്ടോർവൃശീം, തവ കഥാം വ നിശമ്യ ശക്രഃ
പര്യാകുലോഽജനി ഭവന്മഹിമാവമർശാത്
ഏവം പ്രശാന്തരമണീയതരാവതാരാത്
ത്വത്തോഽധികോ വരദ കൃഷ്ണതനുസ്താമേവ.
9. ദക്ഷസ്തു ധാതുരതിലാളനയാ രജോന്ധോ
നാത്യാദൃതസ്തായി ച കഷ്ടമശാന്തിരാസീത്
യേന വ്യരൂന്ധ സ ഭവത്തനുമേവ ശർവ്വം
യജ്ഞേ ച വൈരപിശുനേ സ്വസുതാം വൃമാനീത്.
10. ക്രുദ്ധേശമർദ്ദിതമഖഃ സ തു കൃത്തശീർഷോ
ദേവപ്രസാദിതഹരാദഥ ലബ്ധജീവഃ
ത്വത്പൂരിതക്രതുവരഃ പുനരാപ ശാന്തിം

സ ത്വം പ്രശാന്തികര പാഹി മരുത്പുരേശ!

**പതിനേഴാം ദശകം (17)
ധ്രുവചരിതം**

1. ഉത്താനപാദന്യപതേർമനൂനന്ദനന്യ
ജായാ ബഭൂവ സുരുചിർനിതരാമഭീഷ്ടാ,
അന്യാ സുനീതിരിതി ഭർത്തുരനാദ്യതാ; സാ
ത്വമേവ നിത്യമഗതിഃ ശരണം ഗതാഭ്യത്.
2. അങ്കേ പിതൃഃ സുരുചിപുത്രകമുത്തമം തം
ദ്യഷ്ട്വ, ധ്രുവഃ കില സുനീതിസുതോഽധിരോക്ഷ്യൻ,
ആചിക്ഷിപേ കില ശിശുഃ സുതരാം സുരുച്യാ
ദ്യുസ്സന്ത്യജാ ഖലു ഭവദ്വിമുഖൈരസ്യയാ!
3. ത്വന്മോഹിതേ പിതരി പശ്യതി ദാരവശ്യേ
ദ്വരം ദ്വരുകതിനിഹതഃ സ ഗതോ നിജാംബാം,
സാപി, സ്വകർമ്മഗതിസന്തരണായ പുംസാം
ത്വത്പാദമേവ ശരണം ശിശവേ ശശംസ.
4. ആകർണ്യ സോഽപി ഭവദ്ഭുനനിശ്ചിതാത്മാ
മാനീ നിരത്യ നഗരാത് കില പഞ്ചവർഷഃ,
സന്ദ്യഷ്ട്നാരദനിവേദിതമന്ത്രമാർഗ-
സ്താമാരരാധ തപസാ മധുകാനനാന്തേ.
5. താതേ വിഷണ്ണഹൃദയേ നഗരീം ഗതേന
ശ്രീനാരദേന പരിസാന്തിതചിത്തവൃത്തൗ,
ബാലസ്താദർപ്പിതമനാഃ ക്രമവർദ്ധിതേന
നിന്ദ്യേ കഠോരതപസാ കില പഞ്ച മാസാന്.
6. താവത്തപോബലനിരുച്ഛാസിതേ ദിഗന്തേ
ദേവാർത്ഥിതസ്താമുദയതകരുണാർദ്രചേതാഃ
ത്വദ്ദ്രുപചിദ്രസനിലീനമതേഃ പുരസ്താ-
ദാവിർബഭൂവിഥ വിഭോ, ഗരുഡാധിരുഡഃ.
7. ത്വദ്ദർശനപ്രമദഭാരതരങ്ഗിതം തം
ദ്യുഗ്ദ്യാം നിമഗ്നിമിവ രൂപരസായനേ തേ,
തുഷ്ട്യുഷമാണമവഗമ്യ, കപോലദേശേ
സംസ്പ്രഷ്ട്വാനസി ദരേണ തഥാദരേണ.
8. താവദിബോധവിമലം പ്രണുവന്തമേന-
മാഭാഷമാസ്താമവഗമ്യ തദീയഭാവം-,

“രാജ്യം ചിരം സമനുഭൂയ ഭജന്യാ ഭൂയഃ
സർവ്വോത്തരം ധ്രുവ, പദം വിനിവൃത്തിഹീനം”.

9. ഇത്യുചുഷി തായി ഗതേ, നൃപനന്ദനോഽസാ-
വാനന്ദതാഖിലജനോ നഗരീമുപേതഃ,
രേമേ ചിരം ഭവദനുഗ്രഹപൂർണ്ണകാമ-
സ്തോതേ ഗതേ ച വനമാദ്യതരാജ്യഭാരഃ.
10. യക്ഷേണ ദേവ നിഹതേ പുനരുത്തമേഽസ്തിൻ
യക്ഷഃ സ യുദ്ധനിരതോ വിരതോ മനുക്ത്യാ,
ശാന്ത്യാ പ്രസന്നഹൃദയാദ്ധനദാദ്യപേതാത്
താദേകതിമേവ സുദ്യധാമവൃണോന്മഹാത്മാ.
11. അന്തേ ഭവത്പുരുഷനീതവിമാനയാതോ
മാത്രാ സമം ധ്രുവപദേ മുദിതോഽയമാന്യേ!
ഏവം സാഭ്യത്യജനപാലനലോലധീസ്താം
വാതാലയാധിപ, നിരുന്ധി മമാമയാഘോരം.

പതിനെട്ടാം ദശകം. (18)
പൃഥുചരിതം

1. ജാതസ്യ ധ്രുവകുല ഏവ തുംഗകീർത്തേ-
രങ്ഗസ്യ വൃജനി സുതഃ സ വേനനാമാ,
യദ്ദോഷവൃഥിതമതിഃ സ രാജവര്യ-
സ്താത്പാദേ വിഹിതമനാ വനം ഗതോഽഭൂത്.
2. പാപോഽപി ക്ഷിതിതലപാലനായ വേനഃ
പൌരാദ്വൈരൂപനിഹിതഃ കഠോരവീര്യഃ,
സർവ്വേദ്യോ നിജബലമേവ സംബ്രശംസൻ
ഭൂചക്രേ തവ യജനാനൃയം നൃരാത്സീത്.
3. സംബ്രാഹ്മണേ ഹിതകഥനായ താപസൗഷേ
മത്തോഽന്യോ ഭൂവനപതിർന കഞ്ചനേതി,
തന്നിന്ദാവചനപരോ മുനീശ്വരൈരസ്മിഃ
ശപാഗൗ ശലഭദശാമനായി വേനഃ.
4. തന്നാശാത് ഖലജനദീരുകൈർമുനീന്ദ്രൈ-
സ്തന്മാത്രാ ചിരപരിരക്ഷിതേ തദങ്ഗേ,
ത്യക്താഘേ പരിമഥിതാദമോരുദണ്യാദ്
ദോർദ്ദണ്ഡേ പരിമഥിതേ തമാവിരാസീഃ
5. വിഖ്യാതഃ പൃഥുരിതി, താപസോപദിഷ്ടഃ

സുതാദ്വൈഃ പരിണുതഭാവിഭൂരിവീര്യഃ
വേനാർത്ത്യാ കബളിതസമ്പദം ധരിത്രീ-
മാക്രാന്താം നിജധനുഷാ സമാമകാർഷിഃ.

6. ഭൂയസ്താം നിജകുലമുഖ്യവത്സയുക്തൈർ-
ദേവാദ്വൈഃ സമുചിതചാരുഭാജനേഷു
അന്നാദീന്യഭിലഷിതാനി യാനി, താനി
സ്വച്ഛന്ദം സുരഭിതനുമദ്യുഹസ്താം.
7. ആത്മാനാം യജതി മഖൈസ്തായി ത്രിധാമ-
ന്നാരണ്യേ ശതതമവാജിമേധയാഗേ
സ്സർദ്ധാലുഃ ശതമഖ ഏത്യ നീചവേഷോ
ഹൃതാശാം തവ തനയാത് പരാജിതോഽഭൂത്.
8. ദേവേന്ദ്രം മുഹൂരിതി വാജിനം ഹരന്തം
വഹ്നൗ തം മുനിവരമണ്ഡലേ ജുഹൂഷൗ,
രൂന്ധാനേ കമലഭവേ ക്രതോഃ സമാപ്തൗ
സാക്ഷാത് താം മധുരി പുമൈക്ഷമാഃ സ്വയം സ്വാം!
9. തദ്ദത്തം വരമുപലഭ്യ ഭക്തിമേകാം
ഗങ്ഗാനേ വിഹിതപദഃ കദാപി ദേവ,
സത്രസ്ഥം മുനിനിവഹം ഹിതാനി ശംസ-
ന്നൈക്ഷിഷ്ടാഃ സനകമുഖാൻ മുനീൻ പുരസ്താത്.
10. വിജ്ഞാനം സനകമുഖോദിതം ദധാനഃ
സ്വാത്മാനം സ്വയമഗമോ വനാന്തസേവീ,
തത്താദ്യക്പൃഥുവപുരീശ സത്വരം മേ
രോഗൗഘം പ്രശമയ, വാതഗേഹവാസിൻ!.

പത്തൊമ്പതാം ദശകം. (19)

പ്രചേതസ്സുകളുടെ കഥ

1. പൃഥോസ്തു നപ്താ പൃഥുധർമ്മകർമ്മഃ
പ്രാചീനബർഹിർയുവതൗ ശതദ്രുതൗ
പ്രചേതസോ നാമ സുചേതസഃ സുതാ-
നജീജനത്താത് കരുണാങ്കുരാനിവ.
2. പിതൃഃ സിന്ധുക്ഷാനിരതസ്യ ശാസനാത്
ഭവത്തപസ്യാഭിരതാ ദശാപി തേ,
പയോനിധിം പശ്ചിമമേത്യ തത്തദേ
സരോവരം സന്ദദ്യശൂർമനോഹരം.
3. തദാ ഭവത്തീർത്ഥമിദം സമാഗതോ

ഭവോ ഭവത്സേവകദർശനാദ്യുതഃ
പ്രകാശമാസാദ്യ പുരഃ പ്രചേതസാ-
മുപാദിശദ് ഭക്തമസ്തുവ സ്തുവം.

4. സ്തുവം ജപന്തസ്തമമീ ജലാന്തരേ
ഭവന്തമാസേവിഷ്വതായുതം സമാഃ,
ഭവത്സുഖാസാദരസാദമീഷിയാൻ
ബഭുവ കലോ ധ്രുവവന്ന ശീഘ്രതാ.
5. തപോഭിരേഷാമതിമാത്രവർദ്ധിഭിഃ
സ യജ്ഞഹിംസാനിരതോഽപി പാവിതഃ
പിതാഽപി തേഷാം ഗൃഹയാതനാരദ-
പ്രദർശിതാത്മാ ഭവദാത്മതാം യയൗ.
6. കൃപാബലേനൈവ പുരഃ പ്രചേതസാം
പ്രകാശമാഗാഃ പതഗേന്ദ്രവാഹനഃ,
വിരാജിച്ചക്രാദിവരായുധാംശുഭിർ-
ഭുജാഭിരഷ്ടാഭിരുദഞ്ചിതദ്യുതിഃ.
7. പ്രചേതസാം താവദയാചതാമപി
ത്വമേവ കാരുണ്യഭരാദാരാനദാഃ;
'ഭവദിചിന്താപി ശിവായ ദേഹിനാം
ഭവത്വസൗ രുദ്രനുതിശ്ച കാമദാ'.
8. 'അവാപ്യ കാന്താം തനയാം മഹീരുഹാം
തയാ രമദാം ദശലക്ഷവത്സരീം,
സുതോഽസ്തു ദക്ഷോ നനു തത്ക്ഷണാച്ച മാം
പ്രയാസ്യമേ'തി നൃഗദോ മുദൈവ താൻ.
9. തതശ്ച തേ ഭൂതലരോധിനസ്തുരുൻ
ക്രൂധാ ദഹന്തോ ദ്രുഹിണേന വാരിതാഃ,
ദ്രുമൈശ്ച ദത്താം തനയാമപാപ്യ താം
ത്വദുക്തകാലം സുഖിനോഽഭിരേമിരേ.
10. അവാപ്യ ദക്ഷം ച സുതം കൃതാദ്ധാരാഃ
പ്രചേതസോ നരദലബ്ധയാ ധിയാ,
അവാപുരാനന്ദപദം തമാവിധ-
സ്തമീശ, വാതാലയനാഥ പാഹി മാം.

**ഇരുപതാം ദശകം (20)
ഋഷഭയോഗീശ്വരചരിതം**

1. പ്രിയവ്രതസ്യ പ്രിയപുത്രഭൂതാ-
ദാഗ്നീധരാജാദുദിതോ ഹി നാഭിഃ
താം ദൃഷ്ടുവാനിഷ്ടദമിഷ്ടിമധ്യേ
തവൈവ തുഷ്ടൈ കൃതയജ്ഞകർമ്മാ.
2. അഭിഷ്ടുതസ്തത്ര മൂനീശ്വരൈസ്താം
രാജ്ഞഃ സ്വതൃല്യം സുതമർത്ഥ്യമാനഃ,
സ്വയം ജനിഷ്യേഽഹമിതി ബ്രുവാണ-
സ്തീരോദധാ ബർഹിഷി വിശ്വമൂർത്തേ.
3. നാഭിപ്രിയായാമഥ മേരുദേവ്യാം
തഥംശതോഽഭൂരുഷഭാഭിധാനഃ,
അലോകസാമാന്യഗുണപ്രഭാവ-
പ്രഭാവിതാശേഷജനപ്രമോദഃ
4. തായി ത്രിലോകീഭൃതി രാജ്യഭാരം
നിധായ നാഭിഃ സഹ മേരുദേവ്യാ,
തപോവനം പ്രാപ്യ ഭവന്നിഷേവീ
ഗതഃ കിലാനന്ദപദം പദം തേ.
5. ഇന്ദ്രസ്തദ്ദുർകർഷകൃതാദമർഷാ-
ദാവർഷ നാസ്തീന്നജനാഭവർഷേ,
യദാ, തദാ താം നിജയോഗശക്ത്യാ
സ്വവർഷമേനദ്യദധാഃ സുവർഷം.
6. ജിതേന്ദ്രദത്താം കമനീം ജയന്തീ-
മഥോദാഹന്നാത്മരതാശയോഽപി,
അജീജനസ്തത്ര ശതം തനുജാൻ
യേഷാം ക്ഷിതീശോ ഭരതോഽഗ്രജന്മാ.
7. നവാഭവൻ യോഗിവരാ നവാനേ
തപാലയൻ ഭാരതവർഷഖണ്ഡാൻ,
സൈകാ താശീതിസ്തവ ശേഷപുത്രാ-
സ്തപോബലാത്ഭൂസുരഭൂയമീയുഃ.
8. ഉക്താ സുതേഭ്യോഽഥ മനീന്ദ്രമധ്യേ
വിരക്തിഭക്ത്യനിതമുക്തിമാർഗ്ഗം
സ്വയം ഗതഃ പാരമഹംസ്യവൃത്തി-
മധാ ജഡോന്മത്തപിശാചചര്യാം.

9. പരാമർദ്ദിതോപി പരോപദേശം
കുർവൻ ഭവൻ സർവനിരസ്യമാനഃ
വികാരഹീനോ വിചചാര കൃത്സ്നാം
മഹീമഹീനാമ്മരസാഭിലീനഃ.
10. ശയുവ്രതം ഗോമൃഗകാകചര്യം
ചിരം ചരന്ത്യാപ്യ പരം സ്വരൂപം,
ദവാഹ്യതാങ്ഗഃ കൃടകാചലേ താം
താപാൻ മമാപാകൂരു വാതനാഥ!

**ഇരുപത്തൊന്നാം ദശകം (21)
നവവർഷങ്ങളും സപ്തദീപാദികളും**

1. മധ്യോദ്ഭവേ ഭുവ ഇളാവൃതനാമി വർഷേ
ഗൌരീപ്രധാവനിതാജനമാത്രഭാജി,
ശർവ്വേണ മന്ത്രനുതിഭിഃ സമുപാസ്യമാനം
സകർഷണാത്മകമധീശ്വര സംശ്രയേ താം.
2. ഭദ്രാശ്വനാമക ഇളാവൃതപൂർവ്വവർഷേ
ഭദ്രശ്രവോഭിജ്ജിഭിഃ പരിണ്യയമാനം
കല്പാന്തഗൃഹ്ണിഗമോദ്ധരണപ്രവീണം
ധ്യായാമി ദേവ ഹയശീർഷതനും ഭവന്തം.
3. ധ്യായാമി ദക്ഷിണഗതേ ഹരിവർഷവർഷേ
പ്രഹ്ലാദമുഖ്യപുരുഷൈഃ പരിഷേവ്യമാണം
ഉത്തുംഗശാന്തധവളാകൃതിമേകശുദ്ധ-
ജ്ഞാനപ്രദം നരഹരീം ഭഗവൻ, ഭവന്തം.
4. വർഷേ പ്രതീചി ലളിതാത്മനി കേതുമാലേ
ലീലാവിശേഷലസിതസ്തിതശോഭനാംഗം,
ലക്ഷ്മ്യ പ്രജാപതിസുതൈശ്ച നിഷേവ്യമാണം
തസ്യഃ പ്രിയായ ധൃതകാമതനും ഭജേ താം.
5. രമ്യേ ഹൃദീചി ഖലു രമ്യകനാമി വർഷേ
തദ്വർഷനാഥമനുവര്യസപര്യമാണം,
ഭക്തൈകവത്സലമത്സരഹൃത്സു ഭാന്തം
മത്സ്യാകൃതിം ഭുവനനാഥ, ഭജേ ഭവന്തം.
6. വർഷം ഹിരണ്യസമാഹായമൗത്തരാഹ-
മാസീനമദ്രിധൃതികർമ്മകാമാംഗം,
സംസേവതേ പിതൃഗണപ്രവരോഽര്യമാ യം
തം താം ഭജാമി ഭഗവൻ പരചിന്ദയാത്മൻ!

7. കിഞ്ചോത്തരേഷു കുരുഷു പ്രിയയാ ധരണ്യാ സംസേവിതോ മഹിതമന്ത്രനുതി പ്രഭേദൈഃ ദംഷ്ട്രാഗ്രഹ്യഷ്ടഘനപൃഷ്ടഗരിഷ്ഠവർഷ്ണാ താം പാഹി വിജ്ഞനുത യജ്ഞ വരാഹമൂർത്തേ!
8. യാമ്യാം ദിശം ഭജതി കിം പുരുഷാഖ്യവർഷേ സംസേവിതോ ഹനുമതാ ദൃഢഭക്തിഭാജാ, സീതാഭിരാമപരമാത്മുതരുപശാലീ രാമാത്മകഃ പരിലസൻ പരിപാഹി വിഷ്ണോ!
9. ശ്രീനാരദേന സഹ ഭാരതഖണ്ഡമുഖൈ- സ്താം സാംഖ്യയോഗനുതിഭിഃ സമുപാസ്യമാനഃ, ആകല്പകാലമിഹ സാധുജനാഭിരക്ഷീ നാരായണോ നരസഖഃ പരിപാഹി ഭൃമൻ!
10. പ്ലാക്ഷേഴ്ക്കരുപമയി ശാലുല ഇന്ദുരുപം ദവീപേ ഭജന്തി കുശനാമനി വഹ്നിരുപം, ക്രൗഞ്ചേഴ്ബുരുപമമ വായുമയം ച ശാകേ താം ബ്രഹ്മരുപമപി പുഷ്കരനാമി ലോകാഃ.
11. സർവ്വൈർ ധ്രുവാദിഭിരുധുപ്രകരൈർഗ്രഹൈശ്ച പുഷ്കാദികേഷവയവേഷാദികല്പമാനൈഃ താം ശിംശുമാരവപുഷാ മഹതാമുപാസ്യഃ സന്ധ്യാസു രുന്ധി നരകം മമ സിന്ധുശായിൻ.
12. പാതാളമൂലഭൂവി ശേഷതനും ഭവന്തം ലോലൈക കുണ്ഡലവിരാജിസഹസ്രശീർഷം നീലാംബരം ധൃതഹലം, ഭുജംഗാംഗനാഭിർ- ജുഷ്ടം ഭജേ ഹര ഗദാൻ ഗുരുഗേഹനാഥ.

**ഇരുപത്തിരണ്ടാം ദശകം (22)
അജാമിളോപാഖ്യാനം**

1. അജാമിളോ നാമ മഹീസുരഃ പുരാ ചരൻ വിഭോ ധർമ്മപഥാൻ ഗൃഹാശ്രമീ ഗുരോർഗിരാ കാനനമേത്യ ദൃഷ്ടുവാൻ സുദൃഷ്ടശീലാം കൂലടാം മദാകുലാം.
2. സ്വതഃ പ്രശാന്തോഽപി തദാഹ്യതാശയഃ സ്വധർമ്മമുത്സൃജ്യ തയാ സമാരമൻ, അധർമ്മകാരീ ദശമീഭവൻ പുനർ- ദധൌ ഭവന്നാമയുതേ സുതേ രതിം.

3. സ മൃത്യുകാലേ യമരാജകിങ്കരാൻ
ഭയങ്കരാംസ്രോതീനദിലക്ഷയൻ ഭിയാ
പുരാ മനാക് താത്സ്മൃതിവാസനാബലാത്
ജൂഹാവ നാരായണനാമകം സുതം.
4. ദുരാശയസ്യാപി തദാത്യനിർഗ്ഗത-
താദീയനാമാക്ഷരമാത്രവൈഭവാത്
പുരോഽഭിപേതുർഭവദീയപാർഷദാഃ
ചതുർഭുജാഃ പീതപടാ മനോരമാഃ
5. അമൃം ച സമ്പാശ്യ വികർഷതോ ഭടാൻ
വിമുഞ്ചതേത്യാരുരുധുർബലാദമീ,
നിവാരിതാസ്തേ ച ഭവജ്ജനൈസ്തദാ
തദീയപാപം നിഖിലം ന്യവേദയൻ.
6. ഭവന്തു പാപാനി കഥം തു നിഷ്കൃതേ,
കൃതേഽപി ഭോ! ദണ്ഡനമസ്തി പണ്ഡിതാഃ,
ന നിഷ്കൃതിഃ കിം വിദിതാ ഭവാദ്യശാ-
മിതിപ്രഭോ താത്പുരുഷാ ബഭാഷിരേ.
7. ശ്രുതിസ്മൃതിഭ്യാം വിഹിതാ വൃതാദയഃ
പുനന്തി പാപം ന ലുനന്തി വാസനാം!
അനന്ത സേവാ തു നികൃന്തതി ദായീ-
മിതി പ്രഭോ, താത്പുരുഷാ ബഭാഷിരേ.
8. അനേന ഭോ! ജന്മസഹസ്രകോടിഭിഃ
കൃതേഷു പാപേഷാപി നിഷ്കൃതിഃ കൃത,
യദഗ്രഹീന്നാമ ഭയാകുലോ ഹരേ-
രിതി പ്രഭോ താത്പുരുഷാ ബഭാഷിരേ.
9. 'നൃണാമബുദ്ധ്യാപി മുകുന്ദകീർത്തനം
ദഹത്യഘൗഘാൻ, മഹിമാഽസ്യ താദ്യശഃ,
യഥാഗ്നിരേധാംസി യഥാഷഡം ഗദാ-
നിതി പ്രഭോ താത്പുരുഷാ ബഭാഷിരേ.
10. ഇതീരിതൈർയാമൃഭദൈരപാസ്യതേ
ഭവദ്ഭടാനാം ച ഗണേ തിരോഹിതേ,
ഭവസ്മൃതിം കഞ്ചന കാലമാചരൻ
ഭവത്പദം പ്രാപി ഭവദ്ഭദൈരസൗ.
11. സ്വകിങ്കരാവേദനശങ്കിതോ യമ-
സ്തദങ്ഘ്രിഭക്തേഷു ന ഗമ്യതാമിതി,

സ്വകീയഭൂത്യാനശിശിക്ഷദുഷ്ടകൈഃ
സ ദേവ വാതാലയനാഥ പാഹി മാം.

**ഇരുപത്തിമൂന്നാം ദശകം. (23)
ദക്ഷചരിതവും ചിത്രകേതുപാഖ്യാനവും.**

1. പ്രാചേതസസ്തു ഭഗവന്നപരോ ഹി ദക്ഷ-
സ്താസേവനം വ്യധിത സർഗ്ഗവിവൃദ്ധികാമഃ,
ആവിർബ്ജഭൂവിഥ തദാ ലസദഷ്ടബാഹു-
സ്തസ്മൈ വരം ദദിഥ താം ച വധൂമസിക്ലീം.
2. തസ്യോത്തജാസ്തായുതമീശ പുനഃസഹസ്രം
ശ്രീനാരദസ്യ വചസാ തവ മാർഗ്ഗമാപുഃ
നൈകത്ര വാസമ്യഷയേ സ മുമോച ശാപം
ദക്ഷേതാത്തമസ്തൃഷിരനുഗ്രഹമേവ മേനേ.
3. ഷഷ്ട്യാ തതോ ദുഹിത്യഭിഃ സ്യജതഃ കുലൌഘാൻ
ദൌഹിത്രസ്മനുരഥ തസ്യ സ വിശ്വരൂപഃ,
താൽസോത്രവർമ്മിതമജാപയദിന്ദ്രമാജൗ
ദേവ, താദീയമഹിമാ ഖലു സർവജൈത്രഃ.
4. പ്രാക് ശൂരസേനവിഷയേ കില ചിത്രകേതുഃ
പുത്രാഗ്രഹീ നൃപതിരങ്ഗിരസഃ പ്രഭാവാത്,
ലബ്ധൈകപുത്ര മഥ തത്ര ഹതേ സപത്നീ-
സംഘൈ, രമുഹ്യദവശസ്തവ മായയാസൗ.
5. തം നാരദസ്തു സമമങ്ഗിരസാ ദയാലുഃ
സംപ്രാപ്യ താവ, ദുപദർശ്യ സുതസ്യ ജീവം,
'കസ്യാസ്തി പുത്ര' ഇതി തസ്യ ഗിരാ വിമോഹം
ത്യക്ത്വാ ത്വദർച്ചനവിധൗ നൃപതിം ന്യയുങ്ക്ത.
6. സ്തോത്രം ച മന്ത്രമപി നരതോഽഥ ലബ്ധ്യാ
തോഷായ ശേഷവപുഷോ നന്നു തേ തപസ്യൻ,
വിദ്യാധരധിപതിതാം സഹി സപ്തരാത്രേ
ലബ്ധ്യാപ്യകുണ്ഠമതിരനാദജത് ഭവന്തം.
7. തസ്മൈ മൂണാളധവളേന സഹസ്രശീർഷ്ണാ
രൂപേണ ബദ്ധനുതിസിദ്ധഗണാവൃതേന,
പ്രാദുർഭവന്നചിരതോ നുതിഭിഃ പ്രസന്നോ
ദയാത്തത്തമനുഗൃഹ്യ തിരോദധാഥ.
8. ത്വതഃകൃതമാലിരഥ സോഽപി ച ലക്ഷലക്ഷം
വർഷാണി ഹർഷുലമനാ ഭുവനേഷു കാമം,

സങ്ഗാപയൻ ഗുണഗണം തവ സുന്ദരീഭിഃ
സങ്ഗാതിരേകരഹിതോ ലളിതം ചചാര.

9. അത്യന്തസംഗവിലയായ ഭവത്പ്രണുനോ
നൂനം സ റൌപ്യഗിരിമാപ്യ മഹത്സമാജേ
നിശ്ശങ്കമങ്കകൃതവല്ലഭമങ്ഗജാരിം
തം ശങ്കരം പരിഹസന്നുമയാഭിശേപേ.

10. നിസ്സംഭ്രമസ്തായമയാചിതശാപമോക്ഷോ
വൃത്താസുരത്വമുപഗമ്യ സുരേന്ദ്രയോധീ,
ഭക്ത്യാത്മതത്ത്വകഥനൈഃ സമരേ വിചിത്രം
ശരേത്രാപി ഭ്രമമപാസ്യ ഗതഃ പദം തേ.

11. താസേവനേന ദിതിരിന്ദ്രവധോദ്യതാപി
താൻ പ്രത്യുതേന്ദ്രസുഹൃദോ മരുതോഭിലേഭേ
ദ്യുഷ്ടാശയേപി ശുഭദൈവ ഭവന്നിഷേവാ
തത്താദ്യശസ്തമവ മാം പവനാലയേശ.

ഇരുപത്തിനാലാം ദശകം. (24)
പ്രഹ്ലാദചരിതം

1. ഹിരണ്യാക്ഷേ പോത്രിപ്രവരവപുഷാ ദേവ! ഭവതാ
ഹതേ ശോകക്രാധഗ്ലപിതധൃതിരേതസ്യ സഹജഃ,
ഹിരണ്യപ്രാരംഭഃ കശിപുരമരാതിസദസി
പ്രതിജ്ഞാമാതേനേ തവ കില വധാർത്ഥം മധുരിപോ.

2. വിധാതാരം ഘോരം സ ഖലു തപസിത്യാ ന ചരിതഃ
പുരഃ സാക്ഷാത് കുർവ്വൻ സുരനരമൃഗാദ്വൈരനിയനം,
വരം ലബ്ധ്യാ ദൃപ്തോ ജഗദിഹ ഭവന്നായകമിദം
പരിക്ഷുന്ദന്നിന്ദ്രാദഹരത ദിവം താമഗണയൻ.

3. നിഹന്തും ത്യാം ഭൂയസ്തവ പദമവാപ്തസ്യ ച രിപോർ-
ബഹിർദ്വേഷൂരന്തർദ്വധിഥ ഹൃദയേ സൂക്ഷ്മവപുഷാ
നദന്നുച്ചൈസ്തത്രാപ്യഖിലഭുവനാന്തേ ച മൃഗയൻ
ഭിയാ യാതം മത്യാ സ ഖലു ജിതകാശീ നിവവൃതേ.

4. തതോഽസ്യ പ്രഹ്ലാദഃ സമജനി സുതോ ഗർഭവസന്തോ
മുനേർവീണാപാണേരധിഗതഭവത്ഭക്തിമഹിമാ,
സ വൈ ജാത്യാ ദൈത്യഃ ശിശൂരപിസമേത്യ ത്വയി രതിം
ഗതസ്താത്ഭക്താനാം വരദ പരമോദാഹരണതാം.

5. സുരാരിണാം ഹാസ്യം തവ ചരണദാസ്യം നിജസുതേ

സ ദൃഷ്ട്യാ ദൃഷ്ടാന്താ ഗുരുഭിരശിശികഷ്ചീരമമും,
 ഗുരുപ്രോക്തം ചാസാവിദമിദമഭദ്രായ ദൃശ്മി-
 തൃപാകുർവ്വൻ സർവം തവ ചരണഭക്തൃവ വവൃധേ.

6. അധീതേഷു ശ്രേഷ്ഠം കിമിതി പരിപൃഷ്ടേഫഥ തനയേ
 ഭവത്ഭക്തിം വര്യാമഭിഗദതി പര്യാകുലധൃതിഃ,
 ഗുരുഭ്യോ രോഷിത്യാ സഹജമതിരസ്യേത്യഭിവിദൻ
 വധോപായാനസ്മിൻ വൃതനൃത ഭവത്പാദശരണേ.
7. സ ശൃലൈരാവിദ്ധഃ സുബഹുമമിതോ ദിഗ്ഗജഗണൈർ-
 മഹാസർപ്പൈർദഷ്ടോപ്യനശനഗരാഹാരവിധൃതഃ,
 ഗിരീന്ദ്രാവക്ഷിപ്തോപ്യഹഹ! പരമാത്മനയി വിഭോ
 തായി നൃസ്താന്തതാത് കിമപി ന നിപീഡാമഭജത.
8. തതഃ ശംകാവിഷ്ടഃ സ പുനരതിദൃഷ്ടോപ്യസ്യ ജനകോ
 ഗുരുക്ത്യാ തദ്ഗേഹേ കില വരുണപാശൈശ്ശമരുണത്,
 ഗുരോശ്ചോപസാന്നിധ്യേ സ പുനരനുഗാൻ ദൈത്യതനയാൻ
 ഭവത്ഭക്തസ്തത്ത്വം പരമമപി വിജ്ഞാനമശിഷത്.
9. പിതാ ശൃണാൻ ബാലപ്രകരമഖിലം ത്വത്സ്തുതിപരം
 രുഷാന്ധഃപ്രാഹൈനം കുലഹതക, 'കസ്തേ ബല'മിതി,
 ബലം മേ വൈകുണ്ഠസ്തുവ ച ജഗതാം ചാപി സ ബലം
 സ ഏവ ത്രൈലോക്യം സകലമിതി ധീരോഽയമഗദീൽ.
10. 'അരേ ക്വാസൗ ക്വാസൗ സകലജഗദാന്താ ഹരി'രിതി
 പ്രഭിന്തേ സ്മ സ്തംഭം ചലിതകരവാളോ ദിതിസൃതഃ,
 അതഃ പശ്ചാദിഷ്ടോ,നഹിവദിതുമീശോപസ്തിസഹസാ
 കൃപാത്മൻ, വിശ്വാത്മൻ, പവനപുരവാസിൻ, മൃഡയ മാം

ഇരുപത്തഞ്ചാം ദശകം (25)
നരസിംഹാവതാരം

1. സ്തംഭേ ഘട്ടയതോ ഹിരണ്യകശിപോഃ കർണ്ണൗസമാചൂർണ്ണയ-
 ന്നാഘൂർണ്ണജജഗദന്ധകുണ്ഡകുഹരോ ഘോരസ്തവാഭ്യുദ്രവഃ
 ശ്രുത്യാ യം കില ദൈത്യരാജഹൃദയേ പൂർവ്വം കദാപ്യശ്രുതം
 കമ്പഃ കശ്ചന സമ്പപാത, ചലിതോഽപ്യംഭോജഭൂർവിഷ്ണരാൽ.
2. ദൈത്യേ ദിക്ഷു വിസൃഷ്ടചക്ഷുഷി മഹാസംരംഭിണി സ്തംഭതഃ
 സംഭൃതം, ന മൃഗാത്മകം,ന മനുജാകാരം വപുസ്തേ വിഭോ,
 കിം കിം ഭീഷണമേതദത്ഭൃതമിതി വ്യുദ്ഭ്രാന്തചിത്തേഽസുരേ
 വിസ്ഫുർജ്ജലവളാഗ്രരോമവികസദാർഷ്ട്യാ സമാജ്യംഭമാഃ.

3. തപ്ത സാർണ്ണ സവർണ്ണഘൃതർണ്ണദതിരുകുഷാക്ഷം, സടാകേസര-
പ്രോൽകമ്പപ്രനികുംബിതാംബരമഹോ! ജീയാൽ തവേദം വപുഃ
വ്യാത്തവ്യാപ്തമഹാദരീസഖമുഖം ഖഡ്ഗോഗ്രവല്ലന്മാഹ-
ജിഹ്വാനിർഗ്ഗമദ്യശൃമാനസുമഹാ ദംശ്രായുഗോസ്സാമരം.
4. ഉത്സർപ്പദലിഭിന്ദഗഭീഷണഹനും ഹ്രസസ്ഥവീയസ്തര-
ഗ്രീവം പീവരദോശ്ശതോൽഗതനഖക്രൂരാംശുദുരോല്ബണം,
വ്യോമോല്ലംഭി, ഘനാഘനോപമഘന പ്രധാനനിർദ്ധാവിത-
സ്തർദ്ധാലുപ്രകരം നമാമി ഭവതസ്തന്നാരസിംഹം വപുഃ.
5. നൂനം വിഷ്ണുരയം നിഹന്യമുമിതി ഭ്രാമ്യൽഗദാഭീഷണം
ദൈത്യേന്ദ്രം സമുപാദ്രവന്തമധ്യമാ ദോർഭ്യം പൃഥുഭ്യമമും,
വീരോ നിർഗ്ഗളിതോഽഥ ഖഡ്ഗഫലകൗ ഗൃഹ്ണൻ വിചിത്ര ശ്രമാൻ
വ്യാവൃണ്ണൻ, പുനരാപപാത ഭുവനഗ്രാസോദ്യതം താമഹോ!
6. ഭ്രാമ്യന്തം ദിതിജായമം പുനരപി പ്രോൽഗൃഹ്യ ദോർഭ്യം ജവാൽ
ദാരോഽഥോരുയുഗേ നിപാത്യ നഖരാൻ വ്യുൽഖായ വക്ഷോഭുവി

നിർഭിന്നധിഗർഭനിർഭരഗളദ്രക്താംബുബദ്ധോത്സവം
പായം പായമുദൈരയോ ബഹുജഗത്സംഹാരി സിംഹാരവാൻ.
7. തൃക്താ തം ഹതമാശു രക്തലഹരീസികേതാനമദർഷ്ണി
പ്രത്യുൽപത്യ സമസ്തദൈത്യപടലീം ചാഖാദ്യമാനേ തായി,
ഭ്രാമ്യൽഭൃമി വികമ്പിതാംബുധികുലം വ്യാലോലശൈലോൽകരം
പ്രോത്സപ്പൽഖചരം ചരാചരമഹോ! ദുഃസ്ഥാമവസ്ഥാം ദധൗ.
8. താവന്മാംസവപാകരാളവപുഷം ഘോരാന്ത്രമാലാധരം
താം മധ്യേസഭമിദ്ധരോഷമുഷിതം ദുർവ്വാരഗുർവ്വാരവം,
അഭ്യേതും ന ശശാക കോഽപി ഭുവനേ ദുരേ സ്ഥിതാ ഭീരവഃ
സർവ്വേ ശർവ്വവിരിഞ്ചവാസവമുഖാഃ പ്രത്യേകമസ്തോഷത.
9. ഭൂയോഽപ്യക്ഷതരോഷയാമ്നി ഭവതി ബ്രഹ്മാജ്ഞയാ ബാലകേ
പ്രഹ്ലാദേ പദയോർനമത്യപദയേ കാരുണ്യഭാരാകുലഃ,
ശാന്തസ്തം കരമസ്യ മുർധ്നിസമധാഃ, സ്തോത്രൈരമോൽഗായത-
സ്തസ്യാകാമധിയോഽപി തേനിഥ വരം ലോകായ ചാനുഗ്രഹം.
10. ഏവം നാടിതരൗദ്രചേഷ്ടിത,വിഭോ! ശ്രീതാപനീയാഭിധ-
ശ്രുത്യന്തസ്തുടഗീതസർവമഹിമന്നത്യന്തശുദ്ധാക്യതേ,
തത്താദ്യുങ്നിഖിലോത്തരം പുനരഹോ! കസ്താം പരോ ലംഘയേൽ
പ്രഹ്ലാദപ്രിയ! ഹേ മരുൽപുരപതേ സർവ്വായാൽ പാഹി മാം!

ഇരുപത്താനാം ദശകം (26)

ഗജേന്ദ്രമോക്ഷം

1. ഇന്ദ്രദ്യുൽ പണ്ഡ്യഖണ്ഡാധിരാജ-
സ്താത്ഭക്താത്മാ ചന്ദനാദ്രൗ കദാചിത്,
താത്സേവായാം മഗ്നധീരാലുലോകേ
നൈവാഗസ്ത്യം പ്രാപ്തമാതിമ്യകാമം.
2. കുന്ദോൽഭൂതിഃ സംഭൂതക്രോധഭാരഃ
സ്തബ്ധാത്മാ ത്വം ഹസ്തിഭൂയം ഭജേതി
ശപ്താമൈനം പ്രത്യഗാൽ സോഽപി ലേഭേ
ഹസ്തീന്ദ്രത്വം ത്വത്സ്മൃതിവൃക്തിധന്യം.
3. ദുഗ്ദ്ധാംഭോധേർമധ്യഭാജി ത്രികുടേ
ക്രീഡൻ ശൈലേ യുഗ്മപോഽയം വശാഭിഃ
സർവ്വൻ ജന്തുനത്യവർത്തിഷ്ട ശക്ത്യാ
താത്ഭക്താനാം കൃത്ര നോൽകർഷലാഭഃ.
4. സോമസ്വേമ്നാ ദിവ്യദേശതാശക്ത്യാ
സോഽയം ഖേദാനപ്രജാനൻ കദാചിത്
ശൈലപ്രാന്തേ ഘർമ്മതാന്തഃ സരസ്യാം
യുമൈഃസാർദ്ധം ത്വൽപ്രണുനോഽഭിരേമേ.
5. ഹൃഹൂസ്താവൽദേവലസ്യാപി ശാപാൽ
ഗ്രാഹീഭൂതസ്തജ്ജലേ വർത്തമാനഃ,
ജഗ്രാഹൈനം ഹസ്തിനം പാദദേശേ
ശന്ത്യർത്ഥം ഹി ശ്രാന്തിഭോഽസി സ്വകാനാം.
6. താത്സേവായാ വൈഭവാൽദുർനിരോധം
യുധ്യന്തം തം വത്സരാണാം സഹസ്രം
പ്രാപ്തേ കാലേ ത്വൽപദൈകാഗ്ര്യസിദ്ധൈ
നക്രാക്രാന്തം ഹസ്തിവര്യം വ്യധാസ്താം.
7. ആർത്തിവൃക്തപ്രാക്തനജ്ഞാനഭക്തിഃ
ശുണ്ഡോൽക്ഷിപ്തൈഃ പുണ്ഡരീകൈഃ സമർച്ചൻ
പൂർവ്വാഭ്യസ്തം നിർവ്വിശേഷാത്മനിഷ്ഠം
സ്തോത്രശ്രേഷ്ഠം സോഽനഗാദീൽ പരാത്മൻ!
8. ശ്രുത്വാ സ്തോത്രം നിർഗ്ഗുണസ്ഥം സമസ്തം
ബ്രഹ്മേശാദൈവ്യാർനാഹമിത്യപ്രയാതേ
സർവ്വാത്മാ ത്വം ഭൂരികാരുണ്യവേഗാൽ

താർക്ഷ്യാരുഡഃ പ്രേക്ഷിതോഭ്യഃ പുരസ്താൽ.

- 9. ഹസ്തിന്ദ്രം തം ഹസ്തപത്മേന ധൃതാ
 ചക്രേണ ത്വം നക്രവര്യം വൃദാരിഃ,
 ഗന്ധർവ്വേസ്തിൻ മുകതശാപേ സ ഹസ്തി
 ത്വത്സാരൂപ്യം പ്രാപ്യ ദേദീപ്യതേ സ്തു.
- 10. ഏതത്വൃത്തം ത്വാം ച മാം ച പ്രഗേ യോ
 ഗായേൽ സോഭയം ഭൂയസേ ശ്രേയസേ സ്യാൽ,
 ഇത്യുക്താനം തേന സാർദ്ധം ഗതസ്താം
 ധിഷ്ഠ്യം വിഷ്ണോ പാഹി വാതാലയേശ.

**ഇരുപത്തൊഴാം ദശകം (27)
 ക്ഷീരബ്ധിമഥനവും കൂർമ്മാവതാരവും**

- 1. ദുർവ്വാസാഃ സുരവനിതാപ്ലവിവൃമാല്യം
 ശക്രായ സായമുപദായ, തത്ര ഭൂയഃ,
 നാഗേന്ദ്രപ്രതിമൃദിതേ ശശാപ ശക്രം
 കാ ക്ഷാന്തിസ്താദിതരദേവതാംശജാനാം.
- 2. ശാപേന പ്രഥിതജരേഫമ നിർജ്ജരേന്ദ്രേ
 ദേവേഷ്വപ്യസുരജിതേഷു നിഷ്പദേഷു
 ശർവ്വാഭ്യഃ കമലജമേത്യ സർവദേവാഃ
 നിർവ്വാണപ്രഭവ സമം ഭവന്തമാപുഃ.
- 3. ബ്രഹ്മാദൈഃ സ്തുതമഹിമാ ചിരം തദാനീം
 പ്രാദുഷ്ഠൻ വരദ പുരഃ പരേണ ധാമ്നാ,
 'ഹേ ദേവാ ദിതിജകുലൈർവിധായ സന്ധിം
 പീയൂഷം പരിമമതേ'തി പര്യശാസ്താം.
- 4. സന്ധാനം കൃതവതി ദാനവൈഃ സുരൗഘേ
 മന്മാനം നയതി മദേന മന്ദരാദ്രിം,
 ഭ്രഷ്ടേസ്തിൻ ബദരമിവോദാഹൻ ഖഗേന്ദ്രേ
 സദ്യസ്താം വിനിഹിതവാൻ പയഃപയോധൗ.
- 5. ആധായ ഭൃതമഥ വാസുകിം വരത്രാം
 പാഥോധൗ വിനിഹിതസർവ്വബീജജാലേ
 പ്രാരബ്ധേ മഥനവിധൗ സുരാസുരൈസ്തൈർ-
 വ്യാജാൽതാം ഭൂജഗമുഖ്വേകരോഃ സുരാരിൻ.
- 6. ക്ഷുബ്ധാദ്രൗ ക്ഷുഭിതജലോദരേ തദാനീം
 ദുഗ്ദ്ധാബ്ധൗ ഗുരുതരഭാരതോ നിമഗ്നേ,

ദേവേഷു വ്യമിതമേഷു തൽപ്രിയേഷീ
പ്രാണൈഷീഃ കമന്തനും കഠോരപൃഷ്ടാം.

7. വജ്രാതിസ്ഥിരതരകർപ്പരേണ വിഷ്ണോ,
വിസ്താരാൽ പരിഗതലക്ഷയോജനേന
അംഭോധേഃ കുഹരഗതേന വർഷ്ണാ ത്യാം
നിർമ്മഗം ക്ഷിതിധരനാഥമൂന്നിനേഥ.
8. ഉന്മഗേ ത്യാടിതി തദാ ധരാധരേന്ദ്രേ
നിർമ്മേമൂർദ്ധ്വശ്മിഹ സമ്മദേന സർവ്വേ
ആവിശ്യ ദിതയഗണേപി സർപ്പരാജേ
വൈവശ്യം പരിശമയന്നവിവൃധസ്താൻ.
9. ഉദ്ദാമദ്രമണജവോന്നമൽഗിരീന്ദ്ര-
ന്യസ്തൈകസ്ഥിരതരഹസ്തപങ്കജം ത്യാം
അദ്രാന്തേ വിധിഗിരിശാദയഃ പ്രമോദാ-
ദ്യുൽദ്രാന്താ നൂനൂവുരുപാത്തപൃഷ്ണവർഷാഃ.
10. ദൈത്യഘ്നേ ഭുജഗമുഖാനിലേന തപ്തേ
തേനൈവ ത്രിദശകുലേപി കിഞ്ചിദാർത്തേ
കാരുണ്യാൽതവ കില ദേവ, വാരിവാഹാഃ
പ്രാവർഷന്നമരഗണാൻ, ന ദൈത്യസംഘാൻ.
11. ഉൽദ്രാമ്യൽബഹുതിമിനക്രചക്രവാളേ
തത്രാസ്ത്വം ചിരമിതേപി നിർവികാരേ
ഏകസ്തം കരയുഗകൃഷ്ടസർപ്പരാജഃ
സംരാജൻ പവനപുരേശ, പാഹി രോഗാൽ.

ഇരുപത്തെട്ടാം ദശകം (28)
ലക്ഷ്മീസായംവരവും അമൃതപ്രാദുർഭാവവും

1. ഗരളം തരളാനലം പുരസ്താ-
ജജലധേരുദിജഗാള കാളകൃടം
അമരസ്തുതിവാദമോദനിഷ്ണോ
ഗിരിശസ്തന്നിപപൗ ഭവൽപ്രിയാർത്ഥം.
2. വിമമത്സു സുരാസുരേഷു ജാതാ
സുരഭിസ്താമൃഷിഷു നൃധാസ്ത്രിധാമൻ
ഹയരത്നമദ്യദമേദരത്നം
ദ്യുതരുശ്ചാപ്ലരസഃ സുരേഷു താനി.
3. ജഗദീശ, ഭവൽപരാ തദാനീം

കമനീയാ കമലാ ബഭ്രുവ ദേവീ
അമലാമവലോക്യ യാം വിലോലഃ
സകലോഽപിസ്ത്രഹയാംബഭ്രുവ ലോകഃ

4. ത്വയി ദത്തഹൃദേ തദൈവ ദേവൈ
ത്രിദശേന്ദ്രോ മണിപീഠികാം വൃതാരീൽ
സകലോപഹൃതാഭിഷേചനീയൈ-
ര്യുഷയസ്താം ശ്രുതിഗീർഭിരഭ്യുഷിഞ്ചൻ.
5. അഭിഷേകജലാനുപാതിമുഗ്ദ്ധ-
ത്വദപാംഗൈരവഭ്യുഷിതാംഗവല്ലീം
മണികുണ്ഡലപീതചേലഹാര-
പ്രമുഖൈസ്താമമരാദയോഽനഭ്യുഷൻ.
6. വരണസ്രജമാത്തഭ്യംഗനാദാം
ദധതീ സാ കൃചകുന്ദമന്ദയാനാ
പദശിഞ്ജിതമഞ്ജുനൂപുരാ ത്യാം
കലിതപ്രീളവിലാസമാസസാദ.
7. ഗിരിശദ്രുഹിണാദിസർവ്വദേവാൻ
ഗുണഭാജോഽപ്യവിമുക്തദോഷലേശാൻ
അവമൃശ്യ സദൈവ സർവ്വരമ്യേ
നിഹിതാ തായുനയാഽപി ദിവ്യമാലാ.
8. ഉരസാ തരസാ മമാനിമൈനാം
ഭുവനാനാം ജനനീമനന്യഭാവാം;
ത്വദുരോവിലസത്തദീക്ഷണശ്രീ-
പരിവൃഷ്ട്യാ പരിപുഷ്ടമാസ വിശ്വം.
9. അതിമോഹനവിഭ്രമാ തദാനീം
മദയന്തീ ഖലു വാരുണീ നിരാഗാൽ,
തമസഃ പദവീമദാസ്തമേനാ-
മതിസമ്മാനനയാ മഹാസുരേഭ്യഃ.
10. തരുണാംബുദസുന്ദരസ്തദാ ത്യാം
നന്യ ധന്വന്തരിരുത്മിതോഽംബുരാശേഃ,
അമൃതം കലശേ വഹൻ കരാഭ്യാ-
മഖിലാർത്തിം ഹര മാരുതാലയേശ.

ഇരുപത്തൊമ്പതാം ദശകം (29)
അമൃതഹരണവും അസുരനിഗ്രഹവും

1. ഉൽഗച്ഛതസ്തവ കരാദമൃതം ഹരത്സു
 ദൈത്യേഷു താനശരണാനനുനീയ ദേവാൻ,
 സദ്യസ്തീരോദധിമ ദേവ ഭവൽപ്രഭാവം-
 ദ്യദ്യൽസായുധ്യകലഹാ ദിതിജാ ബഭൂവുഃ.
2. ശ്യാമം രുചാപി വയസാപി തനും തദാനീം
 പ്രാപ്തോഽസി തുങ്ഗകുചമണ്ഡലഭങ്ഗൂരാം താം,
 പീയൂഷകുന്ദകലഹം പരിമുച്യ സർവ്വേ
 തൃഷ്ണാകുലാഃ പ്രതിയയുസ്സാദുരോജകുന്ദേ.
3. “കാ താം മൃഗാക്ഷി! വിഭജസ്വ സുധാമിമാ”മി-
 ത്യാരുഢരാഗവിവശാനഭിയാചതോഽമൂൻ,
 “വിശ്വസ്യതേ മയി കഥം കൂലടാഽസ്തി ദൈത്യാ”
 ഇത്യാലപന്നപി സുവിശ്വസിതാനതാനീഃ.
4. മോദാൽ സുധാകലശമേഷു ദദത്സു, സാ താം
 ദുശ്ചേഷ്ടിതം മമ സഹധാ മിതി ബ്രൂവാണാ,
 പങ്ക്തിപ്രദേദവിനിവേശിതദേവദൈത്യാ
 ലീലാവിലാസഗതിഭിഃ സമദാഃ സുധാം താം.
5. അസ്താസീയം പ്രണയനീത്യസുരേഷു തേഷു
 ജോഷം സ്ഥിതേഷാമ സമാപ്യ സുധാം സുരേഷു
 താം ഭക്തലോകവശഗോ നിജരൂപമേത്യ
 സാർഭാനുമർദ്ധപരിപീതസുധം വ്യലാവിഃ.
6. ത്വത്തഃ സുധാഹരണയോഗ്യഫലം പരേഷു
 ദത്വാ ഗതേ ത്വയി സുരൈഃ ഖലു തേ വ്യഗൃഹ്ണൻ,
 ഘോരോഽഥ മുർച്ഛതി രണേ ബലിദൈത്യമായാ-
 വ്യാമോഹിത സുരഗണേ ത്വമിഹാവിരാസീഃ.
7. താം കാലനേമിമമ മാലിമുഖാൻ ജഘനമ
 ശക്രോ ജഘാന ബലിജംഭവലാൻ സപാകാൻ,
 ശുഷ്കാർദ്ര ദുഷ്കരവധേ നമുചൗ ച ലൂനേ
 ഘേനേന, നാരദഗിരാ ന്യരുണോ രണം തം.
8. യോഷാവപുർദനുജമോഹനമാഹിതം തേ
 ശ്രുത്വാ വിലോകനകൃത്യഹലവാൻ മഹേശഃ,
 ദുരൈഃ സമം ഗിരിജയാ ച ഗതഃ പദം തേ
 സ്തുത്വാബ്രവീദഭിമതം, ത്വമഥോ തിരോധാഃ.
9. ആരാമസീമനി ച കന്ദുകഘാതലീലാ-
 ലോലായമാനനയനാം കമനീം മനോജ്ഞാം,

താമേഷ വീക്ഷ്യ വിഗളദാസനാം മനോഭൂ-
വേഗാദനങ്ഗരിപുരങ്ഗ, സമാലിലിങ്ഗ!

10. ഭൂയോഽപി വിദ്രുതവതീമുപധാവ്യ ദേവോ
വീര്യപ്രമോക്ഷവികസൽ പരമാർത്ഥബോധഃ
താന്മാനിതസ്തവ മഹത്തമുവാച ദേവൈ
തത്താദ്യശസ്തമവ വാതനികേതനാഥ.

മുപ്പതാം ദശകം. (30)
വാമനാവതാരം

1. ശക്രേണ സംയതി ഹതോഽപി ബലിർമഹാത്മാ
ശുക്രേണ ജീവിതതനുഃ ക്രതുവർദ്ധിതോഷ്ടാ,
വിക്രാന്തിമാൻ ഭയനിലീനസുരാം ത്രിലോകീം
ചക്രേ വശേ സ തവ ചക്രമുഖാദഭീതഃ.
2. പുത്രാർത്തിദർശനവശാദദിതിർവിഷണ്ണാ
തം കാശ്യപം നിജപതിം ശരണം പ്രപന്നാ,
താൽപൂജനം തദുദിതം ഹി പയോവ്രതാഖ്യം
സാ ദ്വാദശാഹമചരൽ തായി ഭക്തിപൂർണ്ണാ.
3. തസ്യാവധൗ തായി നിലീനമതേരമുഷ്ട്യാഃ
ശ്യാമശ്ചതുർഭുജവപുഃ സ്വയമാവിരാസീഃ,
നമ്രാം ച താമിഹ ഭവത്തനയോ ദവേയം
ഗോപ്യം മദീക്ഷണമിതി' പ്രലപനയാസീഃ.
4. താം കാശ്യപേ തപസി സന്നിദധൽ തദാനീം
പ്രാപ്തോഽസി ഗർഭമദിതേഃ പ്രണുതോ വിധാത്രാ,
പ്രാസൂത ച പ്രകടവൈഷ്ണവദിവ്യരൂപം
സാ ദ്വാദശീശ്രവണപുണ്യദിനേ ഭവന്തം.
5. പുണ്യാശ്രമം തമദിവർഷതി പുഷ്പവർഷൈർ-
ഹർഷാകുലേ സുരകുലേ കൃതതുര്യഘോഷേ,
ബധാഞ്ജലിം ജയ ജയേതി നൃതഃ പിത്യഭ്യാം
താം തൽക്ഷണേ പടുമതം വടുരൂപമാധാഃ.
6. താവൽ പ്രജാപതിമുഖൈരുപനീയ മാഞ്ജി-
ദണ്ഡാജിനാക്ഷവലയാദിദിരർച്യമാനഃ,
ദേവീപുമാനവപുരീശ കൃതാഗ്നികാര്യ-
സ്താം പ്രാസ്ഥിഥാ ബലിഗൃഹം പ്രകൃതാശ്വമേധം.
7. ഗാന്ത്രേണ ഭാവിമഹിമോചിതഗൗരവം പ്രാക് -

വ്യാവൃണ്ണതേവ ധരണീം ചലയന്നയാസീഃ,
ഛത്രം പരോക്ഷ്ചതിരണാർത്ഥമിവാദധാനോ
ദണ്ഡം ച ദാനവജനേഷിവിവ സംനിധാതും.

8. താം നർമ്മദോത്തതരതഭേ ഹയമേധശാലാ-
മാസേദുഷി ത്വയി രുചാ തവ രുദ്ധനേത്രൈഃ
ദാസ്മാൻ കിമേഷ ദഹനോ നു സനത്കുമാരോഃ
യോഗീ നു കോയമിതി ശുക്രമുഖൈഃ ശശങ്കേ.
9. ആനീതമാശു ഭൃഗുഭിർമഗസാഭിഭൂതൈ-
സ്ത്വാം രമ്യരുപമസുരഃപുളകാവൃതാങ്ഗഃ,
ഭക്ത്യാ സമേത്യ സുകൃതി പരിണിജ്യ പാദൗ
തത്തോയമനാധ്യത മുർദ്ധനി തീർത്ഥതീർത്ഥം.
10. പ്രഹ്ലാദവംശയജതയാ ക്രതുഭിർ ദിജേഷു
വിശ്വാസതോ നു തദിദം ദിതിജോഽപി ലേഭേ,
യത്തേ പദാംബു ഗിരിശസ്യ ശിരോഭിലാള്യം
സ താം വിഭോ! ഗുരുപുരാലയ പാലയേമാഃ.

മുപ്പത്തൊന്നാം ദശകം (31)
മഹാബലിദർപ്പശമനം

1. പ്രീത്യാ ദൈത്യസ്തവ തനുമഹഃ-
പ്രേക്ഷണാൽ സർവ്വമാപി
ത്വാമാരാധ്യന്നജിത രചയ-
ന്നഞ്ജലിം സഞ്ജഗാദ,
മത്തഃ കിം തേ സമഭിലഷിതം
വിപ്രസൂനോ വദ താം
വിക്തം ഭക്തം ഭവനമവനീം
വാപി സർവ്വം പ്രദാസ്യേ.
2. താമക്ഷീണാം ബലിഗിരമുപാ-
കർണ്യ കാരുണ്യപൂർണ്ണോ-
പ്യസ്യോത്സേകം ശമയിതുമനാ
ദൈത്യവംശം പ്രശംസൻ,
ഭൂമിം പാദത്രയപരിമിതാം
പ്രാർത്ഥയാമാസിഥ താം,
സർവ്വം ദേഹീതി തു നിഗദിതേ
കസ്യ ഹാസ്യം ന വാ സ്യാൽ.
3. വിശ്വേശം മാം ത്രിപദമിഹ കിം
യാചസേ ബാലിശസ്താം

സർവ്വം ഭൂമിം വൃണു കിമുനേ-
ത്യാലപൽ ത്യാം സ ദൃപ്യൻ
യസ്മാൽദർപ്പാൽത്രിപദപരിപൂ-
ർത്തുകുഷമഃ ക്ഷേപവാദാൻ
ബന്ധം ചാസാവഗമ ദതദർ-
ഹോഽപി ഗാഢോപശാന്തൈ.

4. പാദത്രയോ യദി ന മുദിതോ
വിഷ്ടുപൈർനാപി തുഷ്യേ-
ദിത്യുക്തേഽസ്തിൻ വരദ, ഭവതേ
ദാതുകാമേഽഥ തോയം,
ദൈത്യാചാര്യസ്തവ ഖലു പരീ-
ക്ഷാർത്ഥിനഃ പ്രേരണാൽ തം
മാ മാ ദേയം ഹരിരയ മിതി
വൃക്തമേവാബഭാഷേ.

5. യാചത്യേവം യദി സ ഭഗവാൻ
പൂർണ്ണകാമോഽസ്തി സോഽഹം
ദാസ്യാമേവ സ്ഥിരമിതി വദൻ
കാവ്യശപ്തോഽപി ദൈത്യഃ,
വിന്ധാവല്യാ മിജദയിതയാ
ദത്തപാദ്യായ തുഭ്യം
ചിത്രം ചിത്രം സകലമപി സ
പ്രാർപ്പയൽ തോയപൂർവ്വം.

6. നിസ്സന്ദേഹം ദിതികുലപതൗ
തായ്യശേഷാർപ്പണം ത-
ദ്യാതനാനേ മുമുചുര്യുഷയഃ
സാമരാഃ പുഷ്പവർഷം,
ദിവ്യം രൂപം തവ ച തദിദം
പശ്യതാം വിശ്വഭാജാ-
മുച്ചൈരുച്ചൈരവ്യധവധീ-
കൃത്യ വിശ്വാണധഭാണാം.

7. താൽപാതാഗ്രം നിജപദഗതം
പുണ്ഡരീകോദ്ഭവോഽസൗ
കുണ്ഡീതോയൈരസിചദപുനാ-
ദ്യജ്ജലം വിശ്വലോകാൻ,
ഹർഷോൽകർഷാൽ സുബഹു നന്യതേ
ഖേചരൈ, രുത്സവേഽസ്തിൻ

ഭേരീം നിഷ്കൻ ഭൂവനമചര-
ജ്ജാംബവാൻ ഭക്തിശാലീ.

8. താവൽ ദൈത്യാസ്താനുമതിമൃതേ
ഭർത്തുരാറണ്ഡയുദ്ധാ
ദേവാപേതൈർഭവദനുചരൈഃ
സംഗതാ ഭങ്ഗമാപൻ,
'കാലാന്മാഽയം വസതി പുരതോ
യദാശാൽ പ്രാഗ്ജിതാഃ സുഃ
കിം വോ യുദ്ധൈ'രിതി ബലിഗീരാ
തേഫഥ പാതാളമാപുഃ.

9. പാശൈർബദ്ധം പതഗപതിനാ
ദൈത്യമുച്ചൈരവാദീ-
സ്താർത്തീയീകം ദിശ മമ പദം
കിം ന വിശേഷശരോഽസി
'പാദം മുർദ്ധ്നി പ്രണയ ഭഗവ'-
ന്നിത്യകമ്പം വദന്തം
പ്രഹ്ലാദസ്തം സ്വയമുപഗതോ
മാനയന്നസുവീൽ ത്യാം.

10. ദർപ്പോച്ഛിഞ്ഞൈത്യ വിഹിതമഖിലം
ദൈത്യസിദ്ധോ സി പുണ്യൈർ-
ലോകസ്തേസ്തു ത്രിദിവവിജയീ
വാസവത്വം ച പശ്ചാൽ
മത്സായുജ്യം ഭജ ച പുന'രി-
ത്യന്വഗൃഹ്ണാ ബലിം തം
വിപ്രൈഃ സന്താനിതമഖവരഃ
പാഹി, വാതാലയേശ.

മുപ്പത്തിരണ്ടാം ദശകം. (32)
മത്സ്യാവതാരം

1. പുരാ ഹയഗ്രീവമഹാസുരേണ
ഷഷ്ടാന്തരാന്തോദ്യദകാണ്ഡകല്പേ
നിദ്രാന്തുഖ ബ്രഹ്മമുഖാദ്ധ്യതേഷു
വേദേ, ഷാധിത്വഃ കില മത്സ്യരൂപം.
2. സത്യവ്രതസ്യ ദ്രമിളാധിഭർത്തുർ-
നദീജലേ തർപ്പയതസ്തദാനീം
കരാഞ്ജലൌ സഞ്ജാലിതാകൃതിസ്ത-
പ്രാപ്തം

മദ്യശൃംഗം കശ്ചന ബാലമീനഃ.

3. ക്ഷിപ്തം ജലേ ത്യാം ചകിതം വിലോക്യ
നിന്ദ്യോഽബുപാത്രേണ മുനിഃ സ്വഗേഹം,
സ്വല്ലെരഹോഭിഃ കലശീം ച കൃപം
വാപിം സരശ്ചാനശിഷേ വിഭോ! ത്യാം.
4. യോഗപ്രഭാവാൽ ഭവദാജ്ഞയൈവ
നീതസ്തതസ്തം മുനിനാ പയോധിം,
പൃഷ്ടോഽമുനാ കല്പദിദൃക്ഷുമേനം
സപ്താഹമാസ്സോതി വദന്നയാസീഃ.
5. പ്രാപ്തേ ത്യാദുക്തേഹനി വാരിധാരാ-
പരിപ്ലുതേ ഭൂമിതലേ മുനീന്ദ്രഃ,
സപ്തർഷിഭി സാർദ്ധമപാരവാരി-
ണ്യുൽഘൂർണ്ണമാനഃ ശരണം യയൗ ത്യാം.
6. ധരാം ത്യാദാദേശകരീമവാപ്താം
നൗരുപിണീമാരുരുഹുസ്തദാ തേ,
തൽകമ്പകംപ്രേഷു ച തേഷു ഭൂയ-
സ്തമംബുധേരാവിരഭൂർമഹീയാൻ.
7. രധഷാക്യതിം യോജനലക്ഷദീർഘാം
ദനാനുച്ചൈസ്തരതേജസം ത്യാം,
നിരീക്ഷ്യ തുഷ്ടോ മുനയസ്തദുക്ത്യാ
ത്യാത്തുംഗശൃംഗേ തരണീം ബബന്ധുഃ.
8. ആകൃഷ്ടനൗകോ മുനിമണ്ഡലായ
പ്രദർശയൻ വിശ്വജഗദിഭാഗാൻ
സംസ്തൂയമാനോ നൃവരേണ തേന
ജ്ഞാനം പരം ചോപദിശന്നചാരിഃ.
9. കല്പാവധൗ സപ്തമുനീൻ പുരോവൽ
പ്രസ്ഥാപ്യ സത്യവൃതഭൂമിപം തം,
വൈവസ്വതാവ്യം മനുമാദധാനഃ
ക്രോധാദ്ധയഗ്രീവമഭിദ്രുതോഽഭൂഃ.
10. സാതങ്ഗശൃംഗക്ഷതവക്ഷസം തം
നിപാത്യ ദൈത്യം നിഗമാൻ ഗൃഹീത്വാ,
വിരിഞ്ചയേ പ്രീതഹ്യതേ ദദാനഃ
പ്രഭഞ്ജനാഗാരപതേ, പ്രപായാഃ.

മുപ്പത്തിമൂന്നാം ഭാഗം. (33)
അംബരീക്ഷചരിതം

1. വൈവസ്വതാഖ്യമനുപുത്രനഭാഗജാത-
നാഭഗനാമകനരേന്ദ്രസുതോഽംബരീഷഃ,
സപ്താർണ്ണവാവൃതമഹീദയിതോഽപി രേമേ
താത്സങ്ഗീഷു തായി ച മഗ്നമനാഃ സദൈവ.
2. താൽപ്രീതയേ സകലമേവ വിതന്വതോഽസ്യ
ഭക്തൈവ ദേവ! നചിരാദഭ്യമാഃ പ്രസാദം
യേനാസ്യ യാചനമ്യതോഽപ്യഭിരക്ഷണാർത്ഥം
ചക്രം ഭവാൻ പ്രവിതതാര സഹസ്രധാരം.
3. സ ദാദശീവൃതമഥോ ഭവദർച്ചനാർത്ഥം
വർഷം ദധൗ മധുവനേ യമുനോപകണ്ഠേ,
പത്യാ സമം സമുനസാ മഹതീം വിതന്വൻ
പൃജാം, ദിജേഷു വിസൃജൻ പശുഷഷ്ടികോടിം.
4. തത്രാഥ പാരണദിനേ ഭവദർവ്വനാന്തേ
ദുർവ്വാസസാസ്യ മുനിനാ ഭവനം പ്രപേദേ,
ഭോക്തും വൃതശ്ച സ നൃപേണ പരാർത്തിശീലോ
മന്ദം ജഗാമ യമുനാം നിയമാൻ വിധാസ്യൻ.
5. രാജ്ഞാഥ പാരണമുഹൂർത്തസമാപ്തിഖേദാ-
ദാദൈവ പാരണമകാരി ഭവൽപരേണ,
പ്രാപ്തോ മുനിസ്തദഥ ദിവ്യദൃശാ വിജാനൻ
ക്ഷിപ്യൻ ക്രൂധോദ്ധൃതജടോ വിതതാന കൃത്യാം.
6. കൃത്യാം ച താമസിധരാം ഭുവനം ദഹന്തീ-
മഗ്രോഽഭിവിക്ഷ്യ നൃപതിർന പദാച്ചകമ്പേ,
താൽഭക്തബാധമഭിവിക്ഷ്യ സുദർശനം തേ
കൃത്യാനലം ശലഭയന്മുനിമന്വയാവീൽ.
7. ധാവന്നശേഷഭുവനേഷു ഭിയാ സ പശ്യൻ
വിശ്വത്ര ചക്രമപി തേ ഗതവാൻ വിരിഞ്ചം
കഃ കാലചക്രമതിലങ്ഘയതീ'ത്യപാസ്തഃ
ശർവ്വം യൗ, സ ച ഭവന്തമവന്ദതൈവ.
8. ഭൂയോ ഭവന്നിലയമേത്യേ മുനിം നമന്തം
പ്രോചേ ഭവാ “നഹമ്യേഷേ! നന്നു ഭക്തദാസഃ,
ജ്ഞാനം തപശ്ച വിനയാനപിതമേവ മാന്യം

യാഹ്യം ബരീഷപദമേവ ഭജേ തി” ഭൂമൻ.

- 9. താവൽസമേത്യ മുനിനാ സ ഗൃഹീതപാദോ
രാജാപസ്യത്യ ഭവദസ്രൂമസാവനൌഷീൽ,
ചക്രേ ഗതേ മുനിരദാദഖിലാശിഷോഽസ്സൈ
ത്വതദക്തി, മാഗസി കൃതേഽപി കൃപാം ച ശംസൻ.
- 10. രാജാ പ്രതീക്ഷ്യ മുനിമേകസമാമനാശാൻ
സംഭോജ്യ സാധു തമൃഷിം വിസ്യജൻ പ്രസന്നം,
ഭൂക്ത്യാ സ്വയം തായി തതോഽപി ദൃഢം രതോഽഭൂൽ
സായുജ്യമാപ ച, സ മാം പവനേശ! പായാഃ.

മുപ്പത്തിനാലാം ദശകം (34)
രമായണകഥ (ഹനുമത്സംഗമം വരെ)

- 1. ഗീർവ്വാണൈരർത്ഥ്യമാനോ ദശമുഖനിധനം
കോസലേഷ്യശൃശൃങ്ഗേ
പുത്രീയാമിഷ്ടിമിഷ്ട്യാ ദദുഷി ദശരഥ-
ക്ഷ്യാഭൂതേ പായസാഗ്ര്യം,
തത്ഭൂക്ത്യാ തൽപുരന്ദ്രീഷ്യാപി തിസ്യഷു സമം
ജാതഗർഭാസു, ജാതോ
രാമസ്താം ലക്ഷ്മണേന സ്വയമ്മ ഭരതേ-
നാപി ശത്രുഘ്നനാഹ്ലാ.
- 2. കോദണ്ഡീ കൌശികസ്യ ക്രതുവരമവിതും
ലക്ഷ്മണേനാനുയാതോ
യാതോഽഭൂസ്താതവാചാ മുനികമിതമനു-
ദന്ദാശാന്താധാവേദഃ,
നൃണാം ത്രാണായ ബാണൈർമുനിവചനബലാൽ-
താടകാം പാടയിതാ,
ലബ്ധ്യാസ്താദസ്രൂജാലം മുനിവനമഗമോ
ദേവ സിദ്ധാശ്രമാഖ്യം.
- 3. മാരീചം ദ്രാവയിതാ മഖശിരസി ശരൈ-
രന്യരക്ഷാംസി നിഘ്നൻ
കല്യാം കുർവ്വന്നഹല്യാം പഥി പദരജസാ
പ്രാപ്യ വൈദേഹഗേഹം,
ഭിന്നാശ്ചാന്ദ്രചൂഡം ധനുരവനിസുതാ-
മിന്ദിരാമേവ ലബ്ധ്യാ
രാജ്യം പ്രാതിഷ്ഠമാസ്താം ത്രിഭിരപി ച സമം
ഭ്രാത്യവീരൈഃ സദാഭരൈഃ.

4. ആരൂന്ധാണേ രുക്ഷാസ്യേ ഭൃഗുകുലതിലകേ
സംക്രമയ്യ സാതേജോ
യാതേ, യാതോഽസ്യയോധ്യാം, സുഖമിഹ നിവസൻ
കാന്തയാ കാന്തമൂർത്തേ,
ശത്രുഷ്ലേന്നൈകദാഽമോ ഗതവതി ഭരതേ
മാതുലസ്യാധിവാസം
താതാരണ്ണോഽഭിഷേകസ്തുവ കില വിഹിതഃ
കേകയാധീശപുത്ര്യോ.

5. താതോക്ത്യാ യാതുകാമോ വനമനുജവധു-
സംയുതശ്ചാപധാരഃ
പൌരാനാര്യ്യ മാർഗ്ഗേ ഗൃഹനിലയഗത-
സ്താം ജടാചീരധാരീ
നാവാ സംതീര്യ ഗൺഗാമധിപദവി പുന-
സ്തം ഭരദാജമാരാ-
ന്നതാ തദാക്യഹേതോരതിസുഖമവസ-
ശ്ചിത്രകൃടേ ഗിരീന്ദ്രേ.

6. ശ്രുതാ പുത്രാർത്തിവിന്നം ഖലു ഭരതമുഖാൽ
സാർഗ്ഗയാതം സാതാതം
തപ്തോ ദത്യാംബു തസ്മൈ നിദധിഥ ഭരതേ
പാദുകാം മേദിനീം ച
അത്രിം നതാഥ ഗതാ വനമതിവിപുലം
ദണ്ഡകം ചണ്ഡകായം
ഹതാ ദൈത്യം വിരാധം സുഗതിമകലയ-
ശ്ചാരു ഭോഃ ശാരഭൺഗീം.

7. നതാഗസ്ത്യം സമസ്താശരനികരസപ-
ത്രാകൃതിം താപസേഭ്യഃ
പ്രത്യശ്രൗഷീഃ പ്രിയൈഷീ, തദനു ച മുനിനാ
വൈഷ്ണവേ ദിവ്യചാപേ,
ബ്രഹ്മാസ്ത്രേ ചാപി ദത്തേ, പഥി പിതൃസുഹൃദം
വീക്ഷ്യ ഭൃയോ ജടായും
മോദാൽഗോദാതടാന്തേ പരിരമസി പുരാ
പഞ്ചവട്യാം വധുട്യാ.

8. പ്രാപ്തായാഃ ശൂർപ്പനഖ്യാ മദനചലധൃതേ-
രർത്ഥനൈർനിസ്സഹാത്മാ
താം സൗമിത്രൗ വിസൃജ്യ പ്രബലതമരുഷാ
തേന നിർല്ലൂനനാസാം,

ദൃഢൈകനാം, രുഷ്ടചിത്തം ഖരമഭിപതിതം
ദൃഷണം ച ത്രിമൂർദ്ധം
വ്യാഹിംസീരാശരാപ്യയുതസമധികാം
സ്തൽക്ഷണാദക്ഷതോഷ്ടാ.

9. സോദര്യാ പ്രോക്തവാർത്താവിവശദശമുഖാ-
ദിഷ്ടമാരീചമായാ-
സാരങ്ഗം സാരസാക്ഷ്യം സ്പൃഹിതമനുഗതഃ
പ്രാവധീർബാണഘാതം,
തന്വായക്രാന്ദനിര്യാപിതഭവദനുജാം
രാവണസ്തോമഹാർഷീൽ
തേനാർത്തോഽപി തമന്തഃ കിമപി മുദമധാ-
സ്തദധോപായലാഭാൽ.

10. ഭൂയസ്തനീം വിചിന്തന്നഹൃത ദശമുഖ-
സ്തദധ്യം മദധേനേ-
ത്യക്താ യാതേ ജടായൗ ദിവമഥ സുഹൃദഃ
പ്രാതനോഃ പ്രേതകാര്യം,
ഗൃഹ്ണാനം തം കബന്ധം ജഘനിഥ ശബരീം
പ്രേക്ഷ്യ പമ്പാതടേ താം
സമ്പ്രാപ്തോ വാതസുനും ദൃശമുദിതമനഃ
പാഹി വാതാലയേശ!

മുപ്പത്തഞ്ചാം ദശകം (35)
സുഗ്രീവസഖ്യം മുതൽ രാമായണകഥ

1. നീതഃ സുഗ്രീവമൈത്രീം തദനു ഹനുമതാ
ദുന്ദുഭേഃ കായമുച്ചൈഃ
ക്ഷിപ്താങ്ഗുഷ്ഠേന ഭൂയോ ലുലവിഥ യുഗപൽ
പത്രിണാ സപ്തസാലാൻ,
ഹതാ സുഗ്രീവഘാതോദ്യതമതുലബലം
ബാലിനം വ്യാജവൃത്തയാ
വർഷാവേലാമനൈഷീർവ്വീരഹതരളിത-
സ്താം മതങ്ഗാശ്രമാന്തേ.

2. സുഗ്രീവേണാനുജോക്ത്യാ സഭയമഭിയതാ
വ്യൂഹിതാം വാഹിനീം താ-
മൃക്ഷാണാം വീക്ഷ്യ ദിക്ഷു ദൃതമഥ ദധിതാ-
മാർഗ്ഗണായാവനഥ്രാം
സന്ദേശം ചാങ്ഗുലീയം പവനസുതകരേ
പ്രാദിശോ മോദശാലീ

മാർഗ്ഗേ മാർഗ്ഗേ മമാർഗ്ഗേ കപിഭിരപി തദാ
താൽപ്രിയം സപ്രയാസൈഃ.

3. ത്വദാർത്താകർണ്ണനോദ്യൽഗരുദുരുജവസ-
ന്വാതിസമ്പാതിവാക്യ-
പ്രോത്തീർണ്ണാർണ്ണോധിരന്തർന്നഗരി ജനകജാം
വീക്ഷ്യ ദത്യാൻഗുലീയം
പ്രക്ഷുദ്യോദ്യാനമക്ഷക്ഷപണചണരണം
സോഘബന്ധോ ദശാസ്യം
ദൃഷ്ട്യാ പ്ലുഷ്ട്യാ ച ലങ്ക്യാം ത്വദിതി സ ഹനുമാൻ
മൗലിരത്നം ദദൗ തേ.

4. ത്വം സുഗ്രീവാൻഗദാദി പ്രബലകപിചമു-
ചക്രവിക്രാന്തഭൂമീ-
ചക്രോദ്ഭിക്രമ്യ പാരേജലധി നിശിചരേ-
ന്ദ്രാനുജാശ്രീയമാണം
തൽപ്രോക്താം ശത്രുവാർത്താം രഹസി നിശമയൻ
പ്രാർത്ഥനാപാർത്ഥ്യരോഷ-
പ്രാസ്താഗേയാസ്ത്രതേജസ്ത്രസദുദ്യധിഗിരാ
ലബ്ധവാൻ മധ്യമാർഗ്ഗം.

5. കീശൈരാശാന്തരോപാഹൃതഗിരിനികരൈഃ
സേതുമാധാപ്യയാതോ
യാതൂന്യാമർദ്യ ദംശ്ര്യാനഖശിഖരിശിലാ-
സാലശസ്രൈഃ സ്വസൈസൈഃ,
വ്യാകൂർവ്വൻ സാനുജസ്ത്വം സമരഭൂവി പരം
വിക്രമം ശക്രജേത്രാ
വേഗാന്നാഗാസ്ത്രബലഃ പതഗപതിഗരു-
ന്മാരുതൈർമോചിതോദ്ഭൂഃ.

6. സൌമിത്രിസ്ത്വത്ര ശക്തിപ്രഹൃതിഗളദസൂർ-
വാതജാനീതശൈല-
പ്രാണാൽ പ്രാണാനുപേതോ വ്യകൃണ്ണത കൃത്യതി-
ശ്ലാഘിനം മേഘനാദം
മായാക്ഷോഭേഷു വൈഭീഷണവചനഹൃത-
സ്തംഭനഃ കുന്ദകർണ്ണം
സമ്പ്രാപ്തം കമ്പിതോർവ്വീതലമഖിലചമു-
ഭക്ഷിണം വൃക്ഷിണോസ്ത്വം.

7. ഗൃഹ്ണൻ ജംഭാരിസമ്പ്രേഷിതരഥകവചൗ
രാവണേനാഭിയുദ്ധ്യൻ

ബ്രഹ്മാസ്ത്രേണാസ്യ ഭിന്നൻ ഗളതതി മബലാ-
 മഗ്നിശുദ്ധാം പ്രഗൃഹ്ണൻ.
 ദേവശ്രേണീവരോജ്ജീവിതസമരമ്യതൈ-
 രക്ഷതൈര്യക്ഷസംഘൈർ-
 ലങ്ക്വാഭർത്രാ ച സാകം നിജനഗരമഗാഃ
 സപ്രിയഃ പുഷ്പകേണ.

8. പ്രീതോ ദിവ്യാഭിഷേകൈകരയുതസമധികാൻ
 വത്സരാൻ പര്യരംസീർ-
 മൈമിലയാം പാപവാചാ ശിവ ശിവ കില താം
 ഗർഭിണീമദ്യഹാസീഃ
 ശത്രുഷ്ണേനാർദ്ദയിതാ ലവണനിശിചരം
 പ്രാർദ്ദയഃ ശൂദ്രപാശം
 താവദ്യാല്പീകീഗേഹേ കൃതവസതിരുപാ-
 സൂത സീതാ സൂതൗ തേ.

9. വാല്പീകേസ്താത്സുതോൽഗാപിതമധുരകൃതേ-
 രാജ്ഞയാ യജ്ഞവാടേ
 സീതാം തായ്യാപ്തുക്വാമേ ക്ഷിതിമവിശദസൗ
 താം ച കാലാർത്ഥിതീതോഭ്യഃ
 ഹേതോഃ സൗമിത്രിഘാതീ സ്വയമ്മ സരയു-
 മഗ്നിശ്ലേഷഭ്യതൈഃ
 സാകം നാകം പ്രയാതോ, നിജപത്മഗമോ
 ദേവ, വൈകുണ്ഠമാദ്യം.

10. സോഽയം മർത്ത്യാവതാരസ്തവ ഖലു നിയതം
 മർത്ത്യശിക്ഷാർത്ഥമേവം
 വിശ്ലേഷാർത്തിർനിരാഗസ്തജനമപി ദവേൽ
 കാമധർമ്മാതിസക്ത്യാ,
 നോ ചേൽ, സ്വാത്മാനുഭൂതേഃ ക്വ നു തവ മനസോ
 വിക്രിയാ ചക്രപാണേ,
 സ താം സന്തൈകമൂർത്തേ, പവനപുരപതേ,
 വ്യാധുനു വ്യാധിതാപാൻ.

മുപ്പാത്തറാം ദശകം (36)
പരശുരാമചരിതം

1. അത്രേഃ പുത്രതയാ പുരാ താമനസു-
 യായാം ഹി ദത്താഭിയോ
 ജാതഃ ശിഷ്യനിബന്ധതന്ദ്രിതമനാഃ
 സ്വസ്ഥശ്ചരൻ കാന്തയാ,

ദൃഷ്ടോ ഭക്തതമേന ഹേഹയമഹീ-
പാലേന തസ്മൈ വരാ-
നശ്ചൈശ്വര്യമുഖാൻ പ്രദായ ദദിഥ
സേനൈവ ചാന്തേ വധം.

2. സത്യം കർത്തുമഥാർജ്ജുനസ്യ ച വരം
തച്ഛക്തിമാത്രാനതം
ബ്രഹ്മദേഷി തദാഖിലം നൃപകുലം
ഹന്തും ച ഭൂമേർഭരം,
സഞ്ജാതോ ജമദഗ്നിതോ ഭൃഗുകുലേ
ത്വം രേണുകായാം ഹരേ,
രാമോ നാമ തദാത്മജേഷ്യാവരജഃ
പിത്രോരധാഃ സമ്മദം.

3. ലബ്ധാമ്നായഗണശ്ചതുർദ്ദശവയാ-
ഗന്ധർവ്വരാജേ മനാ-
ഗാസക്താം കില മാതരം പ്രതി പിതൃഃ
ക്രോധാകുലസ്യാജ്ഞയാ,
താതാജ്ഞാതിഗസോദരൈഃ സമമിഥാം
ചരിത്വാഥ ശാന്താൽ പിതൃ-
സ്തേഷാം ജീവനയോഗമാപിഥ വരം
മാതാ ച തേദാദരാൻ.

4. പിത്രാ മാത്യമുദേ സ്തുവാഹൃതവിയ-
ഭേനോർനിജാദാശ്രമാൽ
പ്രസ്ഥായാഥ ഭൃഗോർഗിരാ ഹിമഗിരാ-
വാരാധ്യ ഗൗരീപതിം,
ലബ്ധ്യാ തൽപരശൂം തദുകതദനുജ-
ച്ഛേദീ മഹാസ്തോദികം
പ്രാപ്തോ മിത്രമമാകൃതവ്രണമുനിം
പ്രാപ്യാഗമഃ സാശ്രമം.

5. ആഖേടോപഗതോർജ്ജുനഃ സുരഗവീ-
സമ്പ്രാപ്തസംബൽ ഗണൈ-
സ്തൽപിത്രാ പരിപൂജിതഃ പുരഗതോ
ദുർമന്ത്രിവാചാ പുനഃ
ഗാം ക്രേതും സചിവം ന്യയുങ്ക്ത കൃധിയാ
തേനാപി രുന്ധന്മുനി-
പ്രാണക്ഷേപസരോഷഗോഹതചമു-
ചക്രേണ വത്സോ ഹൃതഃ.

6. ശുക്രാജ്ജീവിതതാതവാക്യചലിത-
ക്രാധോഽഥ സഖ്യാ സമം
ബിഭ്രൽ ധ്യാതമഹോദരോപനിഹിതം
ചാപം കുഠാരം ശരാൻ,
ആരുഡഃ സഹവാഹയന്ത്യകരഥം
മാഹിഷ്ഠതീമാവിശൻ
വാഗ്ഭിർവത്സമദാശുഷി ക്ഷിതിപതൗ
സംമ്പ്രാസ്തമാഃ സംഗരം.

7. പുത്രാണാമയുതേന സപ്തശഭി-
ശ്ചാക്ഷൗഹിണീഭിർമ്മഹാ-
സേനാനീഭിരനേക മിത്രനിവഹൈർ-
വ്യാജ്യംഭിതായോധനഃ,
സദ്യസ്തൽ കകുഠാരബാണവിദള-
ന്നിശ്ശേഷസൈന്യോൽകരോ
ഭീതിപ്രദ്രുതനഷ്ടശിഷ്ടതനയ-
സ്താമാപതദ്ധേഹയഃ.

8. ലീലാവാരിതനർമ്മദാജലവല-
ല്ലങ്കേശഗർവ്വാപഹ-
ശ്രീമൽബാഹുസഹസ്രമുക്തബഹുശ-
സ്താസ്തം നിരുന്ധന്നമും,
ചക്രേ തായഥ വൈഷ്ണവേഽപി വിഹലേ
ബുദ്ധ്യാ ഹരിം ത്യാം മുദാ
ധ്യായന്തം ചരിതസർവ്വദോഷമവധീഃ
സോഽഗാൽ പരം തേ പദം.

9. ഭൂയോഽമർഷിതഹേഹയാത്മജഗണ്ണൈ-
സ്താതേ ഹതേ, രേണുകാ-
മാഘ്ലാനാം ഹൃദയം നിരീക്ഷ്യ ബഹുശോ
ഘോരാം പ്രതിജ്ഞാം വഹൻ
ധ്യാനാനീതരമായുധസ്താകമ്യമാ
വിപ്രദ്രുഹഃ ക്ഷത്രിയാൻ
ദിക്ചക്രേഷു കുഠാരയൻ വിശിഖയൻ
നിഃക്ഷത്രിയാം മേദിനീം.

10. താതോജ്ജീവനകൃന്യപാലകകുലം
ത്രിസ്തപ്തകൃത്യോ ജയൻ
സന്തർപ്യാഥ സമന്തപഞ്ചകമഹാ-
രക്തഹ്രദഘ്നേ പിത്യൻ,

യജ്ഞ ക്ഷാമപി കാശ്യപാദിഷു ദിശൻ-
സാലോന യുധ്യൻ പുനഃ
കൃഷ്ണോഽമും നിഹനിഷ്യതീതി ശമിതോ
യുദ്ധാൽ കുമാരൈർഭവാൻ.

11. ന്യസ്യോസ്രോണി മഹേന്ദ്രഭൃത്യതി തപ-
സ്തന്നൻ, പുനർമജ്ജിതാം
ഗോകർണ്ണാവധി സാഗരേണ ധരണീം
ദ്യഷ്ടാർത്ഥിതസ്താപസൈഃ,
ധ്യാതേഷ്യാസധ്യതാനലാസ്രോചകിതം
സിന്ധും സ്രുവക്ഷേപണാ-
ദുത്സാര്യോദ്ധ്യതകേരളോ ഭൃഗുപതേ
വാതേശ സംരക്ഷ മാം.

മുപ്പത്തൊഴാം ദശകം (37)
കൃഷ്ണാവതാരപ്രസ്താവം

1. സാന്ദ്രാനന്ദതനോ! ഹരേ നന്നു പുരാ
ദൈവാസുരേ സംഗരേ
താൽകൃത്താ അപി കർമ്മശേഷവശതോ
യേ തേ ന യാതാ ഗതിം,
തേഷാം ഭൃതലജന്മനാം ദിതിഭൃവാം
ഭാരേണ ദൂരാർദ്ദിതാ
ഭൃമിഃ പ്രാപ വിരിഞ്ചമാശ്രിതപദം
ദേവൈഃ പുരൈവാഗതൈഃ.
2. ഹാ ഹാ! ദൂർജ്ജനഭൃരിഭാരമമിതാം
പാഥോനിധൗ പാതുകാ-
മേതാം പാലയ ഹന്ത! മേ വിവശതാം
സംപൃച്ഛ ദേവാനിമാൻ
ഇത്യാദിപ്രചുരപ്രലാപവിവശാ-
മാലോക്യാ ധാതാ മഹീം
ദേവാനാം വദനാനി വീക്ഷ്യ പരിതോ
ദധ്യൗ ഭവന്തം ഹരേ.
3. ഊചേ ചാഞ്ചുജഭൃരമു "നയി സുരാഃ
സത്യം ധരിത്ര്യോ വചോ
നന്നസ്യോ ഭവതാം ച രക്ഷണവിധൗ
ദക്ഷോ ഹി ലക്ഷ്മീപതിഃ
സർവ്വേ ശർവ്വപുരസ്സരാ വയമിതോ
ഗത്യാ പയോവാരിധിം

നന്ദാ തം സ്തുമഹേ ജവാ" ദിതി യയുഃ
സാകം തവാകേതനം.

4. തേ മുഗ്ദ്ധാനിലശാലി ദുഗ്ദ്ധജലധേ-
സ്തീരം ഗതാഃ സംഗതാ
യാവൽ താൽ പദചിന്തനൈകമനസ-
സ്താവത്സ പാമോജഭൂഃ
തദ്യാചം ഹൃദയേ നിശമ്യ സകലാ-
നാനന്ദയന്നുചിവാ-
നാഖ്യാതഃ പരമാത്മനാ സ്വയമഹം
വാക്യം തദാകർണ്യതാം.
5. ജാനേ ദീനദശാമഹം ദിവിഷദാം
ഭൃമേശ്വ ഭീമൈർനൃപൈ-
സ്തൽക്ഷേപായ ദവാമി യാദവകുലേ
സോഽഹം സമഗ്രാത്മനാ,
ദേവാ വൃഷ്ണികുലേ ഭവന്തു കലയാ
ദേവാങ്ഗനാശ്ചാവനൗ
മത്സേവാർത്ഥമിതി തദീയവചനം
പാമോജഭൂരുചിവാൻ.
6. ശ്രുതാ കർണ്ണരസായനം തവ വചഃ
സർവ്വേഷു നിർവ്വാപിത-
സ്യാന്തേഷീശ ഗതേഷു താവകകൃപാ-
പീയൂഷത്യപ്താത്മസു,
വിഖ്യാതേ മമുരാപുരേ കില ഭവ-
ത്സാന്നിധ്യപുണ്യോത്തരേ
ധന്യാം ദേവകനന്ദനാമുദവഹ-
ദ്രാജാ സ ശൂരാത്മജഃ.
7. ഉദാഹാവസിതൗ തദീയസഹജഃ
കംസോഽഥ സമ്മാനയ-
ന്നേതൗ സൂതതയാ ഗതഃ പഥി രഥേ
വ്യോമോത്ഥയാ താൽഗിരാ,
അസ്യാസ്താമതിദൃഷ്ടമഷ്ടമസുതോ
ഹന്തേ തി ഹന്തേരിതഃ
സ്വന്ത്രാസാൽ സ തു ഹന്തുമന്തികഗതാം
തന്വീം കൃപാണീമധാൽ.
8. ഗൃഹ്ണാനാശ്ചികുരേഷു താം ഖലമതിഃ
ശൗരേശ്ചിരം സാന്താനൈർ-

നോ മുഞ്ചൻ പുനരാത്മജാർപ്പണഗിരാ
 പ്രീതോഫമ യാതോ ഗൃഹാൻ,
 ആദ്യം ത്വത്സഹജം തഥാർപ്പിതമപി
 സ്നേഹേന നാഹന്നസൗ
 ദൃഷ്ടാനാമപി ദേവ പുഷ്ടകരുണാ
 ദൃഷ്ടാ ഹി ധീരേകദാ.

9. താവൽ ത്വന്മനസൈവ നാരദമുനിഃ
 പ്രോചേ സ ഭോജേശാരം
 യുയം നന്വസുരാഃ സുരാശ്ച യദവോ
 ജാനാസി കിം ന പ്രഭോ?
 മായാവീ സ ഹരിർഭവദ്വധകൃതേ
 ഭാവീ സുരപ്രാർത്ഥനാ-
 ദിത്യാകർണ്യ യദുനദുധുനദസൗ
 ശൌരേഷ്ച സൂനുനഹൻ.

10. പ്രാപ്തേ സപ്തമഗർഭതാമഹിപതൗ
 താൽപ്രേരണാനായയാ
 നീതേ മാധവ രോഹിണീം തമപി ഭോഃ
 സച്ചിത്സുഖൈകാത്മകഃ,
 ദേവക്യാ ജാരം വിവേശിഥ വിഭോ!
 സംസ്തുയമാനഃ സുരൈഃ
 സ താം കൃഷ്ണവിയൂയ രോഗപടലീം
 ഭക്തീം പരാം ദേഹി മേ.

മുപ്പത്തെട്ടാം ദശകം (38)
ശ്രീകൃഷ്ണാവതാരം

1. ആനന്ദരൂപ ഭഗവന്നയി! തേഭവതാരേ
 പ്രാപ്തേ പ്രദീപ്തഭഗവദ്ദർശനീരീയമാണ്ഃ
 കാന്തിവ്രജൈരിവ ഘനാഘനമണ്ഡലൈർദ്യാ-
 മാവൃണ്ണതീ വിരുരുചേ കില വർഷവേലാ.
2. ആശാസു ശീതളതരാസു പയോദതോയൈ-
 രാശാസിതാപ്തീവിവശേഷു ച സജ്ജനേഷു,
 നൈകാശകരോദയവിധൗ നിശി മധ്യമായാം
 ക്ലേശാപഹസ്രിജഗതാം തമിഹാവിരാസിഃ.
3. ബാല്യസ്പൃശാപി വപുഷാ ദധുഷാ വിഭൂതി
 രൂദ്യൽകിരീടകടകാം ഗദഹാരഭാസാ,
 ശബ്ഖാരിവാരിജഗദാപരിഭാസിതേന
 മേഘാസിതേന പരിലേസിഥ സൂതിഗേഹേ.

4. വക്ഷഃസ്ഥലീ സുഖനിലീനവിലാസിലക്ഷ്മീ-
മനാക്ഷലക്ഷിതകടാക്ഷവിമോക്ഷഭേദൈഃ,
തന്മനിരസ്യ ഖലകം സകൃതാമലക്ഷ്മീ-
മുന്മാർജ്ജയന്നിവ വിരേജിമ വാസുദേവ.
5. ശൗരിസ്തു ധീരമുനിമണ്ഡലചേതസോഽപി
ദുരസ്ഥിതം വപുരുദീക്ഷ്യ നിജേക്ഷണാഭ്യം,
ആനന്ദബാഷ്പപുളകോൽഗമഗൽഗദാർദ്രാ-
സ്തുഷ്ടാവ ദൃഷ്ടിമകരന്ദരസം ഭവന്തം.
6. ദേവ പ്രസീദ പരപുരുഷ, താപവല്ലീ-
നിർല്ലൂനിദാത്രസമനേത്രകലാവിലാസിൻ
ഖേദാനപാകുരു കൃപാഗുരുഭിഃ കടാക്ഷ-
രിത്യാദി തേന മുദിതേന ചിരം നുതോഽഭ്യഃ.
7. മാത്രാ ച നേത്രസലിലാസ്തുതഗാത്രവല്യാ
സ്തോത്രൈരഭിഷ്ടുതഗുണഃ കരുണാലയസ്താം
പ്രാചീനജന്മയുഗളം പ്രതിബോധ്യ താഭ്യം
മാതുർഗിരാ ദധിമ മാനുഷബാലവേഷം.
8. ത്വൽ പ്രേരിതസ്തദനു നന്ദതനുജയാ തേ
വ്യത്യാസമാരചയിതും സ ഹി ശൂരസുനും,
ത്വാം ഹസ്തയോരധ്യത, ചിത്തവിധാര്യമാരൈ-
രംഭോരുഹസ്ഥകളഹംസകിശോരരമ്യം.
9. ജാതാ തദാ പശുപസദ്മനി യോഗനിദ്രാ
നിദ്രാവിമുദ്രിതമമാകൃത പൗരലോകം,
ത്വൽപ്രേരണാൽ കിമിഹ ചിത്ര, മചേതനൈർയ്യൽ
ദാദൈഃ സ്വയം വ്യഘടി സംഘടിതൈഃ സുഗാഢം.
10. ശേഷേണ ഭൂരിഹണവാരിതവാരിണാഽഥ
സൈരം പ്രദർശിതപഥോ മണിദീപിതേന,
ത്വാം ധാരയൻ സ ഖലു ധന്യതമഃ പ്രതസ്ഥേ
സോഽയം ത്വമീശ, മമ നാശയ രോഗവേഗാൻ.

മുപ്പത്തൊമ്പതാം ദശകം (39)
യോഗമായാപ്രാദുർഭാവവും കൃഷ്ണജന്മോത്സവവും

1. ഭവന്തമയമുദാഹൻ യദുകുലോദാഹോ നിസ്സരൻ
ദദർശ ഗഗനോച്ചലജലദരാം കളിനാത്മജാം,
അഹോ സലിലസഞ്ചയഃ സ പുനരൈന്ദ്രജാലോദിതോ
ജലൗഘ ഇവ തൽക്ഷണാൽ പ്രപദമേയതാമായയൗ.

2. പ്രസുപ്തപശുപാലികാം നിഭൃതമാരുദൽബാലികാ-
മപാവൃതകവാടികാം പശുപവാടികാമാവിശൻ,
ഭവന്തമയമർപ്പയൻ പ്രസവതല്പകേ തൽ പദാ-
ദാഹൻ കപടകന്യകാം സ്വപുരമാഗതോ വേഗതഃ.
3. തതസ്ത്വദനുജാരവക്ഷപിതനിദ്രവേഗദ്രവൽ -
ഭടോൽകരനിവേദിതപ്രസവവാർത്തയൈവാർത്തിമാൻ,
വിമുക്തചികുരോൽകരസ്താരിതമാപതൻ ഭോജരാ-
ധത്യഷ്ട ഇവ ദൃഷ്ടുവാൻ ഭഗിനികാകരേ കന്യകാം.
4. ധ്രുവം കപടശാലിനോ മധുഹരസ്യ മായാ ഭവേ-
ദസാവിതി കിശോരികാം ഭഗിനികാകരാലിങ്ഗിതാം,
ദിപോ നളിനികാന്തരാദിവ മൃണാളികാമാക്ഷിപ-
ന്നയം ത്വദനുജാമജാമുപലപട്ടകേ പിഷ്ടുവാൻ.
5. തതോ ഭവദുപാസകോ ത്വദിതി മൃത്യുപാശാദിവ
പ്രമുച്യ തരസൈവ സാ സമധിരുഡരൂപാന്തരാ,
അധസ്തലമജശ്മുഷീ വികസദഷ്ടബാഹുസ്സുര-
ന്മാഹായുധമഹോ ഗതാ കില വിഹായസാ ദിദ്യുതേ.
6. നൃശംസതര കംസ തേ കിമു മയാ വിനിഷ്പിഷ്ടയാ
ബഭൂവ ഭവദന്തകഃ ക്വചന ചിന്ത്യതാം തേ ഹിതം
ഇതി ത്വദനുജാ വിഭോ! ഖലമുദീര്യ തം ജശ്മുഷീ
മരുൾഗണപണായിതാ ഭൂവി ച മന്ദിരാണ്യയുഷീ.
7. പ്രഗേ പുനരഗാത്മജാവചനമീരിതാ ഭൂഭൂജാ
പ്രലംബബകപുതനാപ്രമുഖദാനവാ മാനിനഃ,
ഭവന്നിധനകാമ്യയാ ജഗതി ബദ്രമൂർന്നിർഭയാഃ
കുമാരകവിമാരകാഃ കിമിവ ദുഷ്കരം നിഷ്കൃപൈഃ.
8. തതഃ പശുപമന്ദിരേ ത്വയി മുകുന്ദ, നന്ദപ്രിയ-
പ്രസുതിശയനേശയേ രുദതി കിഞ്ചിദഞ്ചൽപദേ,
വിബുധ്യ വനിതാജനൈസ്തനയസംഭവേഘോഷിതേ
മുദാ കിമു വദാമ്യഹോ സകലമാകുലം ഗോകുലം.
9. അഹോ ഖലു യശോദയാ നവകളായചേതോഹരം
ഭവന്തമലമന്തികേ പ്രഥമമാപിബന്ത്യാ ദൃശാ,
പുനഃസ്തനദരം നിജം സപദി പായയന്ത്യാ മുദാ
മനോഹരതനുസ്പൃശാ ജഗതി പുണ്യവന്തോ ജിതാഃ.
10. ഭവൽകുശലകാമ്യയാ സ ഖലു നന്ദഗോപസ്തദാ
പ്രമോദദരസംകുലോ ദിജകുലായ കിം നാദദാൽ,

തമൈവ പശുപാലകാഃ കിമു ന മംഗലം തേനീരേ
ജലന്ത്രതിയമംഗള, ത്വമിഹ പാഹി മാമാമയാൽ.

നാൽപ്പതാം ദശകം (40)
പുതനാമോക്ഷം

1. തദനു നന്ദമന്ദശുഭാസ്സദം
നൃപപുരീം കരദാനകൃതേ ഗതം
സമവലോക്യ ജഗാദ ഭവൽപിതാ
വിദിതകംസസഹായജനോദ്യമഃ.
2. “അയി സഖേ തവ ബാലകജന്മ മാം
സുഖയതേദ്വ്യ നിജാത്മജന്മവൽ,”
ഇതി ഭവൽപിത്യതാം വ്രജനായകേ
സമധിരോപ്യ ശശംസ തമാദരാൽ.
3. ഇഹ ച സന്ത്യനിമിത്തശതാനി തേ
കടകസീമ്നി തതോ ലഘുഗമ്യതാം,
ഇതി ച തദചസാ വ്രജനായകോ
ഭവദപായഭിയാ ദ്രുതമായയൗ.
4. അവസരേ ഖലു തത്ര ച കാചന
വ്രജപദേ മധുരാകൃതിരംഗനാ,
തരളഷൽപദലാളിതകുന്തളാ
കപടപോതക തേ നികടം ഗതാ.
5. സപദി സാ ഹൃതബാലകചേതനാ
നിശിചരാനായജാ കില പുതനാ,
വ്രജവധുഷിഹ കേയ മിതി ക്ഷണം
വിമൃശതീഷു ഭവന്തമുപാദദേ.
6. ലളിതഭാവവിലാസഹൃതാത്മഭിർ
യുവതിഭിഃ പ്രതിരോദ്ധുമപാരിതാ
സ്തനമസൗ ഭവനാന്തനിഷേദുഷീ
പ്രദദുഷീ ഭവതേ കപടാത്മനേ.
7. സമധിരുഹ്യ തദങ്കമശങ്കിത-
സ്തമഥ ബാലകലോപനരോഷിതഃ
മഹദിവാമ്രഹലം കുചമണ്ഡലം
പ്രതിചുചുഷിഥ ദുർവ്വിഷദുഷിതം.
8. അസുഭിരേവ സമം ധയതി ത്വയി
സ്തനമസൗ സ്തനിതോപമനിസ്വനാ

നിരപതൽഭയദായി നിജം വപുഃ
പ്രതിഗതാ പ്രവിസാര്യ ഭൂജാവുഭൌ.

- 9. ഭയദഘോഷണഭീഷണവിഗ്രഹ-
ശ്രവണദർശനമോഹിതവല്ലവേ,
വ്രജപദേ തദുരഃ സ്ഥലഖേലനം
നന്യു ഭവന്തമഗൃഹ്ണന്ത ഗോപികാഃ.
- 10. ഭൂവന മംഗല! നാമഭീരേവ തേ
യുവതിഭീർബഹുധാ കൃതരക്ഷണഃ
തഥയി വാതനികേതനനാഥ മാ-
മഗദയൻ കുരു താവകസേവകം.

നാൽപത്തൊന്നാം ദശകം (41)
പുതനാദേഹദാഹവും ശ്രീകൃഷ്ണലീലാസ്തോത്രവും

- 1. വ്രജേശ്വരഃ ശൗരിവചോ നിശമ്യ
സമാവ്രജന്നധാനി ഭീതചേതാഃ,
നിഷ്ഠിഷ്ടുനിശ്ശേഷതരും നിരീക്ഷ്യ
കഞ്ചിൽ പദാർത്ഥം ശരണം ഗതസ്ത്യാം.
- 2. നിശമ്യ ഗോപീവചനാദുദന്തം
സർവ്വേപി ഗോപാ ഭയവിസ്തയാന്ധാഃ,
താൽപാതിതം ഘോരപിശാചദേഹം
ദേഹുർവിദുരേഫമ കുഠാരകൃത്തം.
- 3. താൽപീതപൂതസ്തനതച്ചരീരാൽ
സമുച്ചലന്നുച്ചതരോ ഹി ധൂമഃ,
ശങ്കാമദാദാഗരവഃ കിമേഷ
കിം ചാന്ദനോ ഗൗല്ഗുലവോഫമവേതി.
- 4. മദംഗസംഗസ്യ ഫലം ന ദുരേ
ക്ഷണേന താവൽ ഭവതാമപി സ്യാൽ,
ഇത്യുല്ലപൻ വല്ലവതല്ലജേഭ്യ-
സ്തം പുതനാമാതനുമഃ സുഗന്ധിം.
- 5. ചിത്രം പിശാചയാ ന ഹതഃ കുമാര-
ശ്ചിത്രം പുരൈവാകമി ശൗരിണേദം,
ഇതി പ്രശംസൻ കില ഗോപലോകോ
ഭവന്തുഖാലോകരസേ ന്യമാങ്ക്ഷീൽ.
- 6. ദിനേ ദിനേഫമ പ്രതിവൃദ്ധലക്ഷ്മീ-

രക്ഷീണമാൻഗല്യശതോ വ്രജോഽയം,
ഭവന്നിവാസാദയി വാസുദേവ,
പ്രമോദസാന്ദ്രഃ പരിതോ വിരേജേ!

7. ഗൃഹേഷു തേ കോമളരുപഹാസ-
മിഥഃകഥാസങ്കുലിതാഃ കമന്യാഃ
വൃത്തേഷു കൃത്യേഷു ഭവന്നിരീക്ഷാ-
സമാഗതാഃ പ്രത്യഹമത്യനന്ദൻ
8. അഹോ! കുമാരോ മയി ദത്തദ്യഷ്ടിഃ
സ്തിതം കൃതം മാം പ്രതി വത്സകേന,
ഏഹ്യേഹി മാമിത്യുപസാര്യ പാണീ
ത്വയീശ കിം കിം ന കൃതം വധുഭിഃ.
9. ഭവദപുഃസ്സർശനകൗതുകേന
കരാൽ കരം ഗോപവധുജനേന,
നീതസ്തമാതാമ്രസരോജമാലാ-
വ്യാലംബിലോലം ബതുലാമലാസീഃ.
10. നിപായയന്തീ സ്തനമങ്കഗം ത്യാം
വിലോകയന്തീ വദനം ഹസന്തീ,
ദശാം യശോദാ കമതാം ന ഭേജേ!
സ താദ്യശഃ പാഹി ഹരേ ഗദാന്മാം.

നാൽപത്തിരണ്ടാം ദശകം (42)
ശകടാസുരവധം

1. കദാപി ജന്മർക്ഷദിനേ തവ പ്രഭോ
നിമന്ത്രിതജ്ഞാതിവധുമഹീസുരാ,
മഹാനസസ്താം സവിധേ നിധായ സാ
മഹാനസാദൗ വവൃതേ വ്രജേശ്വരീ.
2. തതോ ഭവത്രാണനിയുക്തബാലക-
പ്രഭീതിസംക്രന്ദനസംകുലാരവൈഃ,
വിമിശ്രമശ്രാവി ഭവത്സമീപതഃ
പരിസ്സുടദാരുചടച്ചടാരവഃ.
3. തതസ്തദാകർണ്ണനസംഭ്രമശ്രമ-
പ്രകമ്പിവക്ഷോജഭരാ വ്രജാംഗനാഃ,
ഭവന്തമന്തർദ്ദൃശുഃ സമന്തതോ
വിനിഷ്ഠതദാരുണദാരുമധ്യഗം.
4. ശിശോരഹോ കിം കിമദ്ഭുദിതി ദ്രുതം

പ്രധാവ്യ നന്ദഃ പശുപാശ്ച ഭൂസുരാഃ,
ഭവന്തമാലോക്യ യശോദയാ ധൃതം
സമാശ്വസന്നശ്രുജലാർദ്രലോചനാഃ.

5. കണ്ഠോ നു കൗതസ്കുത ഏഷ വിസ്മയോ
വിശങ്കടം യച്ഛകടം വിപാടിതം,
ന കാരണം കിഞ്ചിദിഹേതി തേ സ്ഥിതാഃ
സ്വനാസികാദത്തകരാസ്തദീക്ഷികാഃ.
6. കുമാരകന്യാസ്യ പയോധരാർത്ഥിനഃ
പ്രരോദനേ ലോലപദാംബുജാഹതം,
മയാ മയാ ദൃഷ്ടമനോ വിപര്യഗാ-
ദിതീശ! തേ പാലകബാലക ജഗുഃ.
7. ഭിയാ തദാ കിഞ്ചിദജാനതാമിദം
കുമാരകാണാമതിദുർഘടം വചഃ,
ഭവൽപ്രഭാവവിദുരൈരിതീരിതം
മനാഗിവാശങ്ക്യത ദൃഷ്ടപൃതനൈഃ.
8. പ്രവാളതാമ്രം കിമിദം പദം ക്ഷതം
സരോജരമ്യൗ നു കരൗ വിരോജിതൗ,
ഇതി പ്രസർപ്പൽ കരുണാതരങ്ഗിതാ-
സ്തദംഗമാപസ്സ്യശൂരങ്ഗനാജനാഃ.
9. അയേ സുതം ദേഹി ജഗൽപതേഃ കൃപാ-
തരങ്ഗപാതാൽ പരിപാതമദ്യ മേ,
ഇതി സ്ത സംഗൃഹ്യ പിതാ ത്വദംഗകം
മുഹൂർമ്മുഹുഃ ശ്ലിഷ്യതി ജാതകണ്ടകഃ.
10. അനോനിലീനഃ കില ഹന്തുമാഗതഃ
സുരാരിരേവം ഭവതാ വിഹിംസിതഃ
രജോഽപി നോ ദൃഷ്ടമമുഷ്യ തൽ കഥം
സ ശുദ്ധസന്തോ ത്വയി ലീനവാൻ ധ്രുവം.
11. പ്രപൃജിതൈസ്തത്ര തതോ ദിജാതിഭിർ-
വിശേഷതോ ലംഭിതമ ണ്ടഗളാശിഷഃ,
പ്രജം നിജൈർ ബ്യാലൃരസൈർവിമോഹയൻ
മരുൽപുരാധീശ രുജാം ജഹീഹി മേ.

നാൽപ്പത്തിമൂന്നാം ദശകം (43)
തൃണാവർത്തവധം

1. ത്വാമേകദാ ഗുരുമരുൽ പുരനാഥ! വോഡ്യം

ഗാഢാധിരുഢലരിമാണമപാരയന്തീ,
മാതാ നിധായ ശയനേ കിമിദം ബതേതി
ധ്യായന്ത്യചേഷ്ടത ഗൃഹേഷു നിവിഷ്ടശങ്കാ.

2. താവദിദുരമുപകർണ്ണിതഘോരഘോഷ-
വ്യാജ്യംഭിപാംസുപടലീപരിപൂരിതാശഃ,
വാത്യാവപുഃ സ കില ദൈത്യവരസ്തൃണാവർ-
ത്താഖ്യോ ജഹാര ജനമാനസഹാരിണം ത്യാം.
3. ഉദാമപാം സുതിമിരാഹതദ്യഷ്ടിപാതേ
ദ്രഷ്ടും കിമപ്യകുശലേ പശുപാലലോകേ,
'ഹാ ബാലകസ്യ കി'മിതി ത്വദുപാന്തമാപ്താ
മാതാ ഭവന്തമവിലോക്യ ഭൃശം രുരോദ.
4. താവൽ സ ദാനവവരോഽപി ച ദീനമൂർത്തിർ-
ഭാവൽകഭാരപരിധാരണലുനവേഗഃ
സങ്കോചമാപ, തദനു ക്ഷതപാംസുഘോഷേ
ഘോഷേ വ്യതായത ഭവജ്ജനനീനിനാദഃ.
5. രോദോപകർണ്ണനവശാദുഗമ്യ ഗേഹം
ക്രന്ദന്ത്യ നന്ദമുഖഗോപകുലേഷു ദീനഃ,
ത്യാം ദാനവസ്തവിലമുക്തികരം മുമുക്ഷു-
സ്തായുപ്രമുഞ്ചതി പപാത വിയൽപ്രദേശാൽ.
6. രോദാകുലസ്തദനു ഗോപഗണാ ബഹിഷ്ഠ-
പാഷാണപൃഷ്ടഭൂവി ദേഹമതിസ്ഥവിഷ്ടം,
പ്രൈക്ഷന്ത ഹന്തു നിപതന്തമുഷ്യ വക്ഷ-
സ്യക്ഷീണമേവ ച ഭവന്തമലം ഹസന്തം.
7. ഗ്രാവപ്രപാതപരിപിഷ്ടഗരിഷ്ഠദേഹ-
ദ്രഷ്ടാസുദുഷ്ടദനുജോപരി ധൃഷ്ടഹാസം,
ആപ്താനമംബുജകരേണ ഭവന്തമേത്യ
ഗോപാ ദധുർഗിരിവരാദിവ നീലരത്നം.
8. ഏകൈകമാശു പരിഗൃഹ്യ നികാമനന്ദ-
ന്നന്ദാദിഗോപപരിരണ്ണവിചുംബിതാങ്ഗം,
ആദാതുകാമപരിശങ്കിതഗോപനാരീ-
ഹസ്താംബുജപ്രപതിതം പ്രണുമോ ഭവന്തം.
9. ഭൂയോഽപി കിം നു കൃണുമഃ പ്രണതാർത്തിഹാരീ
ഗോവിന്ദ ഏവ പരിപാലയതാത്സുതം നഃ,
ഇത്യാദി മാതരപിത്യപ്രമുഖൈസ്തദാനീം

സമ്പ്രാർത്ഥിതസ്തോദനായ വിഭോ! ത്വമേവഃ.

- 10. വാതാത്മകം ദനുജമേവമയി പ്രധുനാൻ
വാതോത്ഭവാൻ മമ ഗദാൻ കിമു നോ ധുനോഷി,
കിം വാ കരോമി പുനരപ്യനിലാലയേശ
നിശ്ശേഷരോഗശമനം മുഹൂർത്തമയേ ത്യാം.

നാൽപ്പത്തിനാലാം ദശകം (44)
നാമകരണവും ജാതകഫലകഥനവും

- 1. ഗുഡം വസുദേവഗിരാ
കർത്തും തേ നിഷ്ക്രിയസ്യ സംസ്കാരാൻ
ഹൃൽഗതഹോരാതത്തോ
ഗർഗ്ഗമുനിസ്താൽ ഗൃഹൻവിഭോ ഗതവാൻ.
- 2. നന്ദോഽഥ നന്ദിതാത്മാ
വൃന്ദിഷ്യം മാനയന്നമും യമിനാം
മന്ദസ്തിതാർദ്രമുചേ
താത്സംസ്കാരാൻ വിധാതുമുത്സുകധീഃ.
- 3. യദുവംശാചാര്യതാൽ
സുനിഭൃതമിദമാര്യ! കാര്യ മിതി കഥയൻ
ഗർഗ്ഗോ നിർഗ്ഗതപുളക-
ശ്ചക്രേ തവ സാഗ്രജസ്യ നാമാനി.
- 4. കഥമസ്യ നാമ കുർവേ
സഹസ്രനാജ്ഞോ ഹൃനന്തനാജ്ഞോ വാ,
ഇതി നൂനം ഗർഗ്ഗമുനി-
ശ്ചക്രേ തവ നാമ നാമ രഹസി വിഭോ.
- 5. കൃഷിധാതുണ കാരാഭ്യാം
സത്താനന്ദാത്മതാം കിലാഭിലപൽ
ജഗദഘകർഷിതാം വാ
കഥയ,ദ്യുഷിഃ കൃഷ്ണനാമ തേ വ്യതനോൽ.
- 6. അന്യാംശ്ച നാമഭേദാൻ
വ്യാകൂർവ്വന്നഗ്രജേ ച രാമാദീൻ
അതിമാനുഷാനുഭാവം
ന്യഗദൽ ത്യാമപ്രകാശൻ പിത്രേ.
- 7. സ്നിഹ്യതി യസ്തവ പുത്രേ
മുഹ്യതി സ ന മായികൈഃ പുനഃ ശോകൈഃ

ദ്രുഹ്യതി യ സ തു നശ്യേ-
ദിത്യവദൽ തേ മഹത്തമ്യേഷിവര്യഃ.

8. ജേഷ്യതി ബഹുതരദൈത്യാൻ
നേഷ്യതി നിജബന്ധുലോകമലപദം,
ശ്രോഷ്യസി സുവിമലകീർത്തി-
രസ്യേതി ഭവദിദ്യതിമ്യേഷിരുചേ.
9. അമുനൈവ സർവ്വദുർഗ്ഗം
തരിതാസ്ഥ കൃതസ്ഥമത്ര തിഷ്ഠയാം
ഹരിരേവേത്യനഭിലപ-
ന്നിത്യാദി താമവർണ്ണയൽ സ മുനിഃ.
10. ഗർഗ്ഗേഫമ നിർഗ്ഗതേfസ്തിൻ
നന്ദിതനന്ദാദിനന്ദ്യമാനസ്താം,
മൽഗദമുൽഗതകരുണോ
നിർഗ്ഗമയ ശ്രീമരുൽപുരാധീശ.

**നാൽപ്പഞ്ചാം ദശകം (45)
ബാലലീല**

1. അയി സബല മുരാദേ പാണിജാനുപ്രചാരൈഃ
കിമപി ഭവനഭാഗാൻ ഭൂഷയന്തൗ ഭവന്തൗ
ചലിതചരണകഞ്ജൗ മഞ്ജുമഞ്ജീരശിഞ്ജാ-
ശ്രവണകൃതുകഭാജൗ ചേരതുശ്ചാരു വേഗാൽ.
2. മൃദുമൃദു വിഹസന്താവുമിഷദന്തവന്തൗ
വദനപതിതകേശൗ ദൃശ്യപാദാബ്ജദേശൗ,
ഭൃജഗളിതകരാന്തവ്യാലഗൽകങ്കണാങ്കൗ
മതിമഹരതമുച്ചൈഃ പശ്യതാം വിശ്വനൃണാം.
3. അനുസരതി ജനൗഘേ കൗതുകവ്യാകുലാക്ഷേ
കിമപി കൃതനിനാദം വ്യാഹസന്തൗ ദ്രവന്തൗ,
വലിതവദനപത്മം പൃഷ്ഠതോ ദത്തദൃഷ്ടീ
കിമിവ ന വിദയാഥേ കൗതുകം വാസുദേവ!
4. ദ്രുതഗതിഷു പതന്താവുമിതൗ ലിപ്തപങ്കൗ
ദിവി മുനിഭിരപങ്കൈഃ സസ്തിതം വന്ദ്യമാനൗ,
ദ്രുതമമ ജനനീദ്യാം സാനുകമ്പം ഗൃഹീതൗ
മുഹൂരപി പരിരബ്ധൗ ദ്രാഗ്യുവാം ചുംബിതൗ ച.
5. സ്തുതകുചഭരമങ്കേ ധാരയന്തീ ഭവന്തം
തരളമതി യശോദാ സ്തന്യദാ ധന്യധന്യാ,

കപടശൂപ, മധ്യേ മുഗ്ദ്ധഹാസാങ്കുരം തേ
ദശനമുകുളഹൃദ്യം വീക്ഷ്യ വക്ത്രം ജഹർഷ.

6. തദനു ചരണചാരി ദാരകൈഃ സാകമാരാ-
ന്നിലയതതിഷു ഖേലൻ ബാലചാപല്യശാലീ
ദവനശുകവിലാളാൻ വത്സകാംശ്ചാനുധാവൻ
കഥമപി കൃതഹാസൈർഗോപകൈർവ്യാരിതോഭ്യഃ.
7. ഹലധരസഹിതസ്താം യത്ര യത്രോപയാതോ
വിവശപതിതനേത്രാസ്തത്ര തത്രൈവ ഗോപ്യഃ,
വിഗളിതഗൃഹകൃത്യാ വിസ്തൃതാപത്യഭൃത്യാ
മുരഹര മുഹൂരത്യന്താകുല നിത്യമാസൻ.
8. പ്രതിനവനവനീതം ഗോപികാദത്തമിച്ഛൻ
കളപദമുപഗായൻ കോമളം ക്വാപി നൃത്യൻ
സദയവൃത്തിലോകൈരർപ്പിതം സർപ്പിരശ്നൻ
കചന നവവിപകാം ദുഗ്ദ്ധമപ്യാപിബസ്താം.
9. “മമ ഖലു ബലിഗേഹേ യാചനം ജാതമാസ്താ-
മിഹ പുനരബലാനാമഗ്രതോ നൈവ കുർവ്വേ”
ഇതി വിഹിതമിതിഃ കിം ദേവ സന്ത്യജ്യ യാച്ഛാമം
ദധിഷ്യതമഹരസ്താം ചാരുണാ ചോരണേന.
10. തവ ദധിഷ്യതമോഷേ ഘോഷയോഷാജനാനാ
മഭജത ഹൃദി രോഷോ നാവകാശം ന ശോകഃ
ഹൃദയമപി മുഷിതാ ഹർഷസിന്ധൗ നൃധാസ്താം
സ മമ ശമയ രോഗാൻ വാതഗേഹാധിനാഥ.

ശാഖാഗ്രേഥ വിധും വിലോക്യ
ഫലമിത്യംബാഞ്ച താതംമുഹുഃ
സംമ്പ്രാർത്ഥ്യഥ തദാ തദീയ വചസാ
പ്രോത്ക്ഷിപ്ത ബാഹൗ തായി
ചിത്രം ദേവ ശശീ സ തേ കരമഗാത്
കിം ബ്രൂമഹേ സംപതഃ
ജ്ജ്യാതിർമണ്ഡല പൂരിതാഖില വപുഃ
പ്രാഗാ വിരാഡ് രൂപതാം

കിം കിം ബതേദമിതി സംഭ്രമ ഭാജമേനം
ബ്രഹ്മാർണ്ണവേ ക്ഷണമമും പരിമജ്യ താതം
മായാം പുനസ്തനയ മോഹമയീം വിതനാൻ
ആനന്ദ ചിന്തയ ജഗന്തയ പാഹിരോഗാത്

നാൽപ്പത്തൊന്നാം ദശകം (46)

ഉണ്ണികൃഷ്ണന്റെ വായിൽ യശോദ പ്രപഞ്ചം മുഴുവനും കണ്ട കഥ

1. അയി ദേവ! പുരാ കില തായി
സ്വയമുത്താനശയേ സ്തനന്ധയേ,
പരിജ്യംഭണതോ വ്യപാവൃതേ
വദനേ വിശമചഷ്ട വല്ലവീ.
2. പുനരപ്യഥ ബാലകൈസ്സമം
തായി ലീലാനിരതേ ജഗൽപതേ,
ഫലസഞ്ചയവഞ്ചനക്രൂധാ
തവ മൃദ്ഭോജനമുചൂരർഭകാഃ.
3. അയി തേ പ്രളയാവധൗ വിഭോ,
ക്ഷിതിതോയാദിസമസ്തഭക്ഷിണഃ,
മൃദുപാശനതോ രുജാ ഭവേ-
ദിതി ഭീതാ ജനനീ ചുകോപ സാ.
4. അയി ദുർവ്വിനയാത്മക തായാ
കിമു മൃത്സാ ബത! വത്സ! ഭക്ഷിതാ,
ഇതി മാത്യഗിരം ചിരം വിഭോ
വിതഥാം താം പ്രതിജജ്ഞിഷേ ഹസൻ.
5. 'അയി! തേ സകലൈർവിനിശ്ചിതേ
വിമതിശ്ചേദാദനം വിദാര്യതാം,
ഇതി മാത്യവിഭർത്സീതോ മുഖം
വികസൽപദ്മനിഭം വ്യദാരയഃ.
6. അപി മൂല്യവദർശനോത്സുകാം
ജനനീം താം ബഹു തർപ്പയന്നിവ,
പൃഥിവീം നിഖിലാം ന കേവലം
ഭുവനാന്യപൃഥ്വിലാന്യദീദ്യുശഃ.
7. കുഹചിദാനമംബുധിഃ ക്വചിൽ
ക്വചിദഭ്രം കുഹചിദ്രസാതലം,
മനുജാ ദനുജാഃ ക്വചിത്സുരാ
ദദ്യുശേ കിം ന തദാ ത്വദാനനേ.
8. കലശാംബുധിശായിനം പുനഃ
പരവൈകുണ്ഠപദായിവാസിനം,
സ്വപുരശ്ച നിജാർഭകാത്മകം
കതിയാ ത്വാം ന ദദർശ സാ മുഖേ.

- 9. വികസൽഭൂവനേ മുഖോദരേ
നനു ഭൂയോഽപി തമാവിധാനനഃ,
അനയാ സ്തുടമീക്ഷിതോ ഭവാ-
നനവസ്ഥാം ജഗതാം ബതാതനോൽ.
- 10. ധൃതതത്ത്വധിയം തദാ ക്ഷണം
ജനനീ താം പ്രണയേന മോഹയൻ
സ്തനമംബ ദിശേ തൃപാസജൻ
ഭഗവ, നന്ദ്ഭൂതബാല പാഹി മാം.

**നാൽപ്പത്തൊഴാം ദശകം (47)
ഉലുഖലബന്ധനം**

- 1. ഏകദാ ദധിവിമാമകാരിണീം
മാതരം സമുപസേദിവാൻ ഭവാൻ,
സ്തന്യലോലുപതയാ നിവാരയ-
നങ്കമേത്യ പപിവാൻ പയോധരൗ.
- 2. അർദ്ധപീതകുചകുഡ്മളേ ത്വയി
സ്തിഗ്ദ്ധഹാസമധുരാനനാംബുജേ,
ദുഗ്ദ്ധമീശ ദഹനേ പരിസ്രുതം
ധർത്തുമാശു ജനനി ജഗാമ തേ.
- 3. സാമിപീതരസഭങ്ഗസംഗത-
ക്രോധഭാരപരിഭൂതചേതസാ,
മന്മദണ്ഡമുപഗൃഹ്യ പാടിതം
ഹന്ത ദേവ ദധിഭാജനം ത്വയാ.
- 4. ഉച്ചലൽ ധാനിതമുച്ഛുകൈസ്തദാ
സാനിശമ്യ ജനനീ സമാദ്രുതാ,
ത്വദ്യശോവിസരവൽ ദദർശ സാ
സദ്യ ഏവ ദധി വിസ്തൃതം ക്ഷിതൗ.
- 5. വേദമാർഗ്ഗപരിമാർഗ്ഗിതം രുഷാ
ത്വമവീക്ഷ്യ പരിമാർഗ്ഗയന്ത്യസൗ,
സന്ദദർശ സുകൃതിന്യുലുഖലേ
ദീയമാനനവനീതമോതവേ.
- 6. ത്വാം പ്രഗൃഹ്യ ബത ദീതിഭാവനാ-
ഭാസുരാനനസരോജമാശു സാ,
രോഷരുഷിതമുഖി സഖീപുരോ
ബന്ധനായ രശനാമുപാദദേ.

7. ബന്ധുമിച്ഛതി യമേവ സജ്ജന-
സ്തം ഭവന്തമയി ബന്ധുമിച്ഛതീ,
സാ നിയുജ്യ രശനാഗുണാൻ ബഹൂൻ
ദ്യുങ്ഗുലോനമഖിലം കിലൈക്ഷത.
8. വിസ്തൃതോൽസ്തൃതസഖീജനേക്ഷിതാം
സിന്നസന്നവപുഷം നിരീക്ഷ്യ താം
നിത്യമുക്തവപുരപ്യഹോ ഹരേ
ബന്ധമേവ കൃപയാനമന്യമാഃ.
9. സ്ഥീയതാം ചിരമുലുഖലേ ഖലേ-
ത്യാഗതാ ഭവനമേവ സാ യദാ,
പ്രാഗുലുഖലവിലാന്തരേ തദാ
സർപ്പിരർപ്പിതമദനവാസ്ഥിമാഃ.
10. യദ്യപാശസുഗമോ വിഭോ! ഭവാൻ
സംയതഃ കിമു സപാശയാനയാ,
ഏവമാദി ദിവിജൈരഭിഷ്ടുതോ
വാതനാമ പരിപാഹി മാം ഗദാൽ.

നാൽപ്പത്തെട്ടാം ദശകം (48)
നളകുബരമണിഗ്രീവന്മാരുടേ ശാപമോക്ഷം

1. മൂദാ സുരൗഘൈസ്തമുദാരസമ്മദൈ-
രിദീര്യ 'ദാമോദര' ഇത്യഭിഷ്ടുതഃ,
മൃദ്യുദരഃ സൈവമുലുഖലേ ലഗ-
ന്നദൂരതോ ദൗ കകുദാവുദൈക്ഷമാഃ.
2. കുബേരസുനൂർ നളകുബരാഭിധഃ
പരോ മനിഗ്രീവ ഇതി പ്രഥാം ഗതഃ,
മഹേശസേവാധിഗതശ്രിയോന്മദൈൗ
ചിരം കില ത്വദിമുഖാവഖേലതാം.
3. സുരാപഗായാം കില തൌ മദോൽകടൗ
സുരാപഗായൽബഹുയൗവതാവ്രതൗ
വിവാസസൗ കേളീപരൗ സ നാരദോ
ഭവൽപദൈകപ്രവണോ നിരൈക്ഷത.
4. ഭിയാ പ്രിയാലോകമുപാത്തവാസസം
പുരോ നിരീക്ഷ്യാപി മദാസചേതസൗ
ഇമൗ ഭവന്ദക്ത്യപശാന്തിസിദ്ധയേ
മുനിർജഗൗ, 'ശാന്തിമൃതേ കുതഃ സുഖം.'

5. യുവാമവാപ്തൗ കകുഭാത്മതാം ചിരം
ഹരിം നിരീക്ഷ്യഥ പദം സ്വമാപ്തൗതം,
ഇതീരിതൗ തൗ ഭവദീക്ഷണസ്പൃഹാം
ഗതൗ വ്രജാന്തേ കകുഭൗ ബഭൂവതുഃ.
6. അതന്ദ്രമിന്ദ്രദ്രുയുഗം തമാവിധം
സമേയുഷാ മന്മരഗാമിനാ ത്വയാ
തിരായിതോല്യുഖലരോധനിർദ്ധൃതൗ
ചിരായ ജീർണ്ണൗ പരിപാതിനൗ തരു.
7. അഭാജി ശാഖിദിതയം യദാ ത്വയ
തദൈവ തൽഗർഭതലാന്നിരേയുഷാ,
മഹാത്വിഷാ യക്ഷയുഗേന തൽക്ഷണാ-
ഭഭാജി ഗോവിന്ദ! ഭവാനപി സ്തവൈഃ.
8. ഇഹാനൃഭക്തോഽപി സമേഷ്യതി ക്രമാൽ
ഭവന്തഃ; മേതൗ ഖലു രുദ്രസേവകൗ
മുനിപ്രസാദാൽഭവദംഘ്രിമാഗതൗ
ഗതൗ വൃണാനൗ ഖലു ഭക്തിമുത്തമാം.
9. തതസ്തരുദാരണദാരുണാരവ-
പ്രകമ്പിസമ്പാതിനി ഗോപമണ്ഡലേ,
വിലജ്ജിതത്വജ്ജനനീമുഖേക്ഷിണാ
വ്യമോക്ഷി നന്ദേന ഭവാൻ വിമോക്ഷദഃ.
10. മഹീരഹോർമധുഗതോ ബതാർഭകോ
ഹരേഃ പ്രഭാവോദപരിക്ഷതോഽധുനാ
ഇതി ബ്രൂവാണൈർഗമിതോ ഗൃഹം ഭവാൻ
മരുൽപുരാധീശ്വര പാഹി മാം ഗദാൽ.

നാൽപത്തൊമ്പതാം ദശകം (49)

വൃന്ദാവനപ്രവേശം

1. ഭവൽപ്രഭാവോവിദുരാ ഹി ഗോപാ-
സ്തരുപ്രപാതാദികമത്ര ഗോഷ്ടേ
അഹേതുമുൽപാതഗണം വിശങ്ക്യ
പ്രയാതുമന്യത്ര മനോ വിതേനുഃ.
2. തത്രോപനന്ദാദിധഗോപവര്യോ
ജഗൗ ഭവൽപ്രേരണയൈവ നൃനം
ഇതഃ പ്രതീച്യാം വിചിനം മനോജ്ഞം
വൃന്ദാവനം നാമ വിരാജതീതി.

3. ബൃഹദാനന്ദൻ തൽ ഖലു നന്ദമുഖ്യം
വിധായ ഗൗഷ്ഠീനമമ ക്ഷണേന,
തദനിതത്വജ്ജനനീനിവിഷ്ട-
ഗരിഷ്ഠയാനാനുഗതാ വിചേലുഃ.
4. അനോമനോജ്ഞധാനിയേനുപാളീ-
ഖുരപ്രണാദാന്തരതോ വധുഭിഃ,
ഭവധിനോദാലപിതാക്ഷരാണി
പ്രപീയ നാജ്ഞായത മാർഗ്ഗദൈർഘ്യം.
5. നിരീക്ഷ്യ വൃന്ദാവനമീശ നന്ദൻ -
പ്രസൂനകുന്ദപ്രമുഖദ്രുമഘം
അമോദമാഃ ശാദലസാന്ദ്രലക്ഷ്മാ
ഹരിന്മണീകുട്ടിമപുഷ്ടശോഭം.
6. നവാകനിർവ്വൃഡനിവാസഭേദ-
ഷാശേഷഗോപേഷു സുഖാസിതേഷു,
വനശ്രീയം ഗോപകിശോരപാളീ-
വിമിശ്രിതഃ പര്യഗലോകമാസ്താം.
7. അരാളമാർഗ്ഗാഗതനിർമ്മലാപാം
മരാള കൂജാകൃതനർമ്മലാപാം
നിരന്തരസ്തേരസരോജവക്രതാം
കളിനകന്യാം സമലോകയസ്താം.
8. മയൂരകേകാശതലോഭനീയം
മയൂഖമാലാശബളം മണീനാം,
വിരിഞ്ചലോകസ്സ്യശമുച്ഛശൃംഗൈർ-
ഗിരിഞ്ച ഗോവർദ്ധനമൈക്ഷിമാസ്താം.
9. സമം തതോ ഗോപകുമാരകൈസ്താം
സമന്തതോ യത്ര വനാന്തമാഗാഃ
തതസ്തതസ്താം കുടിലാമപശ്യഃ
കളിനജാം രാഗവതീമിവൈകാം.
10. തമാവിധേഴ്സിൻ വിപിനേ പശവ്യേ
സമുത്സുകോ വത്സഗണപ്രചാരേ,
ചരൻ സരാമോഴ്ഥ കുമാരകൈസ്താം
സമീരഗേഹാധിപ പാഹി രോഗാൽ.

അമ്പതാം ദശകം (50)
വത്സാസൂരന്റെയും ബകാസൂരന്റെയും വധം

1. തരളമധുകൃദ്യന്ദേ വൃന്ദാവനേഫിമ മനോഹരേ
 പശുപശിശുഭിഃ സാകം വത്സാനുപാലനലോലുപഃ
 ഹലധരസഖോ ദേവ ശ്രീമൻ വിചേരിമ ധാരയൻ
 ഗവലമുരളീവേത്രം നേത്രാഭിരാമതനുദ്യുതിഃ.
2. വിഹിതജഗതീരക്ഷം ലക്ഷ്മീകരാംബുജലാളിതം
 ദദതി ചരണദന്ദം വൃന്ദാവനേ തായി പാവനേ
 കിമിവ ന ബഭൗ സമ്പത്സമ്പൂരിതം തരുവല്ലരീ-
 സലിലധരണീഗോത്രക്ഷേത്രാദികം കമലാപതേ!.
3. വിലസദ്യുലപേ കാന്താരാന്തേ സമീരണശീതളേ
 വിപുലയമുനാതീരേ ഗോവർദ്ധനാചലമൂർദ്ധസ്യ,
 ലളിതമുരളീനാദഃ സഞ്ചാരയൻ ഖലു വാത്സകം
 ക്വചന ദിവസേ ദൈത്യം വത്സാകൃതിം തമുദൈക്ഷമാഃ.
4. രഭസവിചലസത്പുച്ഛം വിച്ഛായതോഽസ്യ വിലോകയൻ
 കിമപി വലിതസ്കന്ധം രന്ധ്രപ്രതീക്ഷമുദീക്ഷിതം,
 തമമ ചരണേ ബിഭ്രദിഭ്രാമയൻ മുഹൂരുച്ഛക്തഃ
 കുഹചന മഹാവ്യക്ഷേ ചികേഷപിമ ക്ഷതജീവിതം.
5. നിപതതി മഹാദൈത്യേ ജാത്യോ ദുരാത്മനി തൽക്ഷണം
 നിപതനജവക്ഷുണ്ണക്ഷോണീരുഹക്ഷതകാനനേ
 ദിവി പരിമിളദ്യന്ദോ വൃന്ദാരകാഃ കൃസുമോൽകരൈഃ
 ശരസി ഭവതോ ഹർഷാദർഷന്തി നാമ തദാ ഹരേ!
6. സൂരഭിലതമാ മുർധന്യൂർദ്ധ്വം കൃതഃ കൃസുമാവലീ
 നിപതതി തവേ ത്യക്തോ ബാലൈസ്സഹേലമുദൈരയഃ
 രധടിതി ദനുജക്ഷേപേണോർദ്ധ്വംഗതസ്തരുമണ്ഡലാൽ
 കൃസുമനികരഃ സോഽയം നൃനം സമേതി ശന്നൈരിതി.
7. ക്വചന ദിവസേ ഭൂയോ ഭൂയസ്തരേ പരുഷാതപേ
 തപനതനയാപാമഃ പാതും ഗതാ ഭവദാദയഃ,
 ചലിതഗരുതം പ്രേക്ഷാമാസൂർബകം ഖലു വിസ്തൃതം
 ക്ഷിതിധരഗരുച്ഛേദേ കൈലാസശൈലമിവാപരം.
8. പിബതി സലിലം ഗോപവ്രാതേ ഭവന്തമഭിദ്രുതഃ
 സ കില നിഗിലന്നഗ്നിപ്രഖ്യം പുനർദ്രുതമുദമൻ,
 ദലയിതുമഗാൽ ത്രോട്യാഃ കോട്യാ തദാശു ഭവാൻ വിഭോ
 ഖലജനഭിദാചുഞ്ചുശ്ചഞ്ചു പ്രഗൃഹ്യ ദദാര തം.

9. സപദി സഹജാം സംശ്രിടും വാ മൃതാം ഖലുപുതനാ-
മനുജമഘമപ്യഗ്രേ ഗതാ പ്രതീക്ഷിതുമേവ വാ
ശമനനിലയം യാതേ തസ്തിൻ ബകേ സുമനോഗണേ
കിരതി സുമനോവൃന്ദം വൃന്ദാവനാൽ ഗൃഹമൈയമാഃ.
10. ലളിതമുരളീനാദം ദുരാനിശമ്യ വധുജ്ഞൈ-
സ്തീരിതമുപഗമ്യാരാദാരുഡമോദമുദീക്ഷിതഃ,
ജനിതജനനീനന്ദാനന്ദഃ സമീരണമന്ദിര-
പ്രഥിതവസതേ ശൌരേ ദൂരീകുരുഷ്വ മമാമയാൻ.

അമ്പത്തൊന്നാം ദശകം (51)
അഘാസുരവധവു വനഭോജനവു

1. കദാചന വ്രജശിശുഭിഃ സമം ഭവാൻ
വനാശനേ വിഹിതമതിഃ പ്രഗേതരാം,
സമാവൃതോ ബഹുതരവത്സമൺഡലൈഃ
സതേമനൈർന്നിരഗമദീശ ജേമനൈഃ
2. വിനിര്യതസ്തവ ചരണാംബുജദ്വയാ-
ദുദുഞ്ചിതം ത്രിഭുവനപാവനം രജഃ,
മഹർഷയഃ പുളകധരൈഃ കളേബരൈ-
രുദൂഹിരേ ധൃതഭവദീക്ഷണോത്സവാഃ.
3. പ്രചാരയത്യവിരളശാഭലേ തലേ
പശുൻ വിഭോ ഭവതി സമം കുമാരകൈഃ.
അഘാസുരോ നൃരുണദഘായ വർത്തിനീം
ഭയാനകഃ സപദി ശയാനകാകൃതിഃ.
4. മഹാചലപ്രതിമനോർഗൃഹാനിഭ-
പ്രസാരിതപ്രഥിതമുഖസ്യ കാനനേ,
മുഖോദരം വിഹരണകൗതുകാദ്ഗതാഃ
കുമാരകാഃ കിമപി വിദൂരഗേ തായി.
5. പ്രമാദതഃ പ്രവിശതി പന്നഗോദരം
കഥത്തനൗ പശുപകുലേ സവാത്സകേ,
വിദന്നിദം തമപി വിവേശിഥ പ്രഭോ
സുഹൃജ്ജനം വിശരണമാശു രക്ഷിതും.
6. ഗളോദരേ വിപുലിതവർഷ്മണാ തായാ
മഹോരഗേ ലുഠതി നിരുദ്ധമാരുതേ,
ദ്രുതം ഭവാൻ വിദലിതകണ്ഠമണ്ഡലോ
വിമോചയൻ പശുപപശുൻ വിനിർയയൗ.

7. ക്ഷണം ദിവി താദൃപഗമാർത്ഥമാസ്ഥിതം
മഹാസൂരപ്രഭവമഹോ മഹോ മഹത്,
വിനിർഗ്ഗതേ ത്വയി തു നിലീനമഞ്ജസാ
നഭഃസ്ഥലേ നന്യതുരഥോ ജഗൂഃ സുരാഃ.
8. സവിസ്തയൈഃ കമലഭവാദിഭിഃ സുരൈ-
രനുദ്രുതസ്തദനു ഗതഃ കുമാരകൈഃ,
ദിനേ പുനസ്തരുണദശാമുപേയുഷി
സ്വകൈർഭവാനതന്യുത ഭോജനോത്സവം.
9. വിഷാണികാമപി മുരളീം നിതംബകേ
നിവേശയൻ കബളധരഃ കരാംബുജേ,
പ്രഹാസയൻ കളവചനൈഃ കുമാരകാൻ
ബുഭോജിഥ ത്രിദശഗണൈർമുദാ നൃതഃ.
10. സുഖാശനം തിഹ തവ ഗോപമണ്ഡലേ
മഖാശനാത് പ്രിയമിവ ദേവമണ്ഡലേ,
ഇതി സ്തുതസ്ത്രിദശവരൈർജഗത് പതേ
മരുത്പുരീനിലയ ഗദാത് പ്രപാഹി മാം.

അമ്പത്തിരണ്ടാം ദശകം (52)
വസ്രോപഹരണവും ബ്രഹ്മഗർവ്വശമനവും

1. അന്യാവതാരനികരേഷ്വനിരീക്ഷിതം തേ
ഭൂമാതിരേകമഭിവീക്ഷ്യ തദാഘമോക്ഷേ,
ബ്രഹ്മാ പരീക്ഷിതുമനാഃ സ പരോക്ഷഭാവം
നിന്ദ്യേഥ വത്സഗണാൻ പ്രവിതത്യ മായാം.
2. വത്സാനവീക്ഷ്യ വിവശേ പശുപോൽകരേ താ-
നാനേതുകാമ ഇവ ധാത്യമതാനുവർത്തീ,
ത്വം സാമിഭൂക്തകബളോ ഗതവാംസ്തദാനീം
ഭൂക്താംസ്തീരോധിത സരോജഭവഃ കുമാരാൻ.
3. വത്സായിതസ്തദനു ഗോപഗണായിതസ്താം
ശിക്യാദിഭാണമുരളീഗവലാദിരുപഃ,
പ്രാഗ്വദിഹൃത്യ വിപിനേഷു ചിരായ സായം
ത്വം മായയാഥ ബഹുധാ വ്രജമായയാഥ.
4. ത്യാമേവ ശിക്യഗവലാദിമയം ദധാനോ
ഭൂയസ്താമേവ പശുവത്സകബാലരുപഃ,
ഗോരുപിണീഭിരപി ഗോപവധുമയീഭീ-
രാസാദിതോഽസി ജനനീഭിരതിപ്രഹർഷാൽ.

5. ജീവം ഹി കഞ്ചിദിമാനവശാത്വകീയം
മത്യാ തന്നുജ ഇതി രാഗഭരം വഹന്ത്യഃ
ആത്മാനമേവ തു ഭവന്തമവാപ്യ സൂനും
പ്രീതിം യയുർന കിയതീം വനിതാശ്ച ഗാവഃ.
6. ഏവം പ്രതിക്ഷണവിജ്യംഭിതഹർഷഭാര-
നിശ്ശേഷഗോപഗണലാളിതദ്വുരിമൂർത്തിം,
താമഗ്രജോഽപി ബുബുധേ കില വത്സരാന്തേ
ബ്രഹ്മാത്മനോരപി മഹാൻ യുവയോർവിശേഷഃ.
7. വർഷാവധൗ നവപുരാതനവത്സപാലാൻ
ദ്യുഷ്ട്യാ വിവേകമസ്യണേ ദ്രുഹിണേ വിമൂഢേ,
പ്രാദീദ്യശഃ പ്രതിനവാൻ മകുടാങ്ഗദാദി-
ദ്യുഷ്ടാശ്ചതുർദ്വുജയുജഃ സജലാംബുദാദാൻ.
8. പ്രത്യേകമേവ കമലാപരിലാളിതാങ്ഗാൻ
ഭോഗീന്ദ്രഭോഗശയനാൻ നയനാഭിരാമാൻ,
ലീലാനിമീലിതദ്യശഃ സനകാദിയോഗി-
വ്യാസേവിതാൻ കമലദ്വുർഭവതോ ദദർശ.
9. നാരായണാകൃതിമസംഖ്യതമാം നിരീക്ഷ്യ
സർവ്വത്ര സേവകമപി സ്വമവേക്ഷ്യ ധാതാ,
മായാനിമഗ്നഹൃദയോ വിമുമോഹ യാവ-
ദേകോ ബദ്യുവിഥ തദാ കബളാർധപാണിഃ.
10. നശ്യന്മദേ തദനു വിശ്വപതിം മുഹുസ്ത്യാം
നത്യാ ച നൃതവതി ധാതരി ധാമ യാതേ,
പോതൈഃ സമം പ്രമുദിതൈഃ പ്രവിശന്നികേതം
വാതാലയാധിപ! വിഭോ പരിപാഹി രോഗാൽ.

**അമ്പത്തിമൂന്നാം ദശകം (53)
ധേനുകാസുരവധം**

1. അതീത്യ ബാല്യം ജഗതാം പതേ! ത്വ-
മുപേത്യ പൗഗണ്ഡവയോ മനോജ്ഞം
ഉപേക്ഷ്യ വത്സാവനമുത്സവേന
പ്രാവർത്തമാ ഗോഗണപാലനായാം.
2. ഉപക്രമസ്യാനുഗുണൈവ സേയം
മരുൽപുരാധീശ തവ പ്രവൃത്തിഃ,
ഗോത്രാപരിത്രാണാകൃതേഽവതീർണ്ണ-
സ്തദേവ ദേവാരഭമാസ്തദാ യൽ.

3. കദാപി രാമേണ സമം വനാന്തേ
വനശ്രീയം വീക്ഷ്യ ചരൻ സുഖേന,
ശ്രീദാമനാമ്നഃ സ്വസഖസ്യവാചാ
മോദാദഗാ ധേനുകകാനനം ത്വം.
4. ഉത്താളതാളീനിവഹേ ത്വദുകത്യാ
ബലേന ധൃതേഫമ ബലേന ദോർഭ്യാം,
മൃദുഃ ഖരശ്ചാഭ്യപതൽ പുരസ്താൽ
ഫലോൽകരോ, ധേനുകദാനവോഫപി.
5. സമുദ്യതോ ധൈനുകപാലനേഫഹം
കഥം വധം ധൈനുകമദ്യ കുർവ്വേ,
ഇതീവ മത്യാ ധ്രുവമഗ്രജേന
സുരൗഘയോദ്ധാരമജീഘതസ്ത്വം.
6. തദീയഭ്യത്യാനപി ജംബുകത്വേ-
നോപാഗതാനഗ്രജസന്ധുതസ്ത്വം,
ജംബുഫലാനീവ തദാ നിരാസ്ഥ-
സ്താലേഷു ഖേലൻ ഭഗവൻ, നിരാസ്ഥഃ.
7. വിനിഘ്നതി ത്വയ്യഥ ജംബുകൗഘം
സനാമകത്യാദരുണസ്തദാനീം,
ഭയാകുലോ ജംബുകനാമധേയം
ശ്രുതിപ്രസിദ്ധം വ്യധിതേതി മന്വേ.
8. തവാവതാരസ്യ ഫലം മുരാരേ
സഞ്ജാതമദ്യേ തി സുരൈർനുതസ്ത്വം,
സത്യം ഫലം ജാതമിഹേതി ഹാസീ
ബാലൈഃ സമം താലഫലാനൃദ്യ ഷ്ക്മഃ.
9. മധുദ്രവസ്രുന്തി ബൃഹന്തി താനി
ഫലാനി മേദോദരഭൃന്തി ഭൃക്ത്യാ,
ത്യപ്തേഷു ദൃപ്തൈർഭവനം ഫലൗഘം
വഹൽഭിരാഗാഃ ഖലു ബാലകൈസ്ത്വം.
10. ഹതോ ഹതോ ധേനുക ഇത്യുപേത്യ
ഫലാനൃദഭ്ഭിർമധുരാണി ലോകൈഃ
ജയേതി ജീവേതി നുതോ വിഭോ ത്വം
മരുൽപുരാധീശ്വര പാഹി രോഗാൽ.

അമ്പത്തിനാലാം ദശകം (54)

കാളിയന്റെ കാളിന്ദീപ്രാപ്തിയും ഗോകുലങ്ങളുടെ വിഷ്ണുധാമ്യകൃതിയും

1. ത്വത്സേവോൽകഃ സൌഭരിർന്നാമ പൂർവ്വം
കാളിന്ദൃന്തർദ്വാദശാബ്ദം തപസ്യൻ,
മീനവ്രാതേ സ്നേഹവാൻ ഭോഗലോലേ
താർക്ഷ്യം സാക്ഷാദൈക്ഷതാഗ്രേ കദാചിത്.
2. ത്വദ്വാഹം തം സക്ഷുധം തൃക്ഷസ്മുനും
മീനം കഞ്ചിജ്ജക്ഷതം ലക്ഷയൻ സഃ,
തപ്തശ്ചിന്തേ ശപ്തവാന്ത്ര ചേൽ ത്വം
ജന്തുൻ ഭോക്താ ജീവിതം ചാപി മോക്താ.
3. തസ്മിൻ കാലേ കാളിയഃ ക്ഷേപദർപ്പാൽ
സർപ്പാരാതേഃ കല്പിതം ഭാഗമശ്നൻ
തേന ക്രോധാൽത്വൽപദാംഭോജഭാജാ
പക്ഷക്ഷിപ്തസ്തുദ്ദുരാപം പയോഽഗാൽ.
4. ഘോരേ തസ്മിൻ സൂരജാനീരവാസേ
തീരേ വൃക്ഷാഃ വിക്ഷതാഃ ക്ഷേപളവേഗാൽ,
പക്ഷിബ്രാതാഃ പേതുരദ്രേ പതന്തഃ,
കാരുണ്യാർദ്രം ത്വന്മനസ്നേന ജാതം.
5. കാലേ തസ്മിന്നേകദാ സീരപാണീം
മുക്ത്യാ യാതേ യാമുനം കാനനാന്തം,
തായ്യുദ്ദാമഗ്രീഷ്ണഭീഷ്ണോഷ്ണതപ്താ
ഗോഗോപാലാ വ്യാപിബൻ ക്ഷേപളതോയം.
6. നശ്യജ്ജീവാൻ വിച്യുതാൻ ക്ഷാതലേ താൻ
വിശാൻ പശ്യന്നച്യുത, ത്വം ദയാർദ്രഃ
പ്രാപ്യോപാന്തം ജീവയാമാസിഥ ദ്രാക്
പീയുഷാംഭോവർഷിഭിഃ ശ്രീകടാക്ഷൈഃ.
7. കിം കിം ജാതോ ഹർഷവർഷാതിരേകഃ
സർപ്പാംഗേഷിത്യുത്ഥിതാ ഗോപസംഘാഃ
ദൃഷ്ടാഗ്രേ ത്വാം ത്വൽകൃതം തദിദന്ത-
സ്താമാലിങ്ഗൻ ദൃഷ്ടുനാനാപ്രഭാവഃ.
8. ഗാവശ്ചൈവം ലബ്ധജീവാഃ ക്ഷണേന
സ്തീതാനന്ദാസ്താം ച ദൃഷ്ട്വാ പുരസ്താൽ,
ദ്രാഗാവവ്രുഃ സർവ്വതോ ഹർഷബാഷ്പം
വ്യാമുഞ്ചന്ത്യോ മന്ദമുദ്യന്നിനാദാഃ.

9. രോമാഞ്ചോഽയം സർവ്വതോ നഃ ശരീരേ
ഭൂയസ്യന്തഃ കാചിദാനന്ദമൂർച്ഛാ,
ആശ്ചര്യോഽയം ക്ഷേപളവേഗോ മുകുന്ദേ-
ത്യുക്തോ ഗോപൈർനന്ദിതോ വന്ദിതോഽഭൂഃ.
10. ഏവം ഭക്താൻ മുക്തജീവാനപി ത്വം
മുഗ്ദ്ധാപാങ്ഗ്ഗൈരസ്തരോഗാംസ്തനോഷി,
താഭ്യഗ്ഭൃതസ്തീതകാരുണ്യഭൃമാ
രോഗാൽ പായാ വയുഗേഹാധിവാസ.

**അമ്പത്തഞ്ചാം ദശകം (55)
കാളിയമർദ്ദനം**

1. അഥ വാരിണി ഘോരതരം ഫണിനം
പ്രതിവാരയിതും കൃത്യീർഭഗവൻ,
ദ്രുതമാരിഥ തീരഗനീപതരും
വിഷമാരുതശോഷിതപർണ്ണചയം.
2. അധിരുഹ്യ പദാംബുരുഹേണ ച തം
നവപല്ലവതുല്യമനോജ്ഞരുചാ
പ്രദവാരിണി ദൂരതരം നൃപതഃ
പരിഘൂർണ്ണിതഘോരതരങ്ഗഗണേ.
3. ഭൂവനത്രയഭാരഭൃതോ ഭവതോ
ഗുരുഭാരവികമ്പിവിജുംഭിജലാ
പരിമജ്ജയതി സ്ത ധനുശ്ശതകം
തടിനീ ഝടിതി സ്സുടഘോഷവതീ.
4. അഥ ദിക്ഷു വിദിക്ഷു പരിക്ഷുഭിത-
ഭ്രമിതോദരവാരിനിനാദഭരൈഃ
ഉദകാദുദഗാദുരഗാധിപതി-
സ്തദുപാന്തമശാന്തരുഷാന്ധമനാഃ.
5. ഹണശ്യങ്ഗസഹസ്രവിനിഃസ്യമര-
ജലദഗ്നികണോഗ്രവിഷാംബുധരം
പുരതഃ ഫണിനം സമലോകയഥാ
ബഹുശ്യംഗിണമഞ്ജനശൈലമിവ.
6. ജലദക്ഷി പരിക്ഷരദുഗ്രവിഷ-
ശ്വസനോഷ്ണഭരഃ സ മഹാഭൃജഗഃ,
പരിദശ്യ ഭവന്തമനന്തബലം
സമവേഷ്ടയദസ്സുടചേഷ്ടമഹോ.

7. അവിലോക്യ ഭവന്തമമാകുലിതേ
തടഗാമിനി ബാലകധേനുഗണേ,
വ്രജഗേഹതലേഘൃപ്യനിമിത്തശതം
സമുദീക്ഷ്യ ഗതാ യമുനാം പശുപാഃ.
8. അവിലേഷു വിഭോ! ഭവദീയദശാ-
മവലോക്യ ജിഹാസുഷു ജീവദരം
ഫണിബന്ധനമാശു വിമുച്യ ജവാ-
ദ്ദുദഗമ്യത ഹാസജുഷാ ഭവതാ.
9. അധിരുഹ്യ തതഃ ഫണിരാജഫണാൻ-
നന്യതേ ഭവതാ മൃദുപാദരുചാ,
കളശിഞ്ജിതനുപുരമഞ്ജുമിളൽ -
കരകങ്കണസങ്കുലസങ്കാണിതം.
10. ജഹൃഷുഃ പശുപാസ്തുതുഷുർമുനയോ
വവൃഷുഃ കൂസുമാനി സുരൈന്ദ്രഗണാഃ,
ത്വയി നൃത്യതി മാരുതഗേഹപതേ!
പരിപാഹി സ മാം തമദാന്തഗദാൽ.

അമ്പത്തൊന്നാം ദശകം (56)
കാളിയഗർവ്വശമനവും ഭഗവദ്നുഗ്രഹവും

1. രുചിരകമ്പിതകുണ്ഡലമണ്ഡലഃ
സുചിരമീശ നനർത്തിമ പന്നഗേ
അമരതാഡിതദുന്ദിസുന്ദരം
വിയതി ഗായതി ദൈവതയൗവതേ.
2. നമതി യദ്യദമുഷ്യ ഗിരോ ഹരേ
പരിവിഹായ തദുന്നതമുന്നതം,
പരിമമൻ പദപങ്കുഹാചിരം
വ്യഹരമാഃ കരതാജമനോഹരം.
3. ത്വദവദഗ്നവിദ്യുഗ്നഫണാഗണേ
ഗളിതശോണിതശോണിതപാമസി
ഫണിപതാവവസീദതി സംനതാ-
സ്തദബലാസ്തവ മാധവ, പാദയോഃ.
4. അയി പുരൈവ ചിരായ പരിശ്രുത-
ത്വദനുഭാവവിലീനഹൃദോ ഹി താഃ
മുനിഭിരപ്യനവാപ്യപമൈഃ സ്തവൈ-
ർനുനുവുരീശ ഭവന്തമയന്ത്രിതം.

5. ഫണിവധുഗണഭക്തിവിലോകന-
പ്രവികസൽകരുണാകുലചേതസാ
ഫണിപതിർഭവതാച്യുത ജീവിത-
സ്ത്രീ സമർപ്പിതമൂർത്തിരവാനമൽ.
6. 'രമണകം വ്രജ വാരിധിമധ്യഗം
ഫണിരിപുർന കരോതി വിരോധിതാം,'
ഇതി ഭവദ്വചനാനൃതിമാനയൻ
ഫണിപതിർനിരഗാദ്യുരൈഗഃ സമം.
7. ഫണിവധുജനദത്തമണിവ്രജ-
ജലിതഹാരദ്യുകുലവുദ്യുഷിതഃ,
തടഗന്തൈഃ പ്രമദാശ്രുവിമിശ്രിതൈഃ
സമഗഥാഃ സ്വജനൈർഭിവസാവധൗ.
8. നിശി പുനസ്തമസാ വ്രജമന്ദിരം
വ്രജിതുമക്ഷമ ഏവ ജനോൽകരേ,
സ്വപതി തത്ര ഭവച്ചരണാശ്രയേ
ഭവകൃശാനുരൂന്ധ സമന്തതഃ.
9. പ്രബുധിതാനയ 'പാലയ പാലയേ'-
ത്യുദ്യദാർത്തരവാൻ പശുപാലകാൻ,
അവിതുമാശു പപാഥ മഹാനലം;
കിമിഹ ചിത്ര! മയം ഖലു തേ മുഖം.
10. ശിഖിനി വർണ്ണത ഏവ ഹി പീതതാ
പരിലസത്യധുനാ ക്രിയയാപ്യസൗ,
ഇതി നൃതഃ പശുപൈർമുദിതൈർവ്വിഭോ
ഹര ഹരേ ദ്വരിതൈഃ സഹ മേ ഗദാൻ.

അമ്പത്തൊഴാം ദശകം (57)

പ്രലംബാസൂര വധം

1. രാമസഖഃ കാപി ദിനേ
കാമദ, ഭഗവൻ, ഗതോ ഭവാൻ വിപിനം,
സുനൂഭിരപി ഗോപാനാം
ധേനുഭിരപിസംവൃതോ ലസദ്വേഷഃ.
2. സന്ദർശയൻ ബലായ
സൈരം വൃന്ദാവനശ്രീയം വിമലാം,
കാണ്ഡിരൈഃ സഹ ബാലൈർ-
ഭാണ്ഡീരകമാഗമോ വടം ക്രീഡൻ.

3. താവൽ താവകനിയന-
സ്പൃഹയാലുർഗോപമൂർത്തിരദയാലുഃ,
ദൈത്യഃ പ്രലംബനാമാ
പ്രലംബബാഹുഃ ഭവന്തമാപേദേ.
4. ജാനനപ്യവിജാന-
ന്നിവ തേന സമം നിബദ്ധസൗഹാർദ്ദഃ,
വടനികടേ പടുപശുപ-
വ്യാബദ്ധം ദാന്ദ്രയുദ്ധമാരണ്ഡാഃ.
5. ഗോപാൻ വിഭജ്യ തന്നാൻ
സംഘം ബലഭദ്രകം ഭവൽകമപി,
താൽബലഭീരും ദൈത്യം
താൽബലഗതമന്നമന്യമാ ഭഗവൻ.
6. കൽപിതവിജേത്യവഹനേ
സമരേ പരയുമഗം സാദയിതതരം
ശ്രീദാമാനമധത്മാഃ
പരാജിതോ ഭക്തദാസതാം പ്രഥയൻ.
7. ഏവം ബഹുഷുവിഭൂമൻ
ബാലേഷു വഹത്സു വാഹ്യമാനേഷു,
രാമവിജിതഃ പ്രലംബോ
ജഹാര തം ദൂരതോ ഭവദ്ഭീത്യാ.
8. താൽ ദൂരം ഗമയന്തം
തം ദൃഷ്ട്വാ ഹലിനി വിഹിതഗരിമഭരേ
ദൈത്യഃ സാരൂപമാഗാ-
ദ്യദ്രൂപാത്സഹി ബാലോഽപി ചകിതോഽഭൂൽ.
9. ഉച്ചതയാ ദൈത്യതനോ-
സ്താമുഖമാലോക്യ ദൂരതോ രാമഃ
വിഗതഭയോ ദൃഢമുഷ്ട്യാ
ദൃശദൃഷ്ടം സപദി പിഷ്ടവാണേനം.
10. ഹത്യാ ദാനവവീരം
പ്രാപ്തം ബലമാലിലിങ്ഗിമ പ്രേമ്ണാ,
താവന്മിളതോര്യുവയോഃ
ശരസി കൃതാ പുഷ്പവൃഷ്ടിരമരഗണൈഃ.
11. ആലംബോ ഭുവനാനാം
പ്രാലംബം നിയനമേവമാരചയൻ,

കാലം വിഹായ സദ്യോ
ലോലംബരുചേ ഹരേ ഹരേഃ ക്ലേശാൻ.

അമ്പത്തെട്ടാം ദശകം (58)

കാട്ടുതീയിൽനിന്നു ഗോപഗോകുലങ്ങളെ രക്ഷിച്ച കഥയും ഋതുവർണ്ണനവും

1. തായി വിഹരണലോലേ ബാലജാലൈഃ പ്രലംബ-
പ്രഥമനസവിളംബേ ധേനവഃ സൈരചാരാഃ,
തൃണകൃത്യുകനിവിഷ്ടാ ദൂരദൂരം ചരന്ത്യഃ
കിമപി വിപിനമൈഷീകാവ്യമീഷാംബുഭൂവുഃ.
2. അനധിഗതനിദാഘക്രൗര്യവൃന്ദാവനാന്താൽ -
ബഹിരിദമുപയാതാഃ കാനനം ധേനവസ്താഃ,
തവ വിരഹവിഷ്ണു ഊഷ്മളഗ്രീഷ്മതാപ-
പ്രസരവിസരദംഭസ്യോ കുലാഃ സ്തംഭമാപുഃ.
3. തദനു സഹ സഹായൈർദൂരമനിഷ്യ ശൗരേ
ഗളിതസരണിമുഞ്ജാരണ്യസഞ്ജാതവേദം,
പശുകുലമഭിവീക്ഷ്യ ക്ഷിപ്രമാനേതുമാരാൽ
തായി ഗതവതി ഹീ ഹീ സർവ്വതോഽഗ്നിർജ്ജ്യംഭേ.
4. സകലഹരിതി ദീപ്തേ ഘോരഭാങ്കാരഭീമേ
ശിഖിനി വിഹതമാർഗ്ഗാ അർദ്ധദഗ്ദ്ധാ ഇവാർത്താഃ
അഹഹ! ഭൂവനബന്ധോ പാഹി പാഹീതി സർവ്വേ
ശരണമുപഗതാസ്ത്യാം താപഹർത്താരമേകം.
5. അലമലമതിഭീത്യാ സർവ്വതോ മീലയധാം
ദൃശ'മിതി തവ വാചാ മീലിതാക്ഷേഷു തേഷു
കന്യ ദവദഹനോഽസൗ കൃത്ര മുഞ്ജാടവീ സാ
സപദി വവൃതിരേ തേ ഹന്ത ഭാണധീരദേശേ.
6. 'ജയ ജയ തവ മായാ കേശമീശേ'തി തേഷാം
നുതിഭിരുദിതഹാസോ ബദ്ധനാനാവിലാസഃ,
പുനരപി വിപിനാന്തേ പ്രാചരഃ പാടലാദി-
പ്രസവനികരമാത്രഗ്രാഹ്യഘർമ്മാനുഭാവേ.
7. തായി വിമുഖമിവോച്ചൈസ്താപഭാരം വഹന്തം
തവ ഭജനവദന്തഃപങ്കമുച്ഛോഷയന്തം,
തവ ഭൂജവദുദഞ്ചൽഭൂരിതേജഃപ്രവാഹം
തപസമയമനൈഷീര്യാമുനേഷു സ്ഥലേഷു.
8. തദനു ജലദജാലൈസ്താദപുസ്തുല്യഭാഭിർ-

വികസദമലവിദ്യുൽപീതവാസോവിലാസൈഃ,
 സകലഭുവനഭാജാം ഹർഷദാം വർഷവേലാം
 ക്ഷിതിധരകുഹരേഷു സൈരവാസീ വൃണൈഷീഃ.

9. കുഹരതലനിവിഷ്ടം ത്യാം ഗരിഷ്ഠം ഗിരീന്ദ്രഃ
 ശിഖികുലനവകേകാകാകുഭിഃ സ്തോത്രകാരി,
 സ്തുടകുടജകദംബസ്തോമപുഷ്പാഞ്ജലിംച
 പ്രവിദധനുഭേജേ ദേവ ഗോവർദ്ധനോഽസൗ.
10. അഥ ശരദമുപേതാം താം ദവദ്ദക്തചേതോ-
 വിമലസലിലപൂരാം മാനയൻ കാനനേഷു,
 തൃണമലവനാന്തേ ചാരു സഞ്ചാരയൻ ഗാഃ
 പവനപുരപതേ ത്യാം ദേഹി മേ ദേഹസൗഖ്യം.

**അമ്പത്തൊമ്പതാം ദശകം (59)
 വേണുഗാനം**

1. ത്യാദപൂർനവകളായകോമളം
 പ്രേമദോഹനമശേഷമോഹനം,
 ബ്രഹ്മതത്വപരചിന്തുദാത്മകം
 വീക്ഷ്യ സമ്മുഖുഹൂരനാഹം സ്ത്രീയഃ.
2. മന്മഥോന്മഥിതമാനസാഃ ക്രമാൽ-
 ത്യാദിലോകനരതാസ്തതസ്തതഃ,
 ഗോപികാസ്തവ ന സേഹിരേ ഹരേ
 കാനനോപഗതിമപ്യഹർമുഖേ.
3. നിർഗൃതേ ദവതി ദത്തദൃഷ്ടയ-
 സ്താൽഗതേന മനസാ മൃഗേക്ഷണാഃ,
 വേണുനാദമുപകർണ്ണ്യ ദൂരത-
 സ്താദിലാസകഥയാദിരേമിരേ.
4. കാനനാന്തമിതവാൻ ദവാനപി
 സ്തിഗ്ദ്ധപാദപതലേ മനോരമേ
 വൃത്യയാകലിതപാദമാസ്ഥിതഃ
 പ്രത്യപുരയത വേണുനാളികാം.
5. മാർബാണധുതഖേചരീകുലം
 നിർവ്വീകാര പശുപക്ഷിമണ്ഡലം
 ദ്രാവണം ച ദൃഷദാമപി പ്രദോ
 താവകം വൃജനി വേണുകുജിതം.
6. വേണുരന്ദ്രതരളാംഗുലീദളം

താളസഞ്ചലിതപാദപല്ലവം
തൽ സ്ഥിതം തവ പരോക്ഷമപ്യഹോ
സംവിചിന്ത്യ മുഹൂഹൂർവ്രജാംഗനാഃ.

7. നിർവ്വിശംകഭവദങ്ഗദർശിനീഃ
ഖേചരീഃ ഖഗമ്യഗാൻ പശൂനപി
താൽപദപ്രണയി കാന്നനം ച താ
ധന്യധന്യമിതി നന്നമാനയൻ.
8. 'ആപിബേയമധരാമൃതം കദാ
വേണുഭൃക്തരസശേഷമേകദാ,
ദൂരതോ ബത, കൃതം ദൂരാശയേ'-
ത്യാകുലാ മുഹൂരിമാഃ സമാമുഹൻ.
9. പ്രത്യഹം ച പുനരിത്ഥമങ്ഗനാ-
ശ്ചിത്തയോനിജനിതാദനുഗ്രഹാൽ,
ബദ്ധരാഗവിവശാസ്തായി പ്രഭോ
നിത്യമാപൂരിഹ കൃത്യമൂഢതാം.
10. രാഗസ്താവജായതേ ഹി സ്വഭാവ-
ന്മോക്ഷോപായോ യത്തതഃ സ്യാന്ന വാ സ്യാൽ,
താസാം ത്വേകം തൽ ദവയം ലബ്ധമാസീൽ
ഭാഗ്യം ഭാഗ്യം പാഹി മാം മാരുതേശ.

അനുപതാം ദശകം (60)
ഗോപീവസ്രോപഹരണം

1. മദനാതുരചേതസോഽന്വഹം
ഭവദങ്ഗ്രഹിദവദാസ്യകാമ്യയാ
യമുനാതടസീമ്നി സൈകതീം
തരളാക്ഷ്യോ ഗിരിജാം സമാർച്ചിച്ചൻ.
2. തവ നാമകമാരതാഃ സമം
സുദ്യശഃ പ്രാതരുപാഗതാനദീം,
ഉപഹാരശതൈരപൂജയൻ
ദയിതോ നന്ദസുതോ ഭവേദിതി.
3. ഇതി മാസമുപാഹിതവ്രതാ-
സ്തരളാക്ഷീരഭീവീക്ഷ്യ താ ഭവാൻ,
കരുണാമൃദുലോ നദീതടം
സമയാസീത്തദനുഗ്രഹേച്ഛയാ.
4. നിയമാവസിതൗ നിജാംബരം

തടസീമന്യവമുച്യ താസ്തദാ,
യമുനാജലഖേലനാകുലാഃ
പുരതസ്താമവലോക്യ ലജ്ജിതാഃ.

5. ശ്രപയാ നമിതാനനാസാമോ
വനിതാസാംബരജാലമന്തികേ
നിഹിതം പരിഗൃഹ്യ ഭൂരുഹോ
വിടപം താം തരസാധിരുശവാൻ.
6. ഇഹ താവദുപേത്യ നീയതാം
വസനം വഃ സുദ്യശോ യഥായഥം,
ഇതി നർമ്മമൃദ്യുസ്തീതേ തായി
ബ്രൂവതി വ്യാമുമുഹേ വധുജ്ജനൈഃ.
7. 'അയി ജീവ ചിരം കിശോര'ന-
സ്തവ ദാസീരവശീകരോഷി കിം?
പ്രദിശാംബരമംബുജേക്ഷണേ-
ത്യുദിതസ്താം സ്തീതമേവ ദത്തവാൻ.
8. അധിരുഹ്യ തടം കൃതാഞ്ജലീഃ
പരിശുദ്ധാഃ സ്വഗതീർനിരിക്ഷ്യ താഃ
വസനാന്യഖിലാന്യനുഗ്രഹം
പുനരേവം ഗിരമപ്യദാ മുദാ.
9. വിദിതം നന്നു വോ മനീഷിതം
വിദിതാരസ്തീഹ യോഗ്യമുത്തരം,
യമുനാപുളിനേ സചന്ദ്രികാഃ
ക്ഷണദാ ഇത്യബലാസ്താമുചിവാൻ.
10. ഉപകർണ്യ ഭവന്തുഖച്യുതം
മധുനിഷ്യന്ദി വചോ മൃഗീദ്യശഃ
പ്രണയാദയി വീക്ഷ്യ വീക്ഷ്യ തേ
വദനാഞ്ജം ശനൈകർഗൃഹം ഗതാഃ.
11. ഇതി നന്നാനുഗൃഹ്യ വല്ലവീർ-
വിപിനാന്തേഷു പുരേവ സഞ്ചരൻ
കരുണാശിശിരോ ഹരേ ഹര
താരയാ മേ സകലാമയാവലീം.

അനുപത്തൊന്നാം ദശകം (61)
വിപ്രപത്യാനുഗ്രഹം

1. തതശ്ച വൃന്ദാനതോഽതിദൂരതോ
വനം ഗതസ്ത്വം ഖലു ഗോപഗോകുലൈഃ,
ഹൃദന്തരേ ഭക്തതരദിജാംഗനാ-
കദംബകാനുഗ്രഹണാഗ്രഹം വഹൻ.
2. തതോ നിരിക്ഷ്യാശരണേ വനാന്തരേ
കിശോരലോകം ക്ഷുധിതം തൃഷ്ണാകുലം
അദൂരതോ യജ്ഞപരാൻ ദിജാൻപ്രതി
വ്യസർജ്ജയോ ദീദിവിയാചനായ താൻ.
3. ഗതേഷാമോ തേഷാഭിധായ തേഽഭിധാം
കുമാരകേഷോദനയാചിഷ്യ പ്രഭോ,
ശ്രുതിസ്ഥിരാ അപ്യഭിനിന്ദൂരശ്രുതിം
ന കിഞ്ചിദ്ദുഷ്ടമഹീസുരോത്തമാ.
4. അനാദരാൽ വിനധിയോ ഹി ബാലകാഃ
സമായയു, ര്യുക്തമിദം ഹി യജാസു,
ചിരാദഭക്താഃ ഖലു തേ മഹീസുരാഃ
കഥം ഹി ഭക്തം തായി ഞൈഃ സമർപ്പ്യതേ?
5. നിവേദയധാം ഗൃഹിണീജനായ മാം
ദിശേയൂരനം കരുണാകുലാ ഇമാഃ,
ഇതി സ്തീതാർദ്രം ഭവതേരിതാ ഗതാ-
സ്തേ ദാരകാ ദാരജനം യയാചിരേ.
6. ഗൃഹീതനാമി തായി സംഭ്രമാകുലാ-
ശ്ചതുർവ്ചിധം ഭോജ്യരസം പ്രഗൃഹ്യ താഃ,
ചിരം ധൃതത്വൽപ്രവിലോകനാഗ്രഹാഃ
സാകൈർനിരുദ്ധാ അപി തൂർണ്ണമായയുഃ.
7. വിലോലപിഞ്ചുരം ചികുരേ കപോലയോഃ
സമുല്ലസൽ കുണ്ഡലമാർദ്ദമീക്ഷിതേ,
നിധായ ബാഹും സുഹൃദംസസീമനി
സ്ഥിതം ഭവന്തം സമലോകയന്ത താഃ.
8. തദാ ച കാചിൽ ത്വദുപാഗമോദ്യതാ
ഗൃഹീതഹസ്താ ദധിതേന യജാനാ,
തദൈവ സഞ്ചിന്ത്യ ഭവന്തമഞ്ജസാ
വിവേശ കൈവല്യമഹോ കൃതിന്യസൗ.

9. ആദായ ഭോജ്യാന്യനുഗൃഹ്യ താഃ പുന-
സ്താദംഗസംഗസ്പൃഹയോജ്യാതീർഗൃഹം
വിലോക്യ യജ്ഞായ വിസർജ്ജയന്നിമാ-
ശ്ചകർമ്മ ഭർത്തൃനപി താസാഗർഹണാൻ.
10. നിരൂപ്യ ഭോഷം നിജമംഗനാജനേ
വിലോക്യ ഭക്തിം ച പുനർവിചാരിഭിഃ,
പ്രബുദ്ധതത്തൈസ്താമഭീഷ്ടുതോ ദിജൈർ-
മരുൽ പുരാധീശ, നിരൂന്ധി മേ ഗദാൻ.

**അനുപത്തിരണ്ടാം ദശകം (62)
ഗോവർദ്ധനപുജ**

1. കദാചിത് ഗോപാലാൻ വിഹിതമഖസംഭാരവിഭവാൻ
നിരീക്ഷ്യ താം ശൗരേ മഘവമദമുദ്ധാംസിതുമനാഃ,
വിജനന്നപ്യേതാൻ വിനയമൃദു നന്ദാദിപശുപാ-
നപൃച്ഛഃ കോ വായം ജനക! ഭവതാമൃദുമ ഇതി.
2. ബഭാഷേ നന്ദസ്താം സുത നന്നു വിധേയോ മഘവതോ
മഖോ വർഷേ വർഷേ, സുഖയതി സ വർഷേണ പൃഥിവീം,
ന്യുണാം വർഷായത്തം നിഖിലമുപജീവ്യം മഹിതലേ,
വിശേഷാദസ്താകം തൃണസലിലജീവ്യം ഹി പശവഃ.
3. ഇതി ശ്രുത്യാ വാചം പിതൂരയി ഭവാനാഹ സരസം
'ധിഗേത,നോ സത്യം മഘവജനിതാ വൃഷ്ടിരിതി യൽ,
അദ്യഷ്ടം ജീവാനാം സൃജതി ഖലു വൃഷ്ടിം സമുചിതാം
മഹാരണ്യേ വൃക്ഷാഃ കിമിവ ബലമിന്ദ്രായ ദദതേഃ.
4. ഇദം താവൽ സത്യം യദിഹ പശവോ നഃ കുലധനം
തദാജീവ്യായാസൗ ബലിരചലഭർത്തേ സമുചിതഃ,
സുരേഭ്യോഽപ്യുൽകൃഷ്ടാ നന്നു ധരണിഭവാഃ ക്ഷിതിതലേ
തതസ്തേഽപ്യാരാധ്യാ ഇതി ജഗദിഥ താം നിജ്ജനാൻ.
5. ഭവദാചം ശ്രുത്യാ ബഹുമതിയുതാസ്തേഽപി പശുപാ-
ദാജേന്ദ്രാനർച്ചന്തോ ബലിമദദുരുച്ചൈഃ ക്ഷിതിഭ്രതേ,
വ്യധുഃ പ്രാദക്ഷിണ്യം സുഭ്രൂശമനമന്നാദരയുതാ -
സ്തമാദഃ ശൈലാത്മാ ബലിമഖിലമാഭീരപുരതഃ.
6. അവോചശ്ചൈവം താൻ കിമിഹ വിതഥം മേ നിഗദിതം
ഗിരീന്ദ്രോ നന്വേഷ സ്വബലിമുപദുങ്ക്തേ സ്വവപുഷാ,
അയം ഗോത്രോ ഗോത്രദാഷി ച കുപിതേ രക്ഷിതുമലം
സമസ്താനിത്യക്താ ജഹ്രുഷുരഖിലാ ഗോകുലജുഷഃ.

7. പരിപ്രീതാ യാതാഃ ഖലു ഭവദുപേതാ വ്രജജുഷോ
വ്രജം യാവൽ താവന്നിജമഖവിഭംഗം നിശമയൻ,
ഭവന്തം ജാനന്നപൃധികരജസാക്രാന്തഹൃദയോ
ന സേഹേ ദേവേന്ദ്രസ്താദുപരചിതാത്ഥോന്നതിരപി.
8. മനുഷ്യത്വം യാതോ മധുഭിദപി ദേവേഷ്യാവിനയം
വിധത്തേ ചേന്നഷ്ടസ്മിദശസദസാം കോപി മഹിമാ,
തതശ്ച ധാൻസിഷ്യേ പശുപഹതകസ്യ ശ്രിയമിതി
പ്രവൃത്തസ്താം ജേതും സ കില മഘവാ ദുർമ്മദനിധിഃ
9. ത്വദാവാനസം ഹന്തും പ്രളയജലദാനംബരദുവി
പ്രഹിണ്ണൻ ബിഭ്രാണഃ കൂലിശമയമദ്രേഭഗമനഃ,
പ്രതസ്ഥേന്യൈരന്തർഭഹനമരുദാദ്വൈർവിഹസിതോ
ഭവന്മായ നൈവ ത്രിഭുവനപതേ മോഹയതി കം.
10. 'സുരേന്ദ്രഃ ക്രുദ്ധശ്ചേൽദിജകരുണയാ ശൈലകൃപയാ-
പൃനാതകോപ്താകം നിയത' ഇതിവിശ്വാസ്യ പശുപാൻ,
'അഹോ! കിം നായാതോ ഗിരിഭി"ദിതി സഞ്ചിന്ത്യ നിവസൻ
മരുൽഗേഹാധീശ, പ്രണ്യുദ മുരവൈരിൻ മമ ഗദാൻ.

**അനുപത്തിമൂന്നാം ദശകം (63)
ഗോവർദ്ധനോദ്ധാരണം**

1. ദദ്യശിരേ കില തൽക്ഷണമക്ഷത-
സ്തന്നിതജ്യംഭിതകമ്പിതദിക്തടാഃ,
സുഷമയാ ഭവദംഗതുലാം ഗതാ
വ്രജപദോപരി വാരിധരാസ്തായാ.
2. വിപുലകരകമിശ്രൈസ്തോയധാരാനിപാതൈർ-
ദിശി ദിശി പശുപാനാം മണ്ഡലേ ദണ്ഡുമാനേ,
കുപിതഹരികൃതാനഃ പാഹി പാഹീതി തേഷാം
വചനമജിത ശൃണാൻ മാ ബിഭീതേത്യഭാണീഃ.
3. കൂല ഇഹ ഖലു ഗോത്രോ ദൈവതം ഗോത്രശത്രോർ-
വിഹതിമിഹ സ രുന്ധ്യാൽ കോ നു വഃസംശയോപ്തീൻ,
ഇതി സഹസിതവാദീ ദേവ ഗോവർദ്ധനാദ്രിം
താരിതമുദമൂലോ മൂലതോ ബാലദോർഭ്യാം.
4. തദനു ഗിരിവരസ്യ പ്രോദ്ധ്യതസ്യാസ്യ താവൽ
സികതിലമൃദുദേശേ ദൂരതോ വാരിതാപേ,
പരികരപരിമിശ്രാൻ ധേനുഗോപാനധസ്താ-

ദൂപനിദധദധത്മാ ഹസ്തുപത്മേന ശൈലം.

5. ഭവതി വിദ്യുതശൈലേ ബാലികാഭിർ വയസ്യൈ-
രപി വിഹിതവിലാസം കേളിലാപാദിലോലേ,
സവിധമിളിതയേനുരേകഹസ്തേന കണ്ഡു-
യതി സതി പശുപാലാ സ്തോഷമൈഷന്ത സർവേ.
6. 'അതിമഹാൻ ഗിരിരേഷ തു വാമകേ
കരസരോരുഹി തം ധരതേ ചിരം,
കിമിദമന്ദതമദ്രിബലം നി'തി
ത്വദവലോകിഭിരാകമി ഗോപകൈഃ.
7. 'ഹഹഹ ധാർഷ്ട്യമമുഷ്യ വടോർഗിരിം
വൃഥിതബാഹുരസാവവരോപയേൽ'
ഇതി ഹരിസ്തായി ബദ്ധവിഗർഹണോ
ദിവസസപ്തകമുഗ്രമവർഷയൽ.
8. അചലതി തായസി ദേവ പദാൽപദം,
ഗളിതസർവ്വജലേ ച ഘനോൽകരേ
അപഹൃതേ മരുതാ മരുതാം പതി-
സ്തദഭിശങ്കിതധീഃ സമുപാദ്രവൽ.
9. ശമമുപേയുഷി വർഷഭരേ തദാ
പശുപയേനുകുലേ ച വിനിർഗ്ഗതേ,
ദൂവി വിഭോ സമുപാഹിതഭൂധരഃ
പ്രമുദിതൈഃ പശുപൈഃ പരിരേഭിഷേ.
10. 'ധരണിമേവ പുരാ ദൂതവാനസി
ക്ഷിതിധരോദ്ധരണേ തവ കഃ ശ്രമഃ?'
ഇതി നൃതസ്തീദശൈഃ കമലാപതേ
ഗുരുപുരാലയ പാലയ മാം ഗതാൽ.

**അനുപത്തിനാലാം ദശകം (64)
ഗോവിന്ദപട്ടാഭിഷേകം**

1. ആലോക്യ ശൈലോദ്ധരണാദിരൂപം
പ്രഭാവമുച്ചൈസ്തവ ഗോപലോകാഃ,
വിശ്വേശ്വരം ത്യാമഭിമത്യ വിശ്വേ
നന്ദം ഭവജ്ജാതമകമ്പപ്പൂൻ.
2. ഗർഗ്ഗോദിതോ നിർഗ്ഗദിതോ നിജായ
വർഗ്ഗായ താതേന തവ പ്രഭാവഃ,
പൂർവ്വധികസ്തായുനൂരാഗ ഏഷാ-

മൈധിഷ്ട താവൽ ബഹുമാനഭാരഃ.

3. തതോഽവമാനോദിതതത്ത്വബോധ-
സ്തുരാധിരാജസ്സഹ ദിവ്യഗവ്യാ,
ഉപേത്യ തുഷ്ടാവ സ നഷ്ടഗർവ്വഃ
സ്വൃഷ്ട്യാ പദാഞ്ജം മണിമൗലിനാ തേ.
4. സ്നേഹസ്തുതൈസ്ത്യാം സുരഭിഃ പയോഭിർ-
ഗോവിന്ദനാമാങ്കിതമദ്യഷിഞ്ചൽ,
ഐരവതോപാഹൃതദിവ്യഗംഗാ-
പാമോദിരിന്ദ്രോഽപി ച ജാതഹർഷഃ.
5. ജഗത്രതയേശേ ത്വയി ഗോകുലേശേ-
തമാഭിഷിക്തേ സതി ഗോപവാടഃ
നാകേഽപി വൈകുണ്ഠപദ്യേഽപ്യലഭ്യാം
ശ്രിയം പ്രപേദേ ഭവതഃ പ്രഭാവാൽ.
6. കദാചിദന്തര്യമുനം പ്രഭാതേ
സ്തായൻ പിതാ വാരുണപൂരുഷേണ,
നീതഃസ്തമാനേ തു മഗാഃ പുരീം താം
താം വാരുണീം കാരണമർത്ത്യരുപഃ.
7. സസംഭ്രമം തേന ജലാധിപേന
പ്രപൂജിതസ്ത്യാം പ്രതിഗൃഹ്യ താതം,
ഉപാഗതസ്തൽക്ഷണമാത്മഗേഹം
പിതാവദൽതച്ചരിതം നിജേഭ്യഃ.
8. ഹരിം വിനിശ്ചിത്യ ഭവന്തമേതാൻ
ഭവൽപദാലോകനബദ്ധത്ര്യഷ്ണാൻ,
നിരീക്ഷ്യ വിഷ്ണോ പരമം പദം തൽ
ദുരാപമന്യൈസ്താമദീദൃശസ്താൻ.
9. സ്തുരൽപരാനന്ദസപ്രവാഹ-
പ്രപൂർണ്ണകൈവല്യമഹാപയോധൗ
ചിരം നിമഗ്നാഃ ഖലു ഗോപസംഘാ-
സ്തയൈവ ഭൂമൻ പുനരുദ്ധ്യതാസ്തേ.
10. കരബദരവദേവം ദേവ കൃത്രാവതാരേ
പരപദമവാപ്യം ദർശിതം ഭക്തിഭാജാം,
തദിഹ പശുപരുപീ താം ഹി സാക്ഷാൽ പരാത്മാ
പവനപുരനിവാസിൻ പാഹി മാമാമയേഭ്യഃ.

അനുപത്തഞ്ചാം ദശകം (65)
ഗോപികകളുടെ ഭഗവത്സമീപപ്രാപ്തി

1. ഗോപീജനായ കമിതം നിയമാവസാനേ
 മാരോത്സവം താമസം സാധയിതും പ്രവൃത്തഃ
 സാന്ദ്രേണ ചാന്ദ്രമഹസാ ശിശിരീകൃതാശേ
 പ്രാപൂരയോ മുരളികാം യമുനാവനാന്തേ.
2. സമ്മുർച്ഛനാഭിരുദിതസ്വരമണ്ഡലാഭിഃ
 സമ്മുർച്ഛയന്തമഖിലം ഭുവനാന്തരാളം
 തദ്ദേണുനാദമുപകർണ്ണ്യ വിഭോ തരുണ്യ-
 സ്താന്താദ്യശം കിമപി ചിത്തവിമോഹമാപുഃ.
3. താ ഗേഹകൃത്യനിരതാസ്തനയ പ്രസക്താഃ
 കാന്തോപസേവനപരാശ്ച സരോരുഹാക്ഷ്യഃ
 സർവ്വം വുസ്യജ്യ മുരളീരവമോഹിതാസ്തേ
 കാന്താരദേശമയി കാന്തതനോ, സമേതാഃ.
4. കാശ്ചിന്നിജാംഗപരിഭൃഷണമാദധാനാ
 വേണുപ്രണാദമുപകർണ്ണ്യ കൃതാർദ്ധഭൃഷാഃ,
 താമാഗതാ നന്നു തഥൈവ വിഭൃഷിതാദ്യ-
 സ്താ ഏവ സംരൂഢചിരേ തവ ലോചനായ.
5. ഹാരം നിതംബഭൂവി കാചന ധാരയന്തീ
 കാഞ്ചീം ച കണ്ഠഭൂവി ദേവ സമാഗതാ ത്യാം
 ഹാരിതമാത്മജഘനസ്യ മുകുന്ദ തുഭ്യം
 വ്യക്തം ബഭാഷ ഇവ മുഗ്ദ്ധമുഖീ വിശേഷാൽ.
6. കാചിൽ കുചേ പുനരസജ്ജിതകഞ്ചുളീകാ
 വ്യാമോഹതഃ പരവധുഭിരലക്ഷ്യമാണാ,
 താമായയൗ നിരുപമപ്രണയാതിഭാര-
 രാജ്യാഭിഷേകവിധയേ കലശീധരേവ.
7. കാശ്ചിൽ ഗൃഹാൽ കില നിരേതുമപാരയന്ത്യ-
 സ്താമേവ ദേവ, ഹൃദയേ സുദൃഢം വിഭാവ്യ,
 ദേഹം വിധൂയ പരചിത്സുഖരൂപമേകം
 താമാവിശൻ പരമിമാ നന്നു ധന്യധന്യാഃ.
8. ജാരാത്മനാ ന പരമാത്മതയാ സ്തരന്ത്യോ
 നാര്യോ ഗതാഃ പരമഹംസഗതിം ക്ഷണേന,
 തം ത്യാം പ്രകാശപരമാത്മതനും കഥംചി-
 ച്ചിത്തേ വഹന്നമൃതമശ്രമമശ്നുവീയ.

9. അദ്യാഗതാഭിരഭിതോ വ്രജസുന്ദരീഭിർ-
മുഗ്ദ്ധസ്തിതാർദ്രവദനഃ കരുണാവലോകീ
നിസ്സീമകാന്തിജലധിസ്തമവേക്ഷ്യമാണോ
വിശൈകഹൃദ്യ ഹര മേപവ.നേശ രോഗാൻ.

അനുപത്താനാം ദശകം (66)
ഗോപീജനാസ്തോദനം

1. ഉപയാതാനാം സുദ്യശാം
കുസുമായുധബാണപാതവിവശാനാം
അഭിവാഞ്ചരിതം വിധാതും
കൃതമതിരപി, താ ജഗാഥ വാമമിവ.
2. ഗഗനഗതം മുനിനിവഹം
ശ്രാവയിതും ജഗിഥ കുലവധുധർമ്മം;
ധർമ്മ്യം ഖലു തേ വചനം
കർമ്മ തു നോ നിർമ്മലസ്യ വിശ്വാസ്യം.
3. ആകർണ്ണ്യ തേ പ്രതീപാം
വാണീമേണീദ്യശഃ പരം ദീനാഃ
മാ മാ കരുണാസിന്ധോ
പരിത്യജേത്യതിചിരം വിലേപുസ്താം.
4. താസാം രുദിതൈർലപിതൈഃ
കരുണാകുലമാനസോ മുരാരേ! ത്വം,
താഭിഃ സമം പ്രവൃത്തോ
യമുനാപുളിനേഷു കാമമഭിരന്തും.
5. ചന്ദ്രകരസ്യന്ദലസൽ-
സുന്ദരയമുനാതടാന്തവീഥീഷു
ഗോപീജനോത്തരീയൈ-
രാപാദിതസംസ്തരോ നൃഷീദസ്താം.
6. സുമധുരനർമ്മാലപനൈഃ
കരസംഗ്രഹണൈശ്ച ചുംബനോല്ലാസൈഃ,
ഗാഢാലിംഗനസംഗൈ-
സ്തമംഗനാലോകമാകുലീചകൃഷേ.
7. വാസോഹരണദിനേ യ-
ദവാസോഹരണം പ്രതിശ്രുതം താസാം,
തദപി വിഭോ രസവിവശ-
സ്യാന്താനാം കാന്ത സുദ്രുവാമദയാഃ.

8. കന്ദളിതഘർമ്മലേശം
കുന്ദമൃദുസ്തേരവക്രതപാമോജം
നന്ദസുത ത്യാം ത്രിജഗത്-
സുന്ദരമുപഗുഹ്യ നന്ദിതാ ബാലാഃ.
9. വിരഹേഷാംഗാരമയഃ
ശൃംഗാരമയശ്ച സംഗമേഹി ത്യാം,
നിതരാമംഗാരമയ-
സ്തത്ര പുനഃ സംഗമേപി ചിത്രമിദം.
10. രാധാതുംഗപയോധര-
സാധുപരീരംഭലോലുപാത്മാനം,
ആരാധയേ ഭവന്തം
പവനപുരാധീശ ശമയ സകലഗദാൻ.

**അനുപത്തോഴം ദശകം (67)
ഗോപീഗർവ്വപ്രശമനം**

1. സ്തുരൽപരാനന്ദസാത്മകേന
ത്വയാ സമാസാദിതഭോഗലീലാഃ
അസീമമാനനന്ദഭരം പ്രപന്നാ
മഹാന്തമാപൂർമദമംബുജാക്ഷ്യഃ.
2. നിലീയതേഴ്സൗ മയി മയ്യമായം
രമാപതിർവിശ്വമനോഭിരാമഃ,
ഇതി സ്തു സർവ്വാഃ കലിതാഭിമാനാ
നിരീക്ഷ്യ ഗോവിന്ദ തിരോഹിതോഭ്യഃ.
3. രാധാഭിധാം താവദജാതഗർവ്വാ-
മതിപ്രിയാം ഗോപവധും മുരാദേ,
ഭവാനുപാദായ ഗതോ വിദ്വരം
ത്വയാ സഹ സ്വൈരവിഹാരകാരി.
4. തിരോഹിതേഫിമ ത്വയി ജാതതാപാഃ
സമം സമേതാഃ കമലായതാക്ഷ്യഃ
വനേ വനേ ത്യാം പരിമാർഗ്ഗയന്ത്യോ
വിഷാദമാപൂർഭഗവന്നപാരം.
5. ഹാ ചൂത ഹാ ചമ്പക കർണ്ണികാര
ഹാ മല്ലികേ മാലതി ബാലവല്ല്യഃ
കിം വീക്ഷിതോ നോ ഹൃദയൈകചോര
ഇത്യോദി താസ്താൽ പ്രവണാ വിലേപുഃ.

6. 'നിരീക്ഷതോഽയം സഖി പങ്കജാക്ഷഃ
പുരോ മമേ'ത്യാകുലമാലപന്തീ,
ത്യാം ഭാവനാചക്ഷുഷി വീക്ഷ്യ കാചിൽ
താപം സഖീനാം ദിഗുണീചകാര.
7. ത്യാദാത്മികാസ്തോ യമുനാതടാന്തേ
ത്യാനാചക്രൂഃ കില ചേഷ്ടിതാനി,
വിചിത്യ ഭൂയോഽപി തഥൈവ മാനാൽ
ത്യാവാവിമുക്താം ദദ്യശുശ്ച രാധാം.
8. തതഃ സമം താ വിപിനേ സമന്താൽ
തമോവതാരാവധി മാർഗ്ഗയന്ത്യഃ
പുനർവിമിശ്രോ യമുനാതടാന്തേ
ദ്യശം വിലേപുശ്ച ജഗൂർഗുണാംസ്തേ.
9. തഥാ വ്യമാസങ്കുലമാനസാനാം
വ്രജാംഗനാനാം കരുണൈകസിന്ധോ,
ജഗത്രയീമോഹനമോഹനാന്തോ
ത്യാം പ്രാദ്യരാസീരയി മന്ദഹാസീ.
10. സന്ദിഗ്ദ്ധസന്ദർശനമാത്മകാന്തം
ത്യാം വീക്ഷ്യ തന്വ്യഃ സഹസാ തദാനീം,
കിം കിം ന ചക്രൂഃ പ്രമദാതിഭാരാൽ?
സ ത്യാം ഗദാൽ പാലയ മാരുതേശ..

**അനുപത്തെട്ടാം ദശകം (68)
ഗോപികളുടെ പരമാപ്ലാവം**

1. തവ വിലോകനാൽ ഗോപികാജനാഃ
പ്രമദസംകുലാഃ പങ്കജേഷണ,
അമൃതധാരയാ സംപ്ലുതാ ഇവ
സ്തീമിതതാം ദധുസ്താൽ പുരോഗതാഃ.
2. തദനു കാചന ത്യാൽകരാംബുജം
സപദി ഗൃഹ്ണതീ നിർവ്വിശങ്കിതം
ഘനപയോധരേ സംവിധായ സാ
പുളകസംവൃതാ തന്വുഷീ ചിരം.
3. തവ വിഭോ! പരാ കോമളം ഭുജം
നിജഗളാന്തരേ പര്യവേഷ്ടയൽ
ഗളസമുൽഗതം പ്രാണമാരുതം
പ്രതിനിരുന്ധതീ വാതിഹർഷുലാ.

4. അപഗതത്രപാ കാപി കാമിനീ
തവമുഖാംബുജാൽ പൃഗചർവ്വിതം
പ്രതിഗൃഹ്യ തദക്രതപങ്കജേ
നിദധതീ ഗദാ പൂർണ്ണകാമതാം.
5. 'വീകരുണോ വനേ സംവിഹായ മാ-
മപഗതോഽസികാ ത്യാമിഹ സ്രുശേൽ'
ഇതി സരോഷയാ താവദേകയാ
സജലലോചനം വീക്ഷിതോ ഭവാൻ.
6. ഇതി മുദാകുലൈർവല്ലവീജനൈഃ
സമമുപാഗതോ യാമുനേ തടേ
മൃദുകുചാംബരൈഃ കല്പിതാസനേ
ഘൃസ്യുണഭാസുരേ പര്യശോഭമാഃ.
7. 'കതിവിധാ കൃപാ, കേഽപി സർവ്വതോ
ധൃതയയോദയാഃ കേചിതാശ്രിതേ,
കതിചിദീദൃശാ മാദൃശേഷാപീ'-
ത്യഭിഹിതോ ഭവാൻ വല്ലവീജനൈഃ.
8. അയി കുമാരികാ നൈവ ശങ്കൃതാം
കഠിനതാ മയി പ്രേമകാതരേ,
മയി തു ചേതസോ വോഽനുവൃത്തയേ
കൃതമിദം മയേത്യുചിവാൻ ഭവാൻ.
9. അയി! നിശമൃതാം ജീവവല്ലഭാഃ
പ്രിയതമോ ജനോ നേദൃശോ മമ
തദിഹ രമൃതാം രമൃയാമിനീ-
ഷ്യാനുപരോധമിത്യാലപോ വിഭോ.
10. ഇതി ഗിരാഽധികം മോദമേദുരൈർ-
പ്രജവധുജനൈഃ സാകമാരമൻ
കലിതകൗതുകോ രാസഖേല നേ
ഗുരുപുരീപതേ പാഹി മാം ഗദാൽ.

അനുപത്താന്വതാം ദശകം (69)
രാസക്രീഡ

1. കേശപാശധൃതപിഞ്ചരികാവിതതി
സഞ്ചലന്മകരകുണ്ഡലം
ഹാരജാലവനമാലികാലളിത-
മംഗരാഗഘനസൗരഭം,

പീതചേലധൃതകാഞ്ചികാഞ്ചിത മു-
ദഞ്ചദംശുമണിനുപുരം
രാസകേളിപരിഭൃഷിതം തവ ഹി
രൂപമീശ കലയാമഹേ.

2. താവദേവ കൃതമണ്ഡനേ കലിത-
കഞ്ചുളീകകുചമണ്ഡലേ
ഗണ്ഡലോലമണീകുണ്ഡലേ യുവതി
മണ്ഡലേഫല പരിമണ്ഡലേ,
അന്തരാ സകല സുന്ദരീയുഗള-
മിന്ദിരാമണ സഞ്ചര-
ന്മണ്ണുളാം തദനു രാസകേളിമയി
കണ്ണനാഭ സമുപാദയാഃ.

3. വാസുദേവ! തവ ഭാസമാനമിഹ
രാസകേളിരസസൗരഭം
ദൂരതോഫി ഖലു നാരദാഗദിത-
മാകലയ്തു കൃതുകാകുലാ,
വേഷഭൃഷണവിലാസപേശല-
വിലാസിനീശതസമാവൃതാ
നാകതോ യുഗപദാഗതാ വിധതി
വേഗതോഫല സുരമണ്ഡലീ.

4. വേണുനാദകൃതതാനദാനകള-
ഗാനരാഗഗതിയോജനാ-
ലോഭനീയമൃദുപാദപാതകൃത
താളമേളനമനോഹരം,
പാണിസങ്കാണിതകങ്കണച മുഹു-
രംസലംബിതകരാംബുജം
ശ്രോണിബിംബചലദംബരം ഭജത
രാസകേളിരസഡംബരം.

5. സ്ഫർദ്ധയാ വിരചിതാനുഗാനകൃത-
താരതാരമധുരസ്വരേ
നർത്തനേഫല ലളിതാംഗഹാരലുളി-
താംഗഹാരമണിഭൃഷണേ
സമ്മദേന കൃതപുഷ്പവർഷ്മല-
മുന്ദിഷൽ ദിവീഷദാം കുലം
ചിന്തയേ തായി നിലീയമാനമിവ
സമ്മുഹോഹ സവധുകുലം.

6. സിന്നസന്നതനുവല്ലരീ തദനു
കാപി നാമ പശുപാംഗനാ
കാന്തമം സമവലംബതേ സ്തു തവ
താന്തിഭാരമുകുളേക്ഷണാ,
കാചിദാചലിതകുന്തളാ നവ-
പടീരസാരഘനസൗരഭം
വഞ്ചനേന തവ സഞ്ചുചുംബ ഭുജ-
മഞ്ചിതോരുപുളകാങ്കുരാ.
7. കാപി ഗണ്ഡഭുവി സന്നിധായ നിജ-
ഗണ്ഡമാകുലിതകുണ്ഡലം
പുണ്യപുരനിധിരമ്പവാപ തവ
പൃഗചർച്ചിതരസാമൃതം,
ഇന്ദിരാവിഹ്രതിമന്ദിരം ഭുവന-
സുന്ദരം ഹി നടനാന്തരേ
ത്യാമവാപ്യ ദധുരംഗനാഃ കിമു ന
സമ്മദോന്മദദശാന്തരം.
8. ഗാനമീശ വിരതം ക്രമേണ കില
വാദ്യമേളനമുപാരതം
ബ്രഹ്മസമ്മദരസാകുലാഃ സദസി
കേവലം നന്യതുരംഗനാഃ,
നാവിദന്നപി ച നീവികാം കിമപി
കുന്തളീമപി ച കഞ്ചുളീം
ജ്യോതിഷാമപി കദംബകം ദിവി
വിളംബിതം കിമപരം ബ്രൂവേ.
9. മോദസീമ്നി ഭുവനം വിലാപ്യ വിഹൃ-
തിം സമാപ്യ ച തതോ വിഭോ
കേളിസംമൃദിത നിർമ്മലാംഗനവ-
ഘർമ്മലേശസുഭഗാത്മനാം,
മന്മഥാസഹനചേതസാം പശുപ-
യോഷിതാം സുകൃതചോദിത-
സ്താവദാകലിതമൂർത്തിരാദധിമ-
മാരവീരപരമോത്സവാൻ.
10. കേളിഭേദപരിലോളിതാഭിരതി-
ലാളിതാഭിരബലാളിഭിഃ
സൈരമീശ നനു സൂരജാപയസി
ചാരു നാമ വിഹൃതിം വ്യധാഃ
കാനനേപി ച വിസാരിശീതള

കിശോരമാരുത മനോഹരേ
സുനസൗരഭമയേ വിലേസിഥ
വിലാസിനീശതവിമോഹനം.

11. കാമിനീരിതി ഹി യാമിനീഷു ഖലു
കാമനീയകനിയേ, ഭവാൻ
പൂർണ്ണസമ്മദരസാർണ്ണവം കമപി
യോഗിഗമ്യമനുഭാവയൻ,
(ബ്രഹ്മ ശങ്കര മുഖാനപീഹ പശുപാംഗ-
നാസു ബഹുമാനയൻ
ഭക്തലോകഗമനീയരൂപ കമനീയ-
കൃഷ്ണ! പരിപാഹി മാം.

എഴുപതാം ഭാഗം (70)
സുദർശനശാപമോക്ഷവും ശംഖചൂഡവധവും അരിഷ്ടവധവും.

1. ഇതി തായി രസാകുലം രമിതവല്ലഭേ വല്ലവാഃ
കദാപി പുരമംബികാകമിതൂരംബികാകാനനേ,
സമേത്യ ഭവതാ സമം നിശി നിഷേവ്യ ദിവ്യോത്സവം
സുഖം സുഷുപുരഗ്രസീദ് വ്രജപമുഗ്രനാഗസ്തദാ.
2. സമുത്സവമഥോൽമുക്തൈരഭിഹതേപി തസ്തിൻ ബലാ-
ദമുഞ്ചതി ഭവൽപദേ നൃപതി പാഹി പഹീതി തൈഃ,
തദാ ഖലു പദാ ഭവാൻ സമുപഗമ്യ പസ്സർശ തം
ബഭൗ സ ച നിജാം തനും സമുപസാദ്യ വൈദ്യാധരീം.
3. സുദർശനധര പ്രഭോ നന്നു സുദർശനാഖ്യോസ്തൃഹം
മുനീൻ ക്വചിദ്ദുപാഹസം, ത ഇഹ മാം വ്യധൂർവ്വാഹസം
ഭവത് പദസമർപ്പണാദമലതാം ഗതോസ്തൃത്യസൗ
സ്തുവൻ നിജപദം യയൗ വ്രജപദം ച ഗോപാ മുദാ.
4. കദാപി ഖലു സീരിണാ വിഹരതി തായി സ്ത്രിജനൈർ-
ജഹാര ധനദാനുഗഃ സ കില ശംഖചൂഡോബലാഃ,
അതിദ്രുതമനുദ്രുതസ്തഥമ മുക്തനാരീജനം
രുരോജിഥ ശിരോമണിം ഹലഭ്യതേ ച തസ്യാദദാഃ.
5. ദിനേഷു ച സുഹൃജ്ജനൈഃ സഹ വനേഷു ലീലാപരം
മനോഭവമനോഹരം രസിതവേണുനാദാമൃതം
ഭവന്തമരീദ്യശാമമൃതപാരണാദായിനം
വിചിന്ത്യ കിമു നാലപൻ വിരഹതാപിതാ ഗോപികാഃ!
6. ഭോജരാജഭൃതകസ്തഥ കശ്ചിത്

കഷ്ടദുഷ്ടപഥദൃഷ്ടിരരിഷ്ടഃ,
നിഷ്ഠുരാകൃതിരപഷ്ടുനിനാദ-
സ്തിഷ്ഠതേ സ്മ ഭവതേ വൃഷരുപീ.

7. ശാകരോഽഥ ജഗതീധൃതിഹാരി
മൂർത്തിമേഷ ബൃഹതീം പ്രധാനഃ
പങ്ക്തിമാശു പരിഘൂർണ്ണു പശൂനാം
ഛന്ദസാം നിധിമവാപ ഭവന്തം.
8. തുംഗശൃംഗമുഖമാശാഭിയന്തം
സംഗൃഹയ്യ രഭസാഭഭിയം തം,
ഭദ്രരൂപമപി ദൈത്യമഭദ്രം
മർദ്ദയന്നമദയഃ സൂരലോകം.
9. ചിത്രമദ്യ ഭഗവൻ വൃഷഘാതാൽ
സുസ്ഥിരാജനി വൃഷസ്ഥിതിരുർവ്യാം
വർദ്ധതേ ച വൃഷചേതസി ഭൂയാൻ
മോദ ഇത്യഭിനുതോഽസി സുരൈസ്താം.
10. ഔക്ഷകാണി പരിധാവത ദൂരം
വീക്ഷ്യതാമയമിഹോക്ഷവിഭേദീ,
ഇമ്മമാത്തഹസിതൈസ്സഹ ഗോപൈർ-
ഗേഹഗസ്തമവ വാതപുരേശ.

**ഏഴുപത്തൊന്നാം ദശകം (71)
കേശിവധവും വേദാമാസുരവധവും**

1. യത്നേഷു സർവ്വേഷാപി നാവകേശീ
കേശീ സ ഭോജശിതുരിഷ്ടബന്ധുഃ,
താം സിന്ധുജാവാപ്യ ഇതീവ മത്യാ
സമ്പ്രാപ്തവാൻ സിന്ധുജവാജിരുപഃ.
2. ഗന്ധർവ്വതാമേഷ ഗതോഽപി രുക്ഷൈ -
ർനാദൈഃ സമുദ്രേജിതസർവ്വലോകഃ
ഭവദിലോകാവധി ഗോപവാടീം
പ്രമർദ്യ പാപഃ പുനരാപതൽ ത്യാം.
3. താർക്ഷ്യാർപ്പിതാം ശ്രേഷ്ഠസ്തവ താർക്ഷ്യ ഏഷ
ചിക്ഷേപ വക്ഷോഭൂവി നാമ പാദം,
ഭൃഗോഃ പദാഘാതകഥാം നിശമ്യ
സേനാപി ശക്യം തദിതീവ മോഹാൽ.

4. പ്രപഞ്ചയന്നസ്യ ഖുരാഞ്ചലം ദ്രാ-
ഗമും ച ചികേഷപിഥ ദുരദൂരം,
സ മുർച്ചിതോഽപി ഹൃതിമുർച്ചിതേന
ക്രോധോഷ്ണോ ഖാദിതുമാദ്രുതസ്ത്വാം.
5. ത്വം വാഹദണ്ഡേ കൃതധീശ്ച വാഹാ-
ദണ്ഡം നൃധാസ്തസ്യ മുഖേ തദാനീം,
തദ്യദ്ധിരുദ്ധശ്വസനോ ഗതാസുഃ
സപ്തീഭവന്നപ്യമൈക്യമാഗാൽ.
6. ആലംഭമാത്രേണ പശോഃ സുരാണാം
പ്രസാദകേ നൃത്ന ഇവാശ്വമേധേ,
കൃതേ ത്വയാ ഹർഷവശാൽ സുരേന്ദ്രാ-
സ്ത്വാം തുഷ്ടുവുഃ കേശവനാമധേയം.
7. കംസായ തേ ശൗരിസുതത്വമുക്ത്വാ
തം തദ്യഥോൽകം പ്രതിരൂധ്യ വാചാ,
പ്രാപ്തേന കേശികുപണാവസാനേ
ശ്രീനാരദേന തമഭിഷ്ടുതോഽഭുഃ.
8. കദാപി ഗോപൈസ്സഹ കാന്നനാന്തേ
നിലായനക്രീഡനലോലുപം ത്വാം,
മയാത്മജഃ പ്രാപ ദുരന്തമായോ
വ്യോമാഭിയോ വ്യോമചരോപരോധീ.
9. സ ചോരപാലായിതവല്ലവേഷു
ചോരായിതോ ഗോപശിശൂൻ പശുംശ്ച,
ഗുഹാസു കൃത്വാ പിദധേ ശിലാഭി
സ്ത്വയാ ച ബുദ്ധ്യാ പരിമർദ്ദിതോഽഭുൽ.
10. ഏവംവിധൈശ്ചാത്മദുതകേളിഭേദൈ-
രാനന്ദമുർച്ഛാമതുലാം വ്രജസ്യ
പദേ പദേ നൃതനയന്നസീമാം
പരാത്മരൂപിൻ പവനേശ പായാഃ.

എഴുപത്തിരണ്ടാം ദശകം (72)
അക്രൂരാഗമനം

1. കംസോഽഥ നാരദഗിരാ വ്രജവാസിനം ത്വാ-
മാകർണ്ണ്യ ദീർഘഹൃദയഃ സ ഹി ഗാന്ധിനേയം,
ആഹൂയ കാർമ്മുകമഖ്യാലതോ ഭവന്ത-
മാനേതുമേനമഹിനോദഹിനാഥശായിൻ!

2. അക്രൂര ഏഷ ഭവദംഘ്രിപരശ്ചിരായ
 ത്വദർശനാക്ഷമമനാഃ ക്ഷിതിപാലഭീത്യാ,
 തസ്യോജ്ഞയൈവ പുനരീക്ഷിതുമുദ്യതസ്ത്യാ-
 മാനന്ദഭാരമതിഭൂരിതരം ബഭാര.
3. സോഘം രഥേന സുകൃതി ഭവതോ നിവാസം
 ഗച്ഛൻ മനോരഥഗണാംസ്ത്വയി ധാര്യമാണാൻ,
 ആസാദയൻ മുഹൂരപായഭയേന ദൈവം
 സംപ്രാർത്ഥയൻ പഥി ന കിഞ്ചിദപി വ്യജാനാൽ.
4. ദ്രക്ഷ്യാമി വേദശതഗീതഗതിം പുമാംസം
 സ്പ്രക്ഷ്യാമി കിംസിദപി നാമ പരിഷ്വജേയ
 കിം വക്ഷ്യതേ സ ഖലു മാം ക്വന്നു വീക്ഷിതഃ സ്യാ-
 ദിത്ഥം നിനായ സ ഭവന്തയമേവ മാർഗ്ഗം.
5. ഭൂയഃ ക്രമാദഭിവിശൻ ഭവദംഘ്രിപുതം
 വൃന്ദാവനം ഹരവിരിഞ്ചസുരാഭിവന്ദ്യം
 ആനന്ദഗ്ന ഇവ ലഗ്ന ഇവ പ്രമോഹേ
 കിം കിം ദശാന്തരമവാപ ന പങ്കജാക്ഷ!
6. പശ്യന്നവന്ദത ഭവദിഹൃതിസ്ഥലാനി,
 പാഠസുഷ്യാവേഷ്ടത ഭവച്ചരണാങ്കിതേഷു
 കിം ബ്രൂമഹേ ബഹുജനാ ഹി തദാപി ജാതാ
 ഏവം തു ഭക്തിതരളാ വിരളാഃ പരാത്ഥൻ!
7. സായം സ ഗോപഭവനാനി ഭവച്ചരിത്ര-
 ഗീതാമൃതപ്രസൂതകർണ്ണരസായനാനി
 പശ്യൻ പ്രമോദസരിതേവ കിലോഹൃമാനോ
 ഗച്ഛൻ ഭവദ്ഭവനസന്നിധിമന്വയാസീൽ.
8. താവദ്ദേശ പശുദോഹവിലോകലോലം
 ഭക്തോത്തമാഗതിമിവ പ്രതിപാലയന്തം
 ഭൂമൻ, ഭവന്തയമഗ്രജവന്തമന്തർ-
 ബ്രഹ്മാനുഭൂതിരസസിന്ധുമിവോദമന്തം.
9. സായന്തനാപ്സവവിശേഷവിവിക്തഗാത്രൗ
 ദൗ പീതനീലരുചിരാംബരലോഭനീയൗ
 നാതിപ്രപഞ്ചധൃതഭൂഷണചാരുവേഷൗ
 മന്ദസ്മിതാർദ്രവദനൗ സ യുവാം ദദർശ.
10. ദൂരദ്രമാൽ സമവരൂഹ്യ നമന്തമേന-
 മുത്ഥാപ്യ ഭക്തകുലമൗലിമഥോപഗൃഹൻ

ഹർഷാമിതാക്ഷരഗിരാ കുശലാനുയോഗീ
പാണിം പ്രഗൃഹ്യ സബലോഽഥ ഗൃഹാൻ നിനേഥ.

11. നന്ദന സാകമിതാദരമർച്ചയിത്യാ
തം യാദവം തദ്ദുദിതാം നിശമയ്യ വാർത്താം
ഗോപേഷു ഭൂപതിനിദേശകമാം നിവേദ്യ
നാനാകമാദിരിഹ തേന നിശാമനൈഷീഃ.
12. 'ചന്ദ്രാഗൃഹേ കിമുത ചന്ദ്രഭഗാഗൃഹേ നു
രാധാഗൃഹേ നു ഭവനേ കിമു മൈത്രവിന്ദേ
ധൂർത്തോ വിളംബത ഇതി പ്രമദാദിരുച്ചൈ-
രാശകിതോ നിശി മരുൽപുരനാഥ, പായാഃ.

ഏഴുപത്തിമൂന്നാം ദശകം (73)
ഭഗവാന്റെ മമുരാപുരിയാത്ര

1. നിശമയ്യ തവഥ യാനവാർത്താം
ദ്യശമാർത്താഃ പശുപാലബാലികാസ്താഃ
കിമിദം കിമിദം കഥം നഗിതീമാഃ
സമവേതാഃ പരിദേവിതാനുകൂർവ്വൻ.
2. കരുണാനിധിരേഷ നന്ദസൂനൂഃ
കഥമസ്താൻ വിസ്യജേദനന്യനാഥാഃ!
ബത! നഃ കിമു ദൈവമേവമാസീ-
ദിതി താസ്താൽഗതമാനസാ വിലേപു.
3. ചരമപ്രഹരേ പ്രതിഷ്ഠമാനഃ
സഹ പിത്രോ നിജമിത്രമണ്ഡലൈശ്ച,
പരിതാപദരം നിതംബിനീനാം
ശമയിഷ്യൻ വ്യമുചഃ സഖായമേകം.
4. അചിരാദുപയാമി സന്നിധിം വോ
ഭവിതാ സാധു മയൈവ സംഗമശ്രീഃ,
അമൃതാംബുനിധൗ നിമജ്ജയിഷ്യേ
ദ്രുതമിത്യാശ്വസിതാ വധൂരകാർഷീഃ.
5. സവിഷാദദരം സയാച്ഛമുച്ചൈ-
രതിദ്വരം വനിതാദിരീക്ഷ്യമാണഃ
മൃദ്യു തദ്ദിശി പാതയന്നപാംഗാൻ
സബലോഽക്രൂരരഥേന നിർഗ്ഗതോഽഭൂഃ.
6. അനസാ ബഹുലേന വല്ലവാനാം

മനസാ ചാനുഗതോഽഥ വല്ലഭാനാം
വനമാർത്തമൃഗം വിഷണ്ണവൃക്ഷം
സമതീതോ യമുനാതടീമയാസീഃ.

7. നിയമമായ നിമജ്യ വാരിണി ത്യാ-
മഭിവിക്ഷ്യഥ രഥേഽപി ഗാന്ദിനേയഃ,
വിവശോഽജനി കിം ന്നിദം വിഭോസ്തേ
നനു ചിത്രം ത്വവലോകനം സമന്താൽ.
8. പുനരേഷ നിമജ്യ പുണ്യശാലീ
പുരുഷം ത്യാം പരമം ഭുജംഗഭോഗേ,
അരികംബുഗദാംബുജൈഃ സ്തുരന്തം
സുരസിദ്ധൗഘപരീതമാലുലോകേ.
9. സ തദാ പരമാത്മസൗഖ്യസിന്ധൗ
വിനിമഗ്നഃ പ്രണുവൻ പ്രകാരഭേദൈഃ
അവിലോക്യ പുനശ്ച ഹർഷസിന്ധോ-
രനുവൃത്തയാ പുളകാവൃതോ യയൗ ത്യാം.
10. കിമു ശീതളമാ മഹാൻ ജലേ യൽ
പുളകോഽസാവിതി ചോദിതേന തേന,
അതിഹർഷനിരുത്തരേണ സാർദ്ധം
രഥവാസീ പവനേശ! പാഹി മാം ത്യാം.

**ഏഴുപത്തിനാലാം ദശകം (74)
ഭഗവാന്റെ മമുരാപുരീ പ്രവേശം**

1. സമ്പ്രാപ്തോ മമുരാം ദിനാർദ്ധവിഗമേ
തത്രാന്തരസ്തിൻ വസ-
ന്നാരാമേ വിഹിതാശനഃ സഖിജനൈർ-
യാതഃ പുരീമീക്ഷിതും,
പ്രാപോ രാജപഥം ചിരശ്രുതിധൃത-
വ്യാലോകകൗതുഹല-
സ്ത്രീപുംസോദ്യദഗണ്യപുണ്യനിഗളൈ-
രാകൃഷ്ടമാണോ നു കിം.
2. ത്യാത്പാദദ്യുതിവത്സരാഗസുഭഗാ-
സ്ത്യാന്തുർത്തിവദ്യോഷിതഃ
സമ്പ്രാപ്താ വിലസൽപയോധരരുചോ
ലോലാ ഭവദ്യഷ്ടിവൽ,
ഹാരിണ്യസ്താദുരഃസ്ഥലീവദധി തേ

മന്ദസ്തിതപ്രൗഢിവ-
നൈർമ്മല്യോല്ലസിതാഃ കചൗഘരുചിവദ്-
രാജൽകലാപാശ്രിതാഃ.

3. താസാമാകലയന്നപാംഗവലനൈർ-
മോദം പ്രഹർഷാതദ്യുത-
വ്യലോലേഷു ജനേഷു തത്ര രജകം
കഞ്ചിൽ പടീം പ്രാർത്ഥയൻ,
കസ്തേ ദാസ്യതി രാജകീയവസനം
യാഹീതി തേനോദിതഃ
സദ്യസ്തസ്യ കരേണ ശീഷർമഹ്യമാഃ
സോഽപ്യാപ പുണ്യാം ഗതിം.
4. ഭൂയോ വായകമേകമായതമതിം
തോഷേണ വേഷോചിതം
ദാശ്യാംസം സ്വപദം നിന്നേഥ സുകൃതം
കോ വേദ ജീവാത്മനാം,
മാലാഭിഃ സ്തംബകൈഃ സ്തവൈരപി പുനർ-
മാലാകൃതാ മാനിതോ
ഭക്തിം തേന വൃതാം ദിദേശിഥ പരാം
ലക്ഷ്മീം ച ലക്ഷ്മീപതേ.
5. കുഞ്ചാമബുവിലോചനാം പഥി പുനർ-
ദൃഷ്ട്യാംഗരാഗേ തയാ
ദത്തേ സാധു കിലാംഗരാഗമദദാ-
സ്തസ്യാ മഹാന്തം ഹൃദി,
ചിത്തസ്ഥാമ്യജുതാമഥ പ്രഥയിതും
ഗാത്രേഽപി തസ്യാഃ സ്തൂടം
ഗൃഹ്ണൻ മഞ്ജു കരേണ താമുദനയ-
സ്താവജ്ജഗത്സുന്ദരീം.
6. താവന്നിശ്ചിതവൈഭവാസ്തവ വിഭോ!
നാത്യന്തപാപാ ജനാ
യൽകിഞ്ചിൽദദതേ സ്ത ശക്ത്യനുഗുണം
താംബുലമാല്യാദികം,
ഗൃഹ്ണാനഃ കുസുമാദി കിഞ്ചന തദാ
മാർഗ്ഗേ നിബദ്ധാഞ്ജലിർ-
നാതിഷ്ഠം ബത ഹാ! യതോഽഭ്യ വിപുലാ-
മാർത്തിം പ്രജാമി പ്രഭോ!
7. ഏഷ്യാമീ തി വിമുക്തയാപി ഭഗവ-

ന്നാലേപദാത്രയാ തയാ
ദൂരാൽ കാതരയാ നിരീക്ഷിതഗതി-
സ്താം പ്രാവിശോ ഗോപുരം,
ആഘോഷാനുമിതത്വാദഗമമഹാ-
ഹർഷോല്ലഭദേവകീ-
വക്ഷോജപ്രഗളൽപയോരസമിഷാൽ
താൽകീർത്തിരന്തർഗതാ.

8. ആവിഷ്ടോ നഗരീം മഹോത്സവവതീം
കോദണ്ഡശാലാം വ്രജൻ
മാധുര്യേണ നു തേജസാ നു പുരുഷൈർ-
ദൂരേണ ദത്താന്തരഃ,
സ്രഗ്ഭിർഭൂഷിതമർച്ചിതം വരധനൂർ-
മാ മേ തി വാദാൽ പുരഃ
പ്രാഗ്യുഹ്ണാഃ സമരോപയഃ കില സമാ-
ക്രാക്ഷീരദാങ്ക്ഷീരപി.

9. ശഃ കംസക്ഷപണോത്സവസ്യ പുരതഃ
പ്രാരംഭതുര്യോപമ-
ശ്ചാപധാം സമഹാധാനിസ്തുവ വിഭോ!
ദേവാനരോമാഞ്ചയൽ,
കംസസ്യോപി ച വേപമുസ്തദുദിതഃ
കോദണ്ഡഖണ്ഡദായി-
ചണ്ഡാഭ്യാഹതരക്ഷിപുരുഷരവൈ-
രുൽകൂലിതോഭൂൽ തായാ.

10. ശിഷ്ടൈർദൃഷ്ടജനൈശ്ച ദൃഷ്ടമഹിമാ
പ്രീത്യാ ച ഭീത്യാ തതഃ
സമ്പശ്യൻ പുരസമ്പദം പ്രവിചരൻ
സായം ഗതോ വാടികാം,
ശ്രീദാമ്നാ സഹ രാധികാവിരഹജം
ഖേദം വദൻ പ്രസാപ-
ന്നാനദന്നവതാരകാര്യഘടനാ-
ദാതേശ! സംരക്ഷ മാം.

എഴുപത്തഞ്ചാം ദശകം (75)
കംസവധം

1. പ്രാതഃ സന്ത്രസ്തദോജക്ഷിതിപതിവചസാ
പ്രസ്തുതേ മല്ലതുര്യേ
സംഘേ രാജ്ഞാം ച മഞ്ചാനഭിയയുഷി ഗതേ

നന്ദഗോപേഴ്വി ഹർമ്മ്യം,
കംസേ സൗധാധിരുഡേ, തമപി സഹബലഃ
സാനുഗശ്ചാരുവേഷോ
രംഗദാരം ഗതോഭൂഃ കുപിതകുവലയാ-
പീഡനാഗാവലീഡം

2. പാപിഷ്ഠാപേഹി മാർഗ്ഗാൽ ദ്രുതമിതി വചസാ
നിഷ്കൂരക്രൂദ്ധബുദ്ധേ-
രംബഷ്ടസ്യ പ്രണോദാദധികജവജുഷാ
ഹസ്തിനാ ഗൃഹ്യമാണഃ,
കേളീമുക്തോഽഥ ഗോപീകുചകലശചിര-
സ്തർദ്ധിനം കുന്ദമസ്യ
വ്യാഹത്യാലീയമാസ്ത്വം ചരണഭൂവി, പുന-
ർനിർഗ്ഗതോ വല്ഗുഹാസീ.

3. ഹസ്തുപ്രാപ്യോഽപ്യഗമ്യോ ത്യാടിതി മുനിജന-
സ്യേവ ധാവൻ ഗജേന്ദ്രം
ക്രീഡനാപാത്യ ഭൂമൌ പുനരഭിപതത-
സ്തസ്യ ദന്തം സജീവം,
മൂലാദുന്മൂല്യ തന്മൂലഗമഹിതമഹാ-
ൗക്തികാന്യാത്മമിത്രേ
പ്രാദാസ്ത്വം, 'ഹാരമേഭിർലളിതവിരചിതം
രാധികായൈ ദിശേ'തി.

4. ഗൃഹ്ണാനം ദന്തമംസേ യുതഥമ ഹലിനാ
രംഗമംഗാ വിശന്തം
ത്യാം മംഗല്യാംഗഭംഗീരഭസഹൃതമനോ-
ലോചനാ വീക്ഷ്യ ലോകാഃ,
'ഹംഹോ! ധന്യോ ഹി നന്ദോ നഹി നഹി പശുപാ-
ലാംഗനാ നോ യശോദാ
നോ നോ ധന്യേക്ഷണാഃ സ്തസ്മിത്രിജഗതി വയം'-
വേതി സർവ്വേ ശശംസുഃ.

5. പൂർണ്ണം ബ്രഹ്മൈവ സാക്ഷാത്ന്നിരവധിപരമാ-
നന്ദസാന്ദ്രപ്രകാശം
ഗോപേഷു ത്യാം വ്യലാസീർന്ന ഖലു ബഹുജനൈ-
സ്താവദാവേദിതോഭൂഃ,
ദൃഷ്ട്യാഥ ത്യാം തദേദം പ്രഥമമുപഗതേ
പുണ്യകാലേ ജനൗഘാഃ
പൂർണ്ണാനന്ദാ വിപാപാഃ സരസമഭിജഗു-

സ്തംഭകൃതാനി സ്തുതാനി.

6. ചാണൂരോ മല്ലവീരസ്തദനു നൃപഗിരാ
മുഷ്ടികോ മുഷ്ടിശാലീ
താം രാമം ചാഭിപേദേ ഝടയധിതിമിഥോ-
മുഷ്ടിപാതാതിരുകുഷം,
ഉൽപാതാപാതനാകർഷണവിവിധരണാ-
ന്യാസതാം തത്ര ചിത്രം!
മൃത്യോഃ പ്രാഗേവ മല്ലപ്രഭുരഗമദയം
ഭൂരിശോ ബന്ധമോക്ഷാൻ.
7. 'ഹാ ധിക്, കഷ്ടം! കുമാരൗ സുലളിതവപുഷൗ
മല്ലവീരൗ കഠോരൗ
ന ദ്രക്ഷ്യാമോ വ്രജാമസ്തരിതമിതി ജനേ
ഭാഷമാണേ തദാനീം,
ചാണൂരം തം കരോൽദ്രാമണവിഗളദസും
പോഥയാമാസിഥോർവ്യാം
പിഷ്ടോഽഭ്യന്തുഷ്ടികോഽപി ദ്രുതഥഥ ഹലിനാ
നഷ്ടശിഷ്ടൈർദധാവേ.
8. കംസഃ സംവാര്യ തൂര്യം ഖലമതിരവിദൻ
കാര്യമാര്യാൻ പിത്യംസ്താ-
നാഹന്തും വ്യാപ്തമൂർത്തേസ്തവ ച സമശിഷ-
ദൂരമുത്സാരണായ,
രൂഷ്ടോ ദുഷ്ടോക്തിഭിസ്താം ഗരുഡ ഇവ ഗിരിം
മഞ്ചമഞ്ചന്നുദഞ്ചൽ-
ഖഡ്ഗവ്യാവല്ഗദുസ്സംഗ്രഹമപി ച ഹഠാൽ
പ്രാഗ്രഹീരൗഗ്രസേനീം.
9. സദ്യോ നിഷ്പിഷ്ടസന്ധിം ഭൂവി നരപതിമാ-
പാത്യ തസ്യോപരിഷ്ടാൽ
ത യ്യാപാത്യേ തദൈവ ത്വദുപരി പതിതാ
നാകിനാം പുഷ്പവൃഷ്ടിഃ,
കിം കിം ബ്രൂമസ്തദാനീം സതതപി ഭിയാ
താൽഗതാത്മാ സ ഭേജേ
സായുജ്യം ത്വദധോത്ഥാ പരമ! പരമിയം
വാസനാ കാലനേമേഃ.
10. തൽദ്രാത്യനഷ്ട പിഷ്ടാ ദ്രുതഥഥ പിതരൗ
സന്നമന്നുഗ്രസേനം
കൃത്യാ രാജാനമുച്ചൈർയദുകുലമഖിലം

മോദയൻ കാമദാനൈഃ,
 ഭക്താനാമുത്തമം ചോദ്ധവമമരഗുരോ-
 രാപ്തനീതിം സഖായം
 ലബ്ധ്യാ തുഷ്ടോ നഗര്യാം പവനപുരപതേ!
 രുന്ധി മേ സർവരോഗാൻ.

**എഴുപത്തൊന്നാം ദശകം (76)
 ഉദ്ധവദ്യുത്യം**

1. ഗതാ സാനീപനിമമ ചതുഃഷഷ്ടിമാത്രൈരഹോഭിഃ
 സർവ്വജ്ഞസ്താം സഹ മുസലിനാ സർവവിദ്യാഗ്രഹീതാ,
 പുത്രം നഷ്ടം യമനിലയനാദാഹൃതം ദക്ഷിണാർത്ഥം
 ദത്യാ തസ്സൈ നിജപുരമഗാ നാദയൻ പാഞ്ചജന്യം.
2. സ്തുതാ സ്തുതാ പശുപസുദ്യശഃ പ്രേമഭാരപ്രണുനാഃ
 കാരുണ്യേന തമപി വിവിശഃ പ്രാഹിണോരുദ്ധവം തം
 കിഞ്ചാമുഷ്ണ പരമസുഹൃദേ ഭക്തവര്യായ താസാം
 ഭക്ത്യദ്ദേകം സകലഭുവനേ ദുർല്ലഭം ദർശയിഷ്യൻ.
3. തന്മാഹാത്മ്യപ്രഥിമപിശുനം ഗോകുലം പ്രാപ്യ സായം
 ത്വദാർത്താഭിർബഹു സ രമയാമാസ നന്ദം യശോദാം,
 പ്രാതർദ്യുഷ്ട്യാ മണിമയരഥം ശങ്കിതാഃ പങ്കജാക്ഷ്യഃ
 ശ്രുതാ പ്രാപ്തം ദവദനചരം തൃക്തകാര്യഃ സമീയുഃ.
4. ദൃഷ്ട്യാ ചൈനം തദ്ദുപമലസദേഷദൃഷ്ടാഭിരാമം
 സ്തുതാ സ്തുതാ തവ വിലസിതാനുചുക്തൈകസ്താനി താനി
 രുദ്ധാലാപാപഃ കഥമപി പുനർഗൽഗദാം വാചമുചുഃ
 സൗജന്യാദീൻ നിജപരഭിദാമപ്യലം വിസ്തരന്ത്യഃ.
5. ശ്രീമൻ! കിം താം പിത്യജനകൃതേ പ്രേഷിതോ നിർദ്ദയേന
 ക്യാസൗ കാന്തോ നഗരസുദ്യശാം? ഹാ ഹരേ! നാമ! പായാഃ,
 ആശ്ലേഷാണാമമൃതവപുഷോ ഹന്ത! തേ ചുംബനാനാ-
 മുന്മാദാനാം കുഹകവചസാം വിസ്തരേൽ കാന്ത! കാ വാ?
6. രാസക്രീഡാലുളിതലളിതം വിശ്വമൽകേശപാശം
 മന്ദോത്ഭിന്നശ്രമജലകണം ലോഭനീയം ത്വദംഗം,
 കാരുണ്യാണ്വേ! സകൃദപി സമാലിംഗിത്യം ദർശയേതി
 പ്രേമോന്മാദാൽ ഭുവനമദന! ത്വപ്രിയാസ്താം വിലേപുഃ.
7. ഏവം പ്രായൈർ വിവശവചനൈരാകുലാ ഗോപികാസ്താ-
 സ്താൽസന്ദേശൈഃ പ്രകൃതിമനയൽ സോഽഥ വിജ്ഞാനഗർഭൈഃ
 ഭൂയസ്താഭിർമ്മുദിതമതിഭിസ്തന്മയീഭിർവൃദ്ധി-

സ്തോത്രദാർത്താസരസമനയൽ കാനിചിദാസരാണി.

8. താൽപ്രോൽഗാണൈഃ സഹിതമനിശം സർവ്വതോ ഗേഹകൃത്യം
താദാർത്തൈവ പ്രസരതി മിമഃ സൈവ ചോത്സാപലാപഃ
ചേഷ്ടാഃ പ്രായസ്താദനുകൃതയസ്താനന്ദം സർവ്വമേവം
ദൃഷ്ട്വാ തത്ര വ്യമുഹദധികം വിസ്മയാദുദ്ധവോഽയം.
9. രാധായാ മേ പ്രിയതമമിദം മൽപ്രിയൈവം ബ്രവീതി
താം കിം മൗനം കലയസി സഖേ! മാനിനി മൽപ്രിയേവ,
ഇത്യാദ്യേവ പ്രവദതി സഖി! താൽപ്രിയോ നിർജ്ജനേ മാ-
മിതമംവാദൈരരമയദയം താൽപ്രിയാമുൽപലാക്ഷീം.
10. ഏഷ്ടാമി ദ്രാഗ നൃപഗമനം കേവലം കാര്യദാരാ-
ദിശ്ശേഷേപി സ്മരണദ്യുഃഖതാസംഭവാന്മാസ്തു ഖേദഃ,
ബ്രഹ്മാനന്ദേ മിളിതി ന ചിരാത്സംഗമോ വാ വിയോഗ-
സ്തുല്യോ വഃ സ്യാദിതി തവ ഗിരാ സോഽകരാന്നിർവൃമാസ്താം.
11. 'ഏവം ഭക്തിഃ സകലദ്വന്ദനേ നേക്ഷിതാ ന ശ്രുതാ വാ
കിം ശസ്ത്രൗഘൈഃ കിമിഹ തപസാ ഗോപികാഭ്യോനമോഽസ്തു'
ഇത്യാനന്ദാകുലമുപഗതം ഗോകുലാദുദ്ധവം തം
ദൃഷ്ട്വാ ഹൃഷ്ടോ ഗുരുപുരപതേ! പാഹി മാമമാമയൗഘാൽ.

എഴുപത്തൊഴാം ദശകം (77)
ഉപശ്ലോകോൽപത്തിയും ജരാസന്ധയുദ്ധവും

1. സൈരന്ത്യാസ്തദനു ചിരം സ്മരാതുരായാ
യാതോഽഭ്യഃ സലളിതമുദ്ധവേന സാർദ്ധം
ആവാസം താദുപഗമോത്സവം സദൈവ
ധ്യായന്ത്യാഃ പ്രതിദിനവാസസജ്ജികായാഃ.
2. ഉപഗതേ തായി പൂർണ്ണമനോരമാം
പ്രമദസംഭ്രമകമ്പ്രപയോധരാം,
വിവിധമാനനമാദധതീം മുദാ
രഹസി താം രമയാഞ്ചകൃഷേ സുഖം!.
3. പൃഷ്ടാ വരം പുനരസാവവൃണോദരാകീ
ഭ്യയസ്തായാ സുരതമേവ നിശാന്തരേഷു,
സായുജ്യമസ്തിതി വദേൽ ബുധ ഏവ കാമം
സാമീപ്യമസ്താനിശമിത്യപി നാബ്രവീൽ കിം.
4. തതോ ഭവാൻ ദേവ, നിശാസു കാസുചി-
ന്ത്യഗീദ്യശം താം നിഭൃതം വിനോദയൻ,

അദാദുപശ്ലോക ഇതി ശ്രുതം സുതം
സ നാരദാൽ സാത്വതത്രവിൽ ബഭൗ.

5. അക്രൂരമന്ദിരമിതോഫമ ബലോദ്ധവാദ്യാ-
മദ്യർച്ചിതോ ബഹു നൂതോ മുദിതേന തേന,
ഏനം വിസ്യജ്യ വിപിനാഗതപാണ്ഡവേയ-
വ്യത്തം വിവേദിമ തഥാ ധൃതരാഷ്ട്രചേഷ്ടാം.
6. വിഘാതാജ്ജാമാത്യഃ പരമസുഹൃദോ ഭോജനൃപതേർ-
ജരാസന്ധേ രുന്ധത്യനവധിരുഷാസ്യാഫമ മമുരാം,
രഥാദൈർദ്ദ്യോർലബ്ധൈഃ കതിപയബലസ്ത്വം ബലയുത-
സ്ത്രയോവിംശത്യക്ഷൗഹിണി തദുപനീതം സമഹൃഥാഃ.
7. ബദ്ധം ബലാദഥ ബലേന ബലോത്തരം താം
ഭൂയോ ബലോദ്യമരസേന മുമോചിമൈനം,
നിശ്ശേഷദിഗ്ജയസമാഹൃതവിശ്വസൈന്യാൽ
കോഫനൃസ്തോ ഹി ബലപൗരുഷവാം സ്തദാനീം.
8. ഭഗ്നഃ സ ലഗ്നഹൃദയോഫപി നൃപൈഃ പ്രണുനോ
യുദ്ധം തായാ വ്യധിത ഷോഡശകൃത ഏവം,
അക്ഷൗഹിണീഃ ശിവ ശിവാസ്യ ജഘന്ധ വിഷ്ണോ
സംഭൂയ സൈകനവതിത്രിശതം തദാനീം.
9. അഷ്ടാദശോഫസ്യ സമരേ സമുപേയുഷി താം
ദ്യുഷ്ടോ പുരോഫമ യവനം യവനത്രികോട്യോ,
ത്വഷ്ടോ വിധാപ്യ പുരമാശു പയോധിമധ്യേ
തത്രാഥ യോഗബലതഃ സ്വജനാനനൈഷീഃ.
10. പത്ഭയാം താം പത്മമാലീ ചകിത ഇവ
പുരാനിർഗ്ഗതോ ധാവമാനോ
മേച്ഛേശേനാനുയാതോ വധസുകൃത
വിഹീനേന ശൈലേ നൃലൈഷീഃ
സുപ്തേനാംഘ്രയാഹതേന ദ്രുതഥമ മുചു-
കുന്ദേന ഭസ്മീകൃതേഫസ്മിൻ
ഭൂപായാസൈസ്ത ഗുഹാന്തഃ സുലളിത-
വപുഷാ തസ്ഥിഷേ ഭക്തിഭാജേ.
11. ഐക്ഷാകോഫഹം വിരകേതോഫസ്മുഖില-
നൃപസുഖേ, താൽപ്രസാദൈകകാക്ഷീ
ഹാ ദേവേതി സ്തുവന്തം വരവിതതിഷു തം
നിഃസ്പൃഹം വിക്ഷ്യ ഹൃഷ്യൻ,

മുക്തോസ്തുല്യാംച ഭക്തിം ധൃതസകലമലാം
 മോക്ഷമപ്യാശുഭത്യാ
 കാര്യം ഹിംസാവിശുദ്ധൈ തപ ഇതി ച തദാ
 പ്രാത്മ ലോകപ്രതീത്യൈ.

12. തദനു മമുരാം ഗത്യാ ഹത്യാ ചമും
 യവനാഹൃതാം
 മഗധപതിനാ മാർഗ്ഗേ സൈന്യൈഃ
 പുരേവഃ നിവാരിതഃ,
 ചരമവിജയം ദർപ്പായാസൈ
 പ്രദായ പലായിതോ
 ജലധിനഗരീം യാതോ വാതാ-
 ലയേശ്വര! പാഹി മാം.

എഴുപത്തെട്ടാം ദശകം (78)
ദാരകാവാസവും രുക്മിണീസന്ദേശപ്രാപ്തിയും

1. ത്രിദശവർദ്ധകിവർദ്ധിതകൗശലം
 ത്രിദശദത്തസമസ്തവിദ്യതിമൽ,
 ജലദിമധ്യഗതം ത്വമഭ്യുഷയോ
 നവപുരം വപുരഞ്ചിതരോചിഷാ.
2. ദദുഷി രേവതഭൃത്യതി രേവതീം
 ഹലഭൃതേ തനയാം വിധിശാസനാൽ,
 മഹിതമുത്സവഘോഷമപുപുഷഃ
 സമുദിതൈർമുദിതൈസ്സഹ യാദവൈഃ.
3. അഥ വിദർഭസുതാം ഖലു രുക്മിണീം
 പ്രണയിനീം ത്വയ്യീ ദേവ സഹോദരഃ,
 സ്വയമദിത്സത ചേദിമഹീഭൃജേ
 സ്വതമസാ തമസാധുമുപാശ്രയൻ.
4. ചിരദ്യുതപ്രണയാ ത്വയി ബാലികാ
 സപദി കാംക്ഷിതഭംഗസമാകുലാ,
 തവ നിവേദിയിതും ദിജമാദിശൽ
 സ്വകദനം കദനംഗവിനിർമ്മിതം.
5. ദിജസുതോഽപി ച തൂർണ്ണമുപായയൗ
 തവ പുരം ഹി ദുരാശദുരാസദം,
 മുദമവാപ ച സാദരപൂജിതഃ
 സ ഭവതാ ഭവതാപഹൃതാ സ്വയം.

6. സ ച ഭവന്തമവോചത കുണ്ഡിനേ
 നൃപസുതാ ഖലു രാജതി രുക്മിണീ,
 തയി സമുത്സകയാ നിജധീരതാ-
 രഹിതയാ ഹി തയാ പ്രഹിതോഽസ്ത്യഹം.
7. തവ ഹൃതാസ്തി പുരൈവ ഗുണൈരഹം
 ഹരതി മാം കില ചേദനിന്യുപോഽധുനാ,
 അയി കൃപാലയ പാലയ മാമിതി
 പ്രജഗദേ ജഗദേകപതേ തയാ.
8. അശരണാം യദി മാം താമുപേക്ഷസേ
 സപദി ജീവിതമേവ ജഹാമ്യഹം,
 ഇതി ഗിരാ സുതനോരതനോൽ ഭൃശം
 സുഹൃദയം ഹൃദയം തവ കാതരം.
9. അക്മയസ്ത്വമമൈനമയേ സഖേ
 തദധികാ മമ മന്ദദവേദനാ.
 നൃപസമക്ഷമുപേത്യ ഹരാമ്യഹം
 തദയി! താം ദയിതാമസിതേക്ഷണാം.
10. പ്രമുദിതേന ച തേന സമം തദാ
 രഥഗതോ ലഘു കുണ്ഡിനമേയിവാൻ,
 ഗുരുമരുൽപുരനായക മേ ദവാൻ
 വിതന്തുതാം തന്തുതാം നിഖിലാപദാം.

**എഴുപത്തൊമ്പതാം ദശകം (79)
 രുക്മിണീഹരണം**

1. ബലസമേതബലാനുഗതോ ദവാൻ
 പുരമഹാഗത ഭീഷ്മകമാനിതഃ
 ദിജസുതം താദുപാഗമവാദിനം
 ധൃതരസാ തരസാ പ്രണനാമ സാ.
2. ഭുവനകാന്തമവേക്ഷ്യ ഭവദപുർ-
 നൃപസുതസ്യ നിശമ്യ ച ചേഷ്ടിതം,
 വിപുലഖേദജുഷാം പുരവാസിനാം
 സരുദിതൈരുദിതൈരഗമന്നിശാം.
3. തദനു വന്ദിതുമിന്ദുമുഖീ ശിവാം
 വിഹിതമംഗലഭൃഷണഭാസുരാ,
 നിരഗമൽ ഭവദർപ്പിതജീവിതാ
 സ്വപുരതഃ പുരതഃ സുഭടാവൃതാ.

4. കുലവധുഭിരുപേത്യ കുമാരികാ
ഗിരിസുതാം പരിപൂജ്യ ച സാദരം
മുഹൂരയാചത തൽപദപങ്കജേ
നിപതിതാ പതിതാം തവ കേവലം.
5. സമവലോകകുതൂഹലസകുലേ
നൃപകുലേ, നിഭൃതം തായി ച സ്ഥിതേ,
നൃപസുതാ നിരഗാൽഗിരിജാലയാൽ
സുരുചിരം രുചിരഞ്ജിതദിങ്മുഖാ.
6. ഭുവനമോഹനരൂപരുചാ തയാ
വിവശിതാഖിലരാജകദംബയാ,
തമപി ദേവ കടാക്ഷവിമോക്ഷണൈഃ
പ്രമദയാ മദയാഞ്ചക്യഷേ മനാക്.
7. ക്വ നു ഗമിഷ്യനി ചന്ദ്രമുഖീതി താം
സരസമേത്യ കരേണ ഹരൻ ക്ഷണാൽ,
സമധിരോപ്യ രഥം തമപാഹൃഥാ
ഭുവി തതോ വിതതോ നിനദോ ദിഷാം.
8. 'കാനു ഗതഃ പശുപാല' ഇതി കൃധാ
കൃതരണാ യദുഭിശ്ച ജിതാ നൃപാഃ,
ന തു ഭവാനുദചാല്യത തൈരഹോ
പിശൂനകൈഃ ശൂനകൈരിവ കേസരീ.
9. തദനു രുക്മിണിമാഗതമാഹവേ
വധമുപേക്ഷ്യ നിബദ്ധ്യ വിരുപയൻ,
ഹൃതമദം പരിമുച്യ ബലോക്തിഭിഃ
പുരമയാ രമയാ സഹ കാന്തയാ.
10. നവസമാഗമലജ്ജിതമാനസാം
പ്രണയകൗതുകജ്യംഭിതമന്ഥമാം,
അരമയഃ ഖലു നാഥ! യഥാസുഖം
രഹസി താം ഹസിതാം ശുലസന്തുഖീം.
11. വിവിധനർമ്മഭിരേവമഹർന്നിശം
പ്രമദമാകലയൻ പുനരേകദാ,
ഋജുമതേഃ കില വക്രഗിരാ ഭവാൻ
വരതനോരതനോദതിലോലതാം.
12. തധികൈരഥ ലാളനകൗശലൈഃ
പ്രണയിനീമധികം സുഖയന്നിമാം,

അയി മുക്തൻ ഭവച്ചരിതാനി നഃ
പ്രഗഭതാം ഗഭതാന്തിമപാകുരു.

എൺപതാം ദശകം (80)
സ്യമന്തകം കഥ

1. സത്രോജിതസ്തഥമ ലുബ്ധവദർക്കലബ്ധം
ദിവ്യം സ്യമന്തകമണിം ഭഗവന്നയാചീഃ,
തൽകാരണം ബഹുവിധം മമ ഭാതി നൂനം
തസ്യോത്തജാം ത്വയി രതാം ഛലതോ വിവോഡ്യം.
2. അദത്തം തം തുഭ്യം മണിവര-
മനേനാല്പമനസാ
പ്രസേനസ്തൽഭ്രാതാ ഗജഭൂവി വഹൻ
പ്രാപ മൃഗയാം,
അഹന്നേനം സിംഹോ മണിമഹസി
മാംസഭ്രമവശാൽ
കപീന്ദ്രസ്തം ഹത്യാ മണിമപി ച
ബാലായ ദദിവാൻ.
3. ശശംസുഃ സത്രോജിതഗിരമനു ജനാസ്താം മണിഹരം
ജനാനാം പീയൂഷം ഭവതി ഗുണിനാം ദോഷഗണികാ,
തതഃ സർവജ്ഞോഽപി സ്വജനസഹിതോ മാർഗ്ഗണപരഃ
പ്രസേനം തം ദൃഷ്ട്വാ ഹരിമപി ഗതോഽഭ്യഃ കപിഗുഹാം.
4. ഭവന്തമവിതർക്കയന്നതിവയാഃ സ്വയം ജാംബവാൻ
മുക്തൻശരണം ഹി മാം ക ഇഹ രോദ്ധ്യമിത്യാലപൻ
വിഭോ രഘുപതേ ഹരേ ജയ ജയേത്യലം മുഷ്ടിഭി-
ശ്ചിരം തവ സമർച്ചനം വ്യധിത ഭക്തചൂഡാമണിഃ.
5. ബുദ്ധാമ തേന ദത്താം
നവരമണീം വരമണിം ച പരിഗൃഹ്ണൻ,
അനുഗൃഹ്ണന്നമുമാഗാഃ
സപദി ച സത്രോജിതേ മണീം പ്രാദാഃ.
6. തദനു സ ഖലു പ്രീളാലോലോ വിലോലവിലോചനാം
ദുഹിതരമഹോ ധീമാൻ ഭാമാം ഗിരൈവ പാരാർപ്പിതാം,
അദിത മണിനാ തുഭ്യം ലഭ്യം സമേത്യ ഭവാനപി
പ്രമുദിതമനാസ്തസൈവാദാന്മണിം ഗഹനാശയഃ.
7. പ്രീളാകുലാം രമയതി ത്വയി സത്യഭാമാം
കൗന്തേയദാഹകഥയാമ കുരുൻ പ്രയാതേ,

ഹീ! ഗാന്ധിനേയകൃതവർമ്മഗിരാ നിപാത്യ
സ്ത്രാജിതം ശതധനുർമണിമാജഹാര.

- 8. ശോകാൽ കൂരുനുപഗതാമവലോക്യ കാന്താം
ഹത്യാ ദ്രുതം ശതധനും സമഹർഷയസ്താം,
രതേ സശങ്ക ഇവ മൈമിലഗേഹമേത്യ
രാമോ ഗദാം സമശിശിക്ഷത ധാർത്തരാഷ്ട്രം.
- 9. അക്രൂര ഏഷ ഭഗവൻ ഭവദ്വിച്ഛയൈവ
സ്ത്രാജിതഃ കുചരിതസ്യ യുയോജ ഹിംസാം,
അക്രൂരതോ മണിമനാഹ്യതവാൻ പുനസ്താം
തസ്യൈവ ഭൂതിമുപധാതുമിതി ബ്രൂവന്തി.
- 10. ഭക്തസ്തപി സ്ഥിരതരഃ സ ഹി ഗാന്ധിനേയ-
സ്തസ്യൈവ കാപമമതിഃ കഥമീശ ജാതാ;
വിജ്ഞാനവാൻ പ്രശമവാനഹമിത്യുദീർണ്ണം
ഗർവ്വം ധ്രുവം ശമയിതും ഭവതാ കൃതൈവ.
- 11. യാതം ഭയേന ക്രൂതവർമ്മയുതം പുനസ്ത-
മാഹ്യ തദിനിഹിതം ച മണിം പ്രകാശ്യ,
തത്രൈവ സുവ്രതധരേ വിനിധായ തുഷ്യൻ
ഭാമാകുചാന്തരശയനഃ പവനേശ പായാഃ.

എൺപത്തൊന്നാം ദശകം (81)
കാളിന്ദ്രാദി വിവാഹവും പാരിജാതഹരണവും

- 1. സ്തിഗ്ദ്ധാം മുഗ്ദ്ധാം സതതമപി തം ലാളയൻ
സത്യഭാമാം
യാതോ ഭൂയഃ സഹ ഖലു തയാ യാജ്ഞസേനീ
വിവാഹം,
പാർത്ഥപ്രീത്യൈ പുനരപി മനാഗാസ്ഥിതോ
ഹസ്തിപുര്യാം
ശക്രപ്രസ്ഥം പുരമപി വിഭോ സംവിധായാ
ഗതോഭൂഃ.
- 2. ഭദ്രാം ഭദ്രാം ഭവദ്വരജാം കൗരവേ
ണാർത്ഥ്യമാനാം
ത്വദാചാ താമഹ്യത കുഹനാമസ്തരീ
ശക്രസ്മനുഃ,
തത്ര ക്രുദ്ധം ബലമനുനയൻ പ്രത്യഗാ-
സ്തേന സാർദ്ധം
ശക്രപ്രസ്ഥം പ്രിയസഖമുദേ സത്യ-

ഭാമാസഹായം:

3. തത്ര ക്രീഡന്നപി ച യമുനാകുല ദൃഷ്ട്യാം
ഗൃഹീത്യാ
താം കാളിന്ദീം നഗരമഗമഃ ഖാണ്ഡവ-
പ്രീണിതാഗ്നിഃ,
ഭ്രാത്യത്രസ്താം പ്രണയവിവശാം ദേവ
പൈത്യഷ്ടസേയീം
രാജ്ഞാം മധ്യേ സപദി ജഹ്രിഷേ
മിത്രവിന്ദാമവന്തീം.
4. സത്യം ഗത്യാ പുനരുദവഹോ നഗ്നജി-
ന്നന്ദനാം താം
ബദ്ധ്യാ സപ്താതി ച വൃഷവരാൻ സപ്ത
മൂർത്തിർനിമേഷാൽ,
ഭദ്രാം നാമ പ്രദദുരഥ തേ ദേവ
സന്തർദ്ദനാദ്യാ-
സ്തസോദ്യാ വരദ ഭവതഃ സാപി
പൈത്യഷ്ടസേയീ.
5. പാർത്ഥാദ്വൈരപ്യകൃതലവനം തോയ
മാത്രാഭിലക്ഷ്യം
ലക്ഷം ചരിത്യാ ശഹരമവ്യഥാ
ലക്ഷണാം മദ്രകന്യാം,
അഷ്ടാവേവം തവ സമഭവൻ വല്ലഭാ-
സ്തത്ര മധ്യേ
ശുശ്രോഥ താം സുരപതിഗിരാ ഭൗമ
ദുശ്ചേഷ്ടിതാനി.
6. സ്മൃതായാതം പക്ഷിപ്രവര മധിരുഡസ്ത്വ
മഗമോ
വഹന്നഭേ ഭാമാമുപവനമിവാരാതി
ഭവനം,
വിഭിന്ദൻ ദുർഗ്ഗാണി ത്രുടിതപ്യതനാ
ശോണിതരസൈഃ
പുരം താവൽ പ്രാഗ്ജ്യോതിഷമകുരുമാഃ
ശോണിതപുരം.
7. മുരസ്ത്യാം പഞ്ചാസ്യോ ജലധിവന-
മധ്യാദുദപതൽ
സ ചക്രേ ചക്രേണ പ്രദലിതശിരാ

മംക്ഷു ഭവതാ.
ചതുർഭന്തേർഭന്താവളപതിഭി-
രിന്ധാനസമരം
രഥാംഗേന ചരിതാ നരക-
മകരോസ്തീർണനരകം.

8. സ്തുതോ ഭൂമ്യാ രാജ്യം സപദി ഭഗ-
ഭത്തേfസ്യ തനയേ
ഗജം ചൈകം ദത്യാ പ്രജീഘയിഥ
നാഗാൻ നിജപുരീം,
ഖലേനാബദ്ധാനാം സ്വഗതമനസാം
ഷോഡശ പുനഃ
സഹസ്രാണി സ്ത്രീണാമപി ച ധനരാശിം
ച വിപുലം.

9. ഭൗമാപാഹ്യതകുണ്ഡലം തദദിതേർദാത്യം
പ്രയാതോ ദിവം
ശക്രാദ്ദൈർമഹിതഃ സമം ദയിതയാ,
ദ്യുസ്ത്രീഷു ദത്തഹ്രിയാ,
ഹൃതാ കൽപതരും രുഷാബിപതിതം
ജിത്യേന്ദ്രമദ്യാഗമ-
സ്തന്തു ശ്രീമദദോഷ ഊദ്യശ
ഇതി വ്യാഖ്യാതുമേവാക്യമാഃ.

10. കല്പദ്രും സത്യഭാമാഭവനഭൂവി സൃജൻ
ദ്യുഷ്ടസാഹസ്രയോഷാഃ
സവീകൃത്യ പ്രത്യഗാരം വിഹിതബഹുവപുർ-
ലാളയൻ കേളിഭേദൈഃ
ആശ്ചര്യാനാരദാലോകിതവിവിധഗതി-
സ്തത്ര തത്രാപി ഗേഹേ
ഭൂയഃ സർവ്വാസു കുർവ്വൻ ദശ ദശ തനയാൻ
പാഹി വാതാലയേശ.

**എൺപത്തിരണ്ടാം ദശകം (82)
ബാണയുദ്ധവും നൃഗമോക്ഷവും**

1. പ്രദ്യുജ്ഞോ രൗക്മിണേയഃ സ ഖലു തവ കലാ
ശംബരേണാഹ്യതസ്തം
ഹതാ രത്യാ സഹാപ്തോ നിജപുരമഹരത്-
രുക്മീകന്യാം ച ധന്യാം
തൽപുത്രോfമാന്വിരുദ്ധോ ഗുണനിധിരവഹ-

ദ്രോചനാം രുക്മിപൌത്രീം
തത്രോദ്യാഹേ ഗതസ്ത്വം ന്യവധി മുസലിനാ
രുക്മ്യപി ദ്യുതവൈരാൽ.

2. ബാണസ്യ സാ ബലിസുതസ്യ സഹസ്രബാഹോർ-
മാഹേശ്വരസ്യ മഹിതാ ദുഹിതാ കിലോഷാ
താൽപൗത്രമേനമനിരുദ്ധമദ്യഷ്ടപൂർവ്വം
സാപ്തനൂഭ്യയ ഭഗവൻ വിരഹാതുരാഭൂൽ.
3. യോഗീന്ദ്രതീവ കുശലാ ഖലു ചിത്രലേഖാ
തസ്യഃ സഖീ വിലിഖതീ തരുണാനശേഷാൻ
തത്രാനിരുദ്ധമുഷയാ വിദിതം നിശായാ-
മാനേഷു യോഗബലതോ ഭവതോ നികേതാൽ.
4. കന്യാപുരേ ദധിതയാ സുഖമാരമന്തം
ചൈനം കമഞ്ചന ബബന്ധുഷി ശർവ്വബന്ധൗ
ശ്രീനാരദോക്തതദുദന്ത ദുരന്തരോഷൈ-
സ്ത്വം തസ്യ ശോണിതപുരം യദുഭിർന്യരുന്ധാഃ.
5. പുരീപാലഃ ശൈലപ്രിയദുഹിത്യനാമോഽസ്യ ഭഗവാൻ
സമം ഭൂതപ്രാതൈര്യദുബലമശങ്കം നിരുരുധേ
മഹാപ്രാണോ ബാണോ ത്വടിതി യുയുദാനേന യുയുധേ
ഗൃഹഃ പ്രദ്യുജ്ഞേന തമപി പുരഹന്ത്രാ ജഘടിഷേ.
6. നിരുദ്ധാശേഷാസ്ത്രേ മുമുഹുഷി തവാസ്ത്രേണ ഗിരിശേ
ദ്രുതാ ഭൂതാ ഭീതാഃ പ്രഥമകുലവീരാഃ പ്രഥമിതാഃ
പരാസ്തന്ദ്രൻ സ്തന്ദ്രഃ കുസുമശരബാണൈശ്ച സചിവഃ
സ കുംഭാണേധാ ഭാണധം നവമിവ ബലേനാശു ബിഭിദേ.
7. ചാപാനാം പഞ്ചശത്യാ പ്രസഭമുപഗതേ
 ചരിനചാപേഽഥ ബാണേ
വ്യർത്ഥേ യാതേ സമേതോ ജാരപതിരശരൈ-
 രജാരി താജ്ജരേണ
ജ്ഞാനീ സ്തുതാഥ ദത്വാ തവ ചരിതജുഷാം
 വിജാരം സ ജരോഽഗാൽ
പ്രായോഽന്തർജ്ഞാനവന്തോഽപി ച ബഹുതമസാ
 രൗദ്രചേഷ്ടാ ഹി രൗദ്രാഃ.
8. ബാണം നാനായുധോഗ്രം പുനരഭിപതിതം
 ദർപ്പദോഷാദിതനാൻ
നിർല്ലൂനാശേഷദോഷം സപദി ബുബുധുഷാ

ശങ്കരേണോപഗീതഃ
 തദ്യാചാ ശിഷ്യബാഹുദ്വിതയമുദയതോ
 നിർഭയം തൽപ്രിയം തം
 മുക്ത്യാ തദ്ദത്തമാനോ നിജപുരമഗമഃ
 സാനിരുദ്ധഃ സഹോഷഃ.

9. മുഹൂസ്താവച്ഛക്രം വരുണമജയോ നന്ദഹരണേ
 യമം ബാലാനീതൗ ദവദഹനപാനേനീലസഖം
 വിധിം വത്സസ്തേയേ ഗിരിശമിഹ ബാണസ്യ സമരേ
 വിഭോ വിശോൽകർഷീ തദയമവതാരോ ജയതി തേ.
10. ദിജരുഷാ കൃകലാസവപുർദ്ധരം
 നൃഗന്യപം ത്രിദിവാലയമാപയൻ
 നിജജനേ ദിജഭക്തിമനുത്തമാ-
 മുപദിശൻ പവനേശ്വര പാഹി മാം.

**എൺപ്പത്തിമൂന്നാം ദശകം (83)
 പൌണ്ഡ്രകവധവും വിവിദവധവും**

1. രാമേഫമ ഗോകുലഗതേ പ്രമദാപ്രസക്തേ
 ഹൃതാനുപേതയമുനാദമനേ മദാസേ
 സൈരം സമാരമതി സേവകവാദമുഘോ
 ദൃതം ന്യയുങ്ക്ത തവ പൗണ്ഡ്രകവാസുദേവഃ
2. 'നരായണോഹമവതീർണ്ണ ഇഹാസ്തി ഭൂമൗ
 ധത്സേ കില തമപി മാമകലക്ഷണാനി
 ഉത്സ്യജ്യ താനി ശരണം വ്രജ മാ'മിതി ത്യാം
 ഭൂതോ ജഗാദ സകലൈർഹസിതഃ സഭായാം.
3. ദൂതേഫമ യാതവതി യാദവസൈനികൈസ്തപം
 യാതോ ദദർശിമ വപുഃ കില പൗണ്ഡ്രകീയം,
 താപേന വക്ഷസി കൃതാകമനല്ലമുല്യ-
 ശ്രീകൗസ്തുഭം, മകരകുണ്ഡലപീതചേലം.
4. കാളായസം നിജസുദർശനമസ്യതോഫസ്യ
 കാലാനലോൽകരകിരേണ സുദർശനേന
 ശീർഷം ചകർത്തിമ മമർദ്ദിമ ചാസ്യ സേനാം
 തന്വിത്രകാശിപശിരോഫപി ചകർത്ഥ കാശ്യാം.
5. ജാളേന ബാലകഗിരാപി കിലാഹമേവ
 ശ്രീവാസുദേവ' ഇതി രൂഢമതിശ്ചിരം സഃ
 സായുജ്യമേവ ദവദൈക്യധിയാ ഗതോഭൂൽ

കോ നാമ കസ്യ സുകൃതം കഥമിത്യവേയാൽ.

- 6. കാശിശ്വരസ്യ തനയോഽഥ സുദക്ഷിണാഖ്യഃ
ശർവ്വം പ്രപൂജ്യ ഭവതേ വിഹിതാഭിചാരഃ
കൃത്യാനലം കമപി ബാണരണാതിഭീതൈർ-
ഭൂതൈഃ കമഞ്ചന വൃതൈഃ സമമദ്യമുഞ്ചൽ.
- 7. താലപ്രമാണചരണാമഖിലം ദഹന്തീം
കൃത്യാം വിലോക്യ ചകിതൈഃ കമിതോഽപി പൗരൈഃ
ദ്യുതോത്സവേ കമപി നോ ചലിതോ വിഭോ ത്വം
പാർശ്വസ്ഥമാശു വിസസർജ്ജിമ കാലചക്രം.
- 8. അഭ്യാപതത്യമിതയാഹ്ലി ഭവന്മഹാസ്രേ
ഹാഹേതി വിദ്രുതവതീ ഖലു ഘോരകൃത്യോ
രോഷാൽ സുദക്ഷിണമദക്ഷിണചേഷ്ടിതം തം
പുപ്ലോഷ ചക്രമപി കാശിപുരീമധാക്ഷിൽ.
- 9. സ ഖലു വിവിഭോ രക്ഷോഘാതേ
കൃതോപകൃതിഃ പുരാ
ത്വ തു കലയാ മൃത്യും പ്രാപ്തും
തദാ ഖലതാം ഗതഃ
നരകസചിവോ ദേശക്ലേശം
സൃജൻ നഗരാന്തികേ
ത്വടിതി ഫലിനാ യുദ്ധ്യന്നദ്ധാ
പപാത തലാഹതഃ.
- 10. സാംബം കൗരവ്യപുത്രീഹരണനിയമിതം
സാന്തനാർത്ഥീ കുരുണാം
യാതസ്തദാക്യരോഷോദ്ധൃതകരിനഗരോ
മോചയാമാസ രാമഃ
തേ ഘാത്യാഃ പാണ്ഡവേയൈരിതി യദുപ്യതനാം
നാമുചസ്താം തദാനീം
തം ത്വാം ദുർബ്ബോധലീലം പവനപുരപതേ
താപശാന്തൈത്യ നിഷേവേ.

എൺപത്തിനാലാം ദശകം (84)
സമന്തപഞ്ചകയാത്ര

- 1. ക്വചിദഥ തപനോപരാഗകാലേ
പുരി നിദധൽ കൃതവർമ്മകാമസ്മനു
യദുകുലമഹിളാവൃതസ്സുതീർത്ഥം
സമുപഗതോഽസി സമന്തപഞ്ചകാഖ്യം.

2. ബഹുതരജനതാഹിതായ തത്ര
 തമപി പുനൻ വിനിമജ്ജ്യ തീർത്ഥതോയം
 ദിജഗണപരിമുക്തവിത്തരാശിഃ
 സമമിളമാഃ കുരുപാണ്ഡവാദിമിത്രൈഃ.
3. തവ ഖലു ദയിതാജ്ഞൈഃ സമേതാ
 ദ്രുപദസുതാ തായി ഗാഢഭക്തിഭാരാ
 തദ്ദുദിതഭവദാഹൃതിപ്രകാരൈ-
 രതിമുമുദേ സമമന്യഭാമിനീഭിഃ.
4. തതന്നു ച ഭഗവൻ നിരീക്ഷ്യ ഗോപാ-
 നതികൃത്യകാദൃപഗമ്യ മാനയിതാ
 ചിരതരവിരഹാതുരാംഗരേഖാഃ
 പശുപവധുഃ സരസം തമന്വയാസീഃ.
5. സപദി ച ഭവദീക്ഷിണോത്സവേന
 പ്രമുഷിതമാനഹൃദാം നിതംബിനീനാം
 അതിരസപരിമുക്തകഞ്ചുളീകേ
 പരിചയ ഹൃദ്യതരേ കുചേ നൃലൈഷീഃ.
6. രിപുജനകലഹൈഃ പുനഃ പുനർമേ
 സമുപഗതൈരിയതീ വിളംബനാഭൂൽ
 ഇതി കൃതപരിരംഭണ തായി ദ്രാ-
 ഗിതിവിവശാ ഖലു രാധികാ നിലിലേദ്യേ.
7. അപഗതവിരഹവ്യഥാസ്തോ താ
 രഹസി വിധായ ദദാമ തത്തബോധം
 പരമസുഖചിദാത്മകോഽഹമാത്മേ-
 ത്യുദയതു വഃ സ്തുടമേവ ചേതസീതി.
8. സുഖരസപരിമിശ്രിതോ വിധോഗഃ
 കിമപി പുരാഭവദുഃഖവോപദേശൈഃ
 സമഭവദമൃതഃ പരം തു താസാം
 പരമസുഖൈക്യമയീ ഭവദിചിന്താ.
9. മുനിവരനിവഹൈസ്തവാനി പിത്രോ
 ദുരിതശമായ ശുഭാനി പുച്ഛ്യമാനൈഃ
 തായി സതി കിമിദം ശുഭാന്തരൈരി-
 ത്യുരുഹസിതൈരപി യാജിതസ്തോസൗ.
10. സുമഹതി യജ്ഞേ വിതായമാനേ
 പ്രമുദിതമിത്രജ്ഞേ സഹൈവ ഗോപാഃ,

യദുജനമഹിതാസ്ത്രിമാസമാത്രം
ഭവദനുഷംഗരസം പുരേവ ഭേജുഃ.

- 11. വ്യപഗമസമയേ സമേത്യ രാധാം
ദൃഢമുപഗൃഹ്യ നിരീക്ഷ്യ വീതഖേദാം.
പ്രമുദിതഹൃദയഃ പുരം പ്രയാതഃ
പവനപുരേശ്വര പാഹി മാം ഗഭേഭ്യഃ.

എൺപത്തഞ്ചാം ദശകം (85)
ജരാസന്ധവധവും ശിശുപാലവധവും

- 1. തതോ മഗധഭൂഭൂതാ ചിരനിരോധ സംക്ലേശിതം
ശതാഷ്ടകയുതായുതദിതയമീശ ഭൂമീഭൂതാം,
അനാഥശരണായ തേ കമപി പൂരുഷം പ്രാഹിണോ-
ദയാചത സ മാഗധക്ഷപണമേവ കിം ഭൂയസാ.
- 2. യിയാസുരഭിമാഗധം തദനു നാരദോദീരിതാദ്-
യുധിഷ്ഠിരമഖോദുമാദുഭയകാര്യപര്യാകുലഃ
വിരുദ്ധജയിനോഽധാരാദുഭയസിദ്ധിരിത്യുദ്ധവേ
ശശംസുഷി നിജൈഃ സമം പുരമിയേഥ യൗധിഷ്ഠിരീം.
- 3. അശേഷദയിദായുതേ തായി സമാഗതേ ധർമ്മജോ
വിജിത്യ സഹജൈർമഹീം ഭവദപാംഗസംവർദ്ധിതൈഃ,
ശ്രീയം നിരുപമാം വഹന്നഹഹ! ഭക്തദാസായിതം
ഭവന്തമയി! മാഗധേ പ്രഹിതവാൻ സഭീമാർജ്ജുനം.
- 4. ഗിരിവ്രജപുരം ഗതാസ്തദനു ദേവ! യുധം ത്രയോ
യയാച സമരോത്സവം ദിജമിഷേണ തം മാഗധം,
അപൂർണ്ണസുകൃതം താമും പവനജേന സംഗ്രാമയൻ
നിരീക്ഷ്യ സഹ ജിഷ്ണുനാ താമപി രാജയുദ്ധാ സ്ഥിതഃ.
- 5. അശാന്തസമരോദ്ധതം വിടപാടനാസംജ്ഞയാ
നിപാത്യ ജരസഃ സുതം പവനജേന നിഷ്ഠാടിതം.
വിമുച്യ നൃപതീൻ മുദാ സമനുഗൃഹ്യ ഭക്തിം പരാം
ദിദേശിഥ ഗതസ്സുഹാനപി ച ധർമ്മഗുപ്തേ ഭൂവഃ.
- 6. പ്രചക്രൂഷി യുധിഷ്ഠിരേ തദനു രാജസുയാധാരം
പ്രസന്നഭൃതകീഭവത്സകലരാജകവ്യാകുലം,
താമപ്യയി ജഗൽപതേ ദിജപദാവനേജാദികം
ചകർത്ഥ, കിമു കഥ്യതേ നൃപവരസ്യ ഭാഗ്യോന്നതിഃ.
- 7. തതഃസവനകർമ്മണി പ്രവരമഗ്രപൂജാവിധിം
വുചാര്യ സഹദേവവാഗനുഗതഃ സ ധർമ്മാത്മജഃ,

വ്യദന്ത ഭവതേ മുദാ സദസി വിശ്വഭൂതാനനേ
തദാ സസുരമാനുഷം ഭുവനമേവ തൃപ്തിം ദധൗ.

- 8. തതഃ സപദി ചേദിപോ മുനിന്യുപേഷു തിഷ്ഠത്സഹോ!
സഭാജയതി കോ ജഡഃ പശുപദുർഭുരുടം വടും!
ഇതി തായി സ ദുർവ്വചോവിതതിമുദമന്നാസനാ-
ദുദാപതദുദായുധഃ സമപതന്നമും പാണ്ഡവാഃ.
- 9. നിവാര്യ നിജപക്ഷഗാനഭിമുഖസ്യ വിദ്വേഷിണ-
സ്തമേവ ജഹ്വിഷേ ശിരോ ദനുജദാരിണാ സ്വാരിണാ,
ജനുസ്തൃതയലബ്ധയാ സതതചിന്തയാ ശുദ്ധധീ-
സ്തയാ സ പരമേകതാമധ്യത യോഗിനാം ദുർല്ലഭാം.
- 10. തതഃ സുമഹിതേ തായാ ക്രതുവരേ നിരുഡേ ജനോ
യയൗ 'ജയതി ധർമ്മജോ ജയതി കൃഷ്ണ ഇത്യാലപൻ,
ഖലഃ സ തു സുയോധനോ ധൃതമനാഃ സപതശ്രിയാ
മയാർപ്പിതസഭാമുഖേ സ്ഥലജലദ്രമാദദ്രമീൽ!
- 11. തദാ ഹസിതമുത്ഥിതം ദ്രുപദനന്ദനാഭീമയോ-
രപാംഗലയാ വിഭോ! കിമപി താവദുജ്ജ്യംഭയൻ,
ധരാദരനിരാകൃതൗ സപദി നാമ ബീജം വപൻ
ജനാർദന! മരുൽപുരീനിലയ പാഹി മാമാമയാൽ.

എൺപത്തൊന്നാം ദശകം (86)
സാലാദിവിധവും മഹാഭാരതയുദ്ധവും

- 1. സാലോ ദൈഷ്ഠീവിവാഹേ യദുബലവിജിത-
ശ്ചന്ദ്രചൂഡാദിമാനം
വിന്ദൻ സൗഭം സ മായീ തായി വസതി കുരും-
സ്താൽപുരീമദ്യഭാങ്ക്ഷീൽ,
പ്രദ്യുമ്നസ്തം നിരൂന്ധ നിഖിലയദുദൈർ-
ന്യഗ്രഹീദുഗ്രവീര്യം

തസ്യാമാത്യം ദ്യുമന്തം വൃജനി ച സമരഃ
സപ്തവിംശത്യഹാന്തഃ.
- 2. താവൽ താം രാമശാലീ ത്വരിതമുപഗതഃ
ഖണ്ഡിതപ്രായസൈന്യം
സൗഭേശം തം ന്യരൂന്ധാഃസ ച കില ഗദയാ
ശാർങ്ഗമദ്രംശയത്തേ,
മായാതാതം വൃഹിംസീദപി തവ പുരത-
സ്തതായാപി ക്ഷണാർദ്ധം

നാജ്ഞായീത്യാഹുരേകേ തദിദമവമതം
വ്യാസ ഏവ നൃഷേധീൽ.

3. ക്ഷിപ്താ സൗഭം ഗദാചൂർണ്ണിതമുദകനിധൗ
മങ്ക്ഷു സാലോപി ചക്രേ-
ണോൽകൃതേ ദന്തവക്രതഃ പ്രസഭമഭിപത-
ന്നഭ്യമുഞ്ചൽ ഗദാം തേ,
കൗമോദക്യാ ഹതോഽസാവപി സുകൃതനിധി-
ശ്ചൈദൃവൽ പ്രാപദൈക്യം
സർവ്വേഷാമേഷ പൂർവ്വം തായി ധൃതമനസാം
മോക്ഷണാർത്ഥോഽവതാരഃ.

4. തായായാതേഽഥ ജാതേ കില കുരുസദസി
ദ്യുതകേ സംയതായാഃ
ക്രന്ത്യായാജ്ഞസേന്യാഃ സകരുണമകൃമാ-
ശ്ചേലമാലാമനന്താം
അന്നാന്തപ്രാപ്തശർവ്വാംശജമുനിചകിത-
ദ്രൗപദീചിന്തിതോഽഥ
പ്രാപ്തഃ ശാകാന്നമശ്നൻ മുനിഗണമകൃമാ-
സ്ത്യപിമന്തം വനാന്തേ.

5. യുദ്ധോദ്യോഗേഽഥ മന്ത്രേ മിളിതി സതി വൃതഃ
ഫൽഗുണേന തമേകഃ
കൗരവ്യേ ദത്തസൈന്യേഃ കരിപുരമഗമോ
ദ്യുതകൃൽ പാണ്ഡവാർത്ഥം,
ഭീഷ്മദ്രോണാദിമാന്യേ തവ ഖലു വചനേ
ധിക്കൃതേ കൗരവേണ

വ്യാവൃണ്ണൺ വിശ്വരൂപം മുനിസദസി പുരീം
ക്ഷോഭയിത്യാഗതോഽഭൂഃ.

6. ജിഹ്വോസ്താം കൃഷ്ണ സൂതഃ ഖലു സമരമുഖേ
ബന്ധുഘാതേ ദയാലുഃ
ഖിന്നം തം വീക്ഷ്യ വീരം കിമിദമയി സഖേ
നിത്യ ഏകോഽയമാത്മാ
കോ വധ്യഃ കോഽത്ര ഹന്താ തദിഹ വധഭിയം
പ്രോജ്യാ മധ്യർപ്പിതാത്മാ,
ധർമ്മ്യം യുദ്ധം ചരേതി പ്രകൃതിമനമയഥാ
ദർശയൻ വിശ്വരൂപം.

7. ഭക്തോത്തംസേഫ്ഥ ഭീഷ്മ തവ ധരണിഭര-
 ക്ഷേപകൃത്യൈകസക്തേ
 നിത്യം നിത്യം വിഭിന്ദത്യുദതം
 പ്രാപ്തസാദേ ച പാർത്ഥേ,
 നിശ്ശാസ്ത്രത്വപ്രതിജ്ഞാം വിജഹദരിവരം
 ധാരയൻ ക്രോധശാലീ-
 വാധാവൻ പ്രാജ്ഞലിം തം നതശിരസമഥോ
 വീക്ഷ്യ മോദാദപാഗാഃ.
8. യുദ്ധേ ദ്രോണസ്യ ഹസ്തിസ്ഥിരരണഭഗദ-
 ത്തേരിതം വൈഷ്ണവാസ്ത്രം
 വക്ഷസ്യായത്ത ചക്രസ്ഥഗിതരവിമഹാഃ
 പ്രാർദ്ദയൽ സിന്ധുരാജം,
 നാഗാസ്ത്രേ കർണ്ണമുകേത ക്ഷിതിമവനമയൻ
 കേവലം കൃത്തമൗലിം
 തത്രേ തത്രാപി പാർത്ഥം കിമിവ നഹി ഭവാൻ
 പാണ്ഡവാനാമകാർഷീൽ.
9. യുദ്ധാദൗ തീർത്ഥഗാമീ സ ഖലു ഹലധരോ
 നൈമിശക്ഷേത്രമുച്ഛ-
 നപ്രത്യുത്ഥായിസുതക്ഷയകൃദഥ സുതം
 തൽപദേ കല്പയിതാ
 യജ്ഞഘ്നം ബലലം പർവ്വണി പരിദലയൻ
 സ്നാതതീർത്ഥോ രണാനേ
 സമ്പ്രാപ്തോ ഭീമദുര്യോധനരണമശമം
 വീക്ഷ്യ യാതഃ പുരീം തേ.
10. സംസുപ്തദ്രൗപദേയക്ഷപണഹതധിയം
 ദ്രൗണിമേത്യ ത്വദുകത്യാ
 തന്മുക്തം ബ്രാഹ്മമസ്ത്രം സമഹൃത വിജയോ
 മൗലിരത്നം ച ജഹ്രേ,
 ഉച്ഛിന്തത്യ പാണ്ഡവാനാം പുനരപി ച വിശ-
 ത്യുത്തരാഗർഭമസ്ത്രേ
 രക്ഷനംഗുഷ്ടമാത്രഃ കില ജാരമഗാ-
 ശ്ചക്രപാണിർവ്വീഭോ താം.
11. ധർമ്മൗഘം ധർമ്മസുനോരഭിദധദഖിലം
 ചരന്മൃത്യുഃസ ഭീഷ്മ-
 സ്താം പശ്യൻ ഭക്തിഭൂമൈവ ഹി സപദി യയൗ
 നിഷ്കളബ്രഹ്മഭൂയം,
 സംയാജ്യാമാശ്വമേധൈസ്ത്രിഭിരതിമഹിതൈർ-

ധർമ്മജം പുർണ്ണകാമം
സംപ്രാപ്തോ ദ്വാരകാം താം പവനപുരപതേ
പാഹി മാം സർവരോഗാൽ.

എൺപത്തൊഴാം ദശകം (87)
കുചേലവൃത്തം

1. കുചേലനാമാ ഭവതഃ സതീർത്ഥ്യതാം
ഗതഃ സ സാന്ദീപനിമന്ദിരേ ദിജഃ
ത്വദേകരാഗേണ ധനാദിനിസ് പൃഹോ
ദിനാനി നിന്ത്യേ പ്രശമീ ഗൃഹാശ്രമീ.
2. സമാനശീലാപി തദീയവല്ലഭാ
തഥൈവ നോ ചിത്തജയം സമേയുഷീ
കദാചിദ്ദുഃഖേ ബത! വൃത്തിലബ്ധയേ
'രമാപതിഃ കിം ന സഖാ നിഷേവ്യതേ?.
3. ഇതീരിതോഽയം പ്രിയയാ ക്ഷുധാർത്തയാ
ജുഗുപ്സമാനോഽപി ധനേ മദാവഹേ
തദാ ത്വദാലോകനകൌതുകാദ്യയൌ
വഹൻ പടാന്തേ പൃഥുകാനുപായനം.
4. ഗതോഽയമാശ്ചര്യമയീം ഭവൽപുരീം
ഗൃഹേഷു ശൈശ്വഭവനം സമേയിവാൻ;
പ്രവിശ്യ വൈകുണ്ഡമീവാപ നിർവൃതിം
തവാതിസംഭാവനയാ തു കിം പുനഃ?
5. പ്രപുജിതം തം പ്രിയയാ ച വീജിതം
കരേ ഗൃഹീത്വാകഥയഃ പുരാകൃതം
യദിന്ധനാർത്ഥം ഗുരുദാരചോദിതൈ-
രപർത്തുവർഷം തദമർഷി കാനനേ.
6. ത്രപാജുഷോഽസ്താൽ പൃഥുകം ബലാദഥ
പ്രഗൃഹ്യ മുഷ്ടൌ സകൃദാശിതേ ത്വയാ,
'കൃതം കൃതം നന്നിയതേ' തി സംഭ്രമാ-
ഭ്രമാ കിലോപേത്യേത കരം രുരോധ തേ.
7. ഭക്തേഷു ഭക്തേന സ മാനിതസ്ത്വയാ
പുരീം വസന്നേകനിശാം മഗാസുഖം
ബതാപരേദ്യുർഭ്രവിണം വിനാ യയൌഃ
വിചിത്രരൂപസ്തവ ഖലാനുഗ്രഹഃ.

8. 'യദി ഹൃയാചിഷ്യമദാസ്യദച്യുതോ,
വദാമി ഭാര്യാം കി'മിതി വ്രജന്നസൌ,
തദ്ദുക്തിലീലാസ്തിതമഗന്ധീഃ പുനഃ
ക്രമാദപശ്യന്മണിദീപ്രമാലയം.
9. കിം മാർഗ്ഗവിദ്യംശ ഇതി ഭ്രമൻ ക്ഷണം
ഗൃഹം പ്രവിഷ്ടഃ സ ദദർശ വല്ലഭാം,
സഖീപരീതാം മണിഹേമഭൂഷിതാം
ബുബോധ ച താൽകരുണാം മഹാത്മ്യതാം.
10. സ രത്നശാലാസു വസന്നപി സ്വയം
സമുന്നമത്ദുക്തിഭരോഽമൃതം യയൌ;
തമേവമാപൂരിതഭക്തവാഞ്ചരിതോ
മരുൽപുരാധീശ! ഹരസ്വ മേ ഗദാൻ.

എൺപത്തെട്ടാം ദശകം (88)
സന്താനഗോപാലം

1. പ്രാഗേവാചാര്യ പുത്രോഹൃതിനിശമനയാ
സ്വീയഷൾസൂനുവീക്ഷാം
കാംക്ഷന്ത്യാ മാതുരുക്ത്യാ സുതലഭുവി ബലിം
പ്രാപ്യ തേനാർപ്പിതാംസ്താം,
ധാതുഃ ശാപാദ്ഹിരണ്യാനപിതകശിപുഭവാൻ
ശൌരിജാൻ കംസഭഗ്നാ-
നാനീയൈനാൻ പ്രദർശ്യ സ്വപദമനയഥാഃ
പൂർവ്വപുത്രാൻ മരീചേഃ.
2. ശ്രുതദേവ ഇതി ശ്രുതം ദിജേന്ദ്രം
ബഹുലാശാം നൃപതിം ച ഭക്തിപൂർണ്ണം,
യുഗപൽ തമനുഗ്രഹീതുകാമോ
മിഥിലാം പ്രാപിഥ താപസൈഃ സമേതഃ.
3. ഗച്ഛൻ ദിമൂർത്തിരുഭയോര്യഗപന്നികേത-
മേകേന ഭൂരിവിഭവൈർവിഹിതോപചാരഃ,
അന്യേന തദ്ദിനഭൂതൈശ്ച ഫലാദനാഭൈഃ-
സ്തുല്യം പ്രസേദിഥ ദദാഥ ച മുക്തിമാദ്യാം.
4. ഭൂയോഽഥ ദാദവത്യാം ദിജതനയമൃതിം
തൽപ്രലാപാനപി താം
കോ വാ ദൈവം നിരുന്ധ്യാദിതി കില കഥയൻ
വിശ്വവോഽപ്യസോഽഘാഃ,
ജിഷ്ണോർഗർവ്വം വിനേതും തായി മനുജധിയാ

കുണ്ടിതാം ചാസ്യ ബുദ്ധിം
തത്താരൂഢാം വിധാതും പരമതമപദ-
പ്രേക്ഷണേനേതി മന്യേ.

5. നഷ്ടാ അഷ്ടാസ്യ പുത്രാഃ പുനരവി തവ
തുപേക്ഷയാ കഷ്ടവാദഃ
സ്തഷ്ടോ ജാതോ ജനാനാമഥ തദവസരേ
ദാരകാമാര പാർത്ഥഃ,
മൈത്ര്യം തത്രോഷി തോഽസൗ നവമസുതമൃതൗ
വിപ്രവര്യപ്രരോദം.
ശ്രുതാം ചക്രേ പ്രതിജ്ഞാമനുപഹൃതസുതഃ
സന്നിവേഷ്യേ കൃശാനും.

6. മാനീ സ താമപൃഷ്ട്യാ ദിജ്ഞിലയഗതോ
ബാണജാലൈർമ്മഹാസ്രൈ-
രുന്ധാനഃ സുതിഗേഹം പുനരപി സഹസാ
ദൃഷ്ടനഷ്ടേ കുമാരേ,
യാമ്യാമൈദീം തഥാന്യാഃ സുരവരനഗരീർ-
വിദ്യയാസാദ്യ സദ്യോ
മോഘോദ്യോഗഃ പതിഷ്യൻ ഹുതഭുജി ഭവതാ
സസ്ഥിതം വാരിതോഽഭൂൽ.

7. സാർദ്ധം തേന പ്രതീചീം ദിശമതിജവിനാ
സ്യന്ദനേനാഭിയാതോ
ലോകാലോകം വ്യതീതസ്തീമിരഭരമഥോ
ചക്രയാസ്താ നിരുന്ധൻ,
ചക്രാം ശുക്ലിഷ്ടദൃഷ്ടിം സ്ഥിതമഥ വിജയം
പശ്യപശ്യേതി വാരാം
പാരേ താം പ്രാദദർശഃ കിമപി ഹി തമസാം
ദുരദൂരം പദം തേ.

8. തത്രാസീനം ഭുജംഗാധിപശയനതലേ
ദിവ്യഭൂഷായുധാദ്വൈ-
രാവീതം പീതചേലം പ്രതിനവജലദ-
ശ്യാമളം ശ്രീമദംഗം,
മൂർത്തീനാമീശിതാരം പരമിഹ തിസൃണാ-
മേകമർത്ഥം ശ്രുതീനാം
താമേവ താം പരാത്മൻ പ്രിയസഖസഹിതോ
നേമിഥ ക്ഷേമരൂപം.

9. യുവാം മാമേവ ദാവധികവിവൃതാ-

തർഹിതതയാ
 വിഭിന്നേ സന്ദ്രഷ്ടും സ്വയമഹമഹാ-
 ര്ഷം ദിജസുതാൻ,
 നയേതം ദ്രാഗേതാനിതി ഖലു വി-
 തീർണ്ണാൺ പുനരമുൻ
 ദിജായാദായാദാഃ പ്രണുത-
 മഹിമാ പാണ്ഡുജനുഷാ.

10. ഏവം നാനാവിഹാരൈർജഗദഭിരമയൻ
 വൃഷ്ണിവംശം പ്രപുഷ്ണ-
 നീജാനോ യജ്ഞഭേദൈരതുലവുഹൃതിഭിഃ
 പ്രീണയന്നേണനേത്രാഃ,
 ഭൂദാരക്ഷേപദംഭാൽ പദകമലജുഷാം
 മോക്ഷണായാവതീർണ്ണഃ
 പൂർണ്ണം ബ്രഹ്മൈവ സാക്ഷാദ്യദുഷു മനുജതാ
 രുഷിതസ്ത്വം വ്യലാസീഃ.

11. പ്രായേണ ദാരവത്യാമവൃതഭയി, തദാ
 നാരദസ്താദ്രസാർദ്ര-
 സ്തസ്മാപ്ലേഭേ കദാചിത് ഖലു സുകൃതനിധി-
 സ്താൽപിതാ തത്ത്വബോധം,
 ഭക്താനാമഗ്രയായീ സ ച ഖലു മതിമാ-
 നുദ്ധവസ്താത്ത ഏവ
 പ്രാപ്തോ വിജ്ഞാനസാരം സ കില ജനഹിതാ-
 യാധുനാസ്തേ ബദര്യാം.

12. സോഽയം കൃഷ്ണാവതാരോ ജയതി തവ വിഭോ
 യത്ര സൗഹാർദ്ദഭീതി-
 സ്തേഹദ്വേഷാനുരാഗപ്രഭൃതിഭിരതുലൈ-
 രശ്രമൈര്യോഗഭേദൈഃ
 ആർത്തിം തീർത്ത്വാ സമസ്താമമൃതപദമഗുഃ
 സർവ്വതഃ സർവ്വലോകാഃ
 സ ത്വം വിശ്വാർത്തിശാന്നൈത്യ പവനപുരപതേ!
 ഭക്തിപൂർണ്ണൈത്യ ച ഭൂയാഃ.

എൺപത്തൊമ്പതാം ദശകം (89)
വുകാസുരകഥയും ഭൃഗുപരീക്ഷണവും

1. രമാജാനേ ജാനേ യദിഹ തവ ഭക്തേഷു വിഭവോ
 ന സദ്യസ്തംപദ്യസ്തദിഹ മദകൃത്താദശമിനാം,
 പ്രശാന്തിം കൃത്യൈവ പ്രദിശസി തതഃ കാമമഖിലം

പ്രശാന്തേഷു ക്ഷിപ്രം ന ഖലു ഭവദ്വിയേ ച്യുതികഥാ.

2. സദ്യഃപ്രസാദരുഷിതാൻ വിധിശങ്കരാദീൻ
കേചിദിഭോ നിജഗുണാനുഗുണം ഭജന്തഃ
ഭ്രഷ്ടാ ഭവന്തി ബത! കഷ്ടമദീർഘദൃഷ്ട്യാ
സ്സഷ്ടം വൃകാസുര ഉദാഹരണം കിലാസ്തിൻ.

3. ശകുനിജഃ സ ഹി നാരദമേകദാ
താരിതതോഷമപ്യുച്ഛദധീശ്വരം
സ ച ദിദേശ ഗിരീശമുപാസിതും
ന തു ഭവന്തമബന്ധുമസാധുഷു.

4. തപസ്തപ്താ ഘോരം സ ഖലു കുപിതഃ സപ്തമദിനേ
ശിരശ്ചരിത്താ സദ്യഃ പുരഹരമുപസ്ഥാപ്യ പുരതഃ,
അതിക്ഷുദ്രം രൗദ്രം ശിരസി കരദാനേന നിധനം
ജഗന്നാമാദ് വഭ്രേവ ഭവതി വിമുഖാനാം ക്വ ശുഭധീഃ.

5. മോക്താരം ബന്ധമുക്തോ ഹരിണപതിരിവ
പ്രാദ്രവൽ സോഫമ രുദ്രം
ദൈത്യാൽ ഭീത്യാ സ്ത ദേവോ ദിശി ദിശി വലതേ
പൃഷ്ഠതോ ദത്തദൃഷ്ടിഃ,
തൃഷ്ണികേ സർവ്വലോകേ തവ പദമധിരോ-
ക്ഷ്യന്തമുദീക്ഷ്യ ശർവ്വം
ദൂരാദേവാഗ്രതസ്താം പടുവടുവപുഷാ
തസ്ഥിഷേ ദാനവായ.

6. ഭദ്രം തേ ശാകുനേയ! ഭ്രമസി കിമധുനാ
താം പിശാചസ്യ വാചാ
സന്ദേഹശ്ചേന്ദ്രകൃതൗ തവ കിമു ന കരോ-
ഷ്യംഗുലീമംഗ മൗലൗ,
ഇന്ദ്രം ത്വദാകൃമൂഢഃ ശിരസി കൃതകരഃ
സോപതിച്ഛിന്നപാതം
ഭ്രംശോ ഹ്യേവം പരോപാസിതുരപി ച ഗതിഃ
ശുലിനോപി തമേവ.

7. ഭൃഗും കില സരസ്വതീനികടവാസിനസ്താപസാ-
സ്തീമൂർത്തിഷു സമാദിശന്നധികസത്താതാം വേദിതും,
അയം പുനരനാദരാദുദിതരുദ്ധരോഷേ വിധൗ
ഹരേഫപി ച ജിഹിംസിഷൗ ഗിരിജയാ ദ്രുതേ താമഗാൽ.

8. സുപ്തം രമാങ്കഭൂവി പങ്കജലോചനം ത്യാം

വിപ്രേ വിനിഷ്ഠിതി പദേന മുദോത്ഥിതസ്താം,
സർവ്വം ക്ഷമസാ മുനിവര്യ ഭവേൽ സദാ മേ
താൽപാദചിഹ്നമിഹ ഭൂഷണ മിത്യവാദിഃ.

9. നിശ്ചിത്യ തേ ച സുഭൃഡം തായി ബദ്ധഭാവഃ
സാരസ്വതാ മുനിവരാ ദധിരേ വിമോക്ഷം,
താമേവമച്യുത പുനശ്ച്യുതിദോഷഹീനം
സത്തോച്ചയൈകതനുമേവ വയം ഭജാമഃ.
10. ജഗത്സൃഷ്ട്യാദൗ ത്യാം നിഗമനിവഹൈർവന്ദിഭിരിവ
സ്തുതം വിഷ്ണോ സച്ചിൽപരമരസനിർദ്ദൈതവപുഷം,
പരാത്മാനം ഭൂമൻ പശുപവനിതാഭാഗ്യനിവഹം
പരീതാപശ്രോന്ത്യേ പവനപുരവാസിൻ! പരിഭജേ.

തൊണ്ണൂറാം ദശകം (90)
വിഷ്ണുമഹത്താസ്ഥാപനം

1. വൃഗഭൃഗുമുനിമോഹിനുംബരീഷാദിവൃത്തേ-
ഷായി തവ ഹി മഹത്താം സർവ്വശാർവ്വദിജൈത്രം,
സ്ഥിതമിഹ പരമാത്മൻ നിഷ്കളാർവ്വാഗഭിനം,
കിമപി തദവഭാതം തദ്ധി രൂപം തവൈവ.
2. മൂർത്തിത്രയേശ്വരസദാശിവപഞ്ചകം യൽ
പ്രാഹുഃ പരാത്മവപുരേവ സദാശിവോഽസ്തിൻ,
തത്രേശ്വരസ്തു സ വികുണ്ഠപദസ്താമേവ
ത്രിത്യാം പുനർഭജസി സത്യപദേ ത്രിഭാഗേ.
3. തത്രാപി സാത്തമികതനും തവ വിഷ്ണുമാഹുർഃ
ധാതാ തു സത്താവിരളോ രജസൈവ പൂർണ്ണഃ,
സത്തോൽകടതമപി ചാസ്തി തമോവികാര-
ചേഷ്ടാദികം ച തവ ശങ്കരനാമി മൂർത്തൗ.
4. തം ച ത്രിമൂർത്തൃതിഗതം പരപുരുഷം ത്യാം,
ശർവ്വാത്മനാപി ഖലു സർവ്വമയതാഹേതോഃ
ശംസന്ത്യുപാസനവിധൗ തദപി സ്വതസ്തു
തദ്ഭൂപമിത്യതിഭൃഡം ബഹു നഃ പ്രമാണം.
5. ശ്രീശങ്കരോഽപി ഭഗവാൻ സകളേഷു താവൽ-
താമേവ മാനയതി യോ നഹി പക്ഷപാതീ,
തന്നിഷ്ടമേവ സ ഹി നാമസഹസ്രകാദി
വ്യാഖ്യാൽ ഭവൽസ്തുതിപരശ്ച ഗതിം ഗതോഽനേ.

6. മൂർത്തിത്രയാതിഗമുവാച ച മന്ത്രശാസ്ത്ര-
സ്യാദൗ കളായസുഷമം സകലേശരം ത്യാം,
ധ്യാനം ച നിഷ്കളമസൗ പ്രണവേ ഖലുക്താ
ത്യാമേവ തത്ര സകളം നിജഗാദ നാനും.
7. സമസ്തസാരേ ച പുരാണസംഗ്രഹേ
വിസംശയം തന്മഹിമൈവ വർണ്ണ്യതേ,
ത്രിമൂർത്തിയുകുടസത്യപദത്രിഭാഗതഃ
പരം പദം തേ കഥിതം ന ശൃലിനഃ.
8. യൽ ബ്രാഹ്മകല്പ ഇഹ ഭാഗവദിതീയ-
സ്തന്യോദിതം വപുരനാവൃതമീശ ധാത്രേ,
തസ്യൈവ നാമ ഹരിശർവ്വമുഖം ജഗാദ
ശ്രീമാധവഃ ശിവപരോഽപി പുരാണസാരേ.
9. യേ സ്വപ്രകൃത്യനുഗുണാ ഗിരിശം ഭജന്തേ
തേഷാം ഫലം ഹി ദൃഢമയൈവ തദീയഭക്ത്യാ,
വ്യാസോ ഹി തേന കൃതവാനധികാരിഹേതോഃ
സ്താനാദികേഷു തവ ഹാനി വചോഽർത്ഥവാദൈഃ.
10. ഭൂതാർത്ഥകീർത്തിരനുവാദവിരുദ്ധവാദൗ
ത്രേദാർത്ഥവാദഗതയഃ ഖലു രോചനാർത്ഥാഃ,
സ്താനാദികേഷു ബഹവോഽത്ര വിരുദ്ധവാദാ-
സ്താത്താമസത്വപരിഭൂത്യുപശിക്ഷണാദ്യാഃ.
11. യൽ കിഞ്ചിതപൃവിദുഷാപി വിഭോ മയോക്തം
തന്മന്ത്രശാസ്ത്രവചനാദ്യഭിഷ്ടമേവ,
വ്യാസോക്തിസാരമയഭാഗവതോപഗീത
ക്ലേശാൻ വിധൂയ കൂരു ഭക്തിഭരം പരാത്മൻ.

**തൊണ്ണൂറ്റൊന്നാം ഭാഗം (91)
ഭക്തിമഹത്ത്വം**

1. ശ്രീകൃഷ്ണ! ത്വൽപദോപാസനമഭയതമം
ബദ്ധമിഥ്യാർത്ഥദൃഷ്ടേർ-
മർത്ത്യസ്യാർത്ഥസ്യ മന്യേ വ്യപസരതി ഭയം
യേന സർവ്വാത്മനൈവ,
യത്താവൽ ത്വൽപ്രണീതാനിഹ ഭജനവിധീ-
നാസ്ഥിതോ മോഹമാർഗ്ഗേ
ധാവന്നപ്യാവൃതാക്ഷഃ സഖലതി ന കുഹചി-
ദ്ദേവദേവാഖിലാത്മൻ.

2. ഭൂമൻ കായേന വാചാ മുഹൂരപി മനസാ
താൽബലപ്രേരിതാത്മാ
യദ്യൽ കുർവ്വേ സമസ്തം തദിഹ പരതരേ
തായ്യസാവർപ്പയാമി,
ജാത്യാപീഹ ശപാകസ്ത്വയി നിഹിതമനഃ-
കർമ്മവാഗിന്ദ്രിയാർത്ഥ-
പ്രാണോ വിശ്വാം പുനീതേ ന തു വിമുഖമനഃ-
സ്താൽപദാദിപ്രവര്യഃ

3. ഭീതിർനാമ ദിതീയാൽ ഭവതി, നന്നു മനഃ-
കല്പിതം ച ദിതീയം,
തേനൈക്യാഭ്യാസശീലോ ഹൃദയമിഹ യഥാ-
ശക്തി ബുദ്ധ്യാ നിരുന്ധ്യാം
മായാവിദ്ധേ തു തസ്തിൻ പുനരപി നതഥാ
ഭാതി മായാധിനാഥം
തം ത്യാം ഭക്ത്യാ മഹത്യാ സതതമനുഭജ-
നീശ ഭീതിം വിജഹ്യാം.

4. ഭക്തേരുൽപത്തിവ്യഭൂതീ തവ ചരണജൂഷാം
സംഗമേനൈവ പുംസാ-
മാസാദ്യേ പുണ്യഭാജാം ശ്രീയ ഇവ ജഗതി
ശ്രീമതാം സംഗമേന,
തത്സംഗോ ദേവ ഭൂയാന്മമ ഖലു സതതം
തന്തുഖാദുന്മിഷ്ഠി-

സ്താത്മാഹാത്മ്യപ്രകാരൈർഭവതി ച സുദ്യുധാ
ഭക്തിരുദ്ധ്യുതപാപാ.

5. ശ്രേയോമാർഗേഷു ഭക്താവധികബഹുമതിർ-
ജന്മകർമ്മാണി ഭൂയോ
ഗായൻ ക്ഷേമാണി നാമാന്യപി തദ്യദയതഃ
പ്രദ്രുതം പ്രദ്രുതാത്മാ
ഉദ്യഭാസഃ കദാചിത് കൃഹചിദപി രുദൻ
കാപി ഗർജ്ജൻ പ്രഗായ-
ന്നുന്മാദീവ പ്രന്യത്യന്നയി കൂരു കരുണാം
ലോകബാഹ്യശ്ചരേയം.

6. ഭൂതാന്യേതാനി ഭൂതാത്മകമപി സകലം
പക്ഷിമത്സ്യാൻ മൃഗാദീൻ
മർത്ത്യാൻ മിത്രാണി ശത്രുനപി യമിതമതി-
സ്താത്മായാന്യാനമാനി,

താസേവായാം ഹി സിദ്ധ്യേന്മ തവ കൃപയാ
ഭക്തി ദാർഢ്യം വിരാഗ-
സ്താത്തന്താസ്യാവബോധോഽപി ച ഭുവനപതേ
യത്തഭേദം വിനൈവ.

7. നോ മുഹ്യൻ ക്ഷുത്തുഡാദ്യൈർഭവസരണിഭവൈ-
സ്താനിലീനാശയതാ-
ച്ചിന്താസാതത്യശാലീ നിമിഷലവമപി
താൽപദാദപ്രകമ്പഃ,
ഇഷ്ടാനിഷ്ടേഷു തുഷ്ടിവ്യസനവിരഹിതോ
മായികത്വാവബോധാ-
ജ്ജ്യാസ്നാദിസ്താനവേദോരധികശിശിരിതേ-
നാത്മനാ സഞ്ചരേയ.

8. ഭൂതേഷോഷു തദൈകൃസ്തൃതിസമധിഗതാ
നാധികാരോഽധുനാ ചേൽ
താൽപ്രേമ താൽകമൈത്രീ ജഡമതിഷു കൃപാ
ദിദ്സു ഭൂയാദുപേക്ഷാ,
അർച്ചായാം വാ സമർച്ചാകൃതുക മുരുതര -
ശ്രദ്ധയാ വർദ്ധതാം മേ
താത്സംസേവീ തമാപി ദ്രുതമുപലഭതേ
ഭക്തലോകോത്തമത്വം.

9. ആവൃത്യ താത്സരൂപം ക്ഷിതിജലമരുദാ-
ദ്യാത്മനാ വിക്ഷിപന്തീ
ജീവാൻ ഭൂയിഷ്ടകർമ്മാവലിവിവശഗതീൻ
ദുഃഖജാലേ ക്ഷിപന്തീ,
തന്തായാ മാദിഭൂന്മാമയി ഭുവനപതേ
കല്പതേ തൽപ്രശാന്തൈത്യ
താൽപാദേ ഭക്തിരേവേത്യവദധി വിഭോ
സിദ്ധയോഗീ പ്രബുദ്ധഃ.

10. ദുഃഖാന്യാലോക്യ ജന്തുഷ്ചലമുദിതവിവേ-
കോഽഹമാചാര്യവര്യാ-
ല്ലബ്ധ്യാ തദ്ദ്രുപതത്താം ഗുണചരിതകഥാ-
ദ്യുത്ഭവത്ഭക്തിഭൂമാ,
മായാമേനാം തരിതാ പരമസുഖമയേ
താൽപദേ മോദിതാഹേ
തസ്യായം പൂർവ്വരംഗഃ പവനപൂരപതേ
നാശയാശേഷരോഗാൻ.

തൊണ്ണൂറ്റിരണ്ടാം ദശകം (92)

കർമ്മമിശ്രഭക്തി

1. വേദൈഃ സർവ്വാനി കർമ്മാണുഘലപരതയാ
 വർണ്ണിതാനീതി ബുദ്ധയാ
 താനി തായ്യർപ്പിതാന്യേവ ഹി സമനുചരൻ
 യാനി നൈഷ്കർമ്മമീശ,
 മാ ഭൂദേവൈർ നിഷിദ്ധേ കൃഹചിദപി മനഃ-
 കർമ്മവാചാം പ്രവൃത്തിർ-
 ദുർവ്വർജ്ജം ചേദവാപ്തം തദപി ഖലു ഭവ-
 ത്യർപ്പയേ ചിൽപ്രകാശേ.
2. യസ്താനുഃ കർമ്മയോഗസ്തവ ഭജനമയ-
 സ്തത്ര ചാഭീഷ്ടമൂർത്തിം
 ഹൃദ്യാം സത്തൈകരൂപാം ദൃഷ്ടി ഹൃദി മൂദി
 കാപി വാ ഭാവയിത്യാ,
 പുഷ്പൈർഗന്ധൈർനിവേദ്യൈരപി ച വിരചിതൈഃ
 ശക്തിതോ ഭക്തിപുതൈർ-
 നിത്യം വര്യം സപര്യം വിദയദധി വിഭോ
 താൽപ്രസാദം ഭജേയം.
3. സ്ത്രീശുദ്രാസ്താൽ കമാദിശ്രവണവിരഹിതാ
 ആസതാം, തേ ദയാർഹാ-
 സ്താൽപാദാസന്നയാതാൻ ദിജകുലജനുഷോ
 ഹന്ത! ശോചാമ്യശാന്താൻ,
 വൃത്തൂർത്ഥം തേ യജന്തോ ബഹുകമിതമപി
 താമനാകർണ്ണയന്തോ
 ദൃപ്താ വിദ്യാഭിജ്ഞാതൈഃ കിമു ന വിദധതേ
 താദൃശം മാ കൃമാ മാം.
4. പാപോഽയം കൃഷ്ണ രാമേത്യഭിലപതി നിജം
 ഗൃഹിതും ദുശ്ചരിത്രം
 നിർല്ലജ്ജസ്യാസ്യ വാചാ ബഹുതരകഥനീ-
 യാനി മേ വിഷ്ണിതാനി,
 ഭ്രാതാ മേ വന്ധ്യശീലോ ഭജതി കില സദാ
 വിഷ്ണുമിതഥം ബുധാംസ്തേ
 നിന്ദന്ത്യുച്ചൈർഹസന്തി തായി നിഹിതമതീം-
 സ്താദൃശം മാ കൃമാ മാം.
5. ശോതച്ഛായം കൃതേ ത്യാം മുനിവരവപുഷം
 പ്രീണയന്തേ തപോഭി-

സ്ത്രേതായാം സ്രുക്സ്രുവാദ്യാകിതമരുണതനും
യജ്ഞരുപം യജ്ഞേ,
സേവന്തേ തന്ത്രമാർഗ്ഗൈർവിലസദരിഗദം
ദാപരേ ശ്യാമളാംഗം
നീലം സങ്കീർത്തനാദ്യൈരിഹ കലിസമയേ
മാനുഷാസ്ത്യാം ഭജന്തേ.

6. സോഽയം കാലേയകാലോ ജയതി മുരരിപോ
യത്ര സങ്കീർത്തനാദ്യൈർ-
നിര്യന്തൈരേവ മാർഗ്ഗൈരവിലദ ന ചിരാൽ
താൽപ്രസാദം ഭജന്തേ,
ജാതാസ്ത്രേതാകൃതാദാവപി ഹി കില കലൗ
സംഭവം കാമയന്തേ
ദൈവാത്തത്രൈവ ജാതാൻ വിഷയവിഷരസൈ-
ർമ്മാ വിഭോ വഞ്ചയാസ്താൻ.

7. ഭക്താസ്താവൽ കലൗ സ്യൂർദ്ദമിളഭുവി തതോ
ഭൂരിശസ്ത്രേ ചോച്ചൈഃ
കാവേരിം താമ്രപർണ്ണീമനു കില കൃതമാലാം
ച പുണ്യാം പ്രതീചീം,
ഹാ മാമപ്യേതദന്തർഭവമപി ച വിഭോ
കിഞ്ചിദഞ്ചദ്രസം താ-
യ്യാശാപാശൈർനിബദ്ധ്യ ഭ്രമയ ന ഭഗവൻ
പൂരയ തന്നിഷേവാം.

8. ദൃഷ്ട്യാ ധർമ്മദ്രൂഹം തം കലിമപകുരണം
പ്രാങ്മഹീക്ഷിൽ പരീക്ഷി-
ദ്ധന്തും വ്യാകൃഷ്ടഖൾഗോഽപി ന വിനിഹതവാൻ
സാരവേദീ ഗുണാംശാൽ,
താസേവാദ്യാശു സിദ്ധ്യേദസദിഹ ന തഥാ
താൽപരേ ചൈഷ ഭീരുർ-
യത്തു പ്രാഗേവ രോഗാദിദിരപഹരതേ
തത്ര ഹാ ശിക്ഷയൈനം.

9. ഗംഗാ ഗീതാ ച ഗായത്ര്യപി ച തുളസികാ
ഗോപികാചന്ദനം തൽ
സാളഗ്രാമാദിപൂജാ, പരപുരുഷ തഥൈ
കാദശി നാമവർണ്ണാഃ,
ഏതാനൃഷ്ടാപ്യയത്താനൃയി കലിസമയേ
താൽ പ്രസാദപ്രവൃദ്ധ്യാ
ക്ഷിപ്രം മുക്തിപ്രദാനീത്യഭിദധുര്യഷയ-

സ്തേഷു മാം സജ്ജയേമാഃ.

- 10. ദേവർഷീണാം പിതൃണാമപി ന പുനര്യണീ-
കിങ്കരോ വാസ ഭൂമൻ
യോഽസൌ സർവ്വാത്മനാ ത്യാം ശരണമുപഗതഃ
സർവ്വകൃത്യാനി ഹിത്യാ,
തസ്യോൽപന്നം വികർമ്മാപ്യഖിലമപനുദ-
സ്യേവ ചിത്തസ്ഥിതസ്താം
തന്മേ പാപോത്ഥതാപാൻ പവനപുരപതേ
രുന്ധി ഭക്തിം പ്രണീയാഃ.

**തൊണ്ണൂറ്റിമൂന്നാം ദശകം (93)
ഇരുപത്തിനാലു ഗുരുക്കന്മാർ**

- 1. ബന്ധുസ്നേഹം വിജഹ്യാം തവ ഹി കരുണയാ
തായുപാവേശിതാത്മാ
സർവ്വം തൃക്ത്വാ ചരേയം സകലമപി ജഗ-
ദ്ദീക്ഷ്യ മായാവിലാസം,
നാനാത്യാൽ ഭ്രാന്തിജന്യാൽ സതി ഖലു
ഗുണദോഷാവബോധേ വിധിർവ്യാ
വ്യാസേധോ വാ കഥം തൗ തായി നിഹിതമതേ-
ർവീതവൈഷമ്യബുദ്ധേഃ?
- 2. ക്ഷുത്തുഷ്ണാലോപമാത്രേ സതതകൃത്യിയോ
ജന്തവഃ സന്ത്യനന്താ-
സ്തേഭ്യോ വിജ്ഞാനവത്താൽ പുരുഷ ഇഹ
വരസ്തജ്ജനിർദ്ദുർലഭൈവ,
തത്രാപ്യാത്മാത്മനഃ സ്യാൽ സുഹൃദപി ച റിപുർ-
യസ്തായി നൃസ്തചേതാ-
സ്താപോച്ഛിത്തേരുപായം സ്തരതി സ ഹി സുഹൃൽ
സ്യാത്മവൈരീ തതോഽനൃഃ.
- 3. താൽകാരുണ്യേ പ്രവൃത്തേ ക ഇവ നഹി ഗുരുർ-
ലോകവൃത്തേഽപി ഭൂമൻ
സർവ്വാക്രാന്താപി ഭൂമിർനഹി ചലതി തതഃ
സൽക്ഷമാം ശീക്ഷയേയം,
ഗൃഹ്ണീയാമീശ തത്തദിഷയപരിചയേ-
പ്യപ്രസക്തിം സമീരാ-
ദ്വ്യാപ്തത്വം ചാത്മനോ മേ ഗഗനഗുരുവശാൽ
ഭാതു നിർലോപതാ ച.

4. സ്വർഗ്ഗം സ്വർഗ്ഗം പാവനോഽഹം മധുര ഉദകവ-
 ദഹനിവന്മാ സ്മ ഗൃഹ്ണാം
 സർവ്വാനീനോഽപി ദോഷം തരുഷു തമിവ മാം
 സർവ്വഭൂതേഷ്വേവയാം,
 പൃഷ്ഠിർനഷ്ടിഃ കലാനാം ശശിന ഇവ തനോർ-
 നാനോഽസ്തീതി വിദ്യാം
 തോയാദിവൃസ്തമാർത്താണാവദപി ച തനു-
 ഷോകതാം താൽ പ്രസാദാൽ.

5. സ്നേഹാദ്വ്യാധാത്തപുത്രപ്രണയമൃതകപോ-
 തായിതോ മാ സ്മ ഭുവം
 പ്രാപ്തം പ്രാശ്നൻ സഹേയ ക്ഷുധമപി ശയുവൽ
 സിന്ധുവത്സ്യമഗാധഃ,
 മാപപ്തം യോഷിദാദൗ ശിഖിനി ശലഭവൽ
 ഭ്രൂംഗവൽ സാരഭാഗീ
 ഭൂയാസം കിന്തു തദാഭനചയനവശാ-
 നാഹമീശ പ്രണേശം.

6. മാ ബദ്ധ്യാസം തരുണ്യാ ഗജ ഇവ വശയാ
 നാർജ്ജയേയം ധനൗഘം
 ഹർത്താനൃസ്തം ഹി മാധീഹര ഇവ മൃഗവന്മാ-
 മൂഹം ഗ്രാമ്യഗീരൈഃ
 നാത്യാസജ്ജയ ഭോജ്യേ ത്യാഷ ഇവ ബളിശേ
 പിംഗളാവന്നിരാശഃ
 സുപ്യാം ഭർത്തവ്യയോഗാൽ കുരര ഇവ വിഭോ
 സാമിഷോഽനൈർന ഹനൈ.

7. വർത്തേയ തൃക്തമാനഃ സുഖമതി ശിശുവ-
 നിസ്സഹായശ്ചരേയം
 കന്യായാ ഏകശേഷോ വലയ ഇവ വിഭോ
 വർജ്ജിതാന്യോനൃഘോഷഃ,
 ത്വച്ഛിത്തോ നാവബുദ്ധ്യേ പരമിഷ്ടുകൃദിവ
 ക്ഷ്യാഭൂദായാനഘോഷം
 ഗേഹേഷാനൃപ്രണീതേഷ്വഹിരിവ നിവസാ-
 നൃന്ദുരോർമന്ദിരേഷു.

8. തായേവ്യ താൽകൃതം താം ക്ഷപയസി ജഗദി-
 ത്യാർണ്ണനാഭാൽ പ്രതീയാം
 ത്വച്ഛിന്താ ത്വത്സരൂപം കുരുത ഇതി ദൃഢം
 ശിക്ഷയേ പേശകാരാൽ,

വി ഡ്ഭസ്താത്മാ ച ദേഹോ ഭവതി ഗുരുവരോ
യോ വിവേകം വിരക്തിം
ധത്തേ സഞ്ചിന്ത്യമാനോ മമ തു ബഹുരുജാ-
പീഡിതോഽയം വിശേഷാൽ!

9. ഹീ ഹീ മേ ദേഹമോഹം ത്യജ പവനപുരാ-
ധീശ യൽപ്രേമഹേതോർ-
ഗേഹേ വിത്തേ കളത്രാദിഷു ച വിവിശിതാ-
സ്ത്വൽപദം വിസ്മരന്തി,
സോഽയം വഹേനഃ ശൂനോ വാ പരമിഹ പരതഃ
സാന്വ്രതം ചാക്ഷികർണ്ണ
ത്വഗ്ജിഹ്വാദ്യാ വികർഷന്ത്യവശമത ഇതഃ
കോഽപി ന ത്വൽപദാബ്ജേ.

10. ദുർവ്ചാരോ ദേഹമോഹോ യദി പുനരധുനാ
തർഹി നിശ്ശേഷരോഗാൻ
ഹൃത്യാ ഭക്തിം ദ്രഡിഷ്ടാം കൂരു തവ പദ
പങ്കേരുഹേ പങ്കജാക്ഷ,
നൂനം നാനാഭവാനേ സമധിഗതമമും
മുക്തിദം വി പ്രദേഹം
ക്ഷുദ്രേ ഹാ ഹന്ത! മാ മാ ക്ഷിപ വിഷയരസേ
പാഹി മാം മാരുതേശ.

തൊണ്ണൂറ്റിനാലാം ദശകം (94)
തത്താജ്ഞാനോൽപത്തി

1. ശുദ്ധാ നിഷ്കാമധർമ്മൈഃ പ്രവരഗുരുഗിരാ
തത്സാരൂപം പരം തേ
ശുദ്ധം ദേഹേന്ദ്രിയാദിവ്യപഗതമഖില-
വ്യാപ്തമാവേദയന്തേ,
നാനാത്വസ്ഥഘൃകാർശ്യാദി തു ഗുണജവപു-
സ്സംഗതോഽധ്യാസിതം തേ
വഹേൻദാരുപ്രദേദേഷിവ മഹദണ്ണതാ-
ദീപ്താശാന്തതാദി.

2. ആചാര്യവ്യാധരസ്ഥാരണിസമനുമിള-
ച്ഛിഷ്യരുപോത്തരാർ-
ണ്യാവേധോത്സാസിതേന സ്തുടതരപരിബോ-
ധാഗിനാ ദഹ്യമാനേ,
കർമ്മാളിവാസനാതൽ കൃതതനുഭുവന-
ദ്രാന്തികാന്താരപുരേ

ദാഹ്യാഭാവേന വിദ്യാശിഖിനി ച വിരതേ
തന്മയീ ഖലവസ്ഥാ.

3. ഏവം താൽ പ്രാപ്തിതോഽന്യോ നഹി ഖലു നുഖില-
ക്ലേശഹാനേരുപായോ
നൈകാന്താത്യന്തികാസ്തേ കൃഷിവിദഗദഷാഡ്-
ഗുണ്യഷൾകർമ്മയോഗാഃ,
ദുർവ്വൈകഖൈരകല്യാ അപി നിഗമപഥാ-
സ്തൽഫലാന്യപ്യവാപ്താ-
മത്താസ്ത്യാം വിസ്തരന്തഃ പ്രസജതി പതനേ
യാന്ത്യനന്താൻ വിഷാദാൻ.

4. തല്ലോകാദന്യലോകഃ ക്വ നു ഭയരഹിതോ
യൽ പരാർദ്ധദായാന്തേ
താത്ഭീതഃ സത്യലോകേഽപി ന സുകവസതിഃ
പത്മഭൂഃ പത്മനാഭ,
ഏവംഭാവേ ത്യാഗ്മാർജ്ജിതബഹുതമസാം
കാ കഥാ നാരകാണാം
തന്മേ താം ഛിന്ധി ബന്ധം വരദ! കൃപണബ-
ന്ധോ കൃപാപുരസിന്ധോ.

5. യാദാർത്ഥ്യാൽ തന്മയസൈവ ഹി മമ ന വിഭോ
വസ്തുതോ ബന്ധമോക്ഷൗ
മായാവിദ്യാതനുഭ്യാം തവ തു വിരചിതൗ
സ്വപ്നബോധോപമൗ തൗ,
ബദ്ധേ ജീവദിമുക്തിം ഗതവതി ച ഭിദാ
താവതീ താവദേകോ
ഭുങ്ക്തേ ദേഹദ്രുമസ്ഥോ വിഷയഫലരസാൻ
നാപരോ നിർവൃമാത്മാ.

6. ജീവന്മുക്തത്വമേവംവിധിമിതി വചസാ
കിം ഫലം ദൂര ദൂരേ
തന്നാമാശുദ്ധബുദ്ധേർന്ന ച ലഘു മനസഃ
ശോധനം ഭക്തിതോഽന്യൽ,
തന്മേ വിഷ്ണോ കൃഷീഷ്ടാസ്തായി കൃതസകല-
പ്രാർപ്പണം ഭക്തിഭാരം
യേന സ്യാം മങ്ക്ഷു കിഞ്ചിൽഗുരുവചനമിള-
ത്താത്പ്രബോധസ്താദാത്മാ.

7. ശബ്ദബ്രഹ്മണ്യപീഠ പ്രയതിതമനസ-
സ്ത്യാം ന ജാനന്തി കേചിൻ

കഷ്ടം വന്ധ്യശ്രമാസ്തേ ചിരതരമിഹ ഗാം
 ബിഭ്രതേ നിഷ്പ്രസൂതിം,
 യസ്യാം വിശ്വാഭിരാമാഃ സകലമലഹരാ
 ദിവ്യലീലാവതാരാഃ
 സച്ചിത്സാന്ദ്രം ച രൂപം തവ ന നിഗദിതം
 താം ന വാചം ഭിയാസം.

8. യോ യാവാൻ യാദ്യശോ വാ താമിതി കിമപി നൈ-
 വാവഗച്ഛാമി ഭൂമ-
 ന്നേവഞ്ചാനന്യഭാവസ്താദനുഭജനമേ-
 വാദ്രിയേ ചൈദ്യവൈരീൻ,
 ത്വല്പിംഗാനാം ത്വദംശ്രിപ്രിയജനസദസാം
 ദർശനസ്സർശനാദിർ-
 ഭൂയാന്മേ, ത്വൽപ്രപുജാനതിനുതിഗുണക-
 ര്മ്മാനുകീർത്തയാദരോപി.

9. യദ്യല്ലഭേത തത്തത് തവ സമുപഹൃതം
 ദേവ ദാസോഽസ്തി തേഽഹം
 ത്വൽഗേഹോന്മാർജ്ജനാദ്യം ദവതു മമ മുഹുഃ
 കർമ്മ നിർമ്മായമേവ,
 സൂരാഗ്നിബ്രഹ്മണാത്മാദിഷു ലസിതചതുർ-
 ബ്രാഹ്മുമാരാധയേ ത്വാം
 ത്വൽപ്രേമാർദ്രതാരൂപോ മമ സതതമദി-
 ഷ്യന്ദതാം ഭക്തിയോഗഃ.

10. ഐക്യം തേ ദാനഹോമവ്രതനിയമതപ-
 സ്സാംഖ്യയോഗൈർദുരാപം
 ത്വത്സംഗേനൈവ ഗോപ്യഃ കില സുകൃതിതമാഃ
 പ്രാപുരാനന്ദസാന്ദ്രം;
 ഭക്തേഷാന്യേഷു ഭൂയസ്സപി ബഹുമനുഷേ
 ഭക്തിമേവ ത്വമാസാം
 തന്മേ ത്വത്ഭക്തിമേവ ദ്രവ്യേ ഹര ഗദാൻ
 കൃഷ്ണ വാതാലയേശ.

തൊണ്ണൂറുഞ്ചാം ദശകം (95)
ധ്യാനയോഗം

1. ആദൗ ഹൈരണ്യഗർഭീം തന്നുമവികലജീ-
 വാത്മികാമാസ്ഥിതസ്താം
 ജീവതാം പ്രാപ്യ മായാഗുണഗണഖചിതോ
 വർത്തസേ വിശ്വായോനേ,

തത്രോദ്യഭേന സത്തേന തു ഗുണയുഗളം
ഭക്തിഭാവം ഗതേന
ചരിത്യാ സത്താം ച ഹിത്യാ പുനരനുപഹിതോ
വർത്തിതാഹേ ത്വമേവ.

2. സത്തോമ്മേഷാൽ കദാചിത്ത് ഖലു വിഷയരസേ
ദോഷബോധേപി ഭൂമൻ
ഭൂയോഽപ്യേഷു പ്രവൃത്തിഃ സതമസി രജസി
പ്രോദ്ധതേ ദുർന്നിവാദാ,
ചിത്തം താവൽ ഗുണാശ്ച ഗ്രാമിതമിഹ മിഥ-
സ്താനി സർവ്വാനി രോദ്ധും
തുര്യേ ത്വയ്യേകഭക്തിഃ ശരണമിതി ഭവാൻ
ഹംസരൂപി നൃഗാദീൽ.

3. സന്തി ശ്രേയാംസി ഭൂയാംസ്യപി രുചിഭിദയാ
കർമ്മിണാം നിർമ്മിതാനി
ക്ഷുദ്രാനന്ദാശ്ച സാന്താ ബഹുവിധഗതയഃ
കൃഷ്ണ! തേഭ്യോ ഭവേത്യഃ,
ത്വം ചാചഖ്യാമ സഖ്യേ നന്നു മഹിതമമാം
ശ്രേയസാം ഭക്തിമേകാം
ത്വത്ഭക്ത്യാനന്ദതുല്യഃ ഖലു വിഷയജുഷാം
സമ്മദഃ കേന വാ സ്യാൽ.

4. ത്വത്ഭക്ത്യാ തുഷ്ടുബുദ്ധേഃ സുഖമിഹ ചരതോ
വിച്യുതാശസ്യ ചാശാഃ
സർവ്വാഃ സ്യുഃ സൌഖ്യമയ്യഃ സലിലകുഹരഗ-
സ്യേവ തോയൈകമയ്യഃ,
സോഽയം ഖലിന്ദ്രലോകം കമലജഭവനം
യോഗസിദ്ധീശ്ച ഹൃദ്യാ-
നാകാംക്ഷത്യേതദാസ്താം സ്വയമനുപതിതേ
മോക്ഷസൌഖ്യേഽപ്യനീഹഃ.

5. ത്വത്ഭക്തോ ബാദ്ധ്യമാനോഽപി ച വിഷയരസൈ-
രിന്ദ്രിയാശാന്തിഹേതോർ-
ഭക്തൈവാക്രമ്യമാണൈഃ പുനരപി ഖലു തൈർ-
ദുർബ്ബലൈർനാഭിജയ്യഃ
സപ്താർച്ചിർഭിപിതാർച്ചിർ ഭഹതി കില യഥാ
ഭൂരിദാരു പ്രപഞ്ചം
ത്വത്ഭക്ത്യാഘ്രേ തഥൈവ പ്രഭഹതി ദുരിതം
ദുർമ്മദഃ ക്വേന്ദ്രിയാണാം?

6. ചിത്താർദ്രീഭാവമുച്ചൈർ വപുഷി ച പുളകം
ഹർഷബാഷ്പം ച ഹിത്യാ
ചിത്തം ശുദ്ധ്യേൽ കഥം വാ കിമു ബഹുതപസാ
വിദ്യയാ വീതഭക്തേഃ,
തൽഗാമാസാദസിദ്ധാഞ്ജനസതതമരീ
മുജ്യമാനോഽയമാത്മാ
ചക്ഷുർവൃൽ തത്ത്വസൂക്ഷ്മം ഭജതി ന തു തഥാ-
ഭ്യസ്തയാ തർക്കകോട്യാ.
7. ധ്യാനം തേ ശീലയേയം സമതനുസുഖബ-
ദ്ധാസനോ നാസികാഗ്ര-
ന്യസ്താക്ഷഃ പൂരകാദ്വൈർജിതപവനപഥ-
ശ്ചിത്തപത്ഥം തവാഞ്ചം,
ഊർദ്ധ്വാഗ്രം ഭാവയിത്യാ രവിവിധുശിഖിനഃ
സംവിചിന്ത്യോപരിഷ്ഠാൽ
തത്രസ്ഥം ഭാവയേ ത്യാം സജലജലധര-
ശ്യാമളം കോമളാംഗം.
8. ആനീലശ്ലക്ഷ്ണകേശം ജലിതമകരസൽ-
കുണ്ഡലം മന്ദഹാസ-
സ്യന്ദ്രാർദ്രം കൗസ്തുഭശ്രീപരിഗതവനമാ-
ലോരുഹാരാഭിരാമം,
ശ്രീവത്സാകം സുബാഹും മൃദുലസദുദരം
കാഞ്ചനച്ഛായചേലം
ചാരുസ്തിഗ്ദ്ധോരുമന്ദോരുഹലളിതപദം
ഭാവയേഽഹം ഭവന്തം.
9. സർവ്വാംഗേഷാംഗരംഗൽകുതുകമിതി മുഹു-
ർധാരയന്നീശ ചിത്തം
തത്രാപ്യേകത്ര യുഞ്ജേ വദവസരസിജേ
സുന്ദരേ മന്ദഹാസേ,
തത്രാലീനം തു ചേതഃ പരമസുഖചിദ-
ദൈതരുപേ വിതന്വ-
ന്നന്യനോ ചിന്തയേയം മുഹുരിതി സമുപാ-
രുഡയോഗോ ഭവേയം.
10. ഇത്ഥം ത്വദ്യാനയോഗേ സതി പുനരണിമാ-
ദ്യഷ്ടസംസിദ്ധയസ്താ
ദൂരശ്രുത്യാദയോഽപി ഹൃഹമഹമികയാ
സമ്പതേയുർമൂരാദേ,

തൃപ്തപ്രാപ്തം വിളംബരവഹമഖിലമിദം
നാദ്രിയേ കാമയേഹം
താമേവാനന്ദപൂർണ്ണം പവനപുരപതേ
പാഹി മാം സർവ്വതാപാൽ.

തൊണ്ണൂറ്റാനാം ദശകം (96)
ഭഗവദ്വിദ്യുതികളും ജ്ഞാന കർമ്മ ഭക്തി യോഗങ്ങളും

1. താം ഹി ബ്രഹ്മൈവ സാക്ഷാൽ പരമുരുമഹിമ-
നക്ഷരാണാമകാര-
സ്താരോ മന്ത്രേഷു രാജ്ഞാം മനുരസി മുനിഷു
താം ഭൃഗുർനാരദോഽപി,
പ്രഹ്ലാദോ ദാനവാനാം പശുഷു ച സുരഭിഃ
പക്ഷിണാം വൈനതേയോ
നാഗാനാമസ്യനന്തഃ സുരസരിദപി ച
സ്രോതസാം വിശ്വമൂർത്തേ.
2. ബ്രഹ്മണ്യാനാം ബലിസ്താം ക്രതുഷു ച ജപ
യജ്ഞോഽസി വീരേഷു പാർത്ഥോ
ഭക്താനാമുദ്ധവസ്താം ബലമസി ബലിനാം
ധാമ തേജസിനാം താം,
നാസ്ത്യന്തസ്താദിദ്യുതേർവ്വികസദതിശയം
വസ്തു സർവ്വം താമേവ
താം ജീവസ്താം പ്രധാനം യദിഹ ഭവദ്യുതേ
തന്ന കിഞ്ചിൽ പ്രപഞ്ചേ.
3. ധർമ്മം വർണ്ണാശ്രമാണാം ശ്രുതിപഥവിഹിതം
താൽപരതേന ഭക്ത്യാ
കുർവ്വന്തോഽന്തർവിരാഗേ വികസതി ശനൈക-
സന്ത്യജന്തോ ലഭന്തേ,
സത്താസ്ഫൂർത്തി പ്രിയതാത്മകമഖിലപദാർ-
ത്ഥേഷു ഭിന്നേഷാഭിന്നം
നിർമ്മൂലം വിശ്വമൂലം പരമമഹമിതി
താധിബോധം വിശുദ്ധം.
4. ജ്ഞാനം കർമ്മാപി ഭക്തിസ്ത്രിതയമിഹ ഭവൽ-
പ്രാപകം തത്ര താവ-
നിർവ്വിണ്ണാനാമശേഷേ വിഷയ ഇഹ ഭവേൽ
ജ്ഞാനയോഗേഽധികാരഃ,
സക്താനാം കർമ്മയോഗസ്തായി ഹി വിനിഹിതോ
യേ തു നാത്യന്തസക്താ

നാപ്യത്യന്തം വിരക്താസ്തായി ച ധൃതരസാ
ഭക്തിയോഗോ ഹൃമീഷാം.

5. ജ്ഞാനം ത്വന്ദക്തതാം വാ ലഘു സുകൃതവശാ-
ന്മർത്ത്യലോകേ ലഭന്തേ
തസ്താൽ തത്രൈവ ജന്മ സ്പൃഹയതി ഭഗവൻ
നാകഗോ നാരകോ വാ,
ആവിഷ്ടം മാം തു ദൈവാൽ ഭവജലനിധിപോ-
തയിതേ മർത്ത്യദേഹേ
ത്വം കൃത്യാ കർണ്ണധാരം ഗുരുമനുഗുണവാ-
തായിതസ്താരയേമാഃ.
6. അവ്യക്തം മാർഗ്ഗയന്തഃ ശ്രുതിഭിരപി നയൈഃ
കേവലജ്ഞാനലുബ്ധഃ
ക്ലിശ്യന്തേപി സിദ്ധിം ബഹുതരജനുഷാ-
മന്ത ഏവാപ്സുവന്തി,
ദുരന്ഥഃ കർമ്മയോഗോപി ച പരമഫലേ
നന്നായം ഭക്തിയോഗ-
സ്താമുലാദേവ ഹൃദൃസ്താരിതമയി ഭവൽ-
പ്രാപകോ വർദ്ധതാം മേ.
7. ജ്ഞാനായൈവാതിയത്നം മുനിരപവദതേ
ബ്രഹ്മതത്ത്വം തു ശ്രുണാൻ
ഗാഢം ത്വൽപാദഭക്തിം ശരണമയതി യ-
സ്തസ്യ മുക്തിഃ കരാഗ്രേ,
ത്വദ്യാനേപിഹ തുല്യാ പുനരസുകരതാ
ചിത്തപാഞ്ചല്യഹേതോ-
രദ്യാസാദാശു ശക്യം തദപി വശയിതും
ത്വൽകൃപാചാരുതാദ്യാം.
8. നിർവ്വിണ്ണഃ കർമ്മമാർഗ്ഗേ ഖലു വിഷമതമേ
ത്വൽകഥാദൗ ച ഗാഢം
ജാതശ്രദ്ധോപി കാമാനയി ഭുവനപതേ
നൈവ ശക്നോമി ഹാതും,
തൽ ഭൂയോ നിശ്ചയേന ത്വയി നിഹിതമനാ
ദോഷബുദ്ധ്യാ ഭജംസ്താൻ
പുഷ്ണിയാം ഭക്തിമേവ ത്വയി ഹൃദയഗതേ
മങ്ഷു നങ്ക്ഷ്യന്തി സംഗാഃ.
9. കശ്ചിൻ ക്ലേശാർജ്ജിതാർത്ഥക്ഷയവിമലമതി-
ർനുദ്യമാനോ ജനുഷൈഃ

പ്രാഗേവം പ്രാഹ വിപ്രോ ന ഖലു മമ ജനഃ
 കാലകർമ്മഗ്രഹാ വാ,
 ചേതോ മേ ദുഃഖഹേതുസ്തദിഹ ഗുണഗണം
 ഭാവയൽ സർവ്വകാരീ'-
 ത്യക്ത്വാ ശാന്തോ ഗതസ്ത്യാം മമ ച കുരു വിഭോ
 താദ്യശീം ചിത്തശാന്തിം.

10. ഐളഃ പ്രാഗൂർവ്വശീം പ്രത്യതിവിവശമനാഃ
 സേവമാനശ്ചിരം താം
 ഗാഢം നിർവ്വിദ്യ ഭൂയോ യുവതി സുഖമിദം

ക്ഷുദ്രമേവേതി ഗായൻ
 ത്വതഃകൃതിം പ്രാപ്യ പൂർണ്ണഃ സുഖതരമചരൽ
 തദദ്യുതസംഗം
 ഭക്തോത്തംസം ക്രിയാ മാം പവനപുരപതേ
 ഹന്ത! മേ രുന്ധി രോഗാൻ.

തൊണ്ണൂറ്റോം ദശകം (97)
ഉത്തമഭക്തിപ്രാർത്ഥനയും മാർക്കണ്ഡേയകഥയും

1. ത്രൈഗുണ്യാൽ ഭിന്നരൂപം ഭവതി ഹി ഭുവനേ
 ഹീനമധ്യോത്തമം യൽ
 ജ്ഞാനം ശ്രദ്ധാ ച കർത്താ വസതിരപി സുഖം
 കർമ്മ ചാഹാരഭേദാഃ,
 ത്വൽ ക്ഷേത്രതന്നിഷേവാദി തു യദിഹ പുന-
 സ്താൽപരം തത്തു സർവം
 പ്രാഹൂർനൈർഗുണ്യനിഷ്ഠം തദനുഭജനതോ
 മങ്ഷു സിദ്ധോ ഭവേയം.
2. തായ്യേവ നൃസ്തചിത്തഃ സുഖമയി! വിചരൻ
 സർവ്വചേഷ്ടാസ്താദർത്ഥം
 ത്വതഃകൈതഃ സേവ്യമാനാനപി ചരിതചരാ-
 നാശ്രയൻ പുണ്യദേശാൻ,
 ദസ്യഃ വിപ്രേ മൃഗാദിഷ്യാപി ച സമമതിർ-
 മുച്യമാനാവമാന-
 സ്തർദ്ധാസുയാദിദോഷഃ സതതമഖിലഭൂ-
 തേഷു സമ്പൂജയേ താം.
3. ത്വതഃപോ യാവദേഷു സ്സുരതി ന വിശദം
 താവദേവം ഹൃദുപാസ്തീം
 കുർവന്നൈകാത്മ്യബോധേ ഝടിതി വികസതി

താമയോഽഹം ചരേയം,
താലർമ്മസ്യാസ്യ താവൽ കിമപി വ ഭഗവൻ
പ്രസ്തുതസ്യ പ്രണാശ-
സ്തുസ്താൽ സർവ്വാത്മനൈവ പ്രദിശ മമ വിഭോ
ഭക്തിമാർഗ്ഗം മനോജ്ഞം.

4. തം ചൈനം ഭക്തിയോഗം ദ്രവയിതുമയി മേ
സാധ്യമാരോഗ്യമായുർ-
ദിഷ്ട്യാ തത്രാപി സേവ്യം തവ ചരണമഹോ
ദേഷജായേവ ദുഗ്ദ്ധം,
മാർക്കണ്ഡേയോ ഹി പൂർവ്വം ഗണകനിഗദിത-
ദാദശാബ്ധായുരുച്ചൈഃ
സേവിത്യാ വത്സരം ത്യാം തവ ഭടനിവഹൈർ-
ദ്രാവയാമാസ മൃത്യും.

5. മാർക്കണ്ഡേയശ്ചിരായുഃ സ ഖലു പുനരപി
താൽപരഃ പുഷ്പദ്രോ-
തീരേ നിന്ദ്യേ തപസ്യന്നതുലസുഖരതിഃ
ഷൽതു മനാന്തരാണി,
ദേവേന്ദ്ര സപ്തമസ്തം സുരയുവതിമരു-
ന്മന്മമൈർ മോഹയിഷ്യൻ
യോഗോഷ്ടപ്തപുഷ്പമാണൈർ ന തു പുനരശകൽ
താജ്ജനം നിർജ്ജയേൽ കഃ.

6. പ്രീത്യാ നരായണാഖ്യസ്താമഥ നരസഖഃ
പ്രാപ്തവാനസ്യ പാർശ്വം
തുഷ്ട്യാ തോഷ്ട്യയമാനഃ സ തു വിവിധവരൈർ-
ലോഭിതോ നാനുമേനേ,
ദൃഷ്ട്യം മായാം താദീയാം കില പുനരവ്യുണോൽ
ഭക്തിത്യുപാന്തരാത്മാ
മായാദുഃഖാനഭിജ്ഞസ്തദപി മൃഗയതേ
നൃനമാശ്ചര്യഹേതോഃ.

7. യാതേ തായ്യാശു വാതാകുലജലദഗള-
ത്തോയപൂർണ്ണാതിഘൂർണ്ണ-
ത്സപ്താർണ്ണോരാശിമഗേ ജഗതി സ തു ജലേ
സംദ്രമൻ വർഷകോടീഃ,
ദീനഃ പ്രൈക്ഷിഷ്യ ദൂരേ വടദളശയനം
കഞ്ചിദാശ്ചര്യബാലം
ത്യാമേവ ശ്യാമളാംഗം വദനസരസിജ-
നൃസ്തപാദാംഗുലീകം.

8. ദൃഷ്ട്യാ ത്യാം ഹൃഷ്ടരോമാ ത്വരിതമുപഗതഃ
 സ്വപ്രഷ്ടുകാമോ മുനീന്ദ്രഃ
 ശ്യാസേനാന്തർന്നിവിഷ്ടഃ പുനരിഹ സകലം
 ദൃഷ്ട്വാൻ വിഷ്ടപൗഘം,
 ദ്യയോഽപി ശ്യാസവാതൈർബഹിരനുപതിതോ
 വീക്ഷിതസ്താൽ കടാക്ഷൈർ-
 മോദാദാശ്ലേഷ്ടുകാമസ്തായി പിഹിതതനൗ
 സ്വാശ്രമേ പ്രാഗ്വാദാസീൽ.

9. ഗൗര്യാ സാർദ്ധം തദഗ്രേ പുരഭിദമ ഗത-
 സ്താൽപ്രിയപ്രേക്ഷണാർത്ഥീ
 സിദ്ധാനേവാസ്യ ദത്യാ സായമയമജരാ-
 മൃത്യുതാദീൻ ഗതോഽഭൃൽ,
 ഏവം ത്വായേവയൈവ സ്മരരിപുരപി
 സംബ്രീയതേ യേന തസ്താ-
 ത്മൂർത്തിത്രയാത്മകസ്താം നനു സകലനിയ-
 തേതി സുവ്യക്തമാസീൽ.

10. ത്ര്യംശോഽസ്മിൻ സത്യലോകേ വിധിഹരിപുരഭി-
 ത്വന്ദിരാണ്യൂർദ്ധ്വമൂർദ്ധ്യാം
 തേഭ്യോഽപ്യൂർദ്ധ്യാം തു മായാവികൃതിവിരഹിതോ
 ഭാതി വൈകുണ്ഠലോകഃ,
 തത്ര ത്യാം കാരണാഭസ്യപി പശുപകുലേ
 ശുദ്ധസത്തൈകരൂപീ
 സച്ചിർബ്രഹ്മാദയാത്മാ പവനപുരപതേ
 പാഹി മാം സർവ്വരോഗാൽ.

കരാര വിന്ദേന പദാരവിന്ദം
 മുഖാരവിന്ദേ വിനിവേശയന്തം
 വടസ്യ പത്രസ്യ പുടേ ശയാനം
 ബാലം മുകുന്ദം മനസാ സ്മരാമി

**തൊണ്ണൂറ്റെട്ടാം ദശകം (98)
 നിഷ്കളബ്രഹ്മോപാസനം**

1. യസ്മിന്നേതദിഭാതം യത ഇദമഭവ-
 ദ്യേന ചേദം യ ഏത-
 ദ്യോഽസ്താദുത്തീർണ്ണരൂപഃ ഖലു സകലമിദം
 ഭാസിതം യസ്യ ഭാസാ,
 യോ വാചാം ദൂരദൂരേ പുനരപി മനസാം
 യസ്യ ദേവാ മുനീന്ദ്രാ

നോ വിദ്യുസ്തന്ത്രാരൂപം കിമു പുനരപരേ
കൃഷ്ണ! തസ്മൈ നമസ്തേ.

2. ജന്മാമോ കർമ്മ നാമ സ്തുടമിഹ ഗുണദോ-
ഷാദികം വാ ന യസ്മിൻ
ലോകാനാമുതയേ യഃ സ്വയമനുഭജതേ
താനി മായാനുസാരീ,
ബിഭ്രച്ഛക്തീരരുപോഽപി ച ബഹുതരരു-
പോ വിഭാത്യത്ഭുതാത്മാ
തസ്മൈ കൈവല്യധാജ്ഞേ പരരസപരി-
പൂർണ്ണായ വിഷ്ണോ നമസ്തേ.
3. നോ തിര്യഞ്ചം ന മർത്ത്യം ന ച സുരമസുരം
ന സ്ത്രിയം നോ പുമാംസം
ന ദ്രവ്യം കർമ്മ ജാതിം ഗുണമപി സദസ-
ദാപി തേ രൂപമാഹുഃ
ശിഷ്ടം യൽ സാന്നിഷേധേ സതി നിഗമശരൈർ-
ലക്ഷണാവൃത്തിതസ്തൽ-
കൃച്ഛേണാവേദ്യമാനം പരമസുഖമയം
ഭാതി തസ്മൈ നമസ്തേ.
4. മായായാം ബിംബിതസ്ത്വം സൃജസി മഹാദഹ-
ങ്കാരതന്മാത്രഭേദൈർ-
ഭൂതഗ്രാമേന്ദ്രിയാദ്വൈരപി സകലജഗൽ
സ്വപ്നസങ്കല്പകല്പം,
ഭൂയഃ സംഹൃത്യ സർവ്വം കഥം ഇവ പദാ-
ന്യാത്മനാ കാലശക്ത്യാ
ഗംഭീരേ ജായമാനേ തമസി വിതിമിരോ
ഭാസി തസ്മൈ നമസ്തേ.
5. ശബ്ദബ്രഹ്മേതി കർമ്മേത്യണുരതി ഭഗവൻ
കാല ഇത്യാലപന്തി
ത്യാമേകം വിശ്വഹേതും സകലമയതയാ
സർവ്വമാ കൽപ്യമാനം,
വേദാന്തൈർയത്തു ഗീതം പുരുഷപരചിദാ-
ത്മാദിധം തത് തു തത്ത്വം
പ്രേക്ഷാമാത്രേണ മൂലപ്രകൃതിവികൃതികൃത്
കൃഷ്ണ തസ്മൈ നമസ്തേ
6. സത്തോനാസത്തയാ വാ ന ച ഖലു സദസ-
ത്തോന നിർവ്യാച്യരൂപാ

ധത്തേ യാസാവവിദ്യാ ഗുണഹണിമതിവ-
ദിശ്വദ്യാവഭാസം,
വിദ്യാത്ഥം സൈവ യാതാ ശ്രുതിവചനലവൈർ-
യൽ കൃപാസ്യന്ദലാഭേ
സംസാരാരണ്യസദ്യസ്ത്രേടനപരശൃതാ-
മേതി തസ്മൈ നമസ്തേ.

7. ഭൂഷാസു സ്വർണ്ണവദാ ജഗതി ഘടശരാ-
വാദികേ മൃത്തികാവൽ
തത്തേ സഞ്ചിന്ത്യമാനേ സ്തുരതി തദധുനാ-
പൃഥിതീയം വപുസ്തേ,
സ്വപ്നദ്യുഷ്ട്യഃ പ്രബോധേ തിമിരലയവിധൗ
ജീർണ്ണരജേജാശ്ച യദാ-
ദിദ്യാലാഭേ തമൈവ സ്തുടമപി വികസേൽ
കൃഷ്ണ! തസ്മൈ നമസ്തേ.

8. യതദീത്യോദേതി സൂര്യോ ദഹതി ച ദഹനോ
വാതി വായുസ്തമാന്യേ
യതദീതാഃ പത്മജാദ്യാഃ പുനരുചിതബലീ-
നാഹരന്തേനുകാലം
യേനൈവാരോപിതാഃ പ്രാങ്നിജ പദമപി തേ
ചയാവിതാരശ്ച പശ്ചാൽ
തസ്മൈ വിശ്വം നിയന്ത്രേ വയമപി ഭവതേ
കൃഷ്ണ കുർമ്മഃ പ്രണാമം.

9. ത്രൈലോക്യം ഭാവയന്തം ത്രിഗുണമയമിദം
ത്ര്യക്ഷരസൈകവാച്യം
ത്രീശാനാമൈക്യരൂപം ത്രിഭിരപി നിഗമൈർ-
ഗീയമാനസാരൂപം
തിസ്രോഽവസ്ഥാ വിദന്തം ത്രിയുഗജനിജുഷം
ത്രിക്രമാക്രാന്തവിശ്വം
ത്രൈകാല്യേ ഭേദഹീനം ത്രിഭിരഹമനിശം
യോഗഭേദൈർഭജേ ത്യാം.

10. സത്യം ശുദ്ധം വിബുദ്ധം ജയതി വപുർ-
നിത്യമുക്തം നിരീഹം
നിർദ്വന്ദം നിർവ്വികാരം നിഖിലഗുണഗണ-
വൃണ്ണനാധാരഭൂതം,
നിർമ്മലം നിർമ്മലന്തന്നിരവധിമഹിമോ-
ല്ലാസി നിർല്ലീനമന്തർ-
നിസ്സംഗാനാം മൂനീനാം നിരുപമപരമാ-

നന്ദസാന്ദ്രപ്രകാശം.

- 11. ദുർവ്വാരം ദ്വാദശാരം ത്രിശതപരിമിളൽ-
 ഷഷ്ടിപർവാഭിവിതം
 സംഭ്രാമ്യൽ കൂരവേഗം ക്ഷണമനു ജഗദാ-
 ച്ചിദ്യ സന്ധാവമാനം,
 ചക്രം തേ കാലരൂപം വ്യഥയതു ന തു മാം
 താൽപാദൈകാവലംബം
 വിഷ്ണോ കാരുണ്യസീന്ധോ പവനപുരപതേ
 പാഹി സർവ്വായൗഘാൽ.

**തൊണ്ണൂറ്റൊമ്പതാം ദശകം (99)
 വേദസ്തുതി**

- 1. വിഷ്ണോർവീര്യാണി കോ വാ കഥയതു ധരണേഃ
 കശ്ച രേണുൻ മിമീതേ
 യസ്യൈവാംഘ്രിത്രയേണ ത്രിജഗദഭിമിതം
 മോദതേ പൂർണ്ണസമ്പൽ
 യോഽസൗ വിശ്വാനി ധത്തേ പ്രിയമിഹ പരമം
 ധാമ തസ്യാഭിയായാം
 ത്വന്ദക്താ യത്ര മാദ്യന്ത്യമൃതരസമര-
 ദസ്യ യത്ര പ്രവാഹഃ.
- 2. ആദ്യായാശേഷകർത്രേ പ്രതിനിമിഷനവി-
 നായ ഭർത്രേ വിഭുതേർ-
 ഭക്താത്മാ വിഷ്ണവേ യഃ പ്രദിശതി ഹവിരാ-
 ദീനി യജ്ഞാർച്ചനാദൌ,
 കൃഷ്ണാദ്യം ജന്മ യോ വാ മഹദിഹ മഹതോ
 വർണ്ണയേൽ സോഽയമേവ
 പ്രീതഃ പൂർണ്ണോ യശോഭിസ്സുരിതമഭിസരേൽ
 പ്രയാപ്യമന്തേ പദം തേ.
- 3. ഹേ സ്തോതാരഃ കവീന്ദ്രാസ്തമിഹ ഖലു യഥാ
 ചേതയദ്ധോ തഥൈവ
 വ്യക്തം വേദസ്യ സാരം പ്രണുവത ജനനോ-
 പാത്തലീലാകമാഭിഃ,
 ജാനന്തശ്ചാസ്യ നാമാന്യഖിലസുഖകരാ-
 ണീതി സകീർത്തയദ്ധാം
 ഹേ വിഷ്ണോ കീർത്തനാദ്യൈസ്സുഖ ഖലു മഹത-
 സ്തത്ത്വബോധം ഭജേയം.

4. വിഷ്ണോഃ കർമ്മാണി സംപശ്യത മനസി സദാ
 യൈഃ സ ധർമ്മാനബധ്നാദ്-
 യാനീന്ദ്രസൈഷ ഭൃത്യഃ പ്രിയസഖ ഇവ ച
 വ്യാതനോൽ ക്ഷേമകാരി,
 വീക്ഷന്തേ യോഗസിദ്ധാഃ പരപദമനിശം
 യസ്യ സമ്യക്പ്രകാശം
 വിപ്രേന്ദ്രാ ജാഗരുകാഃ കൃതബഹുനൃതയോ
 യച്ച നിർഭാസയന്തേ.

5. നോ ജാതോ ജായമനോഽപി ച സമധിഗത-
 സ്ത്വാനഹിജ്ഞോഽവസാനം
 ദേവ! ശ്രേയാംസി വിദവാൻ പ്രതിമുഹൂരപി തേ
 നാമ ശംസാമി വിഷ്ണോ,
 തം ത്വാം സംസ്താമി നാനാവിധനൃതിവചനൈ-
 രസ്യ ലോകത്രയസ്യ-
 പ്യൂർദ്ധ്വം വിദ്രാജമാനേ വിരചിതവസതിം
 തത്ര വൈകുണ്ഠലോകേ.

6. ആപഃ സൃഷ്ട്യാദിജന്യാഃ പ്രഥമമധി വിഭോ
 ഗർഭദേശേ ദധുസ്ത്വാം
 യത്ര തായ്യേവ ജീവാ ജലശയന ഹരേ
 സംഗതാ ഐക്യമാപൻ,
 തസ്യാജസ്യ പ്രഭോ തേ വിനിഹിതമഭവൽ
 പത്മമേകം ഹി നാഭോ
 ദിക്പത്രം യൽ കിലാഹുഃ കനകധരണിഭൃൽ-
 കർണ്ണികം ലോകരുപം.

7. ഹേ ലോകാ വിഷ്ണുരേതൽ ഭുവനമജനയൽ
 തന്ന ജാനീമ യുയം,
 യുഷ്ണാകം ഹൃന്തരസ്ഥം കിമപി തദപരം
 വിദ്യതേ വിഷ്ണുരുപം,
 നീഹാരപ്രഖ്യമായാപരിവൃതമനസോ
 മോഹിതാ നാമരുപൈഃ
 പ്രാണപ്രീത്യേകത്യപ്താശ്ചരഥ മഖപരാ
 ഹന്ത നേച്ഛാ മുകുന്ദേ.

8. മൂർദ്ധ്നാമക്ഷ്ണാഃ പദാനാം വഹസി ഖലു സഹ-
 സ്രാണി സംപൂര്യ വിശാം
 തൽ പ്രോൽക്രമ്യാപി തിഷ്ഠൻ പരിമിതവിവരേ
 ഭാസി ചിത്താന്തരേഽപി,
 ഭൃതം ഭവ്യംബ സർവ്വം പരപുരുഷ! ഭവാൻ

കിഞ്ച ദേഹേന്ദ്രിയാദി-
ഷ്യാവിഷ്ടോപ്യുൽഗതത്വാദമൃതസുഖരസം
ചാനുഭുങ്ക്ഷേ തഥേവ.

9. യത്തു ത്രൈലോക്യരൂപം ദധാപി തതോ
നിർഗ്ഗതോനന്തശുദ്ധ-
ജ്ഞാനാത്മാ വർത്തസേ ത്വം, തവ ഖലു മഹിമാ
സോഽപി താവാനു കിമന്യുൽ,
സ്തോകസ്തേ ഭാഗ ഏവാഖിലഭുവനതയാ
ദിശ്യതേ ത്ര്യംശകല്പം
ഭൂയിഷ്ടം സാന്ദ്രമോദാത്മകമുപരി തതോ
ഭാതി തസ്മൈ നമസ്തേ.

10. അവ്യക്തം തേ സ്വരൂപം ദുരധിഗമതമം
തത്തു ശുദ്ധൈകസത്ത്വം
വ്യക്തം ചാപ്യേതദേവ സ്തുടമമൃതരസാം-
ഭോധി കല്പോലതുല്യം,
സർവ്വോൽ കൃഷ്ടാമഭീഷ്ടാം തദിഹ ഗുണരസേ-
നൈവ ചിത്തം ഹരന്തീം
മൂർത്തിം തേ സംശ്രയേഹം പവനപുരപതേ
പാഹി മാം കൃഷ്ണ രോഗാൽ.

ഗോപികാ ജീവന സ്തരണം. ഗോവിന്ദ ഗോവിന്ദ.
ശ്രീ പൊന്നു ഗുരുവായുരപ്പനേ ശരണം
ആനന്ദ ചിന്തയനേ ശരണം
ശ്രീ ചോറ്റാനിക്കര ഭഗവതി അമ്മേ ശരണം
നാരായണ അഖില ഗുരു ഭഗവൻ നമസ്തേ.

നൂറാം ദശകം (100)
ഭഗവാന്റെ കേശാദിപാദം

1. അഗ്രേ പശ്യാമി തേജോ നിബിഡതരകളാ-
യാവലീലോഭനീയം
പീയൂഷാപ്ലാവീതോഽഹം തദനു തദുദരേ
ദിവ്യകൈശോരവേഷം,
താരൂണ്യാരംഭരമ്യം പരമസുഖരസാം-
സ്വാദരോമാഞ്ചിതാംഗൈ-
രാവീതം നാരദാദ്വൈർവിലസദ്വപനിഷത്-
സുന്ദരീമണ്ഡലൈശ്ച.

2. നീലാഭം കുഞ്ചിതാഗ്രം ഘനമലതരം

സംയതം ചാരു ഭംഗ്യാ
രതോത്തംസാഭിരാമം വലയിതമുദയ-
ച്ചന്ദ്രൈകഃ പിഞ്ചുരജാലൈഃ
മന്ദാരസ്രങ്നിവീതം തവ പൃഥുകബരീ-
ഭാരമാലോകയേഹം
സ്നിഗ്ദ്ധശോഭതോർദ്ധ്വപുണ്ഡ്രാമപി ച സുലളിതാം
ഫാലബാലേന്ദുവീമീം.

3. ഹൃദ്യം പൂർണ്ണാനുകമ്പാർണ്ണവമൃദുലഹരീ-
ചഞ്ചലഭ്രൂവിലാസൈ-
രാനീലസ്നിഗ്ദ്ധപക്ഷ്യാവലിപരിലസിതം
നേത്രയുഗ്മം വിഭോ തേ,
സാന്ദ്രച്ഛായം വിശാലാരുണകമലദളാ-
കാരമാമുഗ്ദ്ധതാരം
കാരുണ്യാലോകലീലാശിശിരിതഭുവനം
ക്ഷിപ്യതാം മയുനാഥേ.

4. ഉത്തുംഗോല്ലാസിനാസം ഹരിമണിമുകുര-
പ്രോല്ലസൽഗണ്ഡപാളീ-
വ്യാലോലൽകർണ്ണപാശാഞ്ചിതമകരമണീ-
കുണ്ഡലദന്ദദീപ്രം,
ഉന്മീലദന്തപങ്ക്തിസ്തുരദരുണതര-
ച്ഛായബിംബാധരാന്തഃ-
പ്രീതിപ്രസ്യന്ദിമന്ദസ്തിതമധുരതരം
വക്രമുത്സാസതാം മേ.

5. ബാഹുദന്ദേന രതോജ്ജ്വലവലയഭൃതാ
ശോണപാണിപ്രവാളേ-
നോപാത്താം വേണുനാളീം പ്രസ്യതനഖമയു-
ഖാംഗുലീസംഗശാരാം
കൃത്യാ വക്രതാരവിന്ദേ സുമധുരവികസ-
ദ്രാഗമുത്സാവൃമാനൈഃ
ശബ്ദബ്രഹ്മാമൃതൈസ്താം ശിശിരിതഭുവനൈഃ
സിഞ്ച മേ കർണ്ണവീമീം.

6. ഉത്സർപ്പൽ കൗസ്തുഭശ്രീതതിഭിരരുണിതം
കോമളം കണ്ഠദേശം
വക്ഷഃ ശ്രീവത്സരമ്യം തരളതരസമു-
ദ്ദീപ്രഹാരപ്രതാനം,
നാനാവർണ്ണപ്രസൂനാവലികിസലയിനീം
വന്യമാലാം വിലോല-

ലോലംബാം ലംബമാനാമൂരസി തവ തഥാ
ഭാവയേ രത്നമാലാം.

7. അംഗേ പഞ്ചാംഗരാഗൈരതിശയവികസത്-
സൗരഭാകൃഷ്ടലോകം
ലീനാനേകത്രിലോകീവിതതിമപി കൃശാം
ബിഭ്രതം മധ്യവല്ലീം,
ശക്രാശ്വന്യസ്തുതപ്തോജ്ജലകനകനിഭം
പീതചേലം ദധാനം
ധ്യായാമോ ദീപ്രശ്ശിസ്തുടമണിരശനാ-
കിങ്കിണീ മണ്ഡിതം ത്യാം.

8. ഊരു ചാരു തവോരു ഘനമസ്യണരുചൗ
ചിത്തചോരൗ രമായാ
വിശാക്ഷോഭം വിശക്യ ധ്രുവമനിശമുഭൗ
പീതചേലാവൃതാംഗൗ,
ആനമാണാം പുരസ്താന്യസനധൃതസമ-
സ്താർത്ഥപാളീസമുൽഗ-
ച്ഛായം ജാനുദ്വയം ച ക്രമപൃഥ്വലമനോ-
ജ്ഞേ ച ജംഘേ നിഷേവേ.

9. മഞ്ജീരം മഞ്ജുനാദൈരിവ പദഭജനം
ശ്രേയ ഇത്യാലപന്തം
പാദാഗ്രം ഭ്രാന്തിമജ്ജൽപ്രണതജനമനോ-
മന്ദരോദ്ധാരകൂർമ്മം,
ഉത്തുംഗാതാമ്രരാജനഖരഹിമകര-
ജ്യോത്സ്നയാ ചാശ്രിതാനാം
സന്താപധാന്തഹന്ത്രീം തതിമനുകലയേ
മംഗലാമംഗുലീനാം.

10. യോഗീന്ദ്രാണാം ത്വദംഗേഷധികസുമധുരം
മുക്തിഭാജാം നിവാസോ
ഭക്താനാം കാമവർഷദ്യുതരുകിസലയം
നാഥ തേ പാദമൂലം,
നിത്യം ചിത്തസ്ഥിതം മേ പവനപുരപതേ
കൃഷ്ണ! കാരുണ്യസിന്ധോ

ഹൃത്യാ നിശ്ശേഷതാപാൻ പ്രദിശതു പരമാ-
നന്ദസന്ദോഹലക്ഷ്മീം.

11. അജ്ഞാതാ തേ മഹത്ത്വം യദിഹ നിഗദിതം

വിശ്വനാഥ ക്ഷമേമാഃ
സ്തോത്രം ചൈതൽ സഹസ്രോത്തരമധികതരം
താൽപ്രസാദായ ഭൂയാൽ,
ദേധാ നരായണീയം ശ്രുതിഷു ച ജനുഷാ-
സ്തുത്യതാവർണ്ണനേന
സ്തീതം ലീലാവതാരൈരിദമിഹ കുരുതാ-
മായുരാഭോഗ്യസൗഖ്യം.